

gemeente [gD] Doetinchem

Jaarstukken 2013

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
Jaarverslag		
Hoofdstuk 2	Programma's	
	Programma's inhoudelijk	11
	Programma's financieel	43
Hoofdstuk 3	Paragrafen	
	paragraaf 1 lokale heffingen	47
	paragraaf 2 weerstandsvermogen	53
	paragraaf 3 onderhoud kapitaalgoederen	73
	paragraaf 4 financiering	81
	paragraaf 5 bedrijfsvoering	87
	paragraaf 6 verbonden partijen	93
	paragraaf 7 grondbeleid	115
	paragraaf 8 rechtmatigheid	125
Jaarrekening		
Hoofdstuk 4	Programmarekening en analyse van het rekeningresultaat	141
Hoofdstuk 5	Balans en toelichting op de balans	162
	Overzicht reserves en voorzieningen	189
Hoofdstuk 6	Verantwoording in het kader van Single information single audit	197
Bijlagen		
Hoofdstuk 7	Controleverklaring	203
Hoofdstuk 8	Besluit	207
Informatieve bijlagen niet behorend bij accountantsoordeel		
Hoofdstuk 9	Prognose algemene reserve bedrijfsvoering	211
	Kredieten	213
	Grondexploitatie	219
	Ombuigingen	227

Hoofdstuk I

Inleiding

Inleiding

In het eerste deel van de jaarstukken kunt u uitgebreid lezen wat we hebben gedaan en bereikt in 2013. Dit is het jaarverslag 2013.

Het jaarverslag bestaat uit:

- Hoofdstuk 2 de programma's.
Met de informatie in dit hoofdstuk verantwoorden wij ons over de voortgang en de resultaten van de activiteiten in 2013.
- Hoofdstuk 3 de paragrafen.

Al die activiteiten en doelen kosten geld. Die uitgaven kunnen wij betalen door inkomsten van het rijk en van onze burgers. Over de verantwoording van de uitgaven en inkomsten leest u in het tweede deel van de jaarstukken: de jaarrekening. De jaarrekening wordt gecontroleerd door onze accountant.

De jaarrekening bestaat uit:

- Hoofdstuk 4 Programmarekening en analyse van het rekeningresultaat,
- Hoofdstuk 5 Balans en toelichting erop
Overzicht van de reserves en voorzieningen.
- Hoofdstuk 6 Verantwoording van de Single information en single audit,
- Hoofdstuk 7 Controleverklaring van de accountant,
- Hoofdstuk 8 Raadsbesluit tot vaststelling van de jaarstukken 2013.
- Hoofdstuk 9 Bijlagen
(dit hoofdstuk 9 valt buiten de controle van de accountant)

Jaarverslag

Hoofdstuk 2

Programma's

Programma I. Centrum van de Achterhoek

Inleiding

De gemeente Doetinchem is het centrum van de Achterhoek. En dat willen we graag zo houden. In het programma Centrum van de Achterhoek beschrijven we wat we in 2013 hebben gedaan. We hebben geïnvesteerd in aantrekkelijkheid en willen dat Doetinchem een prettige plek is om te wonen, te werken en te recreëren. Bereikbaarheid van onze voorzieningen voor al onze inwoners is daarbij belangrijk. In dit programma gaan we in op de economische ontwikkelingen, de mobiliteit, wonen en culturele voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Structuurvisie

In september 2013 is de structuurvisie vastgesteld door de gemeenteraad. Als vervolg hierop is gestart met het uitzetten en nader formuleren van de uitvoeringsacties zoals opgenomen in de visie. Inmiddels is een begin gemaakt met de volgende acties:

- Uitwerking van het beleid externe veiligheid
- Aanpak leegstand en herbestemming
- Start deelopgave Eidentiteit
- MKB-analyse opgave Stad aan de rivier
- Onderzoek relatie bedrijventerrein De Huet
- Opgave Ruimte voor het water
- Verkenning subsidies en markt private investeerders
- Gelijkschakeling informatieniveau woonwijken
- Verkenning grensoverschrijdende kansen.

I.1. Centrum van de Achterhoek (Economie)

Bestemmingsplan Binnenstad

Het actualisatieplan (Binnenstad en De Veentjes – 2012) is vastgesteld op 30 mei 2013 en is onherroepelijk.

Duurzaamheidsagenda 2014-2018

In december is het Duurzaamheidsprogramma 2014-2018 vastgesteld door de raad. Dit programma zet zich in op duurzaamheid bij de volgende thema's:

- Energiebesparing;
- Opwekken duurzame energie;
- Klimaatadaptatie;
- Duurzaamheidsprojecten uit de maatschappij/overstijgende acties.

Daarbij stimuleren wij de samenleving om zichzelf te verduurzamen.

Sociaal economisch contract

Op 7 maart 2013 heeft de raad kennisgenomen van de evaluatie van de pilot sociaal economisch contract met ondernemersvereniging IG&D. Eind 2011 had de gemeente met IG&D afgesproken, dat zij op alle bedrijventerreinen promotie voert om werkzoekenden aan het werk te helpen. Zij heeft het eerste contact geregeld voor het Werkgeversservicepunt West-Achterhoek. Mede als gevolg van de pilot is het aantal werkervaring- en proefplaatsingen met 25% toegenomen.

Economisch actieplan en aanvalsplan werk en economie

Op 28 november 2013 heeft de raad unaniem ingestemd met het aanvalsplan werk en economie. Dit plan is een vervolg op het economisch actieplan uit 2011 en is in nauwe samenwerking met de economische partners opgesteld. Mede als gevolg van het economisch actieplan is het aantal starters toegenomen en hebben ondernemers optimaal kunnen

profiteren van verschillende ondernemersregelingen. Landelijk onderzoek laat zien, dat Doetinchem flink stijgt in de lijst met sterkste lokale economie (van plaats 55 naar 22). Doetinchem scoort beter, dan Arnhem en Nijmegen. De stip op de horizon blijft de visie die de gemeenteraad in 2009 heeft vastgesteld. De raad heeft de accenten van de visie: Dynamisch, Duurzaam, Doetinchem opnieuw bevestigd. Deze accenten zijn gekoppeld aan de pijlers van het nieuwe aanvalsplan: Innovatie, werkgelegenheid en branding. Met het aanvalsplan wil de gemeente investeren in meer innovaties en werkgelegenheid.

Detailhandel en kantoren

Op 18 juli 2013 heeft de raad ingestemd met de actualisatie van het detailhandelsbeleid. Belangrijke redenen voor de actualisatie van het beleid waren: De snel veranderende omgeving (bijvoorbeeld de opkomst van internetwinkels) vraagt om een geactualiseerde visie van de gemeente. De vorige detailhandelsvisie dateerde uit 2008. De actualisatie gaf ook de ruimte om de uitkomsten van het koopstromenonderzoek uit 2010, de wetgeving van hogere overheden (bijvoorbeeld de uitvoering van de Europese dienstenrichtlijn) en regionale ontwikkelingen op te nemen en één verzameldocument te maken waarin diverse onderdelen (van warenmarkt tot tankstation) een plek kregen. De actualisatie is in nadrukkelijke samenwerking met onze economische partners (winkeliers) opgesteld. Tevens heeft het concept beleid zes weken voor iedereen ter inzage gelegen.

De raad heeft in augustus 2013 kennisgenomen van de handhavingnotitie kantoren. In overleg met de ondernemersvereniging IG&D en de Kamer van Koophandel heeft de gemeente een notitie opgesteld om duidelijkheid te bieden aan bedrijven (met name kantoren) die illegaal op bedrijventerreinen gevestigd zijn. Met dit document blijft de visie van het kantorenbeleid kantoren overeind. Dit houdt in dat op bedrijventerreinen geen ruimte wordt geboden aan zelfstandige kantoren, tenzij het in het bestemmingsplan is geregeld. In verband met het 'marktprobleem' voor de vestiging van onder andere kleine ondernemers gaat de gemeente wel het gesprek aan met eigenaren van grote kantoorgebouwen en bedrijfsverzamelgebouwen om tot acceptabele huurprijzen te komen voor kleine ondernemers.

Acties ter promotie van de binnenstad en parkeerlocaties

De raad heeft budget beschikbaar gesteld voor het promoten van de binnenstad en de parkeerlocaties. Belangrijke acties waren: uitgebreide voorzieningen voor gratis parkeren in o.a. Catharina en Amphion garage, uitzending op RTL4 Citynews, verspreiding parkeerfolder, aanleg gratis wifi, aanleg becroonde Achterhoekse Floriadetuin en doorontwikkelen website Doetinchem winkelstad.

Start uitvoering Eidentiteit

Achterliggende jaren is onderzoek gedaan naar de historische rand van het centrum, het Ei. De daaruit voortgekomen onderzoeksrapportage zijn vastgesteld en B&W heeft besloten te starten met een deelluitvoering. In 2013 is gewerkt aan het eerste deelproject waarbij de doelstellingen zijn opgerekt. Het gaat niet langer alleen om de uitvoering van een visie met cultuurhistorie als uitgangspunt, maar vooral ook om het stimuleren van een levendige economie in het stadscentrum door Doetinchem aantrekkelijker te maken en iets toe te voegen aan de beleving van de stad.

A18 Bedrijvenpark

In 2012 is begonnen met het bouwrijp maken van het A18 Bedrijvenpark. Als resultaat hiervan is de eerste fase van het A18 Bedrijvenpark in 2013 volledig ontsloten, inclusief de aansluiting op de provinciale weg en de A18. De verworven woningen zijn opgeleverd en gesloopt en alle bomen die gekapt dienden te worden zijn verwijderd. Van het A18 Bedrijvenpark naar Doetinchem is een persriool aangelegd, zodat de fabriek van ESBRO voor haar nieuwe vestiging ook het proceswater kwijt kan. Verder is overeenstemming bereikt met Rabelink BV over de afname van 2,3 hectare bedrijfsperceel en een optie op nog eens 1,5 ha.

Markt

In 2013 hebben we deelgenomen aan de verkiezing Beste Markt van Nederland, categorie 'grote markt'. We hebben de 2e plaats behaald. De verplaatsing van de zaterdagmarkt naar het Marktpllein is als tijdelijk uitgetprobeerd om na te gaan of dit een gunstig effect heeft op de omzet van de markt en de binnenstad. Na enkele maanden kwamen de kooplieden zelf met het verzoek om terug te mogen naar hun oude locatie.

Gaanderen bedrijventerrein Akkermansweide

Dit project is in december 2013 aanbesteed en zal medio september 2014 zijn afgerond. De gehele infra van het industrieterrein is dan vervangen de wateroverlast zal dan tot het verleden behoren. De diameter van de riolering wordt fors vergroot zodat er meer berging is tijdens hevige buien. Hier is al meerdere jaren sprake van extreme wateroverlast en de infrastructuur is versleten.

Parkmanagement bedrijfsterreinen

Net als in de woonwijken is er door ombuigingen minder geld beschikbaar voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte op de bedrijventerreinen. De contracten voor het beheer en onderhoud met de parkmanagement organisaties lopen af en moeten worden verlengd en mogelijk worden aangescherpt.

Reclame uitingen (A-nulborden)

Actie vloeit voort uit bezuinigingsvoorstel.

Het college kan nadere regels voor het plaatsen van borden van A0-formaat, deze mogelijkheid is opgenomen in de APV. Het college heeft de mogelijkheid aan een partij uitingen op A0-formaat toe te staan en alle andere uitingen te verbieden. Door het college is besloten om hier een marktpartij voor te benaderen. De marktpartij mag op 100 locaties langs de ontsluitingwegen een tweezijdig frame om lichtmasten monteren tbv reclame uitingen tegen een commercieel tarief. Voor verenigingen en andere niet commerciële instellingen geldt een ander tarief.

1.2 Centrum van de Achterhoek (Mobiliteit)

Mobiliteit: uitvoeringsprogramma 2013

In het uitvoeringsprogramma mobiliteit 2014 wordt tevens 2013 geëvalueerd. Het programma wordt behandeld in de beeldvormende raad van 13 februari en de gemeenteraad van 27 februari 2014. Het uitvoeringsprogramma 2013 komt voort uit het mobiliteitsplan en de shortlist verkeersmaatregelen t/m 2014, zoals dat op 12 juli 2007 en 9 juni 2011 door de raad is vastgesteld. In 2013 zijn mooie resultaten behaald. Onderstaand wordt een aantal projecten beschreven.

Europaweg (studie capaciteitsuitbreiding)

In mei 2013 is de studie vastgesteld door de raad. Uit het onderzoek blijkt wat de ideale cq. optimale oplossing is voor het gehele traject. De verdubbeling van de Europaweg vergt grote investeringen en kan niet op korte termijn worden gerealiseerd. Prioritering en fasering van maatregelen die het meeste effect hebben op de doorstroming van het verkeer is daarom noodzaak. De realisatie van de fietsbrug Dichteren-Wijnbergen en de realisatie van het traject A18 – Sicco Mansholtweg zullen als eerste aan bod komen. De studie wordt gebruikt om nadere afspraken te maken met provincie en regio over prioriteit en financiering. De Europaweg maakt namelijk deel uit van de provinciale hoofdroute tussen de A18 en de A1 (via Zutphen).

Kruisbergseweg-Haareweg

Zowel de Haareweg als de Kruisbergseweg worden voorzien van vrijliggende fietspaden. Ook worden middengeleiders aangebracht om het oversteken te verbeteren. De aansluitingen van de aansluitende wegen (30km gebied) langs beide wegen worden vormgegeven met inritconstructies.

In 2013 is het noordelijke deel van de Haareweg, vanaf het 30km gebied tot aan de Velswijkseweg opnieuw ingericht. Ook de Kruisingen Haareweg-Kruisbergseweg-Velswijkseweg en Velswijkseweg-Bezelhorstweg zijn gereconstrueerd. De Haareweg is rechtstreeks met de Velswijkseweg verbonden met een bocht en ter hoogte van de Bezelhorstweg is een verkeersremmer aangebracht door het uitbuigen van de Velswijkseweg. Eind 2013 is een klein gedeelte van de Kruisbergseweg aangepakt. In de eerste helft van 2014 wordt het overige deel van de Kruisbergseweg opnieuw ingericht. Daarmee zijn alle werkzaamheden van project Doetinchem-Noord gerealiseerd.

Doetinchem-Noord: besluit vrachtwagenverbod

De gemeenteraad heeft op 6 maart 2013 besloten om vooralsnog geen vrachtwagenverbod in te stellen. De afspraak is dat opnieuw naar een eventueel verbod voor vrachtverkeer op de Haareweg en de Kruisbergseweg wordt gekeken als de oostelijke randweg gereed is.

Ijsselkade-Spinbaan-Melkweg

De raad heeft een principebesluit genomen over de verkeerscirculatie. De Ijsselkade wordt eenrichtingsverkeer in de richting van de C. Missetstraat en de Spinbaan wordt eenrichtingsverkeer in de richting van de Raadhuisstraat. De Melkweg blijft in twee richtingen opengesteld. Naast de voorgenomen herinrichting zijn ook investeringen nodig vanwege afspraken met het Brewinc, de papierfabriek en de aansluitingen op de heringerichte C. Missetstraat. In 2013 zijn de eerste voorbereidingen getroffen. Er is een verkeerskundig ontwerp per wegvak gemaakt. Met de uitvoering is gewacht i.v.m. de werkzaamheden aan de Ondernemingsweg en het bereikbaar houden van het centrum. In 2014 wordt het project uitgevoerd.

Liemersweg: aanpassing sportpark-zuid

Op Sportpark-Zuid zijn het afgelopen jaar twee initiatieven van de grond gekomen. De ijsbaan is gerealiseerd en de sporthal is in aanbouw (in december 2013 wind- en waterdicht, juni 2014 geplande oplevering). Daarnaast wordt een locatie gezocht voor het Graafschapcollege op Sportpark-Zuid. Het nieuwe inrichtingsplan openbare ruimte (ipor) voorziet in een uitbreiding en herinrichting van de parkeerplaats van Sportpark-Zuid. Ook wordt een nieuwe aansluiting op de Liemersweg gerealiseerd en een nieuwe fietsoversteekplaats over de Liemersweg. De werkzaamheden zijn voor 1 augustus 2014 gereed.

Oostelijke randweg (incl. onderdoorgang) en Ondernemingsweg

In 2013 is de Ondernemingsweg aangepast en is een fietstunnel gerealiseerd. Dit is gedaan ter voorbereiding op realisatie van de oostelijke randweg. De onderdoorgang bij het treinspoor is medio 2013 door ProRail aanbesteed en gegund. De aannemer start in januari 2014 met de werkzaamheden van de onderdoorgang. De aanbesteding en gunning van het overig deel van de randweg vindt voorjaar 2014 door de gemeente plaats. In 2013 is dit gedeelte technisch uitgewerkt (inrichtingsplan openbare ruimte, bestek, tekeningen etc.). De realisatie start medio 2014. Alle werkzaamheden zijn in 2015 afgerond.

Energieweg (aanleg fietspaden)

Om de verkeersveiligheid en de doorstroming op de rotonde Energieweg-Zaagmolenpad te verbeteren is in 2013 de fietsverbinding komende vanaf De Huet onder de Energiebrug geleid. Hierdoor is het aantal oversteekbewegingen op de Energieweg aanzienlijk verminderd, waardoor ook de doorstroming een flinke impuls ondergaat. Daarnaast is het oostelijk gelegen fietspad tussen de rotonde en de Keppelseweg verbeterd. Het fietspad is verbreed, fysiek gescheiden van de rijbaan.

Herinrichting Hoofdstraat Gaanderen (tussen spoor en Rijksweg)

De Hoofdstraat in Gaanderen wordt in 2014 heringericht. In 2013 is in overleg met de klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van scholen, winkeliers, de Werkgroep Hoofdstraat Veilig en de Dorpsraad, met daarbij de wijkopbouwwerker, wijkagent en betrokkenen vanuit de gemeente een herinrichtingsplan voor de Hoofdstraat opgesteld. Het plan is breed gedragen en komt tegemoet aan wensen en eerdere toezeggingen voor een veilige Hoofdstraat. De weg wordt een 30 km/urweg, het huidige achterstallige onderhoud wordt opgelost, er komt een goede verbinding tussen centrum en station en het Pelgrimterrein wordt op een goede manier aangesloten op haar omgeving.

Kruising Braamtseweg-Transportweg-Logistiekweg

De kruising Braamtseweg-Transportweg is gelegen op bedrijventerrein Wijnbergen in Doetinchem en vormt onderdeel van het Gelders fietsnetwerk. De kruising komt voor op de onlangs gepubliceerde provinciale lijst van gevaarlijke kruispunten in Gelderland en maakt onderdeel uit van een drukke schoolfietsroute. Ondanks eerdere aanpassingen blijkt de huidige situatie nog steeds onvoldoende veilig. Om de veiligheid voor fietsers te verbeteren zijn de fietspaden ter hoogte van de kruising in 2013 uitgebogen en verhoogd aangelegd. Daarnaast zijn de te krappe bochten aangepast en middengeleiders aangebracht in de Transportweg en de Logistiekweg.

Weemstraat , aansluiting bedrijven park A18

In 2012 heeft de voorbereiding van de aanpassing van de Weemstraat en de aansluiting op het A18 Bedrijvenpark plaats gevonden. Het benodigde talud voor de toegangsweg van het A18 Bedrijvenpark is al in 2012 aangelegd. De werkzaamheden aan de Weemstraat zijn in 2013 uitgevoerd. Deze bestonden uit de reconstructie van de Weemstraat en de omvorming van de snelwegaansluitingen naar kruisingen met verkeerslichten. Het werk is in mei 2013 opgeleverd.

Parkeerbeleid uitvoering

In 2013 zijn vanuit de Parkeernota 2012 een aantal zaken uitgevoerd c.q. vormgegeven, veelal in goed overleg met betrokkenen uit o.a. uit de Binnenstad;

- Vergunninghouder parkeren door systematiek met nieuwe gebiedsindeling o.b.v. woon-/werkgebied. Geïnitieerd vanuit Parkeerbedrijf/vergunningverlening.
- Handhaving met veel inzet dmv informeren, communiceren, waarschuwen en verbaliseren
- Parkeerterrein Tjalmastraat is opgeknapt
- Achteraf betaald parkeren op de Varkensweide is ingevoerd. Beheer, onderhoud en bewaking vanuit parkeerbedrijf
- In 2013 is er géén tariefsverhoging van de parkeertarieven doorgevoerd
- Aanpassingen bereikbaarheid en toegankelijkheid (gehandicapten)parkeergarages
- Naamsverandering Loogarage in Amphiongarage

1.3 Centrum Achterhoek (Wonen-omgeving)

Regionale woonagenda

In 2013 hebben we regionaal in beeld gebracht wat er terecht is gekomen van de voornemens en de woningbouwafspraken van begin 2011. Daartoe hebben we regionale woningmarktmonitoren opgesteld. Daarnaast hebben we een Achterhoeks Woonwensen- en leefbaarheidsonderzoek (AWLO) laten uitvoeren. De monitoren tonen aan dat we op de goede weg zijn. Alle gemeenten hebben geschrappt in hun planvoorraad. De bouwproductie is naar beneden gegaan. In Doetinchem bleef de bouwproductie vanwege bestaande afspraken nog redelijk op niveau. We hebben afgesproken, dat we de 5900 woningen zullen realiseren in 15 jaar in plaats van in 10 jaar. Voor Doetinchem betekent dit dat wij moeten uitgaan van een jaarlijkse realisatie van 150 woningen. In 2013 zijn 265 woningen opgeleverd.

Taskforce woningbouwprojecten

Op 25 april heeft de raad een besluit genomen over de laatste taskforcerapportage. Met de taskforce stuurden we op het woningbouwprogramma. De doelen waren driedig:

- We wilden komen tot een kleinere planvoorraad
- We wilden een beter op de markt afgestemd woningbouwprogramma
- We wilden de verliezen op de grondexploitaties zoveel mogelijk beperken.

We hebben een handelingsperspectief opgesteld, we inzetten op verschillende maatregelen:

- Faseren. We gaan voortaan uit van de realisatie van minder woningen per jaar. Voor onze eigen kavels rekenen we op 12 dure en 40 goedkope kavels per jaar. In 2013 waren dat respectievelijk 5 en 7 verkochte kavels.
- Herprogrammeren. Ons aanbod paste niet bij de vraag. Daarom vormen we het programma zo veel mogelijk om naar meer goedkope grondgebonden koop- en/of huurwoningen, inclusief starterswoningen en zorgwoningen.
- Saneren. We hebben een aantal projecten geschrappt.

Op 25 april heeft de raad de laatste voor de taskforce gereserveerde middelen toegewezen.

Prestatieafspraken Sité Woondiensten

Op 26 februari 2013 zijn de prestatieafspraken met Sité ondertekend. De prestatieafspraken gaan over het huisvesten van de doelgroep, voorkomen van huisuitzettingen, wonen en zorg, de omvang van de woningvoorraad, leefbaarheid, duurzaamheid en burger- en bewonersparticipatie.

Bij de prestatieafspraken hebben we jaarafspraken gemaakt, die de prestatieafspraken concreter uitwerken. De jaarafspraken worden ieder jaar geactualiseerd. In 2013 hebben we op basis van de jaarafspraken o.a. het volgende bereikt:

- We hebben een gezamenlijke marktmonitor opgesteld.
- Door concretere afspraken is het aantal huurachterstanden en het aantal huisuitzettingen flink gedaald.
- Er is een start gemaakt met het verkennen van de problematiek rond wonen en zorg. Hier gaan we in 2014 mee door.
- We hebben samengewerkt aan de skaeve huse en twee locaties aangewezen.
- Sité heeft woningen gerealiseerd in Wijnbergen en Gaanderen. We hebben de afspraken over woningbouw in Oosseld verankerd in het bestemmingsplan. We hebben overeenstemming bereikt over de afname van 32 w.door Sité in Iseldoks.
- We hebben samenwerkingsafspraken gemaakt voor intensievere samenwerking in twee buurten: de WI-buurt en Overstegen.
- Sité heeft reguliere duurzaamheidsmaatregelen uitgevoerd en 250 zonnepanelen geplaatst. De gemeente doet mee aan de regeling 'De Achterhoek bespaart' en heeft de Agem opgericht.
- Voor de flats in de Beethovenlaan is een gezamenlijk communicatieplan gemaakt.

Parapluherziening Bestemmingsplan (voor daklozen)

Op 4 april 2012 heeft de raad besloten een parapluherziening op te stellen waarbij de gebruiksmogelijkheden voor alle geldende bestemmingen die een maatschappelijke functie kennen, ingeperkt worden voor wat betreft beschermde woonvoorzieningen (een 24-uurs begeleid wonen voorziening voor dak- of thuislozen met een verslavingsproblematiek of justitieel verleden). Dit om hier als gemeente meer sturing op te hebben. Als eerste stap is op 7 maart 2013 een voorbereidingsbesluit door de raad vastgesteld, die op 25 april 2013 in werking is getreden. Voor een juridisch juiste uitvoering is de parapluherziening uiteengevallen in vier aparte bestemmingsplannen. Vervolgens hebben de voorontwerpen van deze vier bestemmingsplannen ter inzage gelegen van 10 oktober t/m 20 november 2013. Hierop zijn geen inspraakreacties gekomen. In maart 2014 zullen de plannen verder gebracht worden als ontwerpplan. Planning is dat de plannen uiteindelijk op 17 juli 2014 bij de raad vastgesteld kunnen worden. De voorontwerpen van deze vier bestemmingsplannen hebben ter inzage gelegen van 10-10 t/m 20-11. Hierop zijn geen inspraakreacties gekomen. In maart 2014 zullen de plannen verder gebracht worden als ontwerpplan. Planning is dat de plannen uiteindelijk op 17 juli 2014 bij de raad vastgesteld kunnen worden.

Skaeve huse.

Skaeve Huse is een vorm van begeleid wonen in kleine eenpersoonswoningen, voor mensen die niet passen in een (reguliere) woning of in een instelling. Het college van B&W heeft op 10 december besloten dat zij op de locaties Wielstraat en Turfweg elk 5 Skaeve Huse wil realiseren. Er is wel sprake van verschil. De locatie Turfweg voldoet aan het kader dat de raad heeft gesteld en kan daarmee verder ontwikkeld worden. De locatie Wielstraat ligt verder dan 1 km van voorzieningen en wijkt daarmee af van het kader van de raad. Het college denkt dat ook deze locatie geschikt is, maar wil de locatie pas definitief aanwijzen als duidelijk is dat de afwijking van het kader van de raad opweegt tegen de mogelijkheden van adequate inrichting en beheersbaarheid.

Voor beide locaties geldt dat de bouw van de Skaeve Huse pas kan beginnen nadat aan de volgende is voorwaarden: 1. uit een veiligheidsanalyse blijkt dat de beheersbaarheid goed kan worden geborgd via een beheersplan, 2 realisatie budgettair neutraal mogelijk is binnen de beschikbare financiële middelen en 3. de noodzakelijke bestemmingsplanwijzigingen zijn doorgevoerd.

De eerstvolgende stap is het bepalen van de exacte bouwlocatie. Hiervoor is per locatie een werkgroep ingesteld en de direct omwonenden/betrokkenen worden nadrukkelijk uitgenodigd om deel te nemen

Heelweg Saronixterrein Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan Saronix 2012 is in 2013 onherroepelijk geworden. Het bestemmingsplan voorziet in de bouw van een supermarkt en een afwisselend programma aan woningen en zorgappartementen dicht bij het centrum van Doetinchem. Begin 2014 wordt gestart met de bouw van de eerst woningen.

Wehl Heideslag Bestemmingsplan

De verkoop van gemeentekavels in Heideslag is in 2013 sterk teruggelopen. Uiteindelijk zijn twee kavels verkocht (waaronder 1 kavel, waarop meerdere woningen gebouwd gaan worden). Tegelijkertijd is in de tweede helft van 2013 gestart met het bouwrijpmaken van het plandeel Ripperbansveen. Hier worden in totaal 52 woningen gerealiseerd, waarvan 40 goedkope starterswoningen. In 2013 is tevens gestart met het woonrijpmaken van de plandelen de Motketel (geheel) en Koksgoed (deels). Bij de Motketel is tevens de speelgelegenheid voor de kinderen gerealiseerd.

Iseldoks

Na het opzeggen van de overeenkomst tussen gD en KWP is er veel energie gestoken in het verkennen van vervolgstappen. Uiteindelijk is gekozen voor een doorstart van het project, waarbij uiteindelijk overeenstemming is bereikt met Volker Wessels om gezamenlijk de opstal van het Intermecoterrein (Iseldoks 1), te realiseren. De grondexploitatie is daarbij naar de gD gegaan. De voorbereidingen voor de start van de bouw zijn door Volker wessels in gang gezet. Voor Iseldoks 2 (Ijsseloevers) is het stedenbouwkundig plan vastgesteld en is de afronding van het bestemmingsplan opgestart. In december is ook overeenstemming met het Waterschap bereikt over de verplaatsing van het gemaal op het Intermecoterrein. Daarmee kon de vergunningverlening vlotgetrokken worden.

Externe veiligheid beleidsplan

In december 2013 is het beleid voor externe veiligheid vastgesteld. Dit beleid richt zich op het bieden van een veilige leefomgeving voor onze burgers. Het gaat dan om een veilige leefomgeving wat betreft de risico's op de omgeving die samenhangen met het produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen.

Herijking eisen ruimtelijke onderbouwing

Bij ruimtelijke ontwikkelingen van particulieren en ontwikkelaars vragen wij aan de initiatiefnemer een ruimtelijke onderbouwing (rob). Deze rob wordt vervolgens gebruikt als onderbouwing voor een omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) of is de basis voor de toelichting van het bestemmingsplan die voor het plan opgesteld wordt. In 2013 hebben wij de procedure hiervoor vereenvoudigd. Voor elk plan gelden andere uitgangspunten en dus ook eigen eisen voor de rob. Maatwerk dus, dat wij aanbieden voordat de initiatiefnemer met de rob start.

Evaluatie hondenbeleid

In oktober 2013 heeft een 1^e evaluatie van het nieuwe hondenbeleid plaatsgevonden. Uitkomsten en aandachtspunten zijn als volgt;

- Meer geregistreerde klachten a.g.v. meer aandacht en communicatie hierover
- Veel inzet vanuit handhaving waardoor meer bewustzijn; regels worden beter nageleefd
- Hondenoverlast is een blijvende ergernis, behoeft structureel aandacht en handhaving
- Voorstel aanpassing locaties voor losloopterreinen n.a.v. 1^e evaluatie
- Aandacht voor aanlijnplicht in natuurgebieden (zoals Wehlse Broeklanden)

Openbare verlichting (beleidsplan)

Verlichtingsplannen zijn gemaakt en gerealiseerd voor: Ondernemingsweg, Motketel Wehl, Bedrijventerrein A18, Haareweg en Kruisbergseweg. Daarnaast is er een grote actie voor het vervangen van lampen uitgevoerd. 4000 lampen zijn vervangen en daarmee komt het percentage duurzame verlichting in 2013 uit op 97.procent. In het eerste kwartaal 2014 wordt het nieuwe beleidsplan "Doetinchem duurzaam verlicht" afgerond en aan de raad aangeboden.

Overstegen renovatie woonomgeving

In deze wijk is het openbaar groen aan vervanging toe. Dit gebied gaan we in nauwe samenwerking met team wijkbeheer renoveren. Er is geen sprake van herinrichting. Het groen wordt grotendeel vervangen in combinatie met onderhoudswerkzaamheden aan bestratingen en indien nodig nieuwe slijtlagen. Er wordt nog onderzocht of er hemelwater afgekoppeld kan worden. Tevens wordt er nauw samengewerkt met Sité. In openbare ruimte van platte daken dorp Overstegen wordt het riool gerenoveerd en de regenwaterafvoer afgekoppeld. De openbare ruimte wordt in overleg met de bewoners opgeknapt. Het betreft geen volledige herinrichting. Een vergelijkbaar traject in de Bomenbuurt is in 2013 afgerond.

Uitvoeringsprogramma Groen 2013-2015

Binnen het uitvoeringsprogramma Groen lopen de volgende natuurprojecten: Natuur in de stad, Wehlse Broeklanden, Natuurcompensatie Sportpark-Zuid, Cool Nature, Natuurpark Oostelijke Randweg, het 3000 Bomenplan (in 2013 zijn in totaal 100 bomen geplant) en Tijdelijke Natuur. Dit zijn langjarige projecten waarbij in 2013 diverse onderdelen zijn gerealiseerd. Denk daarbij onder meer aan de aanleg van een retentievijver en de aanleg van 7 ha. natuur- en uitloopgebied in de Wehlse Broek-landen of het aanplanten van bomen in de middenberm van de Bedrijvenweg. Verder zijn er kleinere projecten gerealiseerd zoals Klompenpad Gaanderen en project Bethlehem. Voor de toekomst geldt dat in 2013 met succes een eerste provinciale subsidie is binnengehaald voor de Klimaatcorridor Achterhoek, waarbinnen ook natuurgebied De Zumpe valt. Dit is een meerjarige pilot waarin de regie van de provincie naar de gemeente gaat. Hierbij gaat het om bos- en heideherstel, realisatie van blauwgrasland en inrichten van nieuwe natuur. De uiteindelijke uitwerking en realisatie wordt nauw afgestemd met het project en natuurpark Oostelijke Randweg.

Meerjarenprogramma onderhoud groen/beeldkwaliteit

Onderhoud van bomen. De gemeente Doetinchem is volgens de 3-jarige cyclus opgedeeld in drie secties met ongeveer een gelijk aantal bomen. Het uitgangspunt hierbij is om het snoeien zo efficiënt mogelijk uit te voeren, in een specifiek deel van de gemeente. Daarnaast is het in de communicatie naar bewoners een handig hulpmiddel: het is voorspelbaar wanneer, in welk jaar, de bomen in hun straat/dorp gecontroleerd en of gesnoeid zullen worden.

Actualisatie kwaliteitsplan . Omdat het kwaliteitsplan Onderhoud Openbare ruimte (2007) op een aantal onderdelen niet meer voldoet is het plan geactualiseerd. Het kwaliteitsplan kijkt naar de onderhoudsniveaus: extra, standaard en eenvoudig. Het merendeel van het gemeentelijk grondgebied valt onder het onderhoudsniveau eenvoudig. In de praktijk blijkt dat we voor in het verleden aangelegde dure plantvakken nu twee opties hebben om de kosten te drukken: omvormen naar gras of bewoners inschakelen bij het onderhoud. De tweede optie heeft de voorkeur.

Afvalinzamelbeleid

In 2013 is ons huidige afvalbeleid geanalyseerd. Uit de inventarisatie bleek dat onze inwoners tevreden zijn over de huidige afvalinzameling, dat onze afvalbeheerskosten laag zijn en dat onze afvalscheiding gemiddeld is voor onze stedelijkheidsklasse. Om te komen tot een scheidingspercentage van 65% is er wel een trendbreuk nodig. In dat kader heeft het college besloten aan de raad voor te leggen om in 2014 een pilot te starten met omgekeerd inzamelen. Omgekeerd inzamelen betekent waardevolle afvalstromen (grondstoffen) ophalen en restafval wegbrengen naar ondergrondse containers in de wijk. In 2014 zal het nieuwe beleid “van afval naar grondstof” worden vastgesteld. Dit betekent dat de manier van inzamelen grondig gaat veranderen.

1.3. Centrum Achterhoek (Cultuur)

Businessplan Evenementen/St. Evenementen Doetinchem (onderzoek)

Het nieuwe evenementenbeleid is in 2013 vormgegeven met de start van een onderzoek naar de mogelijkheden van een onafhankelijke Stichting Evenementen. Een extern bureau heeft daarvan verslag gedaan en een kwartiermaker uit de gelederen van het Centrummanagement heeft een begin gemaakt. De kwartiermaker brengt voor 1 april 2014 verslag uit.

Stadsfeest.

De editie van het Stadsfeest 2013 kreeg te maken met liquiditeitsproblemen. Samen met het bestuur van de Stichting Stadsfeest is gewerkt aan een oplossing. Dit heeft begin 2014 geleid tot een raadsbesluit. Voor de vermissing van een geldbedrag wordt aanvullende subsidie verstrekt onder een aantal strikte voorwaarden en gericht op het terugkomen van het subsidiebedrag.

Regionaal Cultuurpact 2014-2016

Voor de provincie Gelderland was 2013 een overgangsjaar waarin zij haar beleid en spelregels danig anders vorm gaf. Ook erfgoed maakt nu er deel van uit: een Cultuur- en Erfgoedpact dat wordt gefinancierd door provinciale matching van gemeentelijke bijdragen. Uiteindelijk is de sluiting van een regionaal convenant doorgeschoven naar 2014. Zowel stimulering van cultuurparticipatie als versterking van vrijetijdseconomie moet hierin worden meegenomen.

Muziekschool&Baptistenkerk

In 2013 is sterk ingezet op de restauratie en herbestemming van de Baptistenkerk door vestiging van de Muziekschool in dit pand. Het zou tevens een versterking van het Cultuurkwartier betekenen. Het haalbaarheidsonderzoek van BOEi gaf voldoende aangrijpingspunten. De aanvraag voor subsidie bij de provincie Gelderland bleek eind 2013 niet gehonoreerd.

Amphion (budgetcontract 2014)

De invoering van een vierjarige budgetovereenkomst is in principe bekrachtigd maar zowel de gemeenteraad als Amphion hebben aanvullende vragen gesteld over de afschrijvingsmethodiek. De implicaties daarvan zijn door accountants doorgelicht. Het is de bedoeling deze mee te nemen in een voorstel dat begin 2014 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Gruitpoort (budgetovereenkomst 2014)

De vraag van de Gruitpoort de ombuiging 2014 voor één jaar te bevriezen met het oog op een aantal nieuwe ontwikkelingen, is december 2013 door de gemeenteraad gehonoreerd. Dat impliceert dat niet eerder een nieuw productenboek en bijbehorende meerjarenbegroting kan worden gepresenteerd.

Recreatieschap Achterhoek Liemers

Het Recreatieschap Achterhoek Liemers (RAL) heeft besloten zijn activiteiten af te stoten en zichzelf op te heffen conform de door het algemeen bestuur van het recreatieschap op 25 maart 2013 vastgestelde en op 23 september 2013 bekrachtigde Integratie- en Ontmantelplan RAL. Dit plan is ter kennis gebracht van de gemeenteraden van alle dertien in het recreatieschap deelnemende gemeenten. In het I integratie- en Ontmantelplan is geregeld de overdracht van de recreatiegebieden aan RGV en het eigendom, beheer en onderhoud van fietspaden van het recreatieschap aan de gemeenten waarin de fietspaden zijn gelegen. Recreatieve routestructuren zijn overgedragen aan de Stichting Achterhoek Toerisme.

ECAL (begroting 2014)

Conform de afspraak in het Algemeen Bestuur van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers is de begroting 2014 voorgelegd aan en geaccordeerd door de raad.

Bibliotheek West-Achterhoek

In samenwerking met de gemeenten Bronckhorst en Doesburg is een budgetovereenkomst 2013-2016 afgesloten. Voor Doetinchem betekende dat sluiting van de filialen in Gaanderen en De Huet. Om de vestiging in Wehl langer te kunnen open houden heeft de gemeenteraad ingestemd met een fasering van de tweede tranche van het om te buigen budget. In 2013 zijn er op basisscholen in Gaanderen, De Huet, Dichteren en Oosseld in totaal tien maal een vestigingen van een Bibliotheek op School actief.

Stadsmuseum

De activiteiten van het Stadsmuseum zijn uitgebreid met een Kunstuitleen en een Museumwinkel. Daarmee is een groter publieksbereik gerealiseerd en is het aantal bezoekers aanzienlijk toegenomen.

Archeologie (actualisatie beleid)

In 2013 zijn in totaal 15 archeologische onderzoeken uitgevoerd. In regionaal verband is een nieuw afwegingskader voor archeologisch beleid opgesteld. Dit beleid is vastgelegd in het rapport "Archeologie met beleid; afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek" dat op 25 april 2013 door de raad is vastgesteld. Dit beleid bevat regels voor een nieuwe verdeling van de beschermingsniveaus van archeologische waarden en –verwachtingen.

Historische panden herbestemming/leegstand

De afgelopen jaren heeft een verkenning plaats gevonden naar nut en noodzaak om tot beleid te komen inzake leegstand en herbestemming. In eerste instantie concentreerde de aandacht zich vooral op de problematiek rond de historische panden. In de Structuurvisie Doetinchem 2035 is nader onderzocht hoe leegstand zich kan gaan ontwikkelen binnen Doetinchem en wat dat voor gevolgen kan hebben. Op basis daarvan is in dat document een eerste visie gegeven op de problematiek. De visie behelst onder andere dat het probleem veel verder gaat uitgroeien tot stedenbouwkundig niveau en sociaal-economische structuren kan aantasten. Na vaststelling van de structuurvisie is onmiddellijk gestart met de ontwikkeling van beleid.

1.4. Centrum Achterhoek (Plattelandsontwikkeling)

Plattelandsontwikkeling (onderdeel structuurvisie)

Vanuit Plattelandsontwikkeling is dit jaar met name aan gewerkt het ondersteunen van het project Trots op onze streek en het opstarten van visieontwikkeling over het buitengebied.

- Trots op onze streek: In Wehl en Gaanderen worden burgers gestimuleerd om rond cultuurhistorie en landschap kleine projecten te ontwikkelen. De uitvoering is vervolgens van start gegaan.
- Visieontwikkeling: In het kader van de productie van de Structuurvisie is een stuk visievorming buitengebied geformuleerd. Vervolgens is gestart met de uitwerking in samenwerking met het Plattelandshuis. Een eerste pilot rond de Slangenburg is inmiddels in voorbereiding.

Bestemmingsplan Buitengebied

Dit actualisatieplan is op 18 juli 2013 vastgesteld. Op 31 december 2013 heeft de voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan op de verzoeken om voorlopige voorziening. Deze verzoeken zijn afgewezen met uitzondering van de bestemming 'Wonen-Landgoed' van landgoed 't Maatje. Het plan is dus grotendeels in werking.

Nieuwe hoogspanningsleidingen 380 kV Doetinchem-Wesel

Tennet voert, in opdracht van het ministerie van economische Zaken, de opdracht uit om een nieuwe hoogspanningsverbinding te realiseren tussen Doetinchem en Wesel. De nieuwe verbinding is gepland dwars door de Wehlse Broeklanden. Mede op ons verzoek heeft het ministerie een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijkheden om de verbinding ondergronds aan te leggen. De uitkomsten van dat onderzoek waren negatief. De nieuwe verbinding komt bovengronds. Afgelopen jaar heeft Tennet hard gewerkt aan de planvorming omtrent de nieuwe hoogspanningsverbinding. Door de aanleg van de nieuwe hoogspanning om de stad Doetinchem komt een deel van de bestaande hoogspanningsleiding te vervallen. Dit houdt direct in dat oa. in de wijken de Huet en Wijnbergen en ook op Sportpark zuid het leefklimaat verbeterd wordt.

Programma 2 Duidelijk en veilig

In het programma Duidelijk en veilig beschrijven we onze visie op veiligheid binnen de gemeente Doetinchem. U leest in dit jaarverslag welke resultaten we in 2013 hebben geboekt om deze visie te realiseren. De samenwerkingsverbanden zijn in 2013 van start gegaan. Dit heeft veel (extra) tijd en energie gekost maar dat is logisch in een eerste (aanloop) jaar.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

2.1 Deregulering en handhaving

Handhaving

De handhaving activiteiten zijn uitgevoerd overeenkomstig het uitvoeringsprogramma 2013. Bij overtreding van wet-of regelgeving, waarbij de gemeente het bevoegd gezag is, geldt de beginselplicht om handhavend op te treden. Dit kan door het opleggen van een last onder dwangsom of het toepassen van bestuursdwang. Een derde sanctiemiddel is het intrekken van de vergunning. Dit is een zwaar middel en wordt slechts bij uitzondering toegepast.

In bouwzaken wordt de bouwstop toegepast indien niet gebouwd wordt volgens de vergunning en/of er strijdigheid is met het bestemmingsplan.

Door actief toezicht te houden en in een vroeg stadium het gesprek aan te gaan wordt getracht het opleggen van een last onder dwangsom en bestuursdwang toe te passen te voorkomen. In het afgelopen jaar is 10 keer een dwangsom opgelegd en er is geen bestuursdwang toegepast. Op 1 april 2013 is de Omgevingsdienst Achterhoek (Oda) van start gegaan. De deelnemende gemeenten aan de Oda zijn naast de 8 achterhoekse gemeenten, de gemeente Zutphen, de gemeente Lochem en de Provincie Gelderland. De Oda is een uitvoerende dienst waarbij de milieutaken voor vergunningverlening en toezicht/handhaving zijn ingebracht. Voor de uitvoering van taken is een dienstverleningsovereenkomst (Dvo) afgesloten. Ter uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst wordt jaarlijks een werkprogramma vastgesteld. In 2013 is er veel energie gaan zitten in het opbouwen van de nieuwe organisatievorm. De medewerkers en ook de afzonderlijke opdrachtgevers moeten nog wennen aan de nieuwe werkwijze.

Deregulering

In de dagelijkse uitvoeringspraktijk wordt kritisch gekeken naar de kwaliteit van de dienstverlening. Werkprocessen worden periodiek tegen het licht gehouden en overbodige regels worden geschrapt. Enkele voorbeelden van de bereikte vereenvoudiging in 2013 zijn:

- Vereenvoudiging aanwijzen koopzondagen
- Verruiming mogelijkheden vergunningvrij bouwen
- Aanpassing bomenverordening (toevoegen van twee overlastcategorieën)
- Versoepeling regels verbranden snoeihout
- Invoering digitale wijze van bezwaar maken woz/belasting beschikking

2.2 Veiligheid preventief

Onderzoek samenwerking crisisbeheersing

Het onderzoek heeft geleid tot regionale inrichting van de gemeentelijke crisisbeheersing. De samenwerking crisisbeheersing vindt zijn grondslag in de processen bevolkingszorg. Deze processen zijn, m.u.v. het facilitaire- proces, inmiddels “geregionaliseerd”. Dat wil zeggen dat de pools bevolkingszorg waar onder de processen omgevingszorg en publieke zorg op districtsniveau zijn georganiseerd. De pools voor de processen CRIB (Centraal Registratie en Informatie Bureau), CRAS (Centrale Registratie Afhandeling Schade), JUR (juridische ondersteuning) en Nafase zijn op regionaal niveau vorm gegeven.

Doetinchem voert de regie op de regionale pool Nafase, Apeldoorn en Harderwijk hebben de verantwoording voor CRIB, CRAS en JUR. De regie op het regionale proces crisiscommunicatie is belegd bij de gemeente Doetinchem. 2014-2015 zijn de jaren waarin de functionarissen in de pools worden opgeleid volgens recent ontwikkelde opleidingsmodellen. Voor sommige functionarissen gaan naast opleidingen, competenties en exameneisen gelden. Zo ook voor de Adviseur Crisisbeheersing (ACB'er)

Drank – en Horecawet

Met de nieuwe drank en horecawet (1-1-2013) is ook het toezicht over gegaan van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit naar gemeenten. De toezichthouders van de gemeente hebben deze taak in 2013 opgepakt. Het handhaving uitvoeringsprogramma is hierop aangepast. Daarbij is in het bijzonder aandacht besteed aan de naleving van de leeftijdseis. De uitvoering van de nieuwe taak is zoveel als mogelijk geïntegreerd in de reguliere controles.

Met de nieuwe wet hoopt de overheid het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen. De overheid denkt dat daardoor minder gezondheidschade optreedt, openbare ordeverstoringen worden voorkomen en dat de administratieve lasten voor bedrijven en gemeenten verminderen.

Paracommercie

De gemeenteraad heeft op 27 juni de verordening vastgesteld waarmee paracommercie kan worden tegen gegaan en waarmee het alcoholgebruik door jongeren kan worden beperkt. Met paracommercie wordt onder andere bedoeld het houden van oneigenlijke activiteiten, zoals feesten en partijen in horecabedrijven van (sport) instellingen en stichtingen. In het besluitvormingsproces zijn alle belanghebbende partijen betrokken. Op voorstel van het college heeft de Raad besloten om de Algemene plaatselijke verordening te wijzigen. Met de regels die in de verordening zijn opgenomen kunnen verenigingen en instellingen ten hoogste vijf keer per jaar een andere activiteit organiseren. Reguliere horeca activiteiten, zoals bruiloften en partijen blijven uitgesloten.

Alcoholmatiging

Een belangrijk onderwerp uit de nieuwe Drank- en Horecawet is de alcoholmatiging onder jongeren. Het stadsfeest is in 2013 als pilot gebruikt om actief en preventief toe te zien en te controleren op alcoholgebruik onder “16 minners “. Er is veel geïnvesteerd in informatievoorziening voor aanvang van het stadsfeest en er zijn blaasstenen afgenomen tijdens het stadsfeest. In 2013 zijn er daarnaast anonieme controles uitgevoerd bij slijterijen, supermarkten en cafés. De pilot is succesvol verlopen en daarom willen we dezelfde aanpak ook gaan toepassen bij andere (toekomstige) evenementen zoals bv Koningsdag.

Legale wietteelt

De raad heeft in haar vergadering van 6 december 2012 en 28 februari 2013 de motie van de fractie van de SP aangenomen. In deze motie vraagt de raad te onderzoeken of een lokale cannabisteelt mogelijk is. In november 2013 heeft de burgemeester een gesprek gehad met de minister van Veiligheid en Justitie, de heer Opstelten. De minister heeft in dit gesprek duidelijk gemaakt dat lokale cannabisteelt nu wettelijk niet mogelijk is. Naar verwachting komt daar voorlopig ook geen verandering in. De minister heeft voor de kerst 2013 de tweede kamer geïnformeerd over de met de burgemeesters gevoerde gesprekken. Ook heeft hij zijn opvatting gegeven over de haalbaarheid van de ingediende pilot-projecten. De plenaire behandeling in de 2^e kamer heeft nog niet plaatsgevonden.

Wijkwachten via wijkbedrijf (nieuwe stijl)

2013 is gewerkt aan de wijkwachten nieuwe stijl. Het resultaat was dat er in oktober 2013 gestart is met het werven van de eerste nieuwe wijkwachten, oftewel Toezichthouders zoals ze nu heten, waarbij de basiseisen waar een toezichthouder aan moet voldoen strenger zijn. De kwaliteitsslag zat in het onderbrengen van de wijkwachten bij het wijkbedrijf. Geen nieuwe opgetuigde organisatie, maar een slank en efficiënt onderdeel van het bestaande wijkbedrijf. Met deze positionering is de arbeidsparticipatie van Doetinchemse mensen geborgd.

Preventie jeugdoverlast, drugs(overlast), geweld

Dit zijn enkele van de veiligheidsprioriteiten die in 2013 vastgesteld zijn. Samen met de politie, de andere justitiële partners en de lokale zorgpartijen wordt voortdurend gewerkt aan een veilig Doetinchem. De politiecijfers geven nog steeds aan dat wij in een relatief veilige stad wonen en dat willen wij met de hele veiligheidsketen graag zo houden.

2.3 Brandweer

VNOG

In 2013 is er een opzet en zijn er afspraken gemaakt met als resultaat dat in 2014 de controllerwerkgroep Achterhoek samen met de ACB'ers Achterhoek gaat bekijken of en hoe de gemeenten Achterhoek vooraf sturing kunnen krijgen op de begroting van de gemeenschappelijke regeling VNOG. Bestuurders (AB/DB) dienen op brandweerbeleid onafhankelijk te worden geadviseerd. Op dit moment adviseert de brandweer haar bestuurders over de eigen brandweerorganisatie. Daar ligt een spanningsveld. In de voor ons liggende periode wordt bekeken hoe de gemeenten terug kunnen keren in de bestuurlijke adviesrol.

De brandweer is inmiddels geheel geregionaliseerd m.i.v. 1-1-2014 zijn nu ook de vrijwilligers, het materieel en de kazerne overgedragen aan de VNOG. Voor de kazerne was dit van belang om te voorkomen dat er BTW over de nieuwbouw van de brandweerkazerne moet worden afgedragen. .

Brandweerkazerne nieuwbouw

De brandweer heeft de accommodatie in het plangebied Iseldoks verlaten. Op sportpark-Zuid is een fraaie nieuwe brandweerkazerne gebouwd waar de brandweer weer uitstekend geëquipeerd is. De nieuwbouw zorgt voor korte uitruktijden, prima huisvesting voor vast personeel, de oefenfaciliteiten, berging van materieel en niet te vergeten eindelijk een goede oplossing voor de kazernerij van vrijwilligers. De nieuwbouw is in zeer korte tijd en binnen het beschikbaar gestelde krediet gerealiseerd.

Programma 3. Nabij en zorgzaam

Inleiding

Vanuit het programma nabij en zorgzaam is in 2013 veel gedaan om burgers van de gemeente Doetinchem actief en zo lang mogelijk zelfstandig aan de samenleving te laten meedoen. Evenals in het programma jeugd, educatie en sport spelen de **decentralisaties** een belangrijke rol in dit beleidsprogramma.

3.1 Welzijn en zorg

Wijkwerk Nieuwe Stijl

De drie pijlers van Wijkwerk Nieuwe Stijl - Buurtcoach, wijkregie/wijknetwerken, Wijkbedrijf - hebben in 2013 een basis gelegd voor verdere uitrol.

- In de zomer 2013 heeft een tussentijdse evaluatie plaats gevonden van het functioneren van de buurtcoaches, in september 2012 gestart in de Huet en Overstegen. Naast de overwegend positieve uitkomsten waren er ook de nodige aandachtspunten. Het meest verstrekkend was de noodzakelijke keuze voor een sturingsmodel van de gemeente om uitrol van de buurtcoaches in heel Doetinchem mogelijk te maken en de aansturing van hen te regelen. De raad heeft eind 2013 een besluit genomen over deze keuze: de Doetinchemse keuze. De uitrol is doorgeschoven naar 2014.
- De wijknetwerken hebben onder de procesverantwoordelijkheid van de wijkregisseurs, en onder aansturing van de wijknetwerkkoepel (leidinggevend overleg van de wijkpartners) een training gevolgd om de samenwerking te verbeteren. De cyclische werkmethode van de wijkjaarplannen blijft daarbij de ruggengraat van die samenwerking.
- Het Wijkbedrijf was effectief aan de slag in Gaanderen, Oosseld en later ook Overstegen. In de loop van het jaar konden de eerste re-integratiesuccessen geboekt worden. Verdere uitrol, ook qua uitbreiding in functies, wordt bekeken in het geheel van de Doetinchemse keuze.

Wijkprogramma

Met de wijknetwerken en de Koepel is een inventarisatie gemaakt van de programmering in de wijken. Daarbij is in de wijken ook gekeken naar de gewenste toekomstige ontwikkelingen van dat aanbod. Daarbij speelden twee complicerende factoren. Ten eerste was de besluitvorming over een van de belangrijkste partijen bij het wijkwerk, IJsselkring, nog niet afgerond. En ten tweede was de wetgeving rondom de drie transities nog in volle gang.

Daardoor is het bij die inventarisatie gebleven.

Rond de jaarwisseling is voor 2014 een tweede model gestart, nu gebaseerd op zes levensdomeinen, waarvan de resultaten in de eerste helft van 2014 aan het bestuur kunnen worden voorgelegd.

IJsselkring Budgetcontract 2014

Eind 2013 besloot het college om de subsidiëring van IJsselkring te stoppen per 1-1-2015.

De meeste activiteiten en alle vaste medewerkers van IJsselkring zullen in de loop van 2014 overgaan naar een nieuwe, direct aan de gemeente zelf verbonden organisatie, die tevens de werkgever wordt van alle buurtcoaches.

Beleidskader WMO/Hulp bij het huishouden/voorbereiding AWBZ taken

In 2013 is de hulp bij het huishouden voor 2014 opnieuw ingekocht. De raad heeft ingestemd om 2014 als overgangsjaar te beschouwen voor de grotere veranderingen in 2015. Nieuw is dat vanaf 2014 het wassen en strijken uit de hulp bij het huishouden als algemene voorziening wordt gehaald. In april hebben we een bijeenkomst georganiseerd over de toekomst van de hulp bij het huishouden. Vervolgens is de voorgenomen bezuiniging van 75% voor 2015 teruggedraaid naar 40%. De inkoop van hulp bij het huishouden is niet geruisloos verlopen. Sensire heeft midden in het proces besloten om de hulpen in de thuiszorg BV te ontslaan. Dit

heeft tot veel aandacht geleid. Zelfs de tweede kamer en het ministerie van VWS hebben zich ermee bezig gehouden. Uiteindelijk is in het Principe Achterhoek een akkoord gesloten met een oplossing voor de hulpen van Sensire. Voor alle cliënten is voor 2014 hulp bij het huishouden geregeld. Ontwikkelingen in het sociaal domein leiden onvermijdelijk tot een verminderd aantal arbeidsplaatsen. Het college heeft het afgelopen jaar ingezet op het behoud van arbeidsvoorwaarden, voor zowel de medewerkers van als Sensire als van IJsselkring.

2013 heeft in het teken gestaan van inventarisatie en voorbereiding op het maken van beleid. Er zijn belangrijke wijzigingen geweest rondom de decentralisatie van AWBZ-taken naar de Wmo. De persoonlijke verzorging zou toegevoegd worden, qua omvang vergelijkbaar met begeleiding. Tegen het einde van het jaar werd duidelijk dat persoonlijke verzorging toch niet naar gemeenten gaat. Doetinchem en de andere gemeenten in de Achterhoek hebben zich onder andere in het Principe Achterhoek akkoord hard gemaakt om de Persoonlijke Verzorging wel naar gemeenten over te hevelen. De wetgeving rond de nieuwe WMO2015 is nog steeds niet rond.

Ouderenontmoetingspunten Gaanderen en Wehl

De verwachting is dat de ontmoetingsfunctie voor ouderen op het Nieuwe Pelgrim-terrein Gaanderen eind 2014 wordt opgeleverd.

Met het Wehls Senioren Overleg is dit jaar overleg geweest op welke wijze de ontmoetingsfunctie van de buurtkamer van woonzorgcentrum Oldershove versterkt kan worden. Volgend jaar gaat een werkgroep hiermee verder aan de slag.

Mantelzorgondersteuning

In 2013 heeft het kersverse Platform van gemeente en de mantelzorgondersteunende partijen gezorgd voor betere afstemming en samenwerking. Er is per basisfunctie gekeken wat er op korte termijn kon worden verbeterd in de ondersteuning. Subsidies zijn toegekend en vastgesteld. Er ligt een concept uitvoeringsagenda mantelzorgondersteuning 2013-2016.

Gemeentepolis

De GemeentePolis bestaat uit de collectieve zorgverzekering minima en aanvullende modules. Er zijn relatief veel meldingen geweest voor de CZM na het bericht dat er per 1 januari 2014 wordt gestopt met bijzondere bijstand voor medische kosten. De module preventie heeft zich in 2013 gericht op een (financiële) investering in het project "SLIMMER diabetes voorkomen". De module re-integratie heeft nog geen reële vooruitgang geboekt. De module participatie krijgt kans als Wijkwerk Nieuwe Stijl en straks de sociale wijkteams staan. Gemeente en Menzis hebben in 2013 de samenwerking binnen mantelzorgondersteuning gezocht.

Vrijwilligersbeleid

Dit jaar was er voor het eerst weer ruimte en tijd om regelmatig met de vrijwilligerscentrale in gesprek te gaan. Begin 2013 heeft er een verkenning plaats gevonden voor een regionaal Stimuleringsfonds dat is ingehaald door het Naoberfonds. In november tekende de gemeente een convenant met de St. Cliënteninitiatieven voor een pilot "begeleiding en participatie" in 2014. Er ligt een concept voor een "Burger online panel" en wijkbijeenkomsten om met de burger in gesprek te gaan.

Op 3 december 2013 is de uitvoeringsagenda 2013-2016 vast gesteld. De agenda gaat over diverse vormen van vrijwilligerswerk wat wij willen stimuleren en ondersteunen. De agenda gaat nadrukkelijk niet over onbetaald werk als opstap naar regulier werk.

Naoberfonds

Nadat in april het raadsbesluit tot oprichting van het Naoberfonds gevallen was, en vervolgens een wervingscampagne kon starten, is vanaf juli de volledige beschikbare 90.000 euro besteed aan 26 ingediende initiatieven (minus 10% organisatiekosten).

Daarmee heeft het fonds, in beheer bij de Doetinchemse Uitdaging, een vliegende start gemaakt. Uit de toegekende aanvragen blijkt dat het fonds ook inderdaad aan de doelstellingen tegemoet komt, te weten: "mensen, organisaties en/of bedrijven in staat stellen initiatieven met nut voor de Doetinchemse samenleving op te pakken en los van de gemeente te organiseren."

Evalueren en herijken armoedebeleid

In 2012 en in 2013 hebben we uitvoerig onderzoek gedaan naar de werking van ons armoedebeleid; het onderzoek Armoede in zicht. Er is een rapport met uitkomsten opgeleverd en een portrettenboek dat het begrip armoede een gezicht geeft. In een raadsbijeenkomst in juni zijn de uitkomsten aan de gemeenteraad gepresenteerd. De uitkomsten van het onderzoek waren samen met andere ontwikkelingen aanleiding het armoedebeleid aan te passen. Samen met de samenleving zijn we aan de slag gegaan met het armoedebeleid voor de komende jaren. Dat heeft geleid tot het beleidsplan armoedebestrijding 2014- 2018. In januari wordt het beleidsplan behandeld in de gemeenteraad.

Budgetten armoedebeleid

De budgetten voor het armoedebeleid staan onder druk. Niet vreemd, omdat door de toenemende armoede ook de vraag naar ondersteuning toeneemt. We krijgen extra middelen van het Rijk om het armoedebeleid te intensiveren. Met het huidige budget, opgeplust met externe financiering en de extra middelen van het Rijk kunnen we het armoedebeleid intensiveren, zoals in het beleidsplan is voorgesteld. Vooruitlopend op de acties uit het beleidsplan hebben we in 2013 meerdere maatregelen genomen de kosten te beheersen:

- Uitbreiden van de dienstverlening met budgetbeheer en schuldregelingen.
 - Uitbreiden van de dienstverlening met bewindvoering.
 - Samenwerkingsverband opgericht waarbij vrijwilligers de klantmanagers ondersteunen.
 - Een meer gekantelde uitvoering; Ondersteunen waar nodig en bewust van de kosten.
 - Een knip in de beoordeling van de kwijtschelding en de Meedoenregeling.
 - Steekproef Meedoenregeling, een onderzoek naar de doel- en rechtmatigheid.
 - De uitgaven bijzondere bijstand geanalyseerd en voor een aantal kostensoorten verdere actie ondernomen de uitgaven te beperken.
 - Toetsing van de aanvragen bijzondere bijstand en de uitvoering van de schulddienstverlening.
- In 2013 zijn de uitgaven voor de GemeentePolis, de Schulddienstverlening en de Meedoenregeling binnen het budget gebleven. In 2013 is er iets meer kwijtschelding verleend voor de gemeentelijke belastingen, waardoor er minder belastingen zijn ontvangen. De uitgaven bijzondere bijstand overschrijden het budget.

Evaluatie de Kanteling

Om de resultaten en effecten van de Kanteling te kunnen bepalen en de kwaliteit van de dienstverlening te (blijven) verbeteren, heeft medio 2013 een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden. Daarvoor zijn cliënten telefonisch geïnterviewd en Wmo-klantmanagers bevraagd op hun ervaringen met de nieuwe werkwijze.

WMO klanttevredenheid/benchmark

Jaarlijks moet een klantonderzoek gehouden worden over de Wmo.

In 2013 is gekozen voor een ander soort onderzoek, een participatieonderzoek. Hierin is gekeken hoe de inwoners van de verschillende wijken in Doetinchem deelnemen aan de samenleving en hoe zij zich inzetten voor een ander. Ook is deelgenomen aan de benchmark Wmo. Hierin zijn vragen opgenomen die jaarlijks verantwoord moeten worden aan het ministerie van VWS. Doetinchem blijft sociaal gezien hoog scoren in vergelijking met andere gemeenten als het gaat om Wmo-beleid.

Regiotaxi

1 januari 2013 is het nieuwe contract voor de Regiotaxi in werking getreden. Het gebruik van de Regiotaxi is in 2013 blijvend gemonitord.

Inmiddels is regionaal gestart met het project 'Basismobiliteit'. Het doel is inzicht krijgen in de Achterhoekse karakteristieken van vraag en aanbod, de mogelijkheden voor efficiency, de wijze van invulling en de effecten van de demografische ontwikkelingen.

Volksgezondheid

Op 29 oktober 2013 is de uitvoeringsagenda volksgezondheid 2013-2016 vast gesteld van lopende en nieuwe projecten. Gezondheidsvoorlichting, leefstijlinterventies, de zorgketen verbonden aan Wijkwerk Nieuwe Stijl, preventie gekoppeld aan de transitie vormen de kern. De samenwerking met en de behandeling van de begroting van de GGD is een continue taak, inclusief de bestuurlijke advisering aan Winterswijk.

Zorgnetwerk

Het Zorgnetwerk Doetinchem is in 2010 gestart voor de periode van drie jaar. In het eerste jaar heeft een kwartiermaker de eerste lijnen uitgezet en vervolgens is de huidige coördinator benoemd.

In oktober is er een besluit genomen om het lokaal zorgnetwerk structureel toe te voegen aan de afdeling MO per 1 november 2013. De kosten worden tot 1 januari 2015 gedekt ten laste van de reserve van het lokaal OGGz en na 1 januari 2015 ten laste van de decentralisatiebudgetten AWBZ en Jeugdzorg. Dit betreft een zorgcoördinator en administratie ondersteuning.

OGGz-beleidsplan Regionaal Kompas

Het huidige beleidsplan en regionaal kompas zal met een jaar verlengd worden. Dit voorstel zal in februari in de gemeenteraad besproken worden. In 2015 zal onderzocht worden of er een totaal plan kan komen met het transitietraject.

Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling

De voorbereiding voor de regiovisie zijn gestart eind 2013 en zullen in 2014 vastgesteld moeten worden.

Besluit eigen bijdrage maatschappelijke opvang.

Gemeenten zijn verplicht om dit met ingang van 1 januari 2014 in te voeren. Het besluit hierover zal in de raad van 30 januari naar verwachting worden vastgesteld. In 2015 zal deze opgaan in de nieuwe verordeningen Wmo.

Onderzoek sociale kredietverstrekking

In 2013 hebben we onderzoek gedaan naar de meerwaarde van een eigen Stadsbank om sociale leningen te verstrekken aan inwoners van de gemeente Doetinchem. Aanleiding voor het onderzoek is zorg over de huidige uitvoering door de Stadsbank Arnhem: een hoog rentepercentage, weinig preventieve werking en de afstand die wordt ervaren. De uitkomst is dat er (relatief veel) geld bij moet als we zelf leningen gaan verstrekken. Er is een goedkoper alternatief dat tegemoetkomt aan de wensen van de gD; Wij voeren het aanvraaggesprek en een Stadsbank verstrekt het krediet. Waar nodig en onder bepaalde voorwaarden geven we een rentekorting op de lening. Het alternatief werken we in 2014 verder uit. In december heeft het college dit besluit genomen. De gemeenteraad is met een raadsmededeling op de hoogte gesteld.

3.2 Werk en inkomen

Uitgaven Wet Werk & Bijstand

Begin 2013 waren er 960 bijstandsgerechtigden. Eind 2013 waren er 1020 bijstandsgerechtigden. Het aantal bijstandsgerechtigden is in Doetinchem met ongeveer 6% gestegen. Hiermee volgen we de landelijke trend. De stijging in de gehele Achterhoek is hoger dan dit landelijk gemiddelde. In 2013 zijn er meer jongeren teruggegaan naar school zodat ze een betere kans hebben op de arbeidsmarkt. 744 mensen hebben zich gemeld voor een intake werk. Van deze 744 mensen zijn er 424 mensen ingestroomd in de bijstand. In 2013 zijn 364 uitkeringsgerechtigden uitgestroomd uit de bijstand. Van de 364 uitgestroomde uitkeringsgerechtigden zijn er 101 volledig uit de bijstand uitgestroomd naar betaald werk. Verder is er iets meer aan bijstand uitgeven dan het beschikbare budget.

Actieplan jeugdwerkloosheid regio Achterhoek 2013-2014

De gemeente Doetinchem heeft, vanuit haar rol als centrumgemeente, samen met een groot aantal betrokken partijen in de Achterhoek, het Actieplan jeugdwerkloosheid regio Achterhoek 2013-2014 opgesteld. Doelstelling van het plan is om uiterlijk december 2014 geen verdere stijging van het aantal werkloze jongeren te hebben ten opzichte van mei 2013. Het plan bevat onder andere een aantal projecten die gericht zijn op het voorkomen en bestrijden van de jeugdwerkloosheid. Deze projecten zijn inmiddels uitgewerkt en deels ook reeds gestart in 2013. De uitvoering loopt door in 2014.

Participatiewet

Gezamenlijk met de acht Achterhoekse gemeenten zijn we gestart met het ontwikkelen van beleid voor de Participatiewet. Lokaal hebben we een vervolg gegeven aan het onderzoek naar een mogelijke uitvoeringsorganisatie met Wedeo en Oude IJsselstreek. De taken vanuit de decentralisaties jeugdzorg en AWBZ worden met die van de Participatiewet gekoppeld binnen de Doetinchemse keuze. Hierdoor ervaart de burger, vooral bij meervoudige problematiek, een op elkaar afgestemde, gezamenlijke aanpak. Een aantal consultants werk zijn in 2013 actief geweest als buurtcoach.

Lokaal hebben we een vervolg gegeven aan het onderzoek naar een mogelijke uitvoeringsorganisatie met Wedeo en Oude IJsselstreek. In november 2013 is het rapport verkenning gezamenlijke uitvoering participatiewet besproken in de Raad. Een voorstel voor de verdere implementatie zal nog in de raad worden voorgelegd.

Wedeo

Werkvoorzieningschap Wedeo heeft over 2013 geen verlies geleden. Door een eenmalige hogere Rijksbijdrage voor de uitvoering van de WSW van € 535.000 is een positief netto resultaat geboekt van € 11.000. Wedeo koerst volgens afspraak voor 2014 naar een positief operationeel resultaat.

Regionaal arbeidsmarktbeleid

Vanuit de regering ligt er de opdracht om dit beleid vorm te geven en uit te voeren. Doetinchem is als centrumgemeente verantwoordelijk voor de vormgeving hiervan. Samen met Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (POA), regiogemeenten en UWV werken we het beleid uit. In 2013 hebben gemeenten, SW bedrijven UWV, POA en onderwijs een start gemaakt om te komen tot regionaal eenduidige uitvoering richting werkgevers. In 2014 zal er aan de hand van een gezamenlijke arbeidsmarktanalyse uitvoering worden gegeven aan het aanvalsplan economie.

Inzet op samenwerking en kansen.

Werkgelegenheidskansen zijn voor onze werkzoekenden de eerste prioriteit. Toename van werkgelegenheid draagt bij aan het sociaaleconomisch welzijn van onze inwoners en onze regio. W&I heeft geïnvesteerd in samenwerking met het team economie en is intensief betrokken bij het aanvalsplan werk en economie en de taskforce woningbouw projecten. De uitvoering hiervan loopt door in 2014.

Ook via het Wijkbedrijf en de wijkwachten zijn er goede kansen ontstaan voor onze inwoners. Zorg en 'kans op meedoen' zijn van groot belang voor onze inwoners die nog niet in staat zijn tot werk. Daarin hebben wij de samenwerking met de WMO steeds meer vormgegeven. De uitvoeringsagenda vrijwilligersbeleid en de vormgeving van buurtcoaches en de uitrol zijn daar een voorbeeld van. Met de acht Achterhoekse gemeenten werken we aan een eenduidig gezicht richting ondernemers, zodat we beter en sneller samen met hen aan werkgelegenheidskansen kunnen werken. Ook hiervan loopt de uitvoering door in 2014.

Programma 4. Toekomstverantwoordelijk (Jeugd, Educatie en Sport)

Wij willen een gemeente zijn waar ieder kind de kans krijgt en meedoet in de samenleving. Jeugd, onderwijs, sport en bewegen zijn beleidsterreinen waarop we blijven investeren, ook in financieel moeilijke jaren. In 2013 hebben we hiervoor een aantal belangrijke stappen gezet. Per 2015 krijgen gemeenten ook op het gebied van jeugdzorg veel nieuwe taken. Dit betekent veel voorbereiding hierop in het afgelopen en het komende jaar.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

4.1. Jeugd

SJOG

Het stedelijk Jongeren centrum in De Gruitpoort is eind 2012 van start gegaan onder de naam de SJOG. Het functioneren van de SJOIG is in het najaar 2013 geëvalueerd. Uit het evaluatierapport, dat ook aan u is aangeboden, blijkt dat de SJOG in ruime mate beantwoord aan de kaders en de verwachtingen die door u zijn gesteld.

Jeugdzorg

Regionaal transitiearrangement

In 2013 is, in opdracht van het Rijk, het Regionaal transitie arrangement jeugdzorg opgesteld en vastgesteld. In overleg met instellingen zijn afspraken gemaakt over de continuïteit van zorg in 2015. Daarnaast zijn verdere voorbereidingen getroffen voor de transitie van de Jeugdzorg per 2015 en is ook de aansluiting gemaakt met “De Doetinchemse keuze” en de regionale samenwerking rondom de drie decentralisaties.

Passend onderwijs

Ook is in overleg met het onderwijs (primair, voortgezet en het MBO onderwijs) voortgezet om in het kader van het passend onderwijs afspraken te maken. Belangrijk onderwerp is de aansluiting tussen passend onderwijs en de jeugdzorg. Dit Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) over de ondersteuningsplannen van het onderwijs moet in 2014 zijn afgerond. Met het Graafschapcollege voeren we de pilot “Voorloper aanpak”. Hiermee zijn we één van de landelijke pilots voor de aansluiting jeugdzorg – passend onderwijs MBO.

Regionale agenda kwetsbare jongeren

De regionale agenda kwetsbare jeugd is opgesteld als uitvoeringsagenda voor 2013 en 2014. Met de komst van jeugdzorg dient zij als “proeftuin” voor de toekomstige jeugdzorg. De agenda is een regionale agenda, die waar mogelijk lokaal wordt uitgevoerd. Er is een klankbordgroep jeugd opgericht, omdat we willen dat de regionale agenda ook dát resultaat oplevert dat jongeren verder helpt in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid. In 2014 zullen de agendapunten van de regionale agenda kwetsbare jongeren ondergebracht worden in de regionale werkgroepen die de opgaven voor de drie transities uitwerken vanwege de diverse dwarsverbanden.

Peuteropvang

In mei 2011 is het nieuwe beleid peuteropvang vastgesteld en dit is in december 2013 is het door u geëvalueerd. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is volledig verbonden met peuteropvang en de groepen 1+2 van het basisonderwijs. Het kan niet meer los van elkaar gezien worden. In het rapport van de Inspectie van het Onderwijs over de stand van zaken in 2012 rondom VVE zijn een aantal verbeterpunten aangegeven. In 2013 is de VVE-werkgroep opgericht met vertegenwoordigers uit betrokken organisaties en onder regie van de gemeente. Deze werkgroep heeft het grootste deel van de punten op de door de inspectie gewenste wijze verbeterd en vervolgt haar werk in 2014. U heeft besloten het beleid peuteropvang in 2014 op dezelfde wijze voort te zetten met aanpassingen waar nodig door de geldende wet- en regelgeving.

4.2 Educatie

Onderwijshuisvesting

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 is vastgesteld in de raadsvergadering van 9 juni 2009. Elk jaar wordt dit plan door u geëvalueerd en wordt de voortgang bepaald. De uitvoering verloopt volgens planning. Stand van zaken uitvoering van het IHP:

Planvorming Noord

Op 17 januari 2013 heeft u een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 500.000 voor een integraal kindcentrum in Noord. De voorbereidingen voor wat betreft de locatiekeuze t.w. nabij Sportcentrum Rozengarde en het programma van eisen zijn afgerond. De voorbereidingen in 2014 zijn zodanig dat in 2015 met de bouw kan worden begonnen.

Nieuwbouw Augustinus/Martinus

In overleg met de gebruikers van sportpark De Pol is een locatie studie uitgevoerd. Tegelijkertijd heeft de nota 'Doetinchem in vorm' inzicht gegeven in de accommodatiebehoefte van voetbalvereniging VVG'25. Door deze behoefte te combineren met de onderwijsbehoefte is nader onderzoek gedaan naar de meest geschikte locatie en een mogelijke combinatie van deze voorzieningen. Naar verwachting kunnen wij in het voorjaar van 2014 u een definitief voorstel doen.

Uitbreiding De Isselborgh (onderwijs aan zeer moeilijk opvoedbare kinderen)

Op 27 maart 2013 heeft u een krediet beschikbaar gesteld van € 3.350.000 om het tekort aan huisvestingscapaciteit op te lossen. Deze oplossing is een combinatie van gedeeltelijke nieuwbouw en gebruik van bestaande gebouwen. De plannen worden nu uitgewerkt.

Onderhoud gebouwen voor het onderwijs

De gemeente heeft tot 2015 de wettelijke taak om de gebouwen voor basisonderwijs; speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs te onderhouden. Dit onderhoud spitst zich hoofdzakelijk toe op groot (renovatie) onderhoud zoals daken en kozijnen.

Voor uitvoering van deze taak door de gemeente is een Meerjaren Onderhoud Planning opgesteld. De jaarlijkse dotatie vanuit de algemene middelen is € 255.000. Met ingang van 1 januari 2015 vervalt de wettelijke taak en ook de noodzaak deze voorziening in stand te houden. De consequenties worden in 2014 in beeld gebracht.

4.3. Sport

Sportservice Doetinchem.

Sportservice Doetinchem heeft zich in 2013 verder ontwikkeld. De inmiddels zelfstandige stichting zorgt voor verbinding tussen de sportaanbieders en de andere sectoren in de samenleving en ondersteunt de Doetinchemse sportverenigingen. Bovendien is Sportservice Doetinchem een belangrijk instrument voor de uitvoering van het Doetinchemse sportbeleid. Tot slot zijn de in 2013 aangetrokken buurtsportcoaches in dienst bij Sportservice Doetinchem en worden door deze organisatie aangestuurd.

Buurtsportcoaches

In 2013 zijn vijf buurtsportcoaches aangetrokken. De aansturing van de buurtsportcoaches gebeurt door Sportservice Doetinchem. Een buurtsportcoach verbindt een sport- en beweegaanbieder met een organisatie voor onderwijs, cultuur, gezondheid of kinderopvang.

Sportaccommodatiebeleid

Op basis van de nieuwe kaders van het sportaccommodatiebeleid is inzichtelijk welke investeringen in de buitenaccommodaties noodzakelijk zijn. Het gaat vooral om de vernieuwing van de kleedaccommodaties op het sportpark Zuid. Inmiddels is hiervoor ook dekking gevonden via het Vastgoedfonds.

Sportraad

In 2013 is gestart met het opzetten en bemensen van de sportraad vanuit de sportverenigingen. De sportraad wordt ondersteund door Sportservice Doetinchem. Begin 2014 gaat de sportraad daadwerkelijk van start met zijn werkzaamheden.

Multifunctionele sporthal Zuid

De bouw van het Multifunctionele sporthal (Stichting SAZA) op sportpark Zuid is in 2013 van start gegaan. Dit is een particulier initiatief. De bouw is reeds ver gevorderd.

Regionale samenwerking

In het Sportkader Vitale Achterhoek zijn de ambities van de Achterhoekse gemeenten op het gebied van sport verwoord. Op basis van het document kan snel samenwerking worden gezocht. Het provinciale beleid Gelderland Sport biedt kansen voor cofinanciering voor projecten of accommodaties. In 2013 zijn bij de provincie de volgende subsidieverzoeken ingediend:

1. Schouder aan schouder (in samenwerking met de KNVB en de Graafschap)
2. Outdoor fitness
3. Aangepast sporten

Vastgoedfonds en huurharmonisatie.

De gemeenteraad heeft besloten om vanaf 1 Januari 2014 het vastgoedfonds in te stellen.

Met de instelling van het vastgoedfonds zijn de middelen voorhanden gekomen om de volgende werkzaamheden uit te gaan voeren komende jaren.

- Achterstallig planmatig onderhoud huidige gebouwen voorraad.
- Achterstallig en planmatig onderhoud gebouwen Wehl.
- Vervangingsinvesteringen kleedkamers sportparken.

Bij de instelling van het vastgoedfonds is allereerst gekozen voor een sober onderhoudsniveau. Na 2 jaar wordt het vastgoedfonds geëvalueerd.

In het kader van de huurharmonisatie/vastgoedfonds zijn de clusters scouting en Spindo afgerond. Het pand van Spindo en een aantal scouting gebouwen zijn overgedragen of worden binnenkort formeel overgedragen.

De panden Brouwerskamp 23, Caenstraat 21, Missetstraat 9 en 13 zijn verkocht.

Momenteel wordt er gewerkt aan advisering inzake kinder- en peuteropvang. Ook worden op dit moment gesprekken gevoerd met Fort-Gary Horse om dit pand over te dragen aan de Stichting.

Sportcentrum Rozengarde

Sportcentrum Rozengarde is in de zomer 2013 ingrijpend verbouwd en is korte tijd gesloten geweest. De bezoekersaantallen zijn na de verbouwing aanzienlijk toegenomen. Het centrum heeft nu een eigentijdse uitstraling en een strek verbeterde horecavoorziening op de begane grond. Rozengarde heeft met deze ingreep de slag gemaakt naar een zwem- en recreatiebad met een regionale uitstraling. Bovendien is met de realisatie van het therapiebad voorgesorteerd op de vergrijzing van de bevolking. Organisaties in de gezondheidszorg hebben nu dicht bij huis een adequate faciliteit voor warmwatertherapie. Bovendien heeft de school Mariëndaal (school voor kinderen met een meervoudige beperking) nu op steenworpafstand het voor deze vorm van onderwijs vereiste therapiebad.

Kunstgrasveld voetbalcomplex Dichteren

Het hoofdveld van het voetbalcomplex Dichteren is in 2013 omgebouwd tot een kunstgrasveld. De belasting van de velden door de groei van de voetbalvereniging VIOD en de extra belasting door het open karakter van dit voetbalcomplex vroegen om uitbreiding van het aantal velden. De ruimte voor een extra veld ontbrak. Met de ombouw van een natuurgrasveld naar een kunstgrasveld heeft het voetbalcomplex nu toch de noodzakelijke capaciteit

Evaluatie Algemene Subsidieverordening

Eind 2013 is de Algemene Subsidieverordening Doetinchem geëvalueerd. De bevindingen en conclusies zijn aan u kenbaar gemaakt door middel van een raadsmededeling. De geconstateerde verbeterpunten worden meegenomen in het voorstel voor aanpassing van de verordening. Dit voorstel wordt in de tweede helft 2014 aan uw raad voorgelegd.

Programma 5. Organisatie van de toekomst

In voorgaande programma's is te lezen hoe groot de veranderingen zijn waar gemeenten mee te maken hebben en krijgen. Dit betekent veel voor de gemeentelijke organisatie. De organisatie wil de maatschappelijke ontwikkelingen actief kunnen faciliteren, en richt zich hierop in. Daarbij staat centraal dat het voor onze inwoners eenvoudiger en transparanter wordt. In het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de decentralisaties op het sociaal domein, aan samenwerking en zijn er wederom flinke bezuinigingen doorgevoerd op de organisatie.

5.1 Taakdecentralisaties

Een van de belangrijkste strategische vraagstukken binnen de gemeente Doetinchem uit 2013 vloeide voort uit decentralisatie van Rijkstaken naar de lokale overheid. Deze decentralisatie komt voort uit het feit dat het huidige systeem vastloopt, omdat zorg en ondersteuning te ingewikkeld georganiseerd is. Dit is op termijn niet meer betaalbaar. Door dit naar gemeenten over te brengen kan het dichterbij mensen georganiseerd worden. Het huidige kabinet Rutte-Asscher:

- Hevelt de begeleiding, ondersteuning en verzorging uit de AWBZ per 2015 over naar de WMO;
- Legt de uitvoering van de Participatiewet vanaf 2015 (voor WWB, voormalig Wajong en Wsw) bij gemeenten);
- Maakt gemeenten per 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Het gaat hier om de provinciale jeugdzorg, de jeugdbescherming en -reclassering, de jeugd-ggz en de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd.

De veranderingen gaan gepaard met forse landelijke bezuinigingen. Op de AWBZ structureel € 1,7 miljard, op de Participatiewet € 1,8 miljard. En op de jeugdzorg € 450 miljoen.

De decentralisatie van de Jeugdzorg is in 2013 in eerste aanleg regionaal opgepakt. De decentralisatie van de participatiewet is projectmatig opgepakt samen met de buurgemeenten Oude IJsselstreek en Montferland. De decentralisatie van de AWBZ is in eerste aanleg in een Doetinchemse projectorganisatie opgepakt.

Het geheel aan decentralisaties betekent voor Doetinchem een taakuitbreiding van ongeveer € 30 miljoen (zonder persoonlijke verzorging) en dat is minder dan het Rijk er voorheen aan uit gaf. Er komen dus nieuwe taken op ons af en tegelijkertijd moeten we fors bezuinigen. Een grote maatschappelijke en financiële opgave. Maar er zijn ook kansen. Voor het eerst krijgt één partij, de gemeente, zeggenschap over praktisch het hele sociale domein. De decentralisaties maken het gemeenten mogelijk dwarsverbanden te leggen tussen de WMO/AWBZ, de jeugdzorg en het domein van werk en inkomen. Dat betekent: inzetten op preventie en ondersteuning bundelen.

Maar de allerbelangrijkste opgave is dat een maatschappelijk besef wordt gecreëerd dat het anders moet in de zorg bij en rondom kwetsbaren in de samenleving. Het denken over "zorg" moet kantelen. Niet meer redeneren vanuit rechten: "ik heb recht op...." maar ook vanuit plichten: "hoe kan ik anderen in mijn omgeving helpen zodat ze minder snel een beroep hoeven te doen op (dure) voorzieningen"? Deze beweging wordt "De Kanteling" genoemd. Het is een beweging waar elke gemeente invulling aan geeft. Ook de gemeente Doetinchem.

Om deze “Kanteling” in gang te zetten is in Doetinchem reeds enkele jaren geleden al een nieuwe werkwijze bedacht: Wijkgericht werken. Deze werkwijze is in 2013 verder uitgewerkt. Hierbij is de behoefte van de burger rondom de ‘voorkant’ van het systeem nadrukkelijk uitgangspunt geweest. Wijkgericht werken betekent bij ons dat de gemeentelijke overheid niet op afstand, maar juist dichtbij de burger in de samenleving wil staan. De gemeente Doetinchem is opgedeeld in een aantal wijken en buurten. In elke buurt gaan nieuwe functionarissen aan de slag om ervoor te zorgen dat de leefbaarheid in de wijken en buurten toeneemt en dat mensen die ondersteuning nodig hebben worden geholpen. Niet vanuit een centraal kantoor of centrale afdelingen maar vanuit de buurt zelf. Deze functionarissen hebben de functienaam “buurtcoach”. Een buurtcoach- team bestaat uit medewerkers met een verschillende achtergrond: zorg, werk, welzijn, jeugd etc.). Het is de bedoeling dat deze teams uiteindelijk multidisciplinair zijn maar dat elke buurtcoach niet als specialist maar als generalist kan worden ingezet. Generalisten met een specialistische achtergrond dus. De buurtcoach vormt voor de burger de toegangspoort naar de door de gemeente te financieren 2^e-lijns zorg. De voorzieningen zoals geestelijke gezondheidszorg, huishoudelijke hulp, individuele voorzieningen, jeugd gezondheidszorg etc.

De gemeente Doetinchem heeft de visie op de drie decentralisaties samengebracht in het visiedocument “De Doetinchemse Keuze”. Deze visie is opgesteld met nadrukkelijke betrokkenheid van de samenleving. In verschillende rondes, onder andere in het Graafschapstadion, is inspiratie opgehaald om deze visie vorm te kunnen geven. Ook zijn er diverse interactieve sessies met de raad geweest. Dit alles heeft geleid tot de vastgestelde visie. Op deze visie “De Doetinchemse Keuze” zijn we best een beetje trots. Het proces van visievorming is afgerond met besluitvorming in de Raad van december. Daar is ook een besluit genomen over de positie van onze welzijnsorganisatie. Deze zal uiteindelijk opgaan in een nieuw in te richten organisatie op het gebied van Welzijn en Zorg. Met de vaststelling van het visiedocument is tevens de basis gelegd voor de implementatie in 2014. Deze zal wederom projectmatig worden opgepakt.

Regionale samenwerking transitie

Gezamenlijk met de acht Achterhoekse gemeenten is gewerkt aan een gemeenschappelijk beleidskader voor de drie transitie. Dit heeft geleid tot het vaststellen van tien uitgangspunten die alle acht Achterhoekse gemeenten hanteren. Dit heeft in 2013 een concrete invulling gekregen met het benoemen van een zevental punten waarop samenwerking in de Regio op de transitie verder wordt onderzocht, zoals gezamenlijke inkoop en samenwerking op bedrijfsvoeringsonderdelen.

Vanuit die samenwerking werken we ook aan het vormgeven van één regionale werkgeversdienstverlening en onderzoeken we de mogelijkheid om de betalingen van de uitkeringen te harmoniseren en eventueel samen te voegen. Wij zijn tevreden over deze initiatieven. Wij voldoen daarmee aan de opdracht om als centrumgemeente regionaal arbeidsmarktbeleid vorm te geven.

5.2 Onderzoek fusietraject Oude IJsselstreek

In 2013 is de tweede fase uitgevoerd van het onderzoek naar een mogelijke fusie met Oude IJsselstreek. Wij hebben dit onderzoek ingezet vanuit de wetenschap dat er erg veel op gemeenten af komt. Niet alleen het feit dat er met de decentralisatie van taken gigantisch veel en nieuwe taken naar gemeenten komen. Ook de demografische ontwikkelingen in de Achterhoek en de bezuinigingen vanuit het Rijk vragen gemeenten te zoeken naar andere oplossingen.

In het onderzoek is gekeken naar de optimale vorm van samenwerking tussen beide gemeenten. Belangrijk daarbij was dat de afstand tussen de gemeente en de inwoners niet groter mocht worden. En dat de meerwaarde van een fusie aantoonbaar moest kunnen worden vastgesteld. Beide colleges hebben begin 2013 geconstateerd dat dit op dat moment niet overtuigend kon worden aangetoond. Mede door de terugtrekkende beweging van het ministerie van Binnenlandse zaken op het gebied van herindelingen zijn de financiële gevolgen van een fusie in eerste instantie negatief. Pas op langere termijn zijn eventueel voordelen te halen. Op dat moment is besloten op dit moment niet in te zetten op een fusie maar onze energie te richten op het sociaal domein.

Ontwikkelingen

De ontwikkelingen blijven onverminderd vragen om samenwerking op strategische dossiers en het halen van efficiëntievoordelen. Voorlopig wil Doetinchem niet inzetten op volledige ambtelijke of bestuurlijke fusies, maar wel op samenwerking in de Regio waar beleidsafstemming noodzakelijk of wenselijk is. Dit geldt onder andere voor een aantal onderdelen van de decentralisaties op het sociaal domein. Daarnaast zoeken we ambtelijke samenwerking wanneer dit winst oplevert op het gebied van Kwaliteit, Kosten of Kwetsbaarheid. Het onderzoek naar samenwerking met Winterswijk is hier een voorbeeld van.

5.3 Gemeentelijke dienstverlening

De Doetinchemse visie op dienstverlening is vertaald in een aantal uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn leidend in al onze keuzes op het gebied van dienstverlening.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het Register Niet-ingezetenen (RNI) heeft verder binnen onze gemeente conform afspraken vorm en inhoud gekregen.

Daarnaast geldt ten aanzien van dienstverlening dat ambtelijke organisatie van de gemeente Doetinchem volop in beweging is. In alle domeinen zijn er ontwikkelingen gaande die ook ingrijpen in onze ambtelijke organisatie. De ontwikkelingen zullen effect hebben op de onderlinge verhoudingen, verantwoordelijkheden, cultuur maar ook op de structuur en inrichting van onze organisatie. Dit is een gegeven waarop meebewogen zal gaan worden. Dit is ook nodig om de vernieuwingen effectief en efficiënt te laten zijn.

Echter het is raadzaam om aanpassingen vanuit de totale scope door te voeren. Naast de ontwikkeling leidend te laten zijn is het ook belangrijk om het bestaande scherp te houden, op het gebied van telefonie, schriftelijk en digitaal, maar ook wanneer onze burgers ons komen bezoeken (het zogenaamde fysiek kanaal).

Om te voldoen aan het landelijke programma “drempelvrij” heeft ons digitale informatiekanal een andere lay-out gekregen. Ook is een slag gemaakt om de informatie en dienstverlening via de website beter te organiseren. Deze slag heeft geleid tot het brengen van alleen die informatie, die veelvuldig wordt geraadpleegd. Dit maakt dat de website toegankelijker is geworden en het beheer is vereenvoudigd.

5.4 Omvang gemeentelijke organisatie

Uitvoering SPP

In oktober 2012 heeft de raad de invulling van de ombuigingen en de strategische koers voor de organisatie vastgesteld. In 2013 is hieraan voor een belangrijk deel uitvoering gegeven. De met de raad afgesproken taakstelling voor 2013 is gehaald. Tegelijkertijd heeft de gemeente een aantal nieuwe taken gekregen waar ook formatie bij hoort. Deze nieuwe taken, en bijbehorende formatie, worden gecompenseerd door extra middelen die daarvoor beschikbaar zijn gekomen.

Nieuwe taken

De druk op de formatie als gevolg van de ombuigingen, betekent dat nieuwe taken nauwelijks nog kunnen worden opgevangen binnen de bestaande formatie.

Voor een aantal taken is dan ook extra capaciteit aangetrokken, dit betreft onder andere:

- Wijkbedrijf
- Ict samenwerking
- Buurtcoaches
- Register Niet Ingezetenen.

Deze uitbreiding van fte's is een gevolg van een verplichting bij de overdracht van deze taak van de belastingdienst naar de gemeente.

Strategische koers

Er is sprake van verdergaande samenwerking op het terrein van ICT. Door vanuit Doetinchem meer regionale stations te bedienen, bestaat er voor de samenwerkende partijen een beperking op de kwetsbaarheid, borging van de kwaliteit en een kostenbeperking (samen delen). Het gevolg hiervan is dat voor een deel de formatie van samenwerkingspartners (Aalten, Oude IJsselstreek en Doesburg) naar Doetinchem is overgekomen.

Ook heeft de uitwerking van de strategische koers de nodige capaciteit gevraagd van de organisatie. Het betreft voor 2013 vooral de voorbereiding op de uitvoering van de drie taakdecentralisaties en het onderzoek naar de verzelfstandiging van BUHA (onze uitvoeringsorganisatie op het gebied van o.a. beheer en afvalverwerking). Voor een belangrijk deel zijn deze werkzaamheden opgevangen binnen de bestaande formatie. Voor een deel is dit gebeurd door het aantrekken van externe tijdelijke capaciteit.

Verder zijn vanuit fysieke ontwikkeling in relatie tot de te realiseren ombuigingen en omzettaakstelling een aantal medewerkers gedetacheerd bij Oude IJsselstreek en Doesburg, waar taken voor de desbetreffende gemeente worden verricht.

Anticyclisch denken

Op basis van het formatieplan blijkt dat met name de afdelingen in het sociale domein een toename kennen in de formatie. Dit hangt onder meer samen met de transities van Rijksweg en een toename van het aantal aanvragen bij werk en inkomen. Daarnaast hebben verschillende afdelingen op termijn te maken met sterke uitstroom (>15%).

**overzicht
programma's
financieel**

0 Algemeen bestuur									
bedragen in € 1000,-		raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo/(lasten-Baten)/raming totaal - (Lasten-Baten)/realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
001	Bestuursorganen	1	3.018	1	3.248	3	3.227	29	
002	Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	4	2.151	4	2.146	4	2.149	-2	
003	Burgersaken	96	2.830	216	3.133	276	3.094	98	
004	Baten secretariaten/buizen/buizen	763	185	775	185	818	301	-74	
005	Bestuurlijke samenwerking	0	195	0	198	51	122	127	
006	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	0	2.162	0	2.168	0	2.155	13	
Totaal		864	10.541	997	11.078	1.153	11.048	186	

1 Openbare orde en veiligheid									
bedragen in € 1000,-		raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo/(lasten-Baten)/raming totaal - (Lasten-Baten)/realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
120	Brandweer en rampenbestrijding	54	3.552	54	3.069	170	3.147	38	
140	Openbare orde en veiligheid	200	754	202	754	97	774	-125	
Totaal		254	4.306	256	3.823	267	3.921	-87	

2 Verkeer, vervoer en waterstaat									
bedragen in € 1000,-		raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo/(lasten-Baten)/raming totaal - (Lasten-Baten)/realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
210	Wegen, straten en pleinen	464	6.180	465	5.834	796	5.962	181	
211	Verkeersmaatregelen te land	0	781	0	717	70	760	27	
212	Openbaar vervoer	0	301	0	294	0	288	5	
214	Parkeren	0	3.127	0	3.854	299	4.275	-121	
215	Baten parkeerbelasting	3.930	0	3.948	0	3.649	0	-299	
Totaal		4.414	10.439	4.434	10.699	4.815	11.286	-207	

3 Economie en cultuur									
bedragen in € 1000,-		raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo/(lasten-Baten)/raming totaal - (Lasten-Baten)/realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
310	Handel en ambacht	0	851	0	1.023	9	852	180	
311	Baten marktgeden	137	0	138	0	161	0	23	
510	Openbaar bibliotheekwerk	60	1.480	61	1.505	9	1.518	-65	
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	2	1.223	2	1.162	0	1.157	3	
540	Kunst	1.053	3.747	1.040	3.862	1.042	3.857	7	
541	Oudheidkundemusea	99	754	100	885	262	840	187	
Totaal		1.350	8.056	1.340	8.437	1.483	8.243	337	

4 Onderwijs									
bedragen in € 1000,-		raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo/(lasten-Baten)/raming totaal - (Lasten-Baten)/realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
421	Openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting	0	1.205	0	1.098	0	1.093	5	
423	Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting	0	1.594	0	1.486	23	1.496	13	
431	Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	0	576	0	529	0	521	8	
433	Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	0	831	0	767	0	816	-49	
441	Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	5	215	5	218	6	154	64	
443	Bijzonder voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	0	1.375	0	1.414	0	1.429	-15	
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	1.254	3.401	1.137	3.755	1.563	3.485	695	
482	Volwasseneneducatie	30	22	0	5	0	5	0	
Totaal		1.291	9.220	1.143	9.271	1.592	8.999	721	

5 Sport en recreatie									
bedragen in € 1000,-		raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo/(lasten-Baten)/raming totaal - (Lasten-Baten)/realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
530	Sport	852	4.369	781	4.309	2.483	6.291	-281	
531	Groene sportvelden en terreinen	218	828	221	848	176	671	132	
560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	671	5.480	681	5.676	777	5.628	144	
580	Overige recreatieve voorzieningen	0	247	0	349	0	244	106	
Totaal		1.742	10.924	1.683	11.182	3.436	12.834	101	

6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening								
Bedragen in € 1000,-								
	raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo(lasten-Baten)raming totaal - (Lasten-Baten)realisatie	
	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen	12.939	14.068	12.939	14.089	13.001	15.761	390
611	Werkgelegenheid	9.909	12.833	9.909	12.535	11.378	14.646	-642
614	Gemeentelijk minimaalbeleid	56	2.488	56	2.501	64	2.665	-156
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	4	5.052	4	4.874	458	5.112	217
621	Vrouwdielen	98	50	98	51	30	80	-97
622	Huishoudelijke verzorging	925	8.821	1.345	7.827	1.426	7.634	273
623	Participatiebudget	2.067	2.704	2.867	2.780	5.252	5.341	-176
630	Sociaal-cultureel werk	100	3.823	1.02	4.029	795	4.687	36
650	Kinderdagopvang	82	745	82	737	89	470	273
652	Voorzieningen gehandicapten	427	3.223	214	3.470	482	3.450	269
Totaal	27.406	53.806	27.636	52.893	34.974	59.844	388	

7 Volksgezondheid en milieu								
Bedragen in € 1000,-								
	raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo(lasten-Baten)raming totaal - (Lasten-Baten)realisatie	
	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
714	Openbare gezondheidszorg	82	2.338	82	2.373	80	1.988	382
715	Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	774	1.980	774	2.012	8	1.076	169
716	Centra voor jeugd en gezin (onderdeel WHO)	0	0	0	104	59	126	36
721	Afvalverwijdering en -verwerking	1.062	5.651	881	5.470	929	5.488	30
722	Risicering (gecombineerd)	44	4.347	7	4.309	-21	4.276	4
723	Milieubeheer	0	906	325	1.527	709	2.126	-215
724	Lijkbezorging	148	429	148	432	361	608	37
725	Baten reinigingsrechten en afvalstoffelling	5.820	0	5.820	0	5.801	0	-19
726	Baten rioolheffing (gecombineerd)	4.931	0	4.931	0	4.927	0	-4
732	Baten begraafplaatsrechten	273	0	275	0	218	0	-37
Totaal	13.135	15.649	13.244	16.227	13.090	15.689	384	

8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting								
Bedragen in € 1000,-								
	raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo(lasten-Baten)raming totaal - (Lasten-Baten)realisatie	
	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
810	Ruimtelijke ordening	120	1.213	122	1.690	102	1.694	-224
821	Stads- en dorpsvernieuwing	0	220	0	148	2.374	2.721	-199
822	Overige volkshuisvesting	140	2.433	141	2.392	697	2.716	232
823	Bouwwaagningen	2.133	0	1.889	0	1.086	0	-804
830	Bouwgrondexploitatie	24.785	25.293	20.951	21.518	18.346	19.475	-563
Totaal	27.178	29.158	23.103	25.749	22.604	26.807	-1.557	

9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen								
Bedragen in € 1000,-								
	raming voor wijziging 2013	raming voor wijziging 2013	raming totaal 2013	raming totaal 2013	realisatie 2013	realisatie 2013	saldo(lasten-Baten)raming totaal - (Lasten-Baten)realisatie	
	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
911	Geldleningen en uitkeringen korter dan 1 jaar	3.095	595	2.045	15	3.211	13	1.166
913	Overige financiële middelen	1.630	998	917	594	911	609	-21
914	Geldleningen en uitkeringen langer of gelijk aan 1 jaar	4.748	1.960	6.524	2.230	6.511	2.232	-15
921	Algemene uitkering gemeentefonds	56.412	-22	56.064	-22	57.358	0	1.272
922	Algemene baten en lasten	424	1.420	1.571	1.041	2.157	612	1.015
930	Uitvoering Wet WOZ	0	933	0	918	0	838	80
931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	2.108	0	2.108	0	2.065	0	-43
932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	8.557	0	8.557	0	8.632	0	75
934	Baten baatbelasting	112	0	112	0	90	0	-21
936	Baten toeristenbelasting	0	0	0	0	0	0	0
937	Baten hondenbelasting	350	0	356	0	363	0	7
938	Baten reclamebelasting	163	0	163	0	319	241	-84
939	Baten precario-belasting	49	0	50	0	54	0	4
940	Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	79	15	80	35	103	141	-83
960	Saldo van de rekening van baten en lasten voor bestemming	3.999	3.598	4.463	4.824	5.572	6.000	-67
970	Saldo van de rekening van baten en lasten voor bestemming	0	-1.263	0	0	0	0	0
980	Financiële reserves	4.699	3.723	8.059	5.909	12.711	11.358	-797
990	Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming	0	0	0	0	0	2.752	-2.752
Totaal	86.424	11.958	91.068	15.545	100.055	24.798	-265	

Hoofdstuk 3

Paragrafen

Paragraaf I Lokale heffingen

1. Uitgangspunten voor onze leges, heffingen en tarieven

Voor de leges, heffingen en tarieven hanteren we de volgende uitgangspunten:

- We willen ons voorzieningenniveau handhaven en uitbreiden zoals beschreven in de programma's met zo laag mogelijke belasting- en legestarieven;
- Leges en rechten worden in principe 100% kostendekkend geheven;
- De belastingen en heffingen worden zorgvuldig en efficiënt opgelegd en geïnd.

2. De kostendekkendheid van de tarieven

Bij het rijk is al geruime tijd een discussie gaande over de verschillen in de tarieven tussen gemeenten en de onduidelijkheid van de gehanteerde tarieven in relatie tot de te maken kosten. In de loop van 2010 zijn door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voor verbetering van de uniformiteit van kosteninzicht voor de volgende heffingen richtlijnen opgesteld: afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges en de lijkbezorgingsrechten. Deze richtlijnen verbeteren het inzicht in de kostencalculaties die een basis vormen voor de tarieven. Binnen de gehanteerde uitgangspunten zijn de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, de leges en de lijkbezorgingsrechten in principe volledig kostendekkend.

Na de invoering van het BTW-compensatiefonds mogen de heffingen voor de afvalinzameling en de rioolheffing meer dan kostendekkend zijn, omdat ook de BTW (die via het BTW-compensatiefonds wordt terugontvangen) toch binnen deze kosten verhaald mag worden. Dit geldt vanaf 2003 ook voor onze gemeente als beleidsuitgangspunt.

3. De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen

Voor de belangrijkste gemeentelijke belastingen en heffingen zien de ramingen 2013 in vergelijking met de realisatie 2013 er als volgt uit.

Belasting of heffing	Begroting 2013 na wijziging in €	Rekening 2013 in €
Onroerende zaakbelasting		
• Eigenaar woningen	5.974.000	5.961.000
• niet-woningen	2.583.000	2.671.000
• Gebruiker niet-woningen	2.108.000	2.065.000
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	5.820.000	5.801.000
Rioolheffing	4.931.000	4.927.000
Hondenbelasting	356.000	363.000
Parkeerbelastingen	3.948.000	3.649.000
Leges omgevingsvergunning *	1.889.000	1.086.000

* Bij de financiële monitor is de raming van de opbrengst van leges voor de omgevingsvergunning in 2013 als gevolg van de economische crisis met € 250.000 verlaagd. Rekening houdend met voordelen op de uitgaven is het nadeel leges omgevingsvergunning € 649.000.

De voor- dan wel nadelen op de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten, rioolheffing en parkeerbelastingen zijn, rekening houdend met de werkelijke uitgaven, verrekend met de daarvoor bestemde voorzieningen.

4. Overzicht tarieven

De belangrijkste tarieven voor het belastingjaar 2013 zijn:

Belasting of heffing	tarief 2013
<i>Onroerende zaakbelasting voor woningen:</i>	
- Tarief eigenaar per waarde	0,1138%*
<i>Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen:</i>	
- Tarief eigenaar per waarde	0,1824%*
- Tarief gebruiker per waarde	0,1609%*
<i>Afvalstoffenheffing:</i>	
- éénpersoonshuishouden	€ 201,12
- meerpersoonshuishoudens	€ 244,92
- extra emmer blauw	€ 43,20
- extra emmer groen	€ 63,24
- extra emmer grijs	€ 103,92
<i>Rioolheffing</i>	
- per aansluiting	€ 190,32
<i>Hondenbelasting:</i>	
- 1 hond	€ 67,68
- 2. honden	€ 169,20

5. Het kwijtscheldingsbeleid

In de belastingverordeningen is geregeld dat kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen alleen verleend kan worden voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en onroerendezaakbelastingen. Kwijtschelding wordt verleend op basis van de rijksnormen. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm.

Met ingang van 2011 komt een aantal inwoners voor automatische kwijtschelding in aanmerking. De gemeente werkt hiervoor samen met het inlichtingenbureau. Dit bureau beoordeelt van iedereen die in het afgelopen jaar volledige kwijtschelding heeft gehad, of men in het nieuwe jaar ook weer volledige kwijtschelding kan krijgen. Het inlichtingenbureau vergelijkt persoonsgegevens aan de hand van het burgerservicenummer. Krijgt men weer volledige kwijtschelding, dan wordt dat op de belastingaanslag vermeld.

Mensen die niet voor automatische kwijtschelding in aanmerking komen, moeten dit aanvragen. Hiervoor moet een aanvraagformulier ingediend worden, waarna toetsing plaats vindt met het inkomen en vermogen.

In 2013 zijn de volgende bedragen (exclusief uitvoeringskosten) uitgegeven om uitvoering te kunnen geven aan het beleid:

Belasting of heffing	Begroting 2013 in €	Rekening 2013 in €
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	450.000	408.000
Kwijtschelding rioolheffing	260.000	351.000

Het voordeel op de kwijtschelding afvalstoffenheffing is toegevoegd aan de voorziening afval.
Het nadeel op de kwijtschelding rioolheffing is onttrokken aan de voorziening riool.

6. Vergelijkend overzicht met andere gemeenten

Voor de lokale heffingen wordt vaak een vergelijking gemaakt met andere gemeenten. Omdat elke gemeente de lasten op verschillende manieren doorberekent is gekozen voor een vergelijking op basis van “belastingdruk per huishouden”. Daarbij wordt uitgegaan van een soort standaardpakket, waarmee een bepaald huishouden in elke gemeente te maken krijgt. De uitgangspunten voor deze vergelijking in 2013 waren:

- De gemiddelde waarde van een woning binnen een gemeente;
- Het waterverbruik ten behoeve van de rioolheffing is 50 m³ per persoon;
- Bij een gedifferentieerd tarief voor afval is de COELO berekening gevolgd.

Wij hebben ons bij deze vergelijking gebaseerd op het overzicht van de COELO, zoals dat is gepubliceerd in de COELO Atlas 2013 over het belastingjaar 2013.

Bij Doetinchem is tussen haakjes aangegeven hoe hoog Doetinchem staat in het rijtje van 12 gemeenten (1 is hierbij het hoogste tarief, en 12 is het laagste tarief).

Overzicht belastingdruk meerpersoonshuishoudens 2013 (eigenaar/bewoner)					
	OZB	OZB	Afval	Riool	Totaal
	Tarief				
Aalten	0,1059%	224	181	150	555
Berkelland	0,1219%	271	181	313	765
Bronckhorst	0,1097%	296	222	244	762
Doesburg	0,1232%	247	262	220	729
Doetinchem	0,1138%	237 (7)	245 (4)	190 (9)	672 (8)
Duiven	0,0894%	202	312	204	718
Montferland	0,1275%	287	176	216	679
Oost Gelre	0,1180%	244	185	202	631
Oude IJsselstreek	0,1282%	275	203	199	677
Winterswijk	0,0933%	181	218	361	760
Zevenaar	0,1150%	228	134	172	534
Zutphen	0,1037%	205	272	161	638

Overzicht belastingdruk meerpersoonshuishoudens 2013					
(geen eigenaar/alleen bewoner)					
			Afval	Riool	Totaal
Aalten			181	150	331
Berkelland			181	313	494
Bronckhorst			222	244	466
Doesburg			262	220	482
Doetinchem			245 (4)	190 (9)	435 (6)
Duiven			312	204	516
Montferland			176	216	392
Oost Gelre			185	202	387
Oude IJsselstreek			203	199	402
Winterswijk			218	361	579
Zevenaar			134	172	306
Zutphen			272	161	433

Overzicht belastingdruk eenpersoonshuishoudens 2013					
(geen eigenaar/alleen bewoner)					
			Afval	Riool	Totaal
Aalten			129	50	179
Berkelland			135	217	352
Bronckhorst			101	244	345
Doesburg			155	73	228
Doetinchem			201 (2)	190 (4)	391 (1)
Duiven			234	67	301
Montferland			131	72	203
Oost Gelre			134	67	201
Oude IJsselstreek			131	199	330
Winterswijk			170	119	289
Zevenaar			85	129	214
Zutphen			200	161	361

De tarieven van de individuele gemeenten kunnen niet één op één vergeleken worden:

- De hoogte van bijvoorbeeld de onroerende zaakbelastingen is sterk afhankelijk van het gemeentelijke beleid;
- De afvalstoffenheffing is afhankelijk van de wijze waarop de gemeente haar afvalbeleid voert. Het ophalen van oud papier kan bijvoorbeeld door de gemeente gedaan worden, maar ook door derden;
- Bij de rioolheffing wordt het tarief mede beïnvloed door het feit dat een aantal gemeenten nog mogelijk een deel financiert via de algemene middelen. En bovendien heeft de ene gemeente een groter buitengebied dan de ander, waardoor meer kosten gemaakt moeten worden.

Als alle gemeenten een zelfde beleid in deze voeren, en op dezelfde wijze haar uitvoering regelt, en de kosten registreert, geeft een één op één vergelijking een realistisch beeld.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

Als gemeente lopen we risico's door activiteiten die we zelf uitvoeren en ook door ontwikkelingen die op ons afkomen. Deze risico's kunnen van juridische, financiële, maatschappelijke of inhoudelijk aard zijn. Belangrijk onderdeel van de managementverantwoordelijkheid is daarom het risicomanagement.

In de afgelopen jaren is de aandacht voor risicomanagement nadrukkelijk toegenomen. Dat heeft verschillende oorzaken: een steeds krappere financiële positie door de crisis en rijksbezuinigingen; forse risico's en verliezen in de grondexploitaties; burgers doen een toenemend beroep op sociale voorzieningen (WMO, WWB); de voorgenomen maatregelen van het rijk voor decentralisatie in het sociaal domein; etc..

In deze paragraaf informeren we u over het risicomanagement in onze gemeente. Daarmee krijgt u inzicht in de ontwikkelingen en risico's op de verschillende beleidsterreinen en de maatregelen die we nemen om deze te beheersen.

Deze paragraaf beoogt een integraal inzicht te geven in het risicomanagement gD. Het is zeker niet de enige plek in de jaarstukken waar het over risicomanagement gaat. Bij de verschillende beleidsterreinen (programma's) en bedrijfsvoeringsprocessen (paragrafen) worden specifieke risico's en maatregelen benoemd.

2. Wat is risicomanagement?

Risicomanagement moet ervoor zorgen dat we zo weinig mogelijk weerstandscapaciteit nodig hebben. Risicomanagement bestaat uit een aantal stappen: risicoanalyse, risicoweging, risicobeheersing, bepaling resterende risico's en dekking door weerstandscapaciteit. Deze stappen lichten we kort toe.

Risicoanalyse en risicoweging

Om risico's op een bepaald werkveld te identificeren en vervolgens te kwantificeren kijken we naar de risico's die daar aanwezig zijn, de kans dat die risico's zich daadwerkelijk voordoen en het (financiële) effect dat dan optreedt. Het risicoprofiel kan uitgedrukt worden in de formule:

$$\text{Risicoprofiel}_{\text{werkveld}} = \text{Kans}_{\text{risico}} \times \text{Effect}_{\text{risico}}$$

Uitgaande van deze formule is een matrix op te stellen met daarin vier risicoprofielen gebaseerd op de factor kans (groot of klein) en de factor effect (groot of klein):

Matrix risicoprofielen.

		Risico-effect	
		Klein	Groot
Risico kans	Groot		
	Klein		

De eerste twee stappen van risicomanagement (risicoanalyse en risicoweging) leiden tot invulling van de matrix risicoprofielen. Dat kan zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve beoordeling zijn. Als het risicoprofiel van een werkveld 'groen' is, dan hoeft er op dat werkveld verder niet aan risicomanagement gedaan te worden. Immers, de kans op optreden van risico's is klein en het (financiële) effect van het eventuele risico is eveneens klein.

Voor de risicoprofielen 'geel', 'oranje' en 'rood' geldt dat niet. Als een bepaald werkveld zo'n risicoprofiel heeft, dan wordt risicomanagement (verder) ingevuld. Risicobeheersing is dan de volgende stap, gevolgd door het bepalen van resterende risico's en de weerstandscapaciteit die daarvoor nodig is.

Risicobeheersing

Risicobeheersing is erop gericht de kans op en/of het effect van risico's te beheersen. Hierbij is een onderscheid tussen interne en externe risico's zinvol:

1. Interne risico's zijn risico's die vanuit de eigen organisatie worden veroorzaakt. Een administratieve organisatie kan deze risico's beperken. Door functiescheiding worden verantwoordelijkheden gescheiden. Hierbinnen wordt interne controle en toezicht toegepast. Deze maatregelen lichten we hierna toe in 2.3 Administratieve organisatie en interne controle.
2. Externe risico's zijn risico's die van buitenaf komen. Hiertegen kunnen we ons bijvoorbeeld verzekeren, voorzieningen treffen en bestemmingsreserves in het leven roepen. Daarnaast sluiten we contracten en maken prestatieafspraken.

Bepaling overblijvende risico's en afdekking via weerstandscapaciteit

Ieder risico met een aannemelijk effect op de organisatie moeten we op de een of andere manier afdekken. Dat redden we niet altijd alleen met risicobeheersing. Daarom bepalen we een eventueel overblijvend risico dat niet afgedekt wordt door beheersingsmaatregelen. Vervolgens wordt bekeken of het overblijvende risico afgedekt wordt door de beschikbare weerstandscapaciteit.

3. Welke uitgangspunten voor risicomanagement en risicobeheersing?

Voor het risicomanagement hanteren we de volgende uitgangspunten:

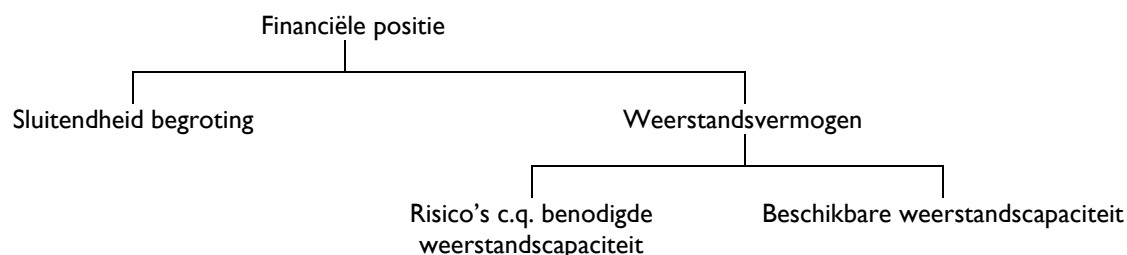
- We hebben een meerjarig sluitende begroting en beschikken over voldoende weerstandsvermogen. De financiële resultaten in de jaarstukken laten de hardheid van de ramingen in de gemeentebegroting zien.
- De raad stelt het beleid voor het risicomanagement vast. De hoofdlijnen leest u in deze paragraaf. Het wordt voor verschillende onderwerpen uitgewerkt in specifieke nota's (bijvoorbeeld voor de grondexploitatie) en in maatregelen en afspraken (bijvoorbeeld AO/IC, contracten).
- Het college is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Het college moet ervoor zorgen dat de doelstellingen van het risicomanagement worden bereikt.
- Risicomanagement behoort tot de taken van de managers van de afdelingen. Zij zijn verantwoordelijk voor hun risico's en het nemen van beheersingsmaatregelen.
- Als de risico's ondanks de beheersingsmaatregelen optreden betalen we die uit de gemeentebegroting. Daarvoor moet voldoende buffer in de begroting aanwezig zijn. In de jaarstukken zien we of de reserves daadwerkelijk in de pas lopen met hetgeen volgens de begroting nodig is.

4. Wat is weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit?

De financiële positie van onze gemeente wordt bepaald door de (structurele) sluitendheid van de begroting en door het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin onze gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Door te zorgen voor voldoende weerstandsvermogen voorkomen we dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Om het weerstandsvermogen te beoordelen wegen we de risico's af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

Tot de weerstandscapaciteit rekenen we alle financiële middelen in de begroting die vrij beschikbaar zijn om onvoorziene kosten te dekken. In een schema ziet er dat als volgt uit:

5. Welke maatregelen voor risicobeheersing hebben we genomen?

5.1 Administratieve organisatie en interne controle

Administratieve organisatie en interne controle

Een belangrijke onderdeel van risicobeheersing is het opzetten van en werken volgens de administratieve organisatie (AO) en interne controle (IC). Dit zorgt voor betrouwbare, tijdige, actuele en volledige informatievoorziening in en over onze organisatie. Het ontbreken of onvolledig functioneren van de AO/IC zorgt voor risico's in de beheersing van processen en activiteiten en de informatievoorziening erover. Zowel voor een optimale bedrijfsvoering én voor risicomangement is een goede AO/IC daarom enorm belangrijk.

Met een goede AO/IC zorgen we ervoor dat de processen en procedures in de organisatie zijn vastgelegd en voldoende en adequate controlemechanismen zijn ingebouwd. Zo beperken goed werkende systemen de kans op fouten en fraude. De uitvoering is echter mensenwerk. Minstens even belangrijk is daarom de integriteit van de medewerkers. In de paragraaf Rechtmatigheid van deze jaarstukken gaan we nader in op dit aspect.

De AO/IC behoort tot de bedrijfsvoering van de organisatie. Het is daarom een primaire verantwoordelijkheid van het college. De activiteiten van o.a. de AO/IC beschrijft het college in het jaarlijks geactualiseerde controlplan. In dat controlplan worden ook alle opmerkingen en adviezen van de accountant opgenomen uit diens jaarlijkse managementletter en het controlerapport bij de jaarstukken. Dan wordt de prioriteit van de accountant en die van de gemeente aangegeven. Ook wordt gerapporteerd over de voortgang van de werkzaamheden. Het controlplan ontvangt de raad jaarlijks ter kennisneming via een raadsmededeling. De raad bespreekt ook jaarlijks met de accountant welke prioriteiten zij wenst bij de interimcontrole en de controle van de jaarstukken. Bij het vaststellen van de jaarstukken bespreekt de raad met de accountant diens bevindingen. Deze betreft de raad bij het vaststellen van de jaarstukken. Bij de jaarlijkse interimcontrole toetst de accountant wat de gemeente doet met haar adviezen. Dit doet de accountant aan de hand van de beschrijving in het controlplan, maar ook door het beoordelen van de uitvoering van maatregelen en procedures van de AO en IC. De bevindingen neemt de accountant op in haar actuele rapportages aan het college (managementletter) en de raad (accountantsverslag). Deze rapportages vormen weer de basis voor ons controlplan voor het komende aar. Daarmee is de AO en IC volledig ingebed in de passende documenten van de P&C cyclus.

Administratieve organisatie

In de afgelopen jaren hebben we veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van de AO/IC. Diverse processen en activiteiten zijn beschreven en zijn organisatiebreed toegankelijk via intranet. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan de processen met de grootste financiële risico's

en de meeste burger-/klantcontacten. Bij het uitvoeren van interne controle ligt de prioriteit bij die processen waar we risico's lopen. We hechten daarbij veel waarde aan de toets door de accountant op onze financiële rechtmatigheid.

De actualisering en optimalisering van bestaande processen is een jaarlijks terugkerende activiteit. Dit leidt tot rapportages aan de verantwoordelijke afdelingshoofden met eventueel adviezen tot bijstelling van beschrijvingen of aanpassing van de uitvoering.

De processen van de gemeentewinkel hebben in 2013 extra aandacht gekregen. Middels de lean methode hebben we vele processen onder de loep genomen en aangepast aan het volledig digitaal werken. Met de WMO en aanverwante producten hebben we ook een begin gemaakt met het leantraject. De aanvraagprocedure voor de gehandicaptenparkeerkaart is daar een voorbeeld van. Bij dit proces en bij de procedure met betrekking tot het vervoer vinden financiële transacties plaats die in beeld worden gebracht en waar mogelijk geautomatiseerd om de kans op fouten te verminderen.

Ook zijn de processen voor het klantcontactcentrum (KCC) beschikbaar gekomen om de burger snel over de juiste procedure te kunnen inlichten.

Interne controle

Onze visie op interne controle in de organisatie bestaat uit drie op elkaar afgestemde delen:

- Maatregelen in het primaire proces die leiden tot een goede interne controle, zoals functiescheidingen, procedures en formulieren
- (Eventueel) in het proces verankerde kwaliteitscontroles voor het management. Bijvoorbeeld op besluiten bij uitkeringen, subsidieverstrekingen, e.d.
- Een verbijzonderde interne controle vanuit een onafhankelijke positie binnen de organisatie. Daarbij wordt vastgesteld of de beheersmaatregelen in het primaire proces hebben gefunctioneerd en of de geleverde output betrouwbaar is.

5.2 Interbestuurlijk toezicht op gemeentelijke taken

Beheersing van risico's hangt sterk samen met de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de informatievoorziening over en de wijze waarop het toezicht op de gemeentelijke taken is georganiseerd. Hoe brengen we in beeld hoe we onze (wettelijke) taken invullen en wat levert de informatie op aan aanknopingspunten om onze taken beter uit te voeren?

In 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. De hoofdlijn van die wet is: van specifiek naar generiek toezicht. De informatie daarvoor wordt beter toegankelijk. Dit betekent dat zoveel mogelijk bepalingen in wetten die gemeenten verplichten om een verklaring van geen bezwaar of goedkeuring bij de provincie te vragen, zijn geschrapt. Daarvoor in de plaats houdt de provincie algemeen toezicht op de taakuitvoering door de gemeente. De provincie Gelderland voert haar toezicht op gemeenten uit met de uitgangspunten sober, selectief, risicogericht en op afstand. Daarbij rekent de provincie op de controlerende taak van de raad. Uitgangspunt is namelijk dat de gemeente zelf verantwoordelijk is voor de uitoefening van wettelijke taken, veelal door het college van burgemeester en wethouders. En dat het primair aan de gemeenteraad is daarop toe te zien en daarover het college zich te laten verantwoorden. De provincie focust zich in eerste instantie op onderwerpen over bouwen en wonen, milieu, waterbeheersing en archeologie waar het vergunningverlening en handhaving betreft. Maar ook het toezicht op de financiën en de archieven en huisvesting van verblijfsgerechtigden. Voor de wijze waarop dit in beeld gebracht wordt, is geen format bepaald. Alle basisgegevens voor zover beschikbaar (het instrument is in ontwikkeling) zijn opgenomen in de database van de website www.waarstaatjegemeente.nl.

5.3 Verzekerde risico's

Het afsluiten van verzekeringen om risico's af te dekken is ook een onderdeel van risicobeheersing. Onze belangrijkste verzekeringen zijn:

- a. Brand-/opstal verzekering
- b. Aansprakelijkheidsverzekering
- c. Motorrijtuigenverzekering bedrijfswagenpark
- d. Bouwverzekering (C.a.r.)
- e. Goedwerkgeverschapsverzekering
- f. Brandweerverzekering

a. Brand-opstal verzekering

Verzekerd zijn alle accommodaties en scholen van de gemeente Doetinchem. Gedekt zijn o.a. de kosten van inbraak, diefstal, brand, en schade a.g.v. natuurverschijnselen (stormschade). Het voortgezet onderwijs is tevens verzekerd voor glasschaden.

b. Aansprakelijkheidsverzekering

Verzekerd zijn zaak- personen en vermogensschade. Deze verzekering geeft o.a. dekking voor schade waarvoor de gemeente Doetinchem aansprakelijk is. Denk aan schade door slecht onderhoud van wegen, bomen. Verder is ook vermogensschade verzekerd. Als een bestuursorgaan van de gemeente een besluit heeft genomen waardoor schade wordt veroorzaakt aan derden dan is dit onder voorwaarden verzekerd.

c. Motorrijtuigenverzekering bedrijfswagenpark

Alle voertuigen van de gemeente Doetinchem zijn wa-casco (all risk) verzekerd.

d. Bouwverzekering (C.a.r.)

Dit is een doorlopende aansprakelijkheidsverzekering die schade dekt die wordt veroorzaakt aan derden door werkzaamheden tijdens grote projecten. Voorbeelden zijn schade aan gebouwen als gevolg van het slaan van een damwand, aanleggen riolering, aanleggen wegen etc.

e. Goedwerkgeverschapsverzekering

Alle werknemers van de gemeente zijn verzekerd voor ongevallen en aansprakelijkheid.

f. Brandweerverzekering

De brandweer van de gemeente Doetinchem is uitgebreid verzekerd voor ongevallen, arbeidsongeschiktheid en schade door het verlies van eigendommen tijdens een uitruk.

Verder heeft de gemeente Doetinchem nog de volgende verzekeringen: fraudeverzekering, elektronica-verzekering, machine-, apparatuurverzekering, ongevallen B&W en raad.

6. Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit financiële middelen waarover de gemeente beschikt om onvoorziene kosten van risico's te dekken. De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende elementen:

Incidentele capaciteit:

- 1 algemene reserve;
- 2 algemene reserve Grondexploitatie;
- 3 stille reserves;
- 4 bestemde reserves;
- 5 stelpost voor onvoorziene uitgaven incidenteel.

structurele capaciteit:

- 6 stelpost voor onvoorziene uitgaven structureel;
- 7 onbenutte belastingcapaciteit;

6.1 Algemene reserves

De algemene reserve bedrijfsvoering dient onder meer ter dekking van risico's die onverhoopt uitkomen. De raad heeft eerder vastgesteld dat de gewenste omvang van deze reserve minimaal 10% (= € 11 miljoen) en maximaal 12% (= € 13 miljoen) van het relevante begrotingstotaal (d.i. exclusief grondexploitatie en legesplichtige activiteiten met eigen egalisereserves) dient te bedragen. Het saldo van deze algemene reserve bedrijfsvoering -dus exclusief grondexploitatie - bedraagt per 1-1-2013 € 16,1 miljoen en per 31-12-2013 € 14,5 miljoen (excl. resultaatbestemming 2013). Dat is ruim boven de minimumnorm die de raad heeft vastgesteld.

6.2 Reserves grondexploitaties

De reserves en voorzieningen van de grondexploitatie en de achtergronden van de risico's van de ruimtelijke projecten beschrijven we uitgebreid in de paragraaf 7 Grondbeleid, met name onder "5 Risicomanagement". Daarin leest u ook de samenhang tussen de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit. Om dubbeling in de informatie te voorkomen verwijzen we naar de betreffende paragraaf. Wel vermelden we hier de conclusie dat de reserves grondexploitatie in evenwicht zijn met de risico's in de grondexploitaties.

6.3 Stille reserves

Bezittingen die de gemeente niet gebruikt voor de publieke taak en die we binnen 1 jaar kunnen verkopen, dragen bij aan de stille reserves als de marktwaarde groter is dan de waarde op de balans. De raad heeft besloten tot het instellen van een Vastgoedfonds voor de gemeentelijke eigendommen. Aan het Vastgoedfonds zijn taakstellingen meegegeven tot het realiseren van behoorlijke verkoopopbrengsten. De opbrengsten zijn betrokken bij het meerjarenperspectief van het fonds. Daarom wordt het gemeentelijk vastgoed niet geraamd als stille reserve.

Ook bij de financiële vaste activa kunnen stille reserves voorkomen. Zo bezitten we aandelen BNG. Omdat deze aandelen niet vrij verhandelbaar zijn, is geen marktprijs bekend. Bovendien zijn de dividenduitkeringen als structurele inkomsten opgenomen in de begroting. Daarom rekenen we deze stille reserve ook niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit.

6.4 Bestemmingsreserves in de weerstandscapaciteit

Bestemmingsreserves zijn die reserves waaraan de raad een specifieke bestemming heeft gegeven. Een deel van deze reserves dient ter dekking van kapitaallasten van gebouwen en voorzieningen van de gemeente en zijn reserves voor overheidstaken. Omdat daar verplichtingen tegenover staan kan de raad de bestemming niet wijzigen. Als bestemmingsreserves een nieuwe bestemming kunnen krijgen worden ze meegerekend bij de weerstandscapaciteit. Natuurlijk blijven deze reserves primair bestemd voor hun oorspronkelijke doel/activiteit. Als het nodig is kan de raad echter besluiten de reserves te herbestemmen om overblijvende risico's af te dekken.

Totaal van de bestemmingsreserves per 31 december 2013	€ 38,7 miljoen
Reserves ter dekking van kapitaallasten en overheidstaken	€ <u>32,1 miljoen</u>
Resteert bestemmingsreserves voor de weerstandscapaciteit	€ 6,6 miljoen

6.5 Stelpost in de begroting voor onvoorziene uitgaven – incidenteel

6.6 Stelpost in de begroting voor onvoorziene uitgaven –structureel

Er zijn twee stelposten opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Er is een stelpost voor incidentele lasten van € 79.000. Daarnaast hebben we een stelpost voor structurele lasten van € 51.000. Voor het besteden van deze budgetten gelden spelregels.

In 2013 is er een voordeel van € 130.000 doordat hierop geen beroep is gedaan.

6.7 Onbenutte belastingcapaciteit

Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit als we niet de maximale mogelijkheden benutten om de burger lasten op te leggen. De financieel belangrijkste belasting is de onroerende zaak belasting (OZB). De norm die daarvoor geldt zijn de tarieven die het rijk toepast bij gemeenten in financiële nood (artikel 12 Fvw). De onbenutte belastingcapaciteit OZB is berekend in onderstaand overzicht:

Belastingcapaciteit OZB		
woz waarde woonruimten	5.262.000.000	
woz waarde niet woonruimten	2.909.500.000	
totaal	8.171.500.000	
percentage art 12 Fvw 2013	0,1540%	
maximale opbrengst volgens art 12 Fvw		12.584.110
werkelijke opbrengsten woonruimten	5.981.000	
werkelijke opbrengsten niet-woonruimten	4.716.000	
totale opbrengst 2013		10.697.000
onbenutte capaciteit		1.887.110

Voor de leges worden waar mogelijk kostendekkende tarieven gehanteerd. Voor de tarieven van bijv. paspoorten en rijbewijzen zijn wettelijke maxima vastgesteld. Er is op dit onderdeel geen onbenutte capaciteit.

In 2013 is er een nadelig resultaat op de leges bouwvergunningen. Ook in de begroting 2014 wordt met een incidenteel nadeel op deze activiteiten gerekend. Het afdelingshoofd Wonen en Bedrijven heeft de opdracht om maatregelen te nemen waardoor de bouwvergunningen weer structureel dekkend zijn vanaf 2015. Over mogelijke risico's informeren wij u in de p&c cyclus. Zie voor uitgebreide informatie over belastingen en leges de paragraaf 1 Lokale heffingen.

6.8 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

In het volgende overzicht leest u wat de omvang is van onze weerstandscapaciteit, onderverdeeld naar incidenteel en structureel ultimo 2013. Deze weerstandscapaciteit vormt de buffer voor de overblijvende risico's die hierna worden beschreven.

Nr.	Omschrijving	Bedrag (x)
	Incidentele capaciteit	
3.1	Algemene reserve	14.473
3.2	Reserves Grondexploitatie	7.704
3.3	Stille reserves	pm
3.4	Bestemde reserves (waarvan bestemming kan worden aangepast)	6.577
3.5	Stelpost onvoorziene uitgaven incidenteel	79
	Totaal incidentele capaciteit	28.833
	Structurele capaciteit	
3.6	Stelpost onvoorziene uitgaven structureel	51
3.7	Onbenutte belastingcapaciteit	1.887
	Totaal structurele capaciteit	1.938

7. Inventarisatie van de benodigde weerstandscapaciteit: de risico's

Voor het weerstandsvermogen zijn alleen die risico's van belang die niet zijn te ondervangen met maatregelen zoals beheersingsmaatregelen, verzekeren, treffen van voorzieningen. Dit zijn de overblijvende risico's. Reguliere risico's die kunnen worden opgevangen door een verzekering en/of door een voorziening worden in deze paragraaf niet meegeteld. Tot het inventariseren van de risico's behoort ook het inventariseren van de beheersingsmaatregelen en het analyseren van de overblijvende risico's. Voor de overblijvende (delen van) risico's dient voldoende weerstandscapaciteit aanwezig te zijn.

7.1 Risico's in exploitatiebegroting

In deze paragraaf beschrijven we de risico's voor enkele grote budgetten en/of activiteiten. Met het managen van (de risico's in) deze budgetten / activiteiten beheersen we het overgrote deel van de gemeentelijke activiteiten. Bovendien weten we uit ervaring dat dit dé risicogebieden in de gemeentebegroting zijn.

7.1.1 Loonsom

De loonsom bedroeg in 2013 circa € 30,2 miljoen. Hiervan is € 28,9 miljoen voor de loonkosten van de ambtelijke organisatie inclusief de vrijwillige brandweer en gedetacheerd personeel bij sportcentrum Rozengarde. Het overige deel zijn loonkosten voor de bestuursorganen.

Risico:

Overschrijden van de loonsom, waaronder de kosten van externe inhuur bij vervanging wegens ziekte.

Beheersingsmaatregelen:

Er zijn verschillende maatregelen genomen om de loonsom te beheersen:

- De spelregels voor de loonsombudgetten en het ziektevervangingsbudget worden strikt gehandhaafd.
- Loonsombudgetten per afdeling zijn vastgesteld, inclusief het deel van het loonsombudget dat ten laste van kredieten e.d. gebracht moet worden (de zgn. omzettaakstelling).
- In de periodieke managementgesprekken wordt de actuele loonsommonitor besproken tussen de directeur bedrijfsvoering en het afdelingshoofd.

Het loonsombudget is het kader waarbinnen het afdelingshoofd keuzes maakt voor uitvoering en/of uitbesteding. Dit leidt tot heldere verantwoordelijkheden en voorkomt overschrijdingen op het loonsombudget.

Overblijvend risico:

Omdat kaders en verantwoordelijkheden volstrekt helder zijn geformuleerd en in de praktijk werken, is er geen overblijvend risico op het loonsombudget.

In 2013 is het loonsombudget voor de ambtelijke organisatie met € 383.000 overschreden. Dit is ca 1,3% van het hiervoor beschikbare loonsombudget. Deze overschrijding kon worden opgevangen door meevallers op overige personeelsbudgetten.

Overblijvende risico's:

Voor de wachtgeldverplichtingen aan wethouders hebben wij een voorziening gevormd. Bepalend voor de instelling van deze voorziening is het ongelijkmatige karakter van deze verplichtingen.

Overig te benoemen risico's zijn wachtgeldverplichtingen voor ambtenaren en het niet kunnen realiseren van de zogenoemde "omzettaakstelling" (toerekenen van bestede uren aan grondexploitaties en overige projecten). Voor het risico van wachtgeldverplichtingen hebben wij vanaf de jaarrekening 2012 een voorziening eigen risicodrager WWg getroffen. De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd. De realisatie van de omzettaakstelling bewaken we maandelijks via de loonsommonitor.

7.2 Sociaal domein

Wat doen we nu aan risicomanagement in het sociaal domein?

Het risicomanagement zoals we dat nu uitvoeren binnen het sociale domein is gericht op de huidige wetgeving Wmo, WWB en WSW. In de praktijk is deze taak belegd bij de afdelingen Werk & Inkomen, Wmo-winkel en Maatschappelijke ontwikkeling. De afdelingen hebben te maken met verschillende wet- en regelgeving. Zo werkt de afdeling Werk & inkomen over het algemeen rechtstreeks met rijksbudgetten waarvoor specifieke verantwoordingsregels gelden. De afdeling MO werkt veelal met subsidies waarvoor specifieke subsidieregelingen gelden. Daarom hanteren de afdelingen verschillende manieren van werken om de risico's te beheersen en te monitoren. Het kan gezien worden als een netwerk van controletotalen die steun geven aan de afdelingen om in control te zijn. Alle manieren beogen hetzelfde resultaat: de risico's te beheersen en binnen de financiële kaders blijven van de verschillende budgetten. Daar zijn we in 2013 naar onze mening goed in geslaagd.

De afdelingen W&I en de Wmo-winkel hebben in 2013 de uitvoering van hun risicomanagement en hun monitoringsysteem in een informatieve bijeenkomst toegelicht aan de raad.

De volledige ontwikkeling van het risicomanagement voor het sociale domein inclusief mogelijke bijstelling van beleid gebeurt in de komende periode. De beleidskeuzes en de financiële gevolgen in het sociale domein worden meer en meer duidelijk.

Gezien de verwachte invoeringsdatum van 1 januari 2015 voor de drie taakdecentralisaties, zullen we in ieder geval in de begroting 2015 concrete maatregelen van risicomanagement in het sociale domein beschrijven die verder gaan dan de beheersing van financiële risico's. Bij het inrichten van de nieuwe organisatie willen we expliciet aandacht geven aan systemen voor het genereren van sturingsinformatie en het monitoren van resultaten en effecten. Deze vormen belangrijke bouwstenen voor het risicomanagement.

Welke ontwikkelingen en maatregelen in het Sociale domein?

In 2013 en in 2014 werken we zowel lokaal als regionaal aan de voorbereidingen van de komst van de drie decentralisaties. Dit zijn grote taakdecentralisaties die als geheel zullen leiden tot een transformatie van het sociale domein. Hiervoor heeft de raad in de vergadering van

februari 2013 de “Achterhoekse kaderstelling voor het maatschappelijk domein” behandeld. In december 2013 is de Doetinchemse keuze vastgesteld. In de kern betekent het “Anders denken, anders doen” binnen het sociale domein. De impact van deze transitie zal inhoudelijk, organisatorisch en financieel groot zijn voor de gemeente. Doordat we in 2014 nog wachten op concrete voorstellen vanuit de verschillende ministeries, is nog onduidelijk in welke vorm de decentralisaties doorgaan en wat hun financiële consequenties zijn. Wel is duidelijk dat de kortingen die de rijksoverheid doorvoert op deze taken, groot zijn. Maar dit zegt weinig omdat verondersteld wordt dat de gemeenten het efficiënter kunnen en ook anders gaan doen. Vandaar dat we spreken over een transformatie.

Zolang we niet weten wat en hoe we gaan uitvoeren en hoeveel dit gaat kosten kun je eigenlijk niet veel anders dan de ontwikkelingen op de voet volgen. Als ze wel zichtbaar worden dan kun je beheersmaatregelen treffen om eventuele risico's te beheersen. Bij het treffen van eventuele maatregelen heeft de raad vervolgens een centrale rol.

Met het oog op de financiële risico's in het sociale domein hebben we in de afgelopen jaren wel gezorgd voor enige buffer; de risicoreservering sociaal domein. Bij deze jaarrekening doen we het voorstel om een aantal bestemmingsreserves op te heffen en samen te voegen tot de reserve Sociaal Domein.

7.2.1 Wet werk en bijstand

De laatste jaren is sterk ingezet op de ontwikkeling van risicomanagement rondom de WWB en de WSW. Deze taken worden uitgevoerd door de afdeling Werk & Inkomen. Voor beide regelingen geldt specifieke wet- en regelgeving met daaraan gekoppelde rijksbudgetten. Daarvoor gelden specifieke verantwoordingsregels. De afdeling heeft een netwerk van controlemaatregelen dat erop gericht is de risico's te beheersen binnen de financiële kaders. De afdeling heeft een monitoringsysteem om de risico's te monitoren en zo nodig bij te stellen. Jaarlijks worden prognoses opgesteld waarop wordt begroot en worden de grootste risico's gedefinieerd.

De risicobeheersingsmaatregelen dragen ertoe bij dat het financiële resultaat over het jaar 2013 goed is te noemen. De overschrijding van het budget WWB is over 2013 minder dan een half procent. Het nadeel is hiermee minder groot dan waarmee bij de financiële monitor 2013 rekening is gehouden. Op dit moment zijn er nog geen vergelijkingscijfers over 2013 bekend van de resultaten over de bestandsgroei van de bijstandsgerechtigden. In onderstaande tabel zijn de percentages van de toename van het klantenbestand weergegeven over 2012 in vergelijking met landelijk, de regio oost en referentiegemeenten.

Omschrijving	% stijging bijstand in 2012
Nederland	2,9%
Regio Oost	4,2%
Middelgrootte gemeenten	2,9%
Doetinchem	0,0%

Bron: CBS

Inkomensdeel (I-deel)

Algemeen risico:

In jaar t-1 ontvangt de gemeente een genormeerde vergoeding voor het verstrekken van uitkeringen aan uitkeringsgerechtigden. Besparingen op het inkomensdeel mag de gemeente houden en vrij besteden. Eventuele tekorten moeten, tot een bepaald maximum, vanuit de eigen middelen worden aangevuld.

Als er fouten worden gemaakt in de uitvoering van de Wet werk en bijstand (WWB) inkomensdeel, ontstaat een risico dat uitgaven hoger zijn dan was geraamd zonder dat deze worden gecompenseerd door rijksinkomsten. Dit risico ontstaat ook door onrechtmatige verstrekkingen, door gemeentelijke beleidskeuzes buiten de rijksregelingen of wanneer niet

wordt voldaan aan het arbeidsmarkt criterium. In die gevallen worden onze meeruitgaven niet gedekt door rijksvergoedingen (al dan niet via een aanvullende uitkering).

Bijgaand is een overzicht opgenomen met de verwachte ontwikkeling van de aantallen WWB.

Aantallen WWB/IOAW/IOAZ							
Ultimo	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JAN	688	651	926	945	955	970	1063
DEC	643	812	954	960	960	1020	1125

Eind 2013 zijn we uitgekomen op 1020 uitkeringsgerechtigden.

Overblijvend risico:

De incidentele aanvullende uitkering (IAU) van het rijk kent een eigen risico voor de gemeente van 10% van het jaarbudget inkomensdeel WWB.

Over het jaar 2013 zijn we binnen deze 10% gebleven zodat we over het jaar 2013 geen beroep hoeven te doen op de IAU. Over het jaar 2011 hebben we wel een beroep gedaan op de IAU tot een bedrag van circa 1,4 miljoen. Dit is door het rijk afgewezen. Ook is een bezwaarschrift ongegrond verklaard tegen de afwijzing van de IAU. Wij zijn in beroep gegaan tegen de afwijzing van het bezwaarschrift. Deze beroepsprocedure zal naar verwachting in 2014 plaatsvinden. Overigens is veiligheidshalve al gerekend met het afwijzen van de vordering door het rijk.

Participatiebudget

In jaar t-1 ontvangt de gemeente Doetinchem een budget voor de financiering van de activiteiten voor de re-integratie van uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden (WWB werkdeel), volwasseneducatie en inburgering. Dit budget is geoormerkt voor activiteiten op genoemde gebieden. Een overschrijding van dit budget betekent dat aanvullende financiering gevonden moet worden.

Algemeen risico:

- Als er fouten ontstaan in de uitgaven van het WWB werkdeel ontstaat een risico dat er een teruggave of boete betaald moet worden aan het Rijk. Dit, bij overschrijding van de toegestane foutenmarges.
- Het rijk is bevoegd om de regeling voor het lopende jaar aan te passen. Dat geldt ook voor het percentage van de meeneemregeling. Op dat moment kan de gemeente al verplichtingen zijn aangegaan die niet meer worden gedekt door rijksvergoeding.

Ontwikkelingen

Het rijk stelt specifieke uitkeringen voor participatie beschikbaar. Voor Doetinchem was dat in 2013 circa € 2,2 miljoen. Daarmee moet de gemeente het doen. Om uit te komen met de budgetten voor deze medebewindstaak is strikte beheersing van activiteiten en budgetten nodig. Tekorten zijn voor rekening van de gemeente. Voor incidentele overschotten geldt de zgn. meeneemregeling. Die houdt in dat de gemeente maximaal 25% van het budget in een jaar mag meenemen naar het volgende jaar. In 2013 hebben wij circa € 0,4 miljoen meegenomen naar 2014.

Overblijvend risico:

Op dit moment zien wij geen overblijvende risico's. Wel blijven we scherp de actuele ontwikkelingen in rijksbeleid en wetgeving volgen.

Voor zover de contouren van de financiering van de Wet werken naar vermogen bekend zijn, zien wij een risico op het Participatiebudget. Bij ongewijzigd beleid en ambities zal in enkele jaren een aanzienlijk tekort ontstaan. Of dit daadwerkelijk zal gebeuren hangt af van de keuzes die een nieuw kabinet maakt. Duidelijk is, dat er strak gestuurd moet worden op de uitgaven voor re-integratie.

Ontwikkelingen Participatiewet

Per 1 januari 2015 zal de Participatiewet voor de onderkant van de arbeidsmarkt in werking treden. Er is nog onduidelijkheid hoe deze wet er precies uit zal zien en hoe de financiering in de toekomst zal zijn.

Op dit moment is nog onduidelijk hoe de instroom en keuringen van de Wajongers in de WWB zal zijn. Wij gaan voorshands van uit dat hiervoor voldoende middelen van het rijk zullen worden ontvangen voor de uitvoeringslasten en de uitkeringskosten. In het kader van de participatiewet is de toekomstige financiering van de loondispensatie eveneens nog onbekend.

7.2.3. Wet sociale werkvoorziening

Voor de maatregelen van risicomangement die de afdeling W&l uitvoert, verwijzen we naar de toelichting onder de WWB.

Algemeen risico:

- Het niet tijdig realiseren van de rijksbezuinigingen op de WSW in combinatie met de gevolgen van de invoering van de Participatiewet. Dit zou er toe kunnen leiden dat onze gemeente gedurende enkele jaren risico loopt. Uitgaande van bijvoorbeeld drie jaar en € 0,6 miljoen per jaar bedraagt het maximale risico dan circa € 1,8 miljoen.
- De beheersbaarheid van de bedrijfsvoering SW bedrijf.

Ontwikkelingen:

In 2013 hebben wij de ontvangen rijksmiddelen voor de WSW doorbetaald aan de Wedeo. De Participatiewet gaat uit van een geleidelijke afname van het aantal WSW-ers. In de begroting 2014 is een incidentele bijdrage in het verwachte exploitatietekort van € 198.000 opgenomen. Momenteel onderzoeken we scenario's voor verdergaande samenwerking/ fusie met de sociale diensten van buurgemeenten en het SW bedrijf. Wij onderzoeken nog geen scenario's zoals verkleining huisvesting en overhead.

Overblijvend risico:

Voor het niet tijdig realiseren van de rijksmaatregelen en –bezuinigingen bij de Wedeo achten wij een overblijvend risico voor de weerstandscapaciteit van circa 1,8 miljoen.

7.2.4. Wet maatschappelijke ondersteuning, individuele voorzieningen

Ook voor de WMO geldt dat de verantwoordelijke afdeling de afgelopen jaren sterk heeft ingezet op de ontwikkeling van risicomangement. Voor de WMO geldt specifieke wet- en regelgeving. Het rijk stelt via de algemene uitkering taakbudgetten voor de WMO beschikbaar. Deze bleken in de afgelopen jaren ontoereikend. De gemeente draagt fors bij uit de algemene middelen. De afdeling heeft een netwerk van controlemaatregelen dat erop gericht is de risico's te beheersen binnen de financiële kaders van de gemeentebegroting. De afdeling heeft een monitoringsysteem om de risico's te monitoren en zo nodig bij te stellen. Jaarlijks worden prognoses opgesteld waarop wordt begroot en worden de grootste risico's gedefinieerd. Dit heeft erin geresulteerd dat vanaf 2011 de werkelijke uitgaven in toenemende mate lager zijn dan de ramingen. In 2013 bedraagt het voordelig resultaat zelfs ruim € 1,6 miljoen.

Risico's en beheersmaatregelen

De beheersmaatregelen voor de risico's rondom de individuele voorzieningen op het WMO terrein zijn samen te vatten in een viertal hoofdmaatregelen:

- Monitoring.

Onder andere op het gebied van de demografische ontwikkelingen (benoemd risico) houden we in de gaten wat prognoses betekenen voor onze geprognoseerde uitgaven. Omdat het een open einde regeling (benoemd risico) is en vanwege bezuinigingen op het rijksbudget (benoemd risico), houden we gedurende het jaar in de gaten hoeveel we moeten uitgeven ten opzichte van het beschikbare budget en de uitgaven in de jaren daarvoor. Zo kunnen we tijdig reageren wanneer er een overschrijding aan lijkt te komen.

- **Contractmanagement.**

De risico's "beheersbaarheid van de bedrijfsvoering van aanbieders" en "kwaliteit van contracten", willen we beheersen door goed contractmanagement. We willen toe naar een relatie met onze aanbieders van volwaardig business partner. We vragen van onze aanbieders een professionele, bedrijfsmatige en transparante bedrijfsvoering. Wijzelf willen professioneler omgaan met het opstellen van contracten, en onder andere gaan werken met checklists om interpretatieverschillen van de te leveren diensten te verkleinen. In 2013 is een start gemaakt met het ontwikkelen van een adequate methodiek. Deze willen we uiterlijk per 1 januari 2015 als werkwijze implementeren.

- **Beheersing aan de voorkant van de uitgifte.**

De risico's "beheersing en sturing interne werkprocessen (bv. verstrekkingen)" en "beheersing indicatiestelling" pakken we aan door middel van eigen regie op de indicatiestelling. Sinds 2011 hebben we een toetsers aangesteld die de indicaties controleert.

- **Personeelsmanagement.**

Met de kanteling en wijkwerk nieuwe stijl vragen we een andere insteek van onze medewerkers (benoemd risico) in het gesprek tussen de aanvrager en de gemeente. Nieuwe doelgroepen vragen om andere kennis en kunde (benoemd risico). Als beheersmaatregelen geven we specifieke opleidingen en trainingen en werken we met functiescheiding. Ook investeren in ICT systemen hoort hierbij. Het wordt een risico als dit niet gelijktijdig oploopt. Dit bewaken we zoveel mogelijk.

Overblijvend risico:

Vanwege de open einde regeling is het niet mogelijk alle risico's af te dekken. Met de beheersmaatregelen van de afgelopen jaren blijkt het budget inmiddels goed te beheersen. In de Voorjaarsnota 2011 is een structurele reservering gedaan van € 0,5 miljoen voor risico's op het gebied van de WMO. Dat bedrag is in 2014 incidenteel ingezet ter compensatie van aanmeldingen in het sociaal domein. Vanaf 2015 is dit bedrag weer beschikbaar voor de transitie sociaal domein en onderdeel van de manier waarop we met de taakdecentralisaties en bijkomende kortingen om willen gaan. Daarnaast is in de voorjaarsnota 2011 een structurele reservering voor het sociaal domein gedaan van € 894.000 voor risico's met de komst van de decentralisaties sociaal domein. Dit bedrag is tot en met 2016 ingezet voor de extra uitgaven WWB. Met ingang van 2017 is een structureel tekort op de WWB geraamd van € 300.000. Daarmee blijft vanaf 2017 € 594.000 beschikbaar in de risicoreservering voor het sociaal domein breed.

7.3 Gesubsidieerde instellingen

Risico:

Open eind financiering van gesubsidieerde instellingen en verenigingen, waardoor onverwachts lasten worden afgewenteld op de gemeente. De gemeente Doetinchem droeg in 2013 circa € 16,9 miljoen over aan instellingen en verenigingen voor verrichtte activiteiten. Als de gemeente de spelregels uit de subsidieverordening niet juist hanteert, handelen we onrechtmatig. Dit kan gevolgen hebben voor de accountantsverklaring onderdeel rechtmatigheid (beperking/oordeelonthouding of afkeuring) indien de omvang van het bedrag boven de door de raad vastgestelde percentages in het controleprotocol uitkomt.

Beheersmaatregelen:

Doetinchem geeft subsidie aan diverse instellingen en verenigingen in de gemeente. De subsidies zijn gebaseerd op de subsidieverordening gemeente Doetinchem. Daarin staan voorwaarden en spelregels beschreven voor onze relatie. In de afgelopen jaren hebben we maatregelen genomen om de spelregels uit de verordening strikt te hanteren.

Met de grote gesubsidieerde instellingen hebben we onze relatie specifiek vastgelegd in een budgetcontract. Daarin zijn meerjarig afspraken gemaakt over prestaties en financiële middelen. Alle partijen weten door het contract waar ze aan toe zijn.

Voor tekorten bij of faillissementen van gesubsidieerde instellingen is de gemeente niet direct aansprakelijk. Wel kunnen we op grond van politieke overwegingen besluiten om extra middelen toe te kennen. Deze besluiten worden binnen de integrale afweging van de begroting genomen.

Overblijvend risico:

Bij de gesubsidieerde instellingen achten wij geen overblijvende risico's aanwezig.

Risico's door bezuinigingen

Versillende gesubsidieerde instellingen hebben bezuinigingstaakstellingen gekregen. Deze worden vertaald in de subsidiebeschikkingen en de budgetcontracten voor de instellingen. Het is mogelijk dat instellingen moeite hebben om uit te komen met de lagere budgetten, met name als zij worden geconfronteerd met een stapeling van financiële tegenvallers. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de instelling opnieuw aanklopt bij de gemeenteraad. Omdat een eventuele beslissing tot het verstrekken van subsidie een weloverwogen bestuurlijke keuze is, beschouwen we dit niet als overblijvend risico.

Amphion

In de exploitatie van Amphion kan onvoldoende ruimte worden gevonden voor reservering van toekomstige vervangingsinvesteringen met een afschrijvingstermijn van minder dan 40 jaar. Ultimo 2013 bedroeg het reserveringstekort € 670.000. Dit vraagstuk wordt meegenomen in het proces van de fundamentele heroverweging. Zodra dit proces is afgerond, is het (bestuurlijk) duidelijk of dit reserveringstekort voor rekening van de gemeente, als subsidiënt van Amphion, komt.

7.4 Verbonden partijen en onderwijsinstellingen onder toezicht

In de paragrafen 6 "Verbonden partijen" en 6a "Onderwijsinstellingen met toezicht" worden de doelen, belangen, de risico's en de rapportagemomenten voor elke verbonden partij en de relevante onderwijsinstelling beschreven. Om dubbele informatieverschaffing te voorkomen verwijzen we naar genoemde paragrafen.

Overige gemeenschappelijke regelingen.

Alle gemeenschappelijke regelingen hebben hun bezuinigingsopdrachten verwerkt in hun begroting. We verwachten voor deze gemeenschappelijke regelingen geen risico.

Overblijvend risico:

We achten bij de verbonden partijen en de onderwijsinstellingen onder toezicht geen overblijvende risico's aanwezig.

7.5 Algemene uitkering uit Gemeentefonds

Risico:

De effecten van de junicirculaire 2013, de septembercirculaire 2013 en de decembercirculaire 2013 voor de algemene uitkering zijn verwerkt in deze jaarrekening.

De verdeelonderzoeken naar het gemeentefonds zijn inmiddels in een afrondende fase. Bij de mei-/ junicirculaire 2014 zal uitsluitend worden gegeven over de herijking van het gemeentefonds (minder clusters en minder verdeelsleutels). De gevolgen hiervan zullen dan worden vertaald ingaande het uitkeringsjaar 2015. Hierbij kunnen we dus zowel een zogenaamde “voordeel- als nadeelgemeente” zijn.

Beheersingsmaatregelen:

Wij kunnen geen invloed uitoefenen op de macro-economische ontwikkelingen van het Gemeentefonds. Wel verzamelen we proactief de informatie over relevante ontwikkelingen en vertalen deze naar onze gemeentebegroting. Via de planning & controlcyclus en zo nodig tussentijds besluiten wij over maatregelen in de gemeentebegroting.

Overblijvend risico:

Over het uitkeringsjaar 2013 vindt nog nacalculatie plaats op basis van de normeringssystematiek (samen de trap op, samen de trap af). Afhankelijk van de werkelijke netto gecorrigeerde rijksuitgaven over 2013 kan dit tot een voor- of nadeel leiden. Bij de mei-/junicirculaire 2014 zal hierover duidelijkheid ontstaan.

7.6 Risico's in de Grondexploitatie

Risico's:

Het risicomangement van de grondexploitatie beschrijven we uitgebreid in de paragraaf 7 Grondbeleid. Daarin worden de achtergronden van de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitatie uitvoerig toegelicht. Om dubbeling in de informatie te voorkomen beschrijven we hier slechts kort het proces van de actualisatie van de grondexploitaties.

Beheersingsmaatregelen:

Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd op basis van een uniforme systematiek. Daarbij worden de algemene en planspecifieke risico's in beeld gebracht. Alle risico's worden zoveel mogelijk gekwantificeerd in de berekeningen voor de projecten. Per project wordt een risicokaart gemaakt met een beschrijving en kwantificering van de risico's. Aan de hand van de actuele grondexploitaties stelt de raad kredieten voor het komende jaar beschikbaar. Negatieve geprognosticeerde plansaldi in de grondexploitaties worden afgedekt door het treffen van voorzieningen. Risico's worden gedekt uit de reserve grondexploitatie. De actualisatie en het risicomangement van de grondexploitatie gebeurt volgens de spelregels voor grondexploitaties die de raad heeft vastgesteld. De bouwprojecten worden uitgevoerd volgens gemeentebrede spelregels voor projectmatig werken. Deze zijn beschreven in de handleiding projectmatig werken gD.

Overblijvend risico:

Zowel voor elk project als voor algemene ontwikkelingen die gelden voor alle ruimtelijke projecten worden via risicokaarten uitgebreide risicoanalyses gemaakt. Voor voorzienbare verliezen in de grondexploitatie zijn voorzieningen getroffen. De overige risico's zijn gekwantificeerd en worden gedekt door de reserve grondexploitatie. Daarnaast achten wij geen overblijvende risico's aanwezig.

7.7 Parkeerbonds

Het gaat niet goed met het parkeerbonds. Inkomsten blijven achter bij eerdere verwachtingen terwijl uitgaven wel stegen. De jaarlijkse afdracht vanuit het parkeerbonds aan de algemene middelen komt hierdoor onder druk te staan en is zonder maatregelen vanaf 2017 zelfs niet meer mogelijk.

Onderstaande tabel geeft de parkeerinkomsten- en uitgaven weer binnen het product parkeren over de periode 2007 tot en met het jaar 2013.

jaar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
parkeerinkomsten	3548	3581	3755	3714	3595	3715	3649
investeringslasten	-60	-48	-133	-557	-1171	-1296	-1503
beheerskosten	-1218	-1191	-1328	-1581	-1684	-1957	-2078
positief saldo	2270	2342	2294	1576	740	462	68
(bedragen x € 1.000)							

Begin 2012 is de nota 'Parkeerbeleid 2012' vastgesteld. Toen is besloten de tarieven van het parkeren met ingang van juli 2012 te verhogen. Dat gold, zij het dan m.i.v. 2013, ook voor aanpassing van de opzet en tarieven van het vergunninghouderparkeren. Deze maatregelen waren noodzakelijk omdat het parkeerfonds op langere termijn een negatieve ontwikkeling liet zien.

De werkelijke cijfers over de afgelopen zeven jaren laten nu echter zien dat de parkeerinkomsten nauwelijks gestegen zijn, terwijl de tarieven in die periode met 30% gestegen zijn. Die tariefstijging had een meeropbrengst van € 1 mln moeten genereren. De economische situatie heeft in de afgelopen jaren echter tot een gebruiksafname van circa 25% tot 30% geleid.

Jarenlang is het mogelijk geweest een structurele bijdrage te leveren aan de algemene begroting en projecten te financieren uit het fonds. Zo zijn diverse infrastructurele werken met een indirecte relatie met parkeren (bijv. het 'Bruitend Stadsplein' en reconstructie kruispunt Europaweg/ Varkensweide) betaald uit het parkeerfonds en zijn bijdragen aan bijv. het opknappen van de Veentjes mogelijk geweest. Ook is in 2012 besloten om gedurende drie jaar

€ 200.000 per jaar beschikbaar te stellen voor acties samen met de OVD en centrummanagement en € 200.000 structureel voor verbetering van de kwaliteit van parkeerterreinen.

In de cijfers in bovenstaande tabel uit zich dit in een verdrievoudiging van de uitgaven (van € 1,3 mln in 2007 tot € 3,6 mln in 2013). De belangrijkste kostenstijgingen betreffen de uitbreiding met de parkeergarages Amphion (+ € 0,3 mln beheerskosten en € 1,0 mln investeringlasten) en Catharinagarage (+ € 0,2 mln beheerskosten).

Dergelijke uitgaven zijn, in elk geval op korte termijn, niet meer mogelijk uit het fonds. Ook staat de afdracht aan de algemene middelen nu onder druk. De jaarrekeningcijfers 2013 laten meerjarig nog een kleine plus zien op het product parkeren. Maar omdat we op jaarbasis een bedrag van afgerond € 1,3 mln ten laste van het parkeerfonds brengen (bestaande uit € 0,3 mln niet-parkeergelateerde kosten en € 1,0 mln bijdrage aan de algemene middelen), teren we steeds verder in op het fonds. Het saldo van het fonds bedraagt per 31-12-2013 nog € 2,7 mln; ultimo 2016 zal het € 0,3 mln negatief zijn. Zonder aanvullende maatregelen is een jaarlijkse afdracht van het parkeerfonds aan onze begroting vanaf 2017 niet langer mogelijk.

Prognose Parkeerfonds 2013 t/m 2017

omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Inkomsten parkeren	3.654.483	4.029.000	3.961.000	4.044.000	3.978.000
Uitgaven parkeren	-3.961.658	-3.786.000	-3.817.000	-3.640.000	-3.669.000
Exploitatieresultaat parkeerbedrijf	-307.174	243.000	144.000	404.000	309.000
Ontwikkeling parkeerfonds					
rente 4,75%	198.263	129.000	83.000	30.000	-14.000
bijdrage algemene middelen	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
afdracht overige kosten	-346.000	-346.000	-346.000	-346.000	-346.000
- afdracht B.T.V.V. compensatiefonds (€ 120.000)					
- verkeerstellingen/-metingen (formatie, € 36.000)					
- regiotaxi (€ 190.000)					
resultaat	-1.454.911	-974.000	-1.119.000	-912.000	-1.051.000
Saldo parkeerfonds per 31-12	2.719.048	1.745.048	626.048	-285.952	-1.336.952

Hoe verder?

Hoewel qua economische concurrentiekracht en maatschappelijk draagvlak met de doorgevoerde tariefsverhogingen de grenzen zijn opgezocht, zijn deze onvoldoende om het tij te keren. Beïnvloeding van het parkeergebruik is slechts zeer beperkt mogelijk en wordt door andere factoren als bijv. de aantrekkelijkheid van het centrumgebied bepaald. Dit plaatst ons voor een uitdaging.

Bij de Programmabegroting 2015 zullen we met oplossingsmogelijkheden voor het parkeerfonds komen.

7.8 Risico's in de balans

Naast risico's in de exploitatie zijn er ook risico's in de balans. De meest risicovolle posten en de maatregelen om deze te beheersen worden hierna genoemd.

7.9 Debiteurenrisico's

Risico:

Niet tijdig ontvangen of niet innen van uitstaande vorderingen.

Beheersingsmaatregelen:

Onze gemeente heeft een actief invorderingsbeleid. We hanteren strikte spelregels voor herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen. Vorderingen die we niet tijdig incasseren dragen we over aan een incassobureau.

Periodiek wordt aan het afdelingshoofd bedrijfsvoering en de externe accountant gerapporteerd over de voortgang afwikkeling publieke en private vorderingen.

De AO en IC op deze processen zijn goed geregeld en beschreven.

De rekenkamercommissie heeft in augustus 2011 een rapport uitgebracht "Van invordering tot kwijtschelding". Daarin concludeert ze dat het beleid voor de inning van de vorderingen toereikend is en dat op dit moment geen veranderingen gewenst zijn.

Voor verwachte oninbaarheid wordt jaarlijks op basis van verschillende parameters de voorziening dubieuze debiteuren geactualiseerd. Voor de afvalstoffenheffing en het rioolrecht is in de tarieven een opslag voor oninbaarheid verwerkt. Daarmee dekken we de risico's voor deze vorderingen af.

Bij het vaststellen van de jaarstukken 2011 heeft de raad op 28 juni 2012 bij amendement besloten om vanaf 2013 jaarlijks € 200.000 extra toe te voegen aan de voorziening dubieuze debiteuren.

7.10 Jaarrekening 2013

In de begroting 2013 is voor de afvalstoffenheffing en de rioolrechten een post oninbaar geraamd van € 90.000. Voor de OZB en de private vorderingen € 178.000. Het totaal van deze posten ad € 268.000 wordt toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren.

Op rekeningbasis is er in 2013 voor € 178.000 aan oninbare posten afgeboekt.

Bij de jaarrekening is de voorziening voor dubieuze debiteuren geactualiseerd. De noodzakelijke hoogte van de voorziening per ultimo 2013, op basis van verschillende parameters (bijv. ouderdom) is berekend op € 723.000. Ten opzichte van het jaar 2012 wordt daarom in 2013 € 124.000 aan de voorziening toegevoegd.

Per saldo is er in 2013 een nadelig effect op de voorziening dubieuze debiteuren van afgerond € 34.000.

Recapitulatie

Toevoeging aan de voorziening	€ 268.000
Afgeboekt wegens oninbaar in 2013	-/- € 178.000
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren per ultimo 2013	-/- € <u>124.000</u>
Nadelig effect 2013	-/- € <u>34.000</u>

Overblijvend risico:

Naast de getroffen maatregelen en voorzieningen achten wij geen overblijvende risico's aanwezig.

7.11 Financieringsrisico's

Risico:

Er ontstaan gaten in de begroting door financieringsrisico's.

Tot de financieringsrisico's behoren: renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, waarborgen en garanties.

Beheersingsmaatregelen:

Wettelijk kader voor financieringsfunctie is de Wet Financiering decentrale Overheden (Fido). Verdere uitwerking vindt plaats in de beheersverordening (212) van de gemeente Doetinchem en het treasurystatuut. Daarnaast zijn er maatregelen van AO en IC.

We voeren verschillende beheersingsmaatregelen uit die wettelijk verplicht zijn en door de provincie als toezichthouder worden getoetst. De risico's die zich bij overheden hebben voorgedaan sterkt ons in het beleid van behoudend (tenminste AAA-rating).

Voor een uitvoerige beschrijving van het wettelijk kader, de risico's en de maatregelen in de financieringsfunctie verwijzen we naar de paragraaf 4 Financiering, speciaal onder "3 Risicobeheer".

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente Doetinchem heeft al zeker sinds de 80-er jaren een garantieportefeuille en een aantal verstrekte leningen. Gezien de lange historie waarmee onze portefeuille tot stand is gekomen, is het niet altijd mogelijk om nu nog beheersingsmaatregelen te treffen voor zaken die in het verre verleden, in de toenmalige context, zijn overeengekomen met derden. Bij nieuw te verstrekken garanties is uiteraard nadrukkelijk onderdeel van de besluitvorming het risicoprofiel dat ermee gepaard gaat en of dat aanvaardbaar is. Hierbij beoordelen we welke risicobeperkende maatregelen getroffen kunnen worden en of het restantrisiko aanvaardbaar is en opgevangen kan worden binnen de weerstandscapaciteit van onze gemeente. Dit wordt nadrukkelijk afgewogen tegen het publieke belang dat gediend is met het verstrekken van de garantie.

Cruciaal is dat we als gemeente:

- in principe geen garanties/leningen verstrekken en doorverwijzen naar de waarborgfondsen waar mogelijk;
- alleen garanties of leningen verstrekken als er sprake is van de gemeentelijke publieke taak;

- expliciet besluiten over de zekerheden en garanties gekoppeld aan het risicoprofiel.

garantieportefeuille

De garantieportefeuille wordt voor het overgrote deel bepaald door de achtervangfunctie die onze gemeente heeft, net als bijna alle andere gemeenten, in het landelijke Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Een achtervang is een andere rol dan een directe garantstelling met een substantieel lager risicoprofiel.

Het WSW heeft als borgsteller voor de sector, privaatrechtelijke bevoegdheden en voert toezicht uit op de corporaties. De zekerheidsstructuur van het WSW bestaat uit drie lagen:

- primair: de geldmiddelen van de corporatie (inclusief eventuele steun van het CFV);
- secundair: het garantievermogen van het WSW (=borgstellingsreserve WSW en de obligo's van de andere corporaties),
- en tot slot tertiair de achtervangpositie van Rijk en de gemeenten.

leningportefeuille

Het overgrote deel van de verstrekte leningen zijn gekoppeld aan de hypotheekregeling die in het verleden gold voor ambtenaren in dienst van de gemeente Doetinchem. Dit is een aflopende portefeuille waarbij de waarde van het onroerend goed als hypothecaire zekerheid aanwezig is. Een andere grote post betreft de investeringsbijdrage die is gedaan aan het nieuwe Amphion waar ook een hypothecaire zekerheid onder ligt. De lening die verstrekt is aan Vestia wordt geborgd door het WSW. Bij sportcentrum Rozengarde is onze gemeente enig aandeelhouder.

In 2012 hebben we onze portefeuille met garanties en verstrekte leningen doorgelicht. Vervolgens toetsen we jaarlijks het risicoprofiel zoals opgenomen in die doorlichting. Deze jaarlijkse actualisatie nemen we op in de Programmabegroting, voor het eerst in de programmabegroting van 2014. We rapporteren daar over de wijzigingen op de risicomatrix en beschrijven we actuele ontwikkelingen rond de portefeuille. In deze paragraaf in de Jaarstukken melden we alleen relevante wijzigingen die zich voor hebben gedaan tussen het schrijven van de begroting in het einde van het lopende jaar. In 2013 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan waarmee de risicomatrix van pagina 58 van de Programmabegroting 2014 nog actueel is. Zie ook de uitgebreide analyse in hoofdstuk 8, vanaf blz. 197 in de begroting 2014.

Overblijvend risico:

De kans dat we worden aangesproken op de garanties schatten wij in als klein en daarbij is het dan ook nog onwaarschijnlijk dat ze zich allen tegelijk zouden voordoen.

Op basis van de huidige inzichten en op basis van een aantal aannames, geldt dat de garanties/leningen opgeteld een risico vertegenwoordigen van maximaal € 40.000 structureel voor Vestia. Daarnaast een incidenteel bedrag van € 167.500 voor het restant van de lening aan stichting parkmanagement A18 ten behoeve van de mantelbuis. De impact is dus relatief klein. Dit bedrag kunnen wij binnen onze huidige weerstandscapaciteit opvangen.

7.12 BTW Compensatiefonds

Risico:

De Belastingdienst heeft de mogelijkheid en het recht om controles uit te voeren op de juiste toepassing en uitvoering van de BTW en BTW-compensatiefonds (BCF).

Deze belastingcontroles kunnen leiden tot correcties in de vorm van naheffingen.

Beheersingsmaatregelen:

In 2013 zijn gesprekken met de Belastingdienst gevoerd over de wijze waarop de gemeente haar controles op de BTW en BCF uitvoert en kan verbeteren. Daarnaast is afgesproken dat de gemeente zelf, ondersteund door de Belastingdienst, over een aantal jaren een btw controle uitvoert. De uitkomsten van deze zelfcontrole zullen met de Belastingdienst gedeeld en besproken worden. Dit past in het voorgenomen tracé om tot Horizontaal Toezicht te komen.

In 2014 is er het voornemen om de BTW tabellen, met de hierbij horende onderbouwingen, te (her)beoordelen en daar waar nodig aan te passen.

De gemeente neemt deel aan een kennisgroep van grote gemeenten waar, gefaciliteerd door de btw/bcf adviestak van PwC, kennis en ervaringen worden gedeeld en waarin nieuwe ontwikkelingen worden besproken. Hiernaast worden ontwikkelingen op btw/bcf gebied via nieuwsbrieven van belastingadviesbureaus gevolgd.

Overblijvend risico:

Na de naheffingsaanslag en de getroffen maatregelen voor het BCF achten wij geen overblijvende risico's meer aanwezig.

8. Conclusies risicomanagement

In deze paragraaf Weerstandsvermogen hebben wij u geïnformeerd over diverse maatregelen die onze gemeente neemt voor risicomanagement. Verschillende risico's zijn beschreven en gekwantificeerd. Voor veel risico's zijn compenserende (structurele) budgetten opgenomen in de gemeentebegroting. Een aantal risico's moeten we nog nader kwantificeren. We hebben ook beschreven welke weerstandscapaciteit beschikbaar is ter dekking van onze risico's. In 2013 hebben vrijwel geen risicovolle gebeurtenissen plaats gevonden, waardoor de weerstandscapaciteit moest worden aangesproken. In tegendeel, bij een aantal risicovolle budgetten ontstonden zelfs voordelige resultaten.

In de komende tijd nemen we maatregelen om het risicomanagement verder te optimaliseren. Daarbij blijven we aandacht houden voor de grondexploitaties. Daarnaast geven we hoge prioriteit aan het risicomanagement in het sociale domein.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente heeft een groot aantal kapitaalgoederen in eigendom en beheer.

Het betreft hier o.a. openbaar groen, riolering, wegen, diverse gebouwen en kunstwerken. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is enerzijds bepalend voor het voorzieningenniveau en anderzijds ook voor de (jaarlijkse) lasten. In deze paragraaf worden voor de kapitaalgoederen wegen, afvalwatersysteem, groen, gebouwen en openbare verlichting achtereenvolgens aangegeven:

- a. Het beleidskader
- b. Het beheer
- c. Actuele ontwikkelingen
- d. Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren
- e. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

I. Wegen

Het beleidskader

De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van openbare wegen en de civieltechnische kunstwerken. Uitgangspunt hierbij is dat tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten de openbare verhardingen en civieltechnische kunstwerken worden onderhouden.

Het onderhoud moet zodanig zijn dat geen kapitaalsvernietiging optreedt.

Een achterstand in het onderhoud kan de veiligheid van de weggebruikers in gevaar brengen en leiden tot klachten en het aansprakelijk stellen van de wegbeheerder. De leidraad voor het onderhoud van de wegen is de systematiek voor rationeel wegbeheer van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond- Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). Onder andere naar aanleiding hiervan wordt jaarlijks een weginspectie gehouden en een onderhoudsplan opgesteld. Dit geldt ook voor de civieltechnische kunstwerken.

Het beheer

Groot onderhoud wordt planmatig vanuit het weg beheersysteem opgepakt. Bij het opstellen van het onderhoudsplan vindt afstemming plaats met de toekomstige werkzaamheden aan het afvalwatersysteem maar ook met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Zandwegen en puinwegen worden tweejaarlijks geïnspecteerd. Indien noodzakelijk wordt onderhoud uitgevoerd.

De bebording dient te voldoen aan het RVV 1990, het Besluit inzake Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW) en de uitvoeringsvoorschriften van het BABW. Zodra de goede waarneembaarheid in het geding komt vindt onderhoud plaats aan de wegmarkering en de bebording. Jaarlijks wordt de wegmarkering hiervoor geïnspecteerd.

Actuele ontwikkelingen

We werken met een kwaliteitscatalogus openbare ruimte met 3 kwaliteitsniveaus.

De kwaliteitscatalogus openbare ruimte laat per beheerelement (variërend van boom tot lantaarnpaal, van intensief tot extensief, ecologisch en esthetisch) door middel van beeldende foto's zien wat de mogelijke kwaliteitsniveaus zijn. Deze beelden zijn 'achter de schermen' gekoppeld met bijbehorende prijzen en hoeveelheden zodat de keuze voor een bepaald niveau ook direct financieel vertaald kan worden. De keuzes dienen zorgvuldig in samenhang te worden gezien: ze hebben gevolgen voor beschikbaar te stellen budgetruimte in de begroting. Op basis van de thans voorgestelde bezuinigingen wordt in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte fors bezuinigd. De kwaliteit van de openbare ruimte zal als gevolg hiervan

overal op het niveau eenvoudig komen te liggen. Plussen in kwaliteit blijven mogelijk in combinatie met zelfwerkzaamheid van bewoners en bedrijven.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

De omvang van het gemeentelijke wegennet bedraagt ongeveer 3.705.000 m² verharding, verdeeld over 52% elementenverhardingen (betontegels en klinkerverhardingen, hoofdzakelijk voet- en fietspaden en woonstraten), 46 % asfalt (hoofdzakelijk ontsluitingswegen, erftoegangswegen en fietspaden) en 2 % half- en onverhard (hoofdzakelijk zandwegen in het buitengebied). Verder worden nog 72 civieltechnische kunstwerken (bruggen, tunnels, kademuren, steigers en een geluidsscherm) onderhouden. De kwaliteit van het wegennet ziet er als volgt uit:

	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Kwaliteit totaal areaal verhardingen	91%	3%	6%
Acceptatiegrens CROW totaal areaal verhardingen	77-87%	9-14%	4-9%
Kwaliteit areaal asfaltverhardingen	86%	5%	9%
Acceptatiegrens CROW voor asfaltverhardingen	75-85%	10-15%	5-10%
Kwaliteit areaal elementenverhardingen	95%	1%	4%
Acceptatiegrens CROW voor elementenverhardingen	80-90%	7-12%	3-8%

De kwaliteit van het wegennet is bepaald aan de hand van de jaarlijkse globale weginspectie van het totale wegennet. In 2012 is de weginspectie uitgevoerd in het najaar, nadat groot onderhoud was uitgevoerd aan het wegennet. De weginspectie van 2013 is in het voorjaar uitgevoerd. Dit is voordat er groot onderhoud aan het wegennet is uitgevoerd. Hierdoor ligt het percentage matig en onvoldoende hoger dan in 2012. De percentages blijven echter nog binnen de acceptatiegrenzen van het CROW. Het is de verwachting dat na uitvoering van groot onderhoud in 2013 de percentages vergelijkbaar zijn met die van 2012.

Op basis van de dit jaar uitgevoerde weginspectie zien we dat aan de verharding van de hoofdwegen zwaardere schades ontstaan. Dit wordt veroorzaakt door de toename van het verkeer (hoeveelheid en gewichtsbelasting) en de ouderdom van de constructie. Op deze wegen kunnen we niet meer volstaan met regulier groot onderhoud. In de toekomst moeten deze wegen compleet worden vervangen. Om een goed beeld te krijgen van de omvang en het moment van vervanging van de wegen wordt bij het opmaken van deze begroting een nader onderzoek uitgevoerd. De consequenties worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Financiële consequenties

De middelen voor het uitvoeren van het al het onderhoud zijn in de exploitatiebegroting opgenomen. Er zijn geen fondsen beschikbaar voor een jaarlijkse egalisatie van de fluctuerende kosten. Hieronder treft u een overzicht van het beheer en onderhoud aan.

functie.	product	Omschrijving	Begroting 2013 na wijziging.	Realisatie 2013
2	210.0	Wegen	3.894.000	3.765.000
			3.894.000	3.765.000

(bedragen exclusief investeringslasten)

2. Openbaar groen

Het beleidskader

De basis van het groenonderhoud in Doetinchem is vastgelegd in het groenstructuurplan. Hierin is op hoofdlijnen beschreven wat de belangrijke groenstructuren zijn.

Het beheer

Momenteel werken wij met een kwaliteitscatalogus openbare ruimte. De kwaliteits-catalogus voor de openbare ruimte is een onmisbaar instrument om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in beeld te brengen en gericht te kunnen sturen. Er zijn 3 kwaliteitsniveaus: Extra, Standaard en Eenvoudig. 'Kwaliteit van de openbare ruimte' blijkt in de dagelijkse praktijk een uiterst subjectief begrip dat door iedere gebruiker van de openbare ruimte anders ingekleurd wordt. Daarnaast is een continue spanningsveld aanwezig tussen de vraag naar een hogere kwaliteit en de beschikbare financiële middelen.

Actuele ontwikkelingen

Op beheer en onderhoud van de openbare ruimte fors bezuinigd. De kwaliteit van de openbare ruimte is als gevolg hiervan overal op het niveau eenvoudig komen te liggen. Plussen in kwaliteit blijven mogelijk in combinatie met zelfwerkzaamheid van bewoners en bedrijven. Doetinchem werkt met de werkmethode Wijkbedrijf. Een slimme combinatie van eigen vakmensen met die van het werkvoorzieningsschap aangevuld met wijkbewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het wijkbedrijf is uitgerold over 2/3 van de stad.

Aandachtspunt daarbij is wel het spanningsveld tussen sociale en fysieke doelen waarbij gewaakt moet worden voor kapitaalsvernietiging in de openbare ruimte.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Het openbaar groen omvat in totaal zo'n 453 ha. Het totale bomenbestand beslaat ca. 39.500 stuks.

Financiële consequenties

De middelen voor het onderhoud worden structureel in de begroting opgenomen. Hiervoor zijn geen speciale onderhoudsfondsen. Voor het beheer en onderhoud zijn de volgende middelen opgenomen in de begroting 2013.

functie	product	Omschrijving	Begroting 2013 na wijziging.	Realisatie 2013
5	560.4	openbaar groen	5.182.000	5 112.000
5	580.0	Speelvoorzieningen	247.000	159.000
			5.429.000	5.271.000

(bedragen exclusief investeringslasten)

3. Openbare verlichting

Het beleidskader

In het in 2008 vastgestelde beleidsplan openbare verlichting is het beleid gedefinieerd dat financieel en inhoudelijk naar de huidige normen garanties geeft voor het belevings- en veiligheidsaspect van de openbare ruimte bij duisternis. Dit jaar wordt het beleidsplan opnieuw aan de raad voorgelegd. In dit beleidsplan blijft de nadruk liggen op duurzaamheid

Het beheer

Het netwerk van de openbare verlichting bestaat uit masten en armaturen. De levensduur van deze onderdelen is mede bepalend voor de afschrijvingsduur van de investeringen. Voor masten wordt deze gesteld op maximaal 40 jaar, voor armaturen 20 jaar. Vervanging van met name masten vindt vervolgens plaats op basis van inspectie en uitnutting van de restlevensduur. Het dagelijks- en grootonderhoud van de openbare verlichting is uitbesteed. Bij het dagelijks onderhoud worden masten, armaturen en lampen vervangen welke defect zijn geraakt. Tevens vindt er groepsgewijze vervanging van lampen (groepsremplace) plaats. Voor een deel worden er lampen gebruikt die een zeer lange levensduur hebben (circa 10 jaar).

Actuele ontwikkelingen

Armaturen voorzien van ledoplossingen worden in de meeste grondexploitaties en reconstructies toegepast. Bij vervanging van armaturen langs de ontsluitingswegen worden deze voorzien van dimunit zodat hier energie wordt bespaard na de spits tijden. Tevens wordt er proefgedraaid met het dimmen van lichtmasten langs ontsluitingswegen waarbij de wegentensiteit bepalend is voor het lichtniveau. Alle gegevens van de openbare verlichting zijn verwerkt in een beheerssysteem.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Tot het openbare verlichtingsnet binnen de gemeente behoren ongeveer 11.500 lichtmasten. Er is een onderverdeling te maken in wit licht en oranje licht. Het wit licht is PL en Led-oplossingen en omvat ongeveer 76 % van het totaal en zorgt voor verlichting van de woonomgeving. Het oranje licht omvat SOX en SON lichtbronnen en omvat circa 24 % van het totaal en verlicht de wegen waar de verkeersfunctie de overhand heeft. LED lampen worden steeds meer toegepast bij vervanging. De techniek is nu ver genoeg doorontwikkeld zodat deze armaturen ook langs ontsluitingswegen kunnen worden toegepast. LED-armaturen zijn nu ongeveer 3 % van het totaal.

Financiële consequenties

Binnen de meerjarenbegroting zijn de benodigde middelen overeenkomstig het vastgestelde beleidsplan opgenomen.

Functie	product omschrijving	Begroting 2013 na wijziging.	Realisatie 2013
2	210.4 openbare verlichting	174.000	190.000
		174.000	190.000

(bedragen exclusief investeringslasten en elektrakosten)

4. Afvalwatersysteem

Het beleidskader

De Wet Milieubeheer biedt het wettelijke kader voor de gemeentelijke rioleringstaak. Hierin wordt de gemeente verplicht een plan op te stellen voor een bepaalde periode waarin het gemeentelijke beleid met betrekking tot de inzameling en transport van afvalwater wordt vastgelegd. De raad heeft in december 2010 het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) vastgesteld. Het GRP heeft een looptijd van 6 jaar en is geldig tot 1 januari 2016.

Het beheer

Het beheer en onderhoud is afgestemd op de doelen die in het GRP zijn opgenomen en vindt met behulp van een geautomatiseerd rioolbeheersysteem plaats. Momenteel wordt gewerkt aan de uitvoering hiervan, het gaat dan om het afkoppelen van verhard oppervlak, het renoveren van rioolgemaal en het vervangen en vernieuwen van riolen. Daarnaast vindt het dagelijkse beheer en onderhoud plaats aan rioolgemaal, drukriolering, IBA 's, kolken en de overige rioleringsystemen.

Actuele ontwikkelingen

Binnen het rioleringsplan is de strategie erop gericht om situaties met wateroverlast te voorkomen. Ook in de toekomst, wanneer door klimaatverandering rekening gehouden moet worden met meer en heftiger buien. Verder wordt het in het GRP van groot belang geacht om helderheid aan de burgers te geven over wat er van hen wordt verwacht en wat zij van de gemeente kunnen verwachten op het gebied van inzameling en transport van afvalwater, hemelwater en grondwater. Het verder te ontwikkelen waterloket en de stimuleringsregeling afkoppelen kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Voor deze stimuleringsregeling is jaarlijks een bedrag van € 100.000 beschikbaar.

Verder zijn er structurele verbeteringsmaatregelen die de komende jaren zullen doorgaan. Hierbij wordt met name gedacht aan het verder afkoppelen van verharde oppervlakten. In combinatie met andere werkzaamheden aan de infrastructuur zal steeds bekeken worden welke verharde oppervlakten op een duurzame wijze van het gemengde rioolstelsel kunnen worden gehaald. Door het afkoppelen van verharde oppervlakten kan geanticipeerd worden op de klimaatverandering, worden afvalwater en hemelwater gescheiden en wordt de kans op wateroverlast vanuit de gemengde rioolstelsels verkleind.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Een indicatie voor de kwaliteit van de riolering is de ouderdom. Ongeveer 6 % is ouder dan 50 jaar en circa 38 % bevindt zich tussen de 30 en 50 jaar, ongeveer 36% ligt in de groep tussen de 11 en 30 jaar en ongeveer 20 % is jonger dan 10 jaar. Ouderdom is echter niet alleen maatgevend voor de kwaliteit van de riolering. Jaarlijks wordt een deel van het rioolstelsel geïnspecteerd. Op basis hiervan wordt een meerjarenplanning voor het onderhoud opgesteld.

Financiële consequenties

Met behulp van het rioolbeheersysteem worden de vervangingskosten berekend. Daarnaast zijn er nog extra investeringen voor maatregelen die de vuiluitworp moeten terugdringen (afkoppelen verhard oppervlak, aanleg van randvoorzieningen, vergroten van leidingen), de reguliere exploitatiekosten en de doorbelaste kosten en kapitaallasten.

De kosten van de riolering worden 100% gedekt via de heffing van het rioolrecht.

Om jaarlijkse fluctuaties in het tarief rioolrecht te voorkomen is een egalisatievoorziening ingesteld.

Opgenomen middelen

functie.	product omschrijving	Begroting 2013 na wijziging.	Realisatie 2013
	7 riolering	1.644.000	1.412.000
		1.644.000	1.412.000

(bedragen exclusief investeringslasten)

5. Gebouwen

Het beleidskader

Vanaf 2014 wordt het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke gebouwen vanuit het vastgoedfonds uitgevoerd. Hiermee wordt de exploitatie centraal gesteld en een bedrijfsmatiger werkwijze ingevoerd. Onderdeel van het vastgoedfonds vormt het planmatig onderhoud opgenomen in het programma onderhoud gemeentelijke gebouwen (POGG). Het POGG is een onderdeel van het vastgoedfonds.

Het planmatig onderhoud van de schoolgebouwen is opgenomen in de Meerjaren Onderhouds Planning schoolgebouwen (MOP). Er ligt een wetsvoorstel om dit onderhoud vanaf 2015 over te hevelen naar de schoolbesturen. Het Mop is geen onderdeel van het vastgoedfonds.

Het beheer

Het gebouwenonderhoud is gebaseerd op een geautomatiseerd systeem waarin de onderhoudsverwachting voor meerdere jaren is opgenomen. Daarnaast vinden er jaarlijks ter plaatse inspecties plaats. De panden zijn op basis van een nulmeting geïnspecteerd. Voor alle panden is een onderhoudsverwachting voor de komende 20 jaar berekend. Dit bedrag wordt via de exploitatie van de gebouwen ten gunste van het onderhoudsfonds POGG gebracht. Binnen het onderhoudsfonds is ruimte om te schuiven met de werkzaamheden. Flexibiliteit is noodzakelijk, omdat tijdens de jaarlijkse inspecties zich namelijk situaties kunnen voordoen waarbij dit nodig blijkt.

Actuele ontwikkelingen

Huurharmonisatie

Hierbij worden alle accommodatie gerelateerde indicatoren inzichtelijk en transparant gemaakt. Voor de huurharmonisatie zijn een set aan spelregels vastgesteld waarbinnen een uniforme huur- en vastgoedbeleid en een duurzame exploitatie van gemeentelijke accommodaties wordt bewerkstelligd. De spelregels en randvoorwaarden (huurder-/verhuurderonderhoud) vormen de basis voor het nieuwe contract met de huurders/gebruikers.

Vastgoedfonds

Binnen dit fonds dienen huuropbrengsten en verkoopopbrengsten geoptimaliseerd te worden. Vanuit deze opbrengsten kunnen de gemeentelijke accommodaties beheerd en gexploiteerd worden. Jaarlijks zullen afdrachten naar de algemene middelen bekeken worden. Om dit te kunnen realiseren dienen de gemeentelijke accommodaties kostprijsdekkend en/of marktconform (marktpartijen) te kunnen worden verhuurd.

Bij het uitvoeren van het onderhoud wordt rekening gehouden met de verantwoordelijkheden voor verhuurder en huurder. Verhuurder voert alleen nog maar het onderhoud uit waarvoor hij verantwoordelijk is.

Deze nieuwe werkwijze wordt op dit moment fasegewijs uitgerold in de hierboven beschreven huurharmonisatie. Hierbij wordt ook gekeken naar de subsidierelatie die er is met partijen.

Financiële consequenties

Functie	product omschrijving	Begroting 2013 na wijziging.	Realisatie 2013
4.	5.706 onderwijsgebouwen	255.000	255.000
div	5.706 overige gemeentelijke gebouwen	979.000	979.000
		1.234.000	1.234.000

Paragraaf 4 Financiering

1. Inleiding

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van investeringen en het uitzetten van geldmiddelen tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. De gemeente gaat om met aan haar toevertrouwd gemeenschapsgeld. Daarom moet het treasurybeheer risico's beheersen en beperken. Wij werken op het gebied van treasury met twee instrumenten. Allereerst het *treasurystatuut* en daarnaast de paragraaf financiering (ook wel de *treasuryparagraaf* genoemd).

Het treasurystatuut is de 'beleidsmatige infrastructuur' van de treasuryfunctie, vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Belangrijkste punten uit het treasurystatuut zijn:

1. Het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak.
2. Uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij financiële ondernemingen met een lange termijn credit rating van ten minste Aaa, AAA of AAA van tenminste 2 van de volgende erkende ratingbureaus: Moody's (Aaa), Standard & Poors (AAA) of Fitch (AAA).
3. Het renterisico beperken en een zo gunstig mogelijk renteresultaat behalen binnen de kaders van de Gemeentewet, de Wet fido en de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.
4. Derivaten worden slechts toegepast nadat de raad hiertoe voor elk zich voordoend geval afzonderlijk een besluit heeft genomen.
5. Het college is bevoegd tot het aangaan van één of meer vaste geldleningen ten laste van de gemeente ter financiering van kapitaaluitgaven, voor de consolidatie van vlottende schuld en voor conversie van bestaande leningen.
6. Voor het aantrekken van leningen worden minimaal twee offertes opgevraagd.
7. Er is een transparante functiescheiding tussen beleidsbepaling en -uitvoering en tussen de administratie en controle op de financiële transacties. Het hanteren van het principe van "twee handtekeningen" is hier een belangrijke factor.

Tenslotte besteden wij veel aandacht aan rechtmatigheid van handelen ten aanzien van alle wetgeving die geldt voor de treasuryfunctie.

Tot de belangrijkste zaken van de Doetinchemse treasury-uitvoering gedurende 2013 behoorden:

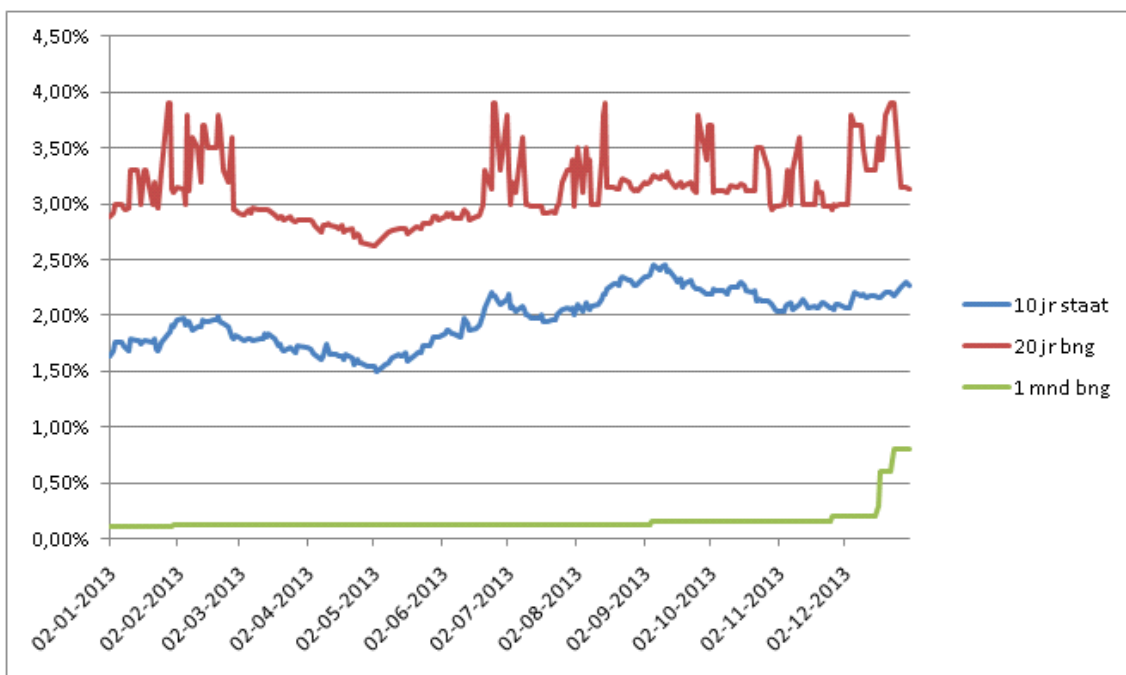
- Het opnemen van langlopende geldleningen tot een bedrag van totaal 32 miljoen.
- In 2013 is het verplicht schatkistbanieren ingevoerd

2. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

Begin van het jaar leek het er even op dat de rente de weg omhoog had gevonden, doordat de eurocrisis weer opnieuw opklaarde (Cyprus) werd deze tendens doorbroken en de rente keerde terug naar de lagere niveaus. De financiële markten worden in de loop van het jaar beïnvloed door het steunprogramma van de centrale Amerikaanse bank. Aangekondigde afbouw van van het opkopen van obligatie (afname van de geldhoeveelheid) zorgt in eerste instantie voor rentestijgingen. Als dit vooralsnog blijkt mee te vallen keert de rust weer terug. In het laatste kwartaal is sprake van een stabiele niveau. Ondanks dat Nederland haar triple A status verloor bij Standard & Poors

Rente ontwikkelingen in 2013

Kort of lang financieren?

Renterisiconorm en kasgeldlimiet vormen kaders waarbinnen financieringsmiddelen kunnen worden aangetrokken. De kasgeldlimiet is ingesteld om de renterisico's op de vlottende schuld (< 1 jaar) te beperken. De renterisico-norm is ingesteld om de renterisico's voor leningen met een looptijd langer dan 1 jaar te beperken. De renterisiconorm begrensd de omvang van de leningen dat moet worden gefinancierd. Hierdoor wordt voorkomen dat de gemeente in een ongunstige markt een te groot renterisico loopt

Opgenomen leningen

Net als vele andere gemeenten zijn wij een investerende gemeente waardoor wij vooral geld moeten lenen om deze investeringen te kunnen financieren. In 2013 is € 32 miljoen geleend. Voor het aantrekken van leningen worden minimaal twee offertes gevraagd. De afgelopen jaren is gelet op de lage rentestand gekozen voor leningen met een relatief lange looptijd (20jaar). Bij een stijgende rente biedt dit de mogelijkheid om te leningen op te nemen met relatief kortere looptijden.

Opgenomen geldleningen met een looptijd > 1 jaar					
lening	datum opname	looptijd in jaren	vorm	bedrag	tarief
1	24-1	20	lineair	5,0	2,705%
2	13-2	20	lineair	7,0	2,920%
3	4-4	10	lineair	7,0	1,620%
4	18-4	15	lineair	6,0	2,090%
5	29-11	20	lineair	7,0	2,819%
totaal				32,0	
bedragen x 1 mln.					

3 Risicobeheer

Renterisiconorm en renterisico vaste schuld

Volgens de wet Fido is het renterisico op de vaste schuld het deel van de vaste leningportefeuille dat in enig jaar geherfinancierd moet worden. Het renterisico wordt getoetst aan een door de minister vastgestelde norm die voor 2013 is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Doetinchem was de renterisiconorm in 2013 € 33,0 miljoen (20% van € 164,8 miljoen). In 2013 werd € 20,9 miljoen afgelost op de leningen.. We zijn daarmee ruim onder de norm gebleven.

Leningportefeuille	x 1 mln.			
Stand per 1 januari	191,4			
Reguliere aflossingen	-20,9			
vervroegde aflossingen	0,0			
nieuwe leningen	32,0			
stand per 31 december	202,5			

Aandelen / deelnemingen

De gemeente neemt deel aan het Revolving Fund van de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Verder beschikt de gemeente over een aandelenportefeuille bestaande uit aandelen van BNG, Alliander (netwerkbedrijf NUON) aan Vattenfall verkochte maar nog te leveren aandelen in het productiebedrijf van Nuon en Vitens. In regionaal verband hebben wij aandelen in de N.V. Amphion en Sportcentrum Rozengarde BV.

Overzicht ontvangen dividenden.

	bedragen x € 1.000				
	totaal	Alliander	BNG	Vitens	Nuon
begroot 2013					
1 januari primitief	844	386	110	110	238
tussentijdse bijstelling					
monitor	66	42	-17	41	0
31 december begroot	672	428	93	151	238
ontvangen	672	428	93	151	238
resultaat	0	0	0	0	0

Kredietrisico.

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) van de tegenpartijen bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren. Te eerste door het directe risico van door de gemeente verstrekte leningen en uitzettingen. Daarnaast is een kredietrisico verbonden aan de gemeentelijke borgstellingen.

Kredietrisico's ten aanzien van leningen.

Leningen kunnen worden verstrekt voor uitoefening van de publieke taak. Dergelijke leningen zijn verstrekt aan woningcorporatie Vestia, Vitens, Stichting stimuleringsfonds volkshuisvesting, N.V. Amphion, sportcentrum Rozengarde en enige kleinere culturele en sport instellingen. Leningen en garanties uit voor uitoefening van de publieke taak worden alleen verstrekt aan door de raad goedgekeurde derde partijen.

Daarnaast heeft de gemeente als werkgever hypothecaire leningen verstrekt aan werknemers. Gezien het gemiddelde bedrag per lening en de onderliggende waarde van het onroerende goed, is hier in feite geen sprake van een kredietrisico. Verder heeft de gemeente als

werkgever leningen verstrekt in het kader van de pc privé regeling en het vervoersplan. Per 1 januari 2009 is de wet Fido gewijzigd waardoor het niet langer is toegestaan om hypothecaire leningen aan het personeel en politieke ambtsdragers te verstrekken. Bestaande leningen kunnen blijven aflopen zoals overeengekomen. Dit verbod strekt zich ook uit tot garanties door openbare lichamen van hypothecaire leningen aan het hiervoor genoemde personeel door een andere hiervoor genoemde instelling.

Saldo verstrekte leningen per 31 december 2012

Bedragen x € 1 miljoen

<u>Omschrijving</u>	<u>per 31-12-2013</u>
Hypotheken	31,8
Amphion	17,9
Woningcorporatie Vestia	2,2
Stimuleringsfonds volkshuisvesting	1,4
Vitens	2,1
Sportcentrum Rozengarde	4,4
	<u>59,8</u>

Gemeentegaranties en gewaarborgde geldleningen..

Kredietrisico's loopt de gemeente wanneer zij borgstellingen en geldleningen verstrekt. In deze paragraaf gaan we hier niet nader op in, maar verwijzen we u naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

Kasbeheer

We maken onderscheid in geldstromen voor exploitatie-uitgaven en geldstromen voor investeringen. De gemeente werkt met een sluitende begroting. Echter het moment waarop inkomsten en uitgaven plaatsvinden lopen gedurende het jaar niet synchroon. Daardoor kan de gemeente gedurende het jaar een tegoed of een tekort hebben op de betaalrekening. Gezien de korte periode waarin deze overschotten of tekorten plaatsvinden, worden deze met korte middelen gefinancierd dan wel uitgezet. De overtollige middelen worden zonder overmatige risico's (in termen van de Wet fido "prudent") uitgezet bij banken met in de praktijk tenminste een AAA-rating.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel we met kort geld mogen financieren. De limiet is door het rijk vastgesteld en bedraagt 8,5% van de begroting. De kasgeldlimiet is voor 2013 berekend op € 14,1 miljoen. Aangezien kasgeld (kort geld) goedkoper is dan lang geld wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van deze ruimte. Hierbij wordt rekening gehouden met de renteontwikkelingen. Dit om te vermijden dat bij overschrijding van de kasgeldlimiet de gemeente gedwongen wordt om te consolideren in een ongunstig renteklimaat. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet kan ontheffing worden gevraagd bij de Provincie.

			<u>bedragen x € 1.000</u>	
Kwartaalrapportages kasgeldlimiet 2013				
peildatum	opgenomen	uitgezet	limiet	ruimte
01-jan	11.928	0	14.100	2.172
01-apr	11.162	0	14.100	2.938
01-jul	3.551	0	14.100	10.549
01-okt	9.711	0	14.100	4.389
31-dec	18.013	0	14.100	-3.913
gemiddeld	10.873			3.227

4. Financiering

financieringsbehoefte

De gemeente beschikt over een globale liquiditeitsplanning voor de lange termijn. De financieringsbehoefte (middelen met een looptijd langer dan 1 jaar) wordt bepaald door de volgende factoren: Investerings- en daarmee gepaard gaande opbrengsten; reguliere en vervroegde aflossingen op geldleningen en door afschrijving vrijgekomen middelen. Het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie over deze grote kasstromen is van belang om de treasurywerkzaamheden te kunnen uitvoeren. Gelet op de hoogte van de rente op de bestaande geldleningenportefeuille en de contractuele mogelijkheden zijn er in 2012 geen leningen vervroegd afgelost.

In de begroting 2013 is per 1 januari 2013 rekening gehouden met een totaal aan te financieren activa € 314,6 miljoen. De financiering vindt plaats met een lening portefeuille die bij het samenstellen van de begroting een volume had van € 190,8 miljoen. Daarnaast gebruiken we ook onze reserves en voorzieningen voor financiering van onze activa. Totaal waren deze begroot op € 78,3 miljoen. Daarnaast blijkt uit ervaring dat subsidies worden ontvangen die op een later moment worden besteed. Deze vooruit ontvangen subsidies kunnen we gebruiken om onze investeringen te financieren. Uiteindelijk werd bij de begroting 2013 een financieringstekort verwacht van € 37,1 mln.

	01-jan-13 begroting	rekening
Investerings	314,6	319,2
reserves/voorzieningen	-78,3	-80,9
lening portefeuille	-190,8	-191,4
niet besteedde subsidies	-8,4	-14,4
financieringsmiddelen totaal	-277,5	-286,7
financieringstekort	37,1	32,5

5. Rentelasten berekenen en toerekenen

Berekenen rentelasten

We financieren onze investeringen met langlopende financieringsmiddelen. Tot de langlopende middelen behoren de opgenomen geldleningen en de gemeentelijke reserves en voorzieningen. Het verschil tussen investeringen en de financieringsmiddelen wordt berekend per 1 januari van het begrotingsjaar. Dit verschil leidt tot een financieringstekort of -overschot.

De rentelasten in de begroting worden berekend uit de volgende componenten:

- Rente voor langlopende geldleningen.
De kosten voor al opgenomen geldleningen zijn contractueel vastgelegd. De rentekosten voor nog op te nemen geldleningen worden op basis van het financieringstekort en de rentevisie geschat. Tenslotte zijn budgetten gereserveerd voor rentekosten op plannen waarover de raad globaal heeft besloten, maar waarvoor nog geen krediet is gevoteerd.
- Rente reserves en voorzieningen
Wij beschikken per 1 januari over € 80,9 mln. aan reserves en voorzieningen. De hiermee bespaarde rente bedraagt op basis van 4,75% € 3,8 mln. Hiervan is € 0,4 mln. ingezet als algemeen dekkingsmiddel tgv van de begroting en € 3,4 mln is toegevoegd aan de reserves en voorzieningen.
- Rente financieringstekort.
De hoogte van het financieringstekort betreft het verschil tussen de boekwaarden en de beschikbare financieringsmiddelen gecorrigeerd met de geblokkeerde reserves. Voor de financiering van het tekort houden is rekening gehouden met een rentepercentage van gemiddeld 4,66 % zijnde een mix van kort en lang geld. De hoogte van het uiteindelijke financieringstekort en daarmee de noodzaak tot het aantrekken van leningen wordt beïnvloed door:
 - de aanwezigheid van derden ontvangen bedragen, die in de loop van het jaar niet worden besteed.
 - vertraging in de uitvoering van investeringen.
 - de hoogte van de geblokkeerde reserves (de geblokkeerde reserves worden meegenomen in het financieringstekort).

Toerekening rente aan programma's

De rentekosten worden toegerekend aan de programma's en projecten. Daarbij hanteren we verschillende renteberekeningen: Uitgangspunt is daarbij de de gulden financieringsregel. De looptijd van de lening is daarbij gelijk aan de looptijd van de investering. Doordat we in de praktijk hiervan afwijken ontstaat een financieringsvoordeel wat uitgekeerd wordt aan de algemene middelen .

- Omslagrente aan investeringen gedaan voor de uitvoering van de programma's. De omslagrente is een rekenmethode waarbij het totaal van de rentelasten wordt omgeslagen over de boekwaarden die gefinancierd worden.
- Grondexploitatie-rente aan projecten voor grondexploitatie en exploitatieovereenkomsten en ruimtelijke projecten. Deze rente wordt gebaseerd op de kapitaalmarktrente van de gemiddelde looptijd van de projecten.
- Op basis van specifieke raadsbesluiten worden aan producten of projecten een specifiek rentepercentage toegerekend. Dit geldt bijvoorbeeld voor investeringen in de legesplichtige en heffingsplichtige activiteiten. Daarbij wordt gerekend met vaste rentepercentages om de kosten in de loop van de tijd zoveel mogelijk te egaliseren.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

1. Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering beschrijft die aspecten van de (interne) bedrijfsvoering die van belang zijn voor de realisatie van de doelen uit de programma's van de begroting.

In onze organisatie zijn onze medewerkers blijvend betrokken. Zij doen op betekenisvolle en zakelijke wijze hun werk. Dat willen we graag zo houden. De organisatie is zich er van bewust dat we voortdurend moeten blijven inspelen op de veranderingen die op ons afkomen, of soms zelf moeten proberen veranderingen te stimuleren. Dat vergt een actieve opstelling en hoge mate van flexibiliteit. Sleutelwoorden zijn klantgerichtheid, omgevingsgevoeligheid, stuurbaarheid, resultaatgerichtheid en vitaliteit. Daarbij wordt het afgesproken kwaliteitsniveau tegen zo laag mogelijk kostenniveau gerealiseerd.

De afgelopen jaren werkten we aan het op orde krijgen van de beheersing van de bedrijfsvoering. De stappen die daarin gezet zijn, hebben succes gehad, in het kader van de jaarstukken 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012. We scoren geen 10 maar een ruim voldoende. In 2013 lagen de accenten vooral bij het op orde houden en eventueel het verbeteren van integraal, d.w.z. afdelingsoverstijgend werken. Dit bij gelijkblijvende of zo mogelijk lagere kosten. Verder zal in 2014, net als in 2013, nadrukkelijk worden gezocht naar de synergetische effecten van verdergaande gemeentelijke samenwerking. In elk geval op het gebied van de bedrijfsvoering.

2. Een klantgerichte en omgevingsgevoelige organisatie

Wij willen een organisatie met medewerkers die handelen vanuit gevoel voor hun omgeving. Anders gezegd, we willen dat onze medewerkers 'van buiten naar binnen' in plaats van 'van binnen naar buiten' denken en handelen. Daarnaast willen we dat ze de dingen doen zonder verantwoordelijkheid van anderen over te nemen. Om dit te versterken investeren we op een aantal deelterreinen: integraal werken, dienstverlening en regievoering/coproducent.

Integraal werken

Integraal werken, d.w.z. afdelingsoverstijgend werken, is een vereiste om kwalitatief goede producten te leveren. In de afgelopen jaren hebben we onze organisatie zo gestructureerd dat die de integraliteit van ons werken versterkt. Zo hebben we organisatorische schotten binnen processen opgeheven. Ook is er geen scheiding tussen (strategisch) beleid en uitvoering. De beleidsmedewerkers werken bij de lijnafdelingen. Afdelingshoofden zijn verantwoordelijk voor de integrale beleidsvoorbereiding en -vorming.

Dienstverlening

Alle activiteiten die we doen staan ten dienste van de samenleving. Direct of indirect. Dit was in 2013 niet anders. De directie heeft in 2005 in de gemeentelijke dienstverleningsvisie vastgelegd, dat de gemeente zich conformeert aan concept Antwoord©. Een voorwaarde voor het invoeren van concept Antwoord© is het ontwikkelen van een Klant Contact Centrum (KCC). In 2015 starten we naar verwachting met een KCC.

In het Klant Contact Centrum worden de eerstelijns contacten van burgers met de gemeente afgehandeld. De eerstelijns contacten komen via vier kanalen binnen: telefoon, balie/receptie/huisbezoek (face-to-face klantcontact), digitaal en post.

De verantwoordelijke lijnafdelingen benoemen samen specifieke activiteiten of projecten om de dienstverlening aan de burgers gericht te verbeteren. Daarnaast zijn er een aantal organisatiebrede onderwerpen die gezamenlijk worden opgepakt.

We hebben gewerkt aan bewustwording van onze telefonische bereikbaarheid binnen de hele organisatie. Om onze bereikbaarheid te verbeteren hebben we een professioneel Telefonisch Informatie Centrum ontwikkeld waar in principe alle eerstelijns telefoongesprekken naartoe gaan. Er is een goed systeem waarbij TIC digitaal terugbelnotities kan maken. Daarmee sturen we op terugbelnotities en zorgen we voor goede managementinformatie.

Bij de balies en receptie in de centrale hal van het stadhuis staat hostmanship centraal. Dit betekent dat we willen dat de klant de receptie, balies en de zitjes als één geheel ervaart. De klant wordt verwelkomd en we laten merken dat we in hem/haar geïnteresseerd zijn. Mensen komen binnen met allerlei vragen en wensen, en moeten weer naar buiten gaan met de juiste informatie of in ieder geval met het gevoel dat ze goed geholpen zijn. Onze medewerkers treden dus op als host. De hosts ontvangen de burger en begeleidt deze van binnenkomst tot vertrek. Het maakt niet uit waar hij voor komt.

Bij de balies en receptie worden de medewerkers steeds vaker geconfronteerd met agressie van burgers. Om hier goed op te kunnen reageren, is er het afgelopen jaar een interventieteam opgericht. Dit team kan medewerkers ondersteunen bij problemen, zonder dat direct de politie hoeft te worden ingeschakeld.

Het digitaliseren en het aanbieden van digitale producten speelt een belangrijke rol. We willen vraaggericht werken. Door de website zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de vragen van de burger, kunnen we digitaal al veel vragen af doen. We steken ook veel energie in het ontwikkelen van digitale formulieren, zodat burgers producten ook thuis via de computer aan kunnen vragen.

We willen ook toe naar de situatie dat de burger online zijn aanvraag kan volgen, zodat deze kan zien wat de status is van zijn aanvraag en hoe lang de afhandeling duurt. De burger kan dan zelf, op het moment dat hij/zij wil, informatie opvragen. Om dit in 2014 en verder te kunnen realiseren hebben wij in 2013 zaaksgewijs werken in bijna de gehele organisatie ingevoerd. Dit betekent dat de post die binnenkomt wordt gedigitaliseerd en ook via het zaakstelsel de organisatie in gaat.

Regievoering en coproduct

Een trend van de afgelopen jaren is de verdere ontwikkeling van de gemeente als regisseur en als coproduct in de keten. Deze ontwikkeling zet zich in de komende jaren voort. Dit zien we bij alle onderdelen van de organisatie, maar in het bijzonder bij de afdeling Werk&Inkomen, de WMO-winkel, het wijkgericht werken en de (taskforce) bouwprojecten.

Digitale veiligheid

Na een aantal beveiligingsincidenten stelde het NCSC (National Cyber Security Centre) eind 2011 nieuwe, verscherpte richtlijnen voor de beveiliging van webapplicaties vast.

De overheid adviseert nadrukkelijk om de beveiligingsrichtlijnen van het NCSC voor alle webapplicaties van gemeenten na te leven. Voor applicaties die aan DigiD gekoppeld zijn is het verplicht aan deze richtlijnen te voldoen. Voor eind 2012 zal de rijksoverheid controleren door middel van een audit vanuit de rijksoverheid of de gemeenten aan deze verplichting voldoen.

Met Lektobber 2011 is gebleken hoe groot de impact is van een hackpoging. Stagnatie in onze digitale dienstverlening, grote inzet voor hersteloperaties en een stevige aantasting van het imago. Het in 2012 ingestelde onderzoek naar onze technische infrastructuur en alle webapplicaties heeft tot aanpassingen geleid. Dit traject wordt afgesloten met een door het Rijk ingestelde audit.

Absolute beveiliging is niet te garanderen en daarom is het voor een gemeente als informatie-verwerkende organisatie belangrijk om zorgvuldigheid aan te tonen. Voor onze dienstverlening en bedrijfsvoering is digitale veiligheid van groot belang. Daartoe wordt op het gebied van de digitale veiligheid een verantwoordingsplicht opgenomen in de p&c-cyclus.

3. Een stuurbare en resultaatgerichte organisatie

We willen een organisatie die gericht is op het realiseren van resultaten en die daarop te sturen is. Dit is een organisatie waarin helder is wat er gedaan moet worden; waarin dat wat gedaan moet worden ook daadwerkelijk gebeurt en waarin gecommuniceerd wordt over eventuele afwijkingen. Drie aspecten hebben onze aandacht om de stuurbaarheid en resultaatgerichtheid binnen onze organisatie te versterken: (a) de beheersorganisatie, (b) de informatie-architectuur en (c) de planning&controlcyclus.

De beheersorganisatie

De omgeving van gemeenten is snel aan het veranderen. In het kader van de decentralisaties worden steeds meer taken vanuit de rijksoverheid aan de gemeenten overgedragen. Deze stapeling van taken bij de gemeente gaat daarbij vaak gepaard met kortingen op budgetten. Naast deze verschuivingen binnen de overheid worden gemeenten geconfronteerd met complicaties en (financiële) zorgen die het gevolg zijn van de economische crisis. Dit uit zich vooral in de positie van het grondbedrijf. Doetinchem vormt hierop geen uitzondering. De behoefte aan efficiency neemt verder toe. De bedrijfsactiviteiten en primaire processen zullen we steeds professioneler en bedrijfsmatiger moeten inrichten. Daarnaast zullen we ons vooral blijven richten op de dossiers waar de (financiële) risico's groot zijn. De belangrijkste zijn in de programmabegroting specifiek benoemd en aangegeven is welke beheersmaatregelen er genomen zijn. Het proces van het herkennen van risico's en daar adequaat op anticiperen beschrijven we in ons controlplan. We beschrijven de controle omgeving (hoe ontdekken we de risico's) en hoe de beheersing van de bedrijfsprocessen daarbinnen inhoud krijgt. Vervolgens geven we aan hoe het risicomangement daarop is ingericht, welke kwaliteitscriteria aan de werkprocessen/ procedures gesteld worden, hoe wij ons verantwoorden aan de hand van rapportages en hoe de informatievoorziening/ communicatie werkt.

In 2013 was merkbaar dat de opzet en de uitvoering van de controle al meer gericht is op dat wat alleen uit oogpunt van risicobeheersing noodzakelijk is. De accountant geeft in zijn managementletter 2013 zijn bevindingen hierover weer. Onze aandacht gaat in belangrijke mate uit naar de ontwikkelingen in het sociaaldomein en die m.b.t. de grondexploitaties. De situatie waarbinnen we opereren vereist wel van ons dat we snel schakelen op veranderingen. Dit jaar willen we daar met onze organisatie een slag in maken. De opdracht is om tegen de achtergrond van de bezuinigingen de juiste acties te ondernemen, die leiden tot werkprocessen die zodanig zijn ingericht dat de risico's worden beheerst.

De informatiearchitectuur

De informatiearchitectuur van onze organisatie wordt gerealiseerd langs een aantal lijnen:

- stroomlijnen basisgegevens;
- digitaal cliëntdossier;
- e-loket;
- managementinformatie.

Met het stroomlijnen van de basisgegevens wordt inhoud gegeven aan de landelijke doelstelling "eenmalige registratie-meervoudig gebruik". Dit doel wordt bereikt via basisregistraties die door de rijksoverheid zijn benoemd. Realisatie van digitale cliëntdossiers is gerelateerd aan de ontwikkeling van het digitale archief. Documenten worden digitaal per zaak geregistreerd en automatisch voorzien van metadata waarin proceskenmerken en archiveringstermijnen zijn opgenomen. Digitaal worden de documenten afzonderlijk en per zaak(dossier) aangeboden. Door de koppeling met de basisregistratie personen, ontstaat ook de mogelijkheid om documenten per persoon op te vragen.

De planning&controlcyclus

In 2012 heeft de raad aangegeven dat ze verbetermogelijkheden ziet in het functioneren van de planning & control cyclus. Ze heeft het college gevraagd met voorstellen daarvoor te komen.

In 2013 heeft het college in twee klankbordbijeenkomsten aan een aantal raadsleden gevraagd naar hun analyse van de problemen en mogelijke oplossingsrichtingen. Die informatie heeft het college vertaald in een voorstel voor een vernieuwde p&c cyclus. Deze cyclus is door de raad op 7 maart 2013 vastgesteld en vervolgens ingevoerd.

De volgende probleempunten vanuit de klankbordgroep met de raad ter hand genomen om deze op te lossen:

- Documenten staan centraal in plaats van inhoud;
- Documenten kunnen beter bijdragen aan politieke sturing door de raad;
- De planning van de p&c documenten kan beter op elkaar worden afgestemd;
- De planning van de p&c documenten moeten beter worden afgestemd op het moment van informatiebehoefte van de raad.

Dit leidde tot de conclusie in de klankbordbijeenkomsten dat:

1. De raad de politieke sturing op de inhoud wil versterken, door het bespreken van beleidsthema's; en
2. De planning van de p&c cyclus verder moet worden geoptimaliseerd.

Wat betekent dit voor de jaarstukken?

Op 7 maart 2013 heeft u de nieuwe planning van de planning&control-cyclus vastgesteld. U heeft toen vastgesteld dat u in maart van ieder jaar geïnformeerd wilt worden over de uitkomsten van het jaar ervoor van (dit jaar 6 maart 2014);

- De beleidsinhoudelijke resultaten en ontwikkelingen
- De financiële resultaten en structurele gevolgen.

Dit is een versnelling van het jaarrekeningproces en de informatieverstrekking richting uw raad met 3 maanden.

Tijdens deze genoemde bijeenkomst op 6 maart behandelt u de beleidsinhoudelijke resultaten over 2013 en ontwikkelingen voor de jaren daarna. We hebben het hier over de programmaverantwoording die later het eerste deel van de jaarstukken 2013 vormen. Het college presenteert de financiële resultaten over 2013 en structurele gevolgen voor de jaren daarna. Hierover ontvangt u vooraf geen stukken.

Omdat de accountant op 6 maart nog met de controle van de jaarrekening bezig is, zijn de cijfers die we die avond aan u presenteren dus onder voorbehoud. De controle kan immers tot gevolg hebben dat een post op een andere wijze in de jaarrekening verwerkt moet worden wat kan leiden tot wijziging van het rekeningsaldo.

Vervolgens is een proces met u afgesproken om in maart beeldvormend en besluitvormende raad te hebben over de beleidsinhoudelijke resultaten 2013. Het geheel van de jaarstukken 2013 ontvangt u in april 2014 ter behandeling in mei.

Een vitale organisatie

Tenslotte willen we een vitale organisatie zijn. Wij verstaan hieronder een organisatie die in staat is zich aan te passen en in te spelen op wisselende omstandigheden en waarin medewerkers blijvend worden uitgedaagd om kwalitatief goed werk te leveren. Personeelsbeleid en huisvesting zijn daarbij van belang.

Personeelsbeleid

De basis voor de personeelsmanagementcyclus, die bestaat uit een driehoek van plangesprek, functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek, is gelegd in 2009. In 2009 hebben alle medewerkers een functioneringsgesprek gevoerd. In 2010 zijn ook gestructureerd plan- en beoordelingsgesprekken gevoerd. Op basis van de ervaringen in 2009 en 2010 is de PMC in 2011 en 2012 verder doorgezet. Daarbij staan activiteiten, kennis/kunde en vaardigheden (competenties) centraal. Deze onderwerpen komen in elk gesprek gestructureerd terug. De methode staat. Deze werkwijze zal in 2014 worden doorgezet.

Een organisatie die wil inspelen op veranderingen in de omgeving moet een grote mate van flexibiliteit in zich dragen. In-door-uitstroom van medewerkers is basisvoorwaarde voor een vitale organisatie die wil inspelen op veranderingen in de omgeving. De noodzaak hiertoe wordt versterkt ten tijde van krapte in middelen. En daarmee worden we de komende jaren geconfronteerd. Het strategisch personeelsplan staat hoog op de agenda van de afdeling Personeel en Organisatie.

De gemeentelijke organisatie moet klaar zijn voor de toekomst. Dat betekent kostenbewust, beperken van kwetsbaarheden en bevorderen van de kwaliteit.

In relatie tot kostenbeperking is in 2013 nadrukkelijk gestuurd op de formatie. Dit heeft erin geresulteerd dat de door de raad opgelegde taakstelling voor in het kader van de bezuinigingen ruimschoots is gerealiseerd.

In relatie tot ontwikkelingen in de formatie, is de verkenning gedaan om over te gaan naar een nieuw functiehuis. HR21 is een landelijk sectoraal functiewaarderingsstelsel op grond waarvan functies binnen de gemeente worden gewaardeerd.

De directie zal begin 2014 een besluit nemen om over te gaan naar dit stelsel. Het is toekomstbestendig, actueel en praktisch in gebruik. Daarnaast biedt het de organisatie ook mogelijkheden om een kwaliteitsimpuls te geven aan de gesprekkencyclus, competentieontwikkeling en andere aanverwante thema's.

Ten aanzien van het beperken van kwetsbaarheden wordt binnen de organisatie verder gezocht naar mogelijkheden om samen te gaan werken met buurgemeenten en externe partners.

De kwaliteit van dienstverlening wordt binnen de organisatie onder andere bevorderd door te blijven investeren in opleiding en ontwikkeling van medewerkers, door na te denken over het logisch organiseren van werkprocessen en door anticyclisch te denken.

Voor wat betreft het te voeren personeelsbeleid is het afgelopen jaar sterk ingezet op vitaliteit van medewerkers in relatie tot duurzame inzetbaarheid.

Door middel van een aantal bewustwordingsactiviteiten is ingezet op het belang van fysieke en mentale gezondheid voor het werk. Het begon met deelname aan Doetinchem Vitaal en werd gevolgd door vitaliteitsparades waar medewerkers deel konden nemen aan o.a. verschillende workshops, gezondheidschecks en stoelmassages. Daarna is de training voeding en beweging van start gegaan.

Vitaliteit draagt bij aan duurzame inzetbaarheid. Het houdt medewerkers flexibel en mobiel. Dit zijn essentiële onderdelen voor de flexibele organisatie die wij willen zijn. Hierdoor zijn we beter in staat om in te spelen op de veranderingen in de omgeving.

Huisvesting

In 2012 is het “Zorgplein” in gebruik genomen. Verder is hard gewerkt aan de Gemeentewerf en de huisvesting van onze medewerkers aan de Havenstraat. Met deze renovaties ontstaan er wederom nieuwe impulsen in de ontmoeting tussen ambtelijke organisatie en burger. De service aan de klantgroepen in de onderscheiden ketens staat voorop. Gestreefd wordt naar een clustering van dienstverlenende bedrijven rondom het stadhuis (concept “burgerplaza”). Hierbij geven we tevens uitvoering aan de uitgangspunten van het project “Bruisend Stadsplein” (masterplan “Schil”).

Met het in gebruik nemen van het stadhuis in 2011 hebben we ook “het nieuwe werken” in de ambtelijke organisatie geïntroduceerd. Kort samengevat betekent dit het meer plaats en tijdsafhankelijk werken. Je maakt als medewerker gebruik van een werkplek die past bij de activiteiten die je op dat moment wilt gaan uitvoeren. We hebben verschillende typen werkplekken ingericht. Standaard kantoorwerkplekken, concentratiewerkplekken, formele- en informele overlegplekken. Dit betekent dat het concept van de persoonlijke werkplekken is losgelaten. Om dit plaats- en tijdsafhankelijk werken mogelijk te maken zetten we ook een grote stap in het digitaal archiveren van documenten. Dit concept is op dit moment al op diverse plaatsen in gebruik en daarmee niet uniek. Het draagt uiteindelijk bij aan verbeterde samenwerking intern en een efficiënter gebruik van de werkplekken.

Uitdaging

Met de introductie van het nieuwe werken zijn we er niet. Het is een werkwijze die tijd kost om goed ingebed te raken. In de eigen werkwijze maar ook in de werkwijze en de benaderwijze van onze inwoners.

In 2013 heeft ook het nieuwe werken verder vorm gekregen binnen onze gemeente. Het nieuwe werken vraagt van de organisatie na te denken over vormgeving van werkprocessen, omdat meer plaats- en tijdsafhankelijk wordt gewerkt. Digitalisering is hierbij een belangrijke sleutel. Binnen de organisatie is in 2013 daarom het zaaksgewijs werken doorgevoerd.

Daarnaast zijn de personeelsdossiers gedigitaliseerd en gekoppeld aan ‘mijn personele zaken’ (MPZ). In 2014 wordt dit in gebruik genomen.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente voert taken uit via zogeheten verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Indien aan beide criteria wordt voldaan is er sprake van een verbonden partij. Het gaat om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Het bestuurlijk belang wordt uitgedrukt door het hebben van zeggenschap in het beleid van de rechtspersoon door een bestuurszetel of door stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente de ter beschikking gestelde middelen kwijt is ingeval de rechtspersoon in financiële problemen komt.

Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is er geen sprake van een financieel belang en dus geen sprake van een verbonden partij. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap wordt de relatie evenmin in deze paragraaf beschreven. Eventuele financiële risico's worden dan in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Tenslotte hebben we in twee onderwijsinstellingen een bestuurlijke en toezichthoudende rol. Van een financieel belang is in principe echter geen sprake waardoor ze niet thuis horen in de paragraaf Verbonden partijen. Mochten beide organisaties in financiële problemen komen, dan kan onze gemeente hierop wel aangesproken worden. Daarom vinden wij het belangrijk onze relatie met deze twee organisaties te benoemen. Dat doen we in de paragraaf 6a.

Belang van verbonden partijen

Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan er bijvoorbeeld voor kiezen de uitvoering zelf ter hand te nemen of juist de uitvoering te regelen via een gemeenschappelijke regeling met een aantal regiogemeenten. Maar vaak zijn ook andere oplossingen mogelijk, zoals bijvoorbeeld het verstrekken van een subsidie aan een private stichting.

Het belang van verbonden partijen is dat deze vaak beleid uitvoeren dat de gemeenten in principe ook zelf kunnen (blijven) doen. De gemeente houdt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen zijn of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden.

Het tweede belang betreft het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan oplopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

De gemeente zal telkens moeten afwegen welke aanpak de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd op een manier zoals de gemeenten voor ogen staat en op welke manier de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel toezicht heeft in het uitvoeren van een taak.

Informatie over onze verbonden partijen

Vanaf de begroting 2014 schrijft het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) naast de paragraaf ook een lijst van verbonden partijen voor. Uit efficiencyoverwegingen en het tegengaan van herhalingen zijn beide overzichten geïntegreerd. De paragraaf verbonden partijen is in deze jaarrekening 2013 reeds overeenkomstig de nieuwe voorschriften ingericht.

In onze paragraaf wordt een overzicht gepresenteerd van de verbonden partijen van de gemeente Doetinchem naar aard, doel en openbaarbelang van de verbinding, het bestuurlijk belang, het financieel belang inclusief de vermogensontwikkeling, de risico's in samenhang met het weerstandsvermogen, de actualiteiten en de beleidsvoornemens en de rapportages.

Gemeenschappelijke regelingen:

Wedeo , gevestigd te Doetinchem																
Programma	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening, product 611 werkgelegenheid															
Doelstelling en openbaar belang	Wedeo heeft tot taak de gemeenschappelijke belangen te behartigen van de 3 deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening. Onze gemeente heeft de volledige uitvoering van de WSW aan de Wedeo opgedragen.															
Partijen	Gemeente: Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek															
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemeen bestuur : portefeuillehouder sociale zaken en 2 raadsleden Dagelijks bestuur : portefeuillehouder sociale zaken															
Financieel	<p>Inwonerbijdrage De rijksbijdrage 2013 sociale werkvoorziening afgerond € 10,6 miljoen is volledig doorbetaald aan Wedeo.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wedeo 2012</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 5.938.000</td> <td>€ 6.052.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 6.385.000</td> <td>€ 6.418.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ 114.000</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening	2011	2012	Wedeo 2012			Eigen vermogen	€ 5.938.000	€ 6.052.000	Vreemd vermogen	€ 6.385.000	€ 6.418.000	Resultaat		€ 114.000
Jaarrekening	2011	2012														
Wedeo 2012																
Eigen vermogen	€ 5.938.000	€ 6.052.000														
Vreemd vermogen	€ 6.385.000	€ 6.418.000														
Resultaat		€ 114.000														
Risico's	<p>De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing van de verbonden partij naar rato van het aantal Wsw-medewerkers van hun gemeente.</p> <p>De formatie Wsw-medewerkers per 1 januari 2013 bedraagt vanuit de gemeente Doetinchem 359,4 fte. Dit is circa 44% van het totaal aantal Wsw-medewerkers.</p> <p>De (te) ontvangen rijksbijdrage met kortingen in relatie tot de mogelijkheid om hier tijdig (voldoende) op te kunnen anticiperen vormt een belangrijk risico.</p> <p>Het weerstandsvermogen van Wedeo voldoet aan de gestelde norm.</p>															
Actualiteit	<p>De nieuwe Participatiewet beoogt de samenvoeging van de huidige afzonderlijke instroom in de regelingen voor WWB en WSW. De toekomstige financiering is bij het samenstellen van deze paragraaf nog niet duidelijk.</p> <p>In 2013 is een vervolg gegeven aan een onderzoek naar een verdergaande samenwerking/fusie met de afdeling WI van de gemeente Doetinchem, het ISWI (gemeente Oude IJsselstreek, zonder de gemeente Aalten) en het SW bedrijf (Wedeo).</p>															
Rapportages	<p>Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen van Wedeo. Het gemeente bestuur wordt hierover afzonderlijk geadviseerd</p> <p>Daarnaast vindt verantwoording in het kader van Single information single audit (Sisa) plaats in de jaarstukken gD.</p>															

GGD Noord- en Oost-Gelderland, gevestigd te Apeldoorn													
Programma	Volksgezondheid en milieu, product 714openbare gezondheidszorg												
Doelstelling en openbaar belang	De GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van en voor de 22 gemeenten –een wettelijke verplichting- in het werkgebied. De GGD heeft tot doel uitvoering te geven aan de taken vallend onder de Wet Publieke Gezondheid.												
Partijen	Gemeenten uit de Achterhoek, Midden-IJssel/Oost-Veluwe en Noord-Veluwe.												
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemeen bestuur: portefeuillehouder volksgezondheid Dagelijks bestuur: niet												
Financieel	De gemeentelijke inwonerbijdrage voor 2013 bedraagt afgerond € 753.000,- <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening GGD NOG 2012</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 3.838.000</td> <td>€ 3.765.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 4.599.000</td> <td>€ 4.337.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ 470.000</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening GGD NOG 2012	2011	2012	Eigen vermogen	€ 3.838.000	€ 3.765.000	Vreemd vermogen	€ 4.599.000	€ 4.337.000	Resultaat		€ 470.000
Jaarrekening GGD NOG 2012	2011	2012											
Eigen vermogen	€ 3.838.000	€ 3.765.000											
Vreemd vermogen	€ 4.599.000	€ 4.337.000											
Resultaat		€ 470.000											
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijkheid voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van de opheffing van de verbonden partij. De GGD wordt gefinancierd voor ca.: <ul style="list-style-type: none"> - 64% door inwonerbijdrage gemeenten - 36% door overige bijdrage o.a. gemeenten, Provincie, derden De bijdrage van de gemeente Doetinchem bedraagt afgerond 7% van het totaal aan gemeentelijke bijdragen. <i>Weerstandsvermogen:</i> Op basis van de jaarrekening 2012 is het benodigde weerstandsvermogen afgerond € 1.746.000, waarvan de deelnemende gemeenten geacht worden € 272.000 aan te houden. De weerstandscapaciteit van de GGD bedraagt 100% van het benodigde weerstandsvermogen per eind 2012. Het voornemen is om een systematiek uit te werken waarin de gewenste omvang van de algemene reserve wordt gerelateerd aan het risicoprofiel van de GGD.												
Actualiteit	Op 4 juli 2013 heeft het Algemeen Bestuur de begroting 2014 en meerjarenraming 2014-2018 vastgesteld. Deze is gebaseerd op dezelfde financiële uitgangspunten als 2013. In deze begroting zijn de bezuinigingen verwerkt die het AB in 2010, 2011 en 2014 heeft vastgesteld. Wij hebben als gemeente Doetinchem daarbij ook bezuinigd op alle plusproducten. De jaarlijkse loon- en prijsindexering is gehandhaafd. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 treden nieuwe colleges van B&W aan en daarmee ook een nieuw GGD-bestuur. De 22 portefeuillehouders volksgezondheid in het nieuwe GGD-bestuur zullen hun gezamenlijke visie op publieke gezondheid en de GGD vastleggen in een nieuwe bestuursagenda voor de bestuursperiode 2014-2018.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen. Het gemeente bestuur wordt hierover afzonderlijk geadviseerd.												

Recreatieschap Achterhoek Liemers (RAL), gevestigd te Hummelo																
Programma	Sport en recreatie, product 560 openbaar groen en openluchtrecreatie															
Doelstelling en openbaar belang	Het recreatieschap heeft tot taak de behartiging van het gemeenschappelijk belang van de deelnemende gemeenten voor de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden in het gebied, zulks met de bescherming van de natuur en het landschap.															
Partijen	Aan het Recreatieschap nemen 13 gemeenten uit de Achterhoek en de Liemers deel, waaronder onze gemeente. Dit zijn de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Duiven, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Rijnwaarden, Westervoort, Winterswijk, en Zutphen															
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemeen bestuur: portefeuillehouder recreatie en toerisme Dagelijks bestuur: niet															
Financieel	De gemeentelijke inwonerbijdrage in 2013 aan het RAL bedraagt € 110.000, dit is inclusief € 4.000 voor beheer fietsknopen punten <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening RAL</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2012</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 8.498.574</td> <td>€ 8.358.858</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 1.812.443</td> <td>€ 2.000.369</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 119.886</td> <td>€ -/- 94.312</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening RAL	2011	2012	2012			Eigen vermogen	€ 8.498.574	€ 8.358.858	Vreemd vermogen	€ 1.812.443	€ 2.000.369	Resultaat	€ 119.886	€ -/- 94.312
Jaarrekening RAL	2011	2012														
2012																
Eigen vermogen	€ 8.498.574	€ 8.358.858														
Vreemd vermogen	€ 1.812.443	€ 2.000.369														
Resultaat	€ 119.886	€ -/- 94.312														
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van de opheffing van de verbonden partij. De kosten van de RAL worden gedekt voor: <ul style="list-style-type: none"> - 55% door gemeentelijke bijdrage; - 28% door inkomsten van derden (o.a. parkeergeldheffing, verhuur en verpachting) - 17% door inkomsten uit belegde afkoopsommen 															
Actualiteit	Het routebureau van het RAL is per 1 januari 2014 aan de Stichting Achterhoek Toerisme (STAT) overgedragen. De recreatieplassen van het RAL zijn, met uitzondering van recreatiegebied de Bijland waar separaat een overnamekandidaat voor wordt gezocht, per 1 januari 2014 overgenomen door RGV. De fietspaden in eigendom van het recreatieschap zijn per 1 januari 2014 overgedragen aan de gemeenten waarin deze zijn gelegen. De gemeenten worden voor het onderdeel routebureau verzocht zorg te dragen voor de bekostiging op basis van een inwonerbijdrage Volgens de huidige planning wordt de gemeenschappelijke regeling (RAL) per 1 juli 2014 volledig opgeheven.															
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen															

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG), gevestigd te Apeldoorn																
Programma	Openbare orde en veiligheid, product 120 brandweer en rampenbestrijding															
Doelstelling en openbaar belang	Iedere gemeente dient deel uit te maken van een van de vijftientig veiligheidsregio's. De taken van een veiligheidsregio liggen op het gebied van de (multidisciplinaire) voorbereiding en bestrijding van rampen en grote incidenten door de brandweer, de GHOR (geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen), de politie en gemeente. Deze taken zijn verankerd in de Wet veiligheidsregio's, die op 1 oktober 2010 in werking is getreden.															
Partijen	De Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) bestaat uit 22 gemeenten.															
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemeen bestuur: De burgemeesters van alle VNOG gemeenten. Dagelijks bestuur: De burgemeester van Doetinchem namens het cluster Brandweer Achterhoek West (BAW) en als portefeuillehouder brandweer.															
Financieel	De inwonerbijdrage aan de VNOG (geharmoniseerde deel en GHOR) in 2013 bedraagt afgerond € 423.000. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening VNOG</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2012</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 4.298.522</td> <td>€ 4.592.986</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 8.569.324</td> <td>€ 8.185.947</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ 1.209.374</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening VNOG	2011	2012	2012			Eigen vermogen	€ 4.298.522	€ 4.592.986	Vreemd vermogen	€ 8.569.324	€ 8.185.947	Resultaat		€ 1.209.374
Jaarrekening VNOG	2011	2012														
2012																
Eigen vermogen	€ 4.298.522	€ 4.592.986														
Vreemd vermogen	€ 8.569.324	€ 8.185.947														
Resultaat		€ 1.209.374														
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van de opheffing van de verbonden partij. De veiligheidsregio wordt gefinancierd door: <ul style="list-style-type: none"> - bijdragen van gemeenten - Besluit Doeluitkering Bestrijding Rampen en Zware Ongevallen (BDUR) vanuit het Rijk De VNOG heeft geen algemene reserve om risico's op te kunnen vangen. Tekorten komen ten laste van de deelnemende gemeenten.															
Actualiteit	Het jaar 2013 stond in het teken van de verdere uitvoering van de regionalisering van de brandweerorganisatie als gevolg van de wijziging van de Wet veiligheidsregio's, de ontwikkeling van de veiligheidsregio en de verdere (her)inrichting van de organisatie. Belangrijke bestuurlijke thema's voor 2013 hadden betrekking op het project MOED (Masterplan Optimalisering Effectuering Doelmatigheid brandweer),, multidisciplinaire samenwerking, bestuurlijke organisatie en financieringsstructuur. Met name het project MOED zal als een rode draad doorlopen in 2014.															
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen															

Cluster Brandweer Achterhoek West (BAW) gevestigd te Apeldoorn	
Programma	Openbare orde en veiligheid, product 120 brandweer rampenbestrijding
Doelstelling en openbaar belang	BAW is verantwoordelijk voor de brandweezorg in Achterhoek-West. Deze en andere taken zijn zo lokaal mogelijk ingericht. Vanaf 1 januari 2011 zijn alle onderwerpen gezamenlijk georganiseerd in BAW, onder verantwoordelijkheid van één clustercommandant.
Partijen	De Brandweer Achterhoek West bestaat uit de brandweerkorpsen van de gemeente Bronckhorst, Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek.
Bestuurlijk belang	De burgemeester van gemeente Doetinchem vormt samen met de burgemeesters van Bronckhorst, Montferland en Oude IJsselstreek de Bestuurscommissie van BAW. Zes keer per jaar komt deze commissie bijeen. De clustercommandant legt verantwoording af aan deze commissie. Een en ander is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG 2010 en de Regeling op de Bestuurscommissie Brandweer Achterhoek West. De burgemeester van Doetinchem is voorzitter van de Bestuurscommissie BAW en is afgevaardigde namens BAW in het Dagelijks Bestuur van de VNOG. Daarnaast heeft burgemeester van Doetinchem zitting in het Algemeen Bestuur van de VNOG. De basis brandweezorg wordt verzorgd door de Brandweer Achterhoek West. De bijbehorende financiële middelen zijn hiervoor overgedragen aan de VNOG.
Financieel	De bijdrage aan de cluster BAW van de VNOG in 2013 bedraagt afgerond € 1.477.000. Er is geen algemene reserve om risico's op te kunnen vangen. Tekorten komen ten laste van de deelnemende gemeenten.
Risico's	Tekorten van de cluster BAW komen ten laste van de deelnemende gemeenten.
Actualiteit	In 2013 is besloten om het materieel en de vrijwilligers over te laten gaan naar de VNOG. In december 2013 is de nieuwe brandweerkazerne in Doetinchem opgeleverd en in gebruik genomen. Ook is in 2013 besloten deze kazerne over te dragen aan de VNOG.
Rapportages	VNOG- rapportages.

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) gevestigd te Hengelo Gelderland	
Programma	Volksgezondheid en milieu, product 723 milieubeheer
Doelstelling en openbaar belang	De Omgevingsdienst Achterhoek behandelt voor de partners de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht (milieudeel), toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Daarnaast adviseert de Omgevingsdienst Achterhoek gemeenten en provincie (op verzoek), bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten.
Partijen	De Omgevingsdienst Achterhoek is een gemeenschappelijke regeling waaraan de volgende decentrale overheden deelnemen: <ul style="list-style-type: none"> - Gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen. - Provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemeen bestuur : portefeuillehouder Dagelijks bestuur : geen
Financieel	De totale bijdrage 2013 voor onze gemeente is € 365.000. Het eigen vermogen/ vreemd vermogen maakt onderdeel uit van de balans. Omdat de ODA pas is opgericht is er nog geen jaarrekening gepubliceerd waarin een vermogenspositie is opgenomen. De Omgevingsdienst Achterhoek heeft (nog) geen (algemene) reserves waardoor het weerstandsvermogen van de ODA op dit moment nihil is.
Risico's	De begroting van de ODA kent een aantal risico's waaronder: <ul style="list-style-type: none"> - Formatie en loonkosten - Contracten - Nog niet afgesloten dienstverleningsovereenkomsten - Overhead discussie
Actualiteit	De bekostiging van de omgevingsdienst Achterhoek is voor maximaal drie jaar op basis van de benodigde formatie en budgetten voor uitvoering van de taken. Er worden gegevens verzameld om naar een outputmodel te kunnen toewerken (uiterlijk na 3 jaar, dus in het jaar 2016). Een outputmodel houdt in dat de omgevingsdienst (zoveel mogelijk) op basis van geleverde prestaties en afgenomen producten wordt bekostigd (kostprijs per prestatie/product).
Rapportages	Begroting, jaarrekening en 2 tussentijdse financiële rapportages.

Regio Achterhoek, gevestigd te Doetinchem													
Programma	Diverse programma's												
Doelstelling en openbaar belang	Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regeling werken acht gemeenten in de Achterhoek samen. Vanuit de strategische Agenda Regio Achterhoek wordt samengewerkt aan vier programma's; duurzame economie, mobiliteit, vrijetijdseconomie en regiomarketing/externe betrekkingen en lobby. Daarnaast voert de Regio een aantal termijngebonden taken uit.												
Partijen	De gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Montferland, Oude IJsselstreek en Winterswijk.												
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemeen Bestuur: de burgemeester voorzitter / locoburgemeester lid Dagelijks Bestuur: de burgemeester voorzitter.												
Financieel belang	De inwonerbijdrage aan de Regio Achterhoek bedraagt voor 2013 € 272.000. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening RA</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 1.325.000</td> <td>€ 1.257.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 26.238.000</td> <td>€ 24.297.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 52.000</td> <td>€ 112.000</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening RA	2011	2012	Eigen vermogen	€ 1.325.000	€ 1.257.000	Vreemd vermogen	€ 26.238.000	€ 24.297.000	Resultaat	€ 52.000	€ 112.000
Jaarrekening RA	2011	2012											
Eigen vermogen	€ 1.325.000	€ 1.257.000											
Vreemd vermogen	€ 26.238.000	€ 24.297.000											
Resultaat	€ 52.000	€ 112.000											
Risico's	<p>De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van de verbonden partij.</p> <p>Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Memorieramingen en voorlopige ramingen • Inzet van egalisatievoorzieningen of- reserves • Beheer stortplaatsen • Budget Woninggebonden Subsidies (BWS) <p>Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projectsubsidies <p>Risico's voortvloeiend uit het doen / nalaten van derden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schadeclaim naar aanleiding van brand bij Moram in 's-Heerenberg <p>Risico's voortvloeiend uit niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inflatieontwikkeling loon- en prijsstijging • Hypotheekverstrekking aan personeelsleden • Secundaire arbeidsvoorwaarden <p>Voor een toelichting op deze risico's verwijzen wij u naar de jaarrekening 2012 van Regio Achterhoek.</p> <p>Per 31-12-2012 bedraagt het weerstandsvermogen € 494.000 en ligt daarmee boven het geformuleerde plafond van € 400.000. In de begroting 2014 van RA komt het surplus uit op € 50.000. Dit bedrag is uitgekeerd aan deelnemende gemeenten (Doetinchem € 10.000).</p>												
Actualiteit	De gemeenteraden van de acht deelnemende gemeenten hebben eind 2011 ingestemd met de Achterhoek Agenda 2020 en het hierbij behorende inhoudelijk en bestuurlijke kader. Op 30 november 2011 hebben de drie O's in de Achterhoek (Overheden, Ondernemers en Maatschappelijke Organisaties) een convenant ondertekend, waarin de samenwerking voor de												

	<p>Agenda 2020 is bekrachtigd.</p> <p>De werkzaamheden van de Regio komen in de nieuwe samenwerking neer op <i>procesmanagement Achterhoek 2020</i> en het <i>procesmanagement externe betrekkingen</i>. Dit zijn strategische kerntaken van de Regio die vallen onder het programma Strategische agenda. Daarnaast verricht de Regio nog de beheersmatige kerntaak nazorg stortplaatsen en de termijnggebonden kerntaak uitvoeringsmaatregelen subsidie BWS (besluit woninggebonden subsidies). De termijnggebonden uitvoeringstaken Regionale archeologie en Externe veiligheid zijn in 2013 overgedragen.</p>
Rapportages	Begroting en jaarrekening/ -verslag worden door de gemeenteraad vastgesteld.

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, gevestigd te Doetinchem													
Programma	Economie en cultuur, product 541 oudheidkunde/musea												
Doelstelling en openbaar belang	<p>Op grond van een gemeenschappelijke regeling werken gemeenten en provincie samen in het Erfgoed centrum Achterhoek en Liemers. Het Erfgoedcentrum is tot stand gekomen door een samenvoeging van het Achterhoekse Archief en het Staring Instituut.</p> <p>Het Erfgoedcentrum kent verschillende taken: enerzijds gaat het om archieftaken, anderzijds om de overige erfgoedtaken die in elkaars verlengde liggen en elkaar aanvullen.</p> <p>De archieftaken, die tot 1 juli 2011 uitgevoerd werden door het Streekarchivariaat Achterhoek, vloeien voort uit de Archiefwet – 1995 en vormen een verplichte activiteit voor de deelnemende gemeenten.</p> <p>Naast de wettelijke worden ook andere taken uitgevoerd om als centrum voor cultureel erfgoed te kunnen functioneren zoals documentatie- en onderzoekstaak en de publieksfunctie .</p>												
Partijen	<p>De betrokken overheden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gemeenten: Aalten, Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk, Bronckhorst (taken en activiteiten voormalig Streekarchivariaat en de taken van voormalige Stichting Staring Instituut); - de gemeenten: Doesburg, Rijnwaarden, Lochem, Zutphen, Westervoort, Zevenaar, Duiven; - de provincie Gelderland (de taken van de voormalige Stichting Staring Instituut). 												
Bestuurlijk belang	<p>Deelname in:</p> <p>Algemeen Bestuur: portefeuillehouder cultuur</p> <p>Dagelijks Bestuur: portefeuillehouder cultuur (plv. voorzitter).</p>												
Financieel	<p>De bijdrage aan het ECAL in 2013 bedraagt afgerond € 215.000,--</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Jaarrekening ECAL</th> <th style="text-align: center;">2011</th> <th style="text-align: center;">2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 20.949</td> <td style="text-align: right;">€ 0</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 806.379</td> <td style="text-align: right;">€ 729.356</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td style="text-align: right;">€ -/- 34.103</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening ECAL	2011	2012	Eigen vermogen	€ 20.949	€ 0	Vreemd vermogen	€ 806.379	€ 729.356	Resultaat		€ -/- 34.103
Jaarrekening ECAL	2011	2012											
Eigen vermogen	€ 20.949	€ 0											
Vreemd vermogen	€ 806.379	€ 729.356											
Resultaat		€ -/- 34.103											
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van de verbonden partij.												

	<p>Voor berekening van het weerstandsvermogen wordt als uitgangspunt 10% van de begrote omzet gehanteerd. De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn binnen het Erfgoedcentrum gering. Ter dekking van dergelijke risico's is een weerstandsvermogen van € 50.000 voldoende. De algemene reserve per 31 december 2012 bedraagt € 0. Weerstandsvermogen is nog niet aanwezig en wordt in de komende jaren opgebouwd.</p> <p><i>Risico's</i></p> <p>De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere wijze zijn te ondervangen.</p> <p>Van 13 gemeenten in ons werkgebied en de Provincie Gelderland ontvangt het Erfgoedcentrum subsidie ten behoeve van de uitvoering van de Streekeigentaken (taken van het voormalig Staring Instituut). Vaststelling van de definitieve subsidies die worden verstrekt, volgt in het lopende jaar. Aan de vaststelling en toekenning van deze subsidies ligt geen wettelijke verplichting ten grondslag, waardoor mogelijk minder subsidies worden toegekend dan gevraagd. Anderzijds is voor de 8 bij de Wgr Erfgoedcentrum aangesloten gemeenten de uitvoering van de Streekeigentaken wel in de taken van de Wgr opgenomen, echter ook als subsidie (zie art. 27 Wgr). Het risico van ontvangst lagere subsidies wordt geschat op 10% van de totale subsidiebijdrage van Provincie en gemeenten wat uitkomt op € 18.048.</p> <p>Wanneer CAO-onderhandelingen of het algemene prijspeil hogere (of lagere) ontwikkelingen geeft, kan dit doorwerken in lopende contracten en subsidierelaties. Op grond van het cafetariamodel kan het personeel verlofdagen kopen of verkopen. Dit heeft financiële consequenties dan wel gevolgen voor het aantal beschikbare uren. De financiële gevolgen komen jaarlijks ten laste van het jaarresultaat, omdat vooraf nauwelijks een inschatting gemaakt kan worden van deze financiële gevolgen. Deze kunnen jaarlijks fluctueren. De afgelopen jaren is hier geen gebruik van gemaakt. Op basis daarvan wordt dit risico ingeschat op nihil.</p> <p>Het Erfgoedcentrum heeft geen lopende risicodossiers zoals bijvoorbeeld claims.</p>
Actualiteit	<p>De Streekeigentaken worden uitgevoerd met subsidie van de aangesloten gemeenten. Meerdere gemeenten bekijken of hierop verder bezuinigd kan worden. Dit heeft gevolgen voor het beleid en de uitvoering van deze taken.</p> <p>Om aan deze problemen het hoofd te bieden heeft het DB voor de totale financiering van het ECAL een nieuwe berekeningswijze voorgesteld met ingang van de begroting per 2015. Hierover moet nog besluitvorming plaatsvinden in het AB en de afzonderlijke gemeenten.</p>
Rapportages	Begroting en jaarrekening/ -verslag

Vennootschappen

Amphion NV, gevestigd te Doetinchem																															
Programma	Economie en cultuur, product 540 Kunst																														
Doelstelling en openbaar belang	Het in stand houden van een cultureel centrum in de gemeente Doetinchem ter bevordering van het culturele leven in oostelijk Gelderland.																														
Partijen	Gemeente Doetinchem, gemeente Aalten, gemeente Bronckhorst en de gemeente Oude IJsselstreek.																														
Bestuurlijk belang	Deelname in: Raad van Commissarissen: geen bestuurders van aandeelhoudende gemeenten Algemene Vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder Cultuur, vertegenwoordiger van de gemeente Doetinchem																														
Financieel	<p>De (subsidie) lasten in de rekening 2013 bedragen afgerond € 1.966.000.</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Gemeente Doetinchem</td> <td>570</td> <td>€ 256.500</td> </tr> <tr> <td>Gemeente Bronckhorst</td> <td>23</td> <td>€ 10.350</td> </tr> <tr> <td>Gemeente Montferland</td> <td>22</td> <td>€ 9.900</td> </tr> <tr> <td>Gemeente Oude IJsselstreek</td> <td>25</td> <td>€ 11.250</td> </tr> <tr> <td>totaal</td> <td>640</td> <td>€ 288.000</td> </tr> <tr> <td>nom. waarde per aandeel</td> <td>€</td> <td>450</td> </tr> </tbody> </table> <table> <thead> <tr> <th>Jaarrekening Amphion 2012</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 323.933</td> <td>€ 399.955</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 21.252.644</td> <td>€ 20.789.410</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ 32.587</td> </tr> </tbody> </table>	Gemeente Doetinchem	570	€ 256.500	Gemeente Bronckhorst	23	€ 10.350	Gemeente Montferland	22	€ 9.900	Gemeente Oude IJsselstreek	25	€ 11.250	totaal	640	€ 288.000	nom. waarde per aandeel	€	450	Jaarrekening Amphion 2012	2011	2012	Eigen vermogen	€ 323.933	€ 399.955	Vreemd vermogen	€ 21.252.644	€ 20.789.410	Resultaat		€ 32.587
Gemeente Doetinchem	570	€ 256.500																													
Gemeente Bronckhorst	23	€ 10.350																													
Gemeente Montferland	22	€ 9.900																													
Gemeente Oude IJsselstreek	25	€ 11.250																													
totaal	640	€ 288.000																													
nom. waarde per aandeel	€	450																													
Jaarrekening Amphion 2012	2011	2012																													
Eigen vermogen	€ 323.933	€ 399.955																													
Vreemd vermogen	€ 21.252.644	€ 20.789.410																													
Resultaat		€ 32.587																													
Risico's	<p>Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille.</p> <p>Amphion neemt als cultureel ondernemer bewust risico's in haar programmering. Deze risico's hebben in 2013 goed uitgepakt. Meerdere keren is een succesvolle voorstelling bijgeboekt maar de vanzelfsprekendheid is verdwenen. Het publiek blijkt minder trouw en maakt meer keuzes. De goede zaalbezetting bij voorstellingen en bij verhuringen leiden ook tot een positief resultaat op de horecaopbrengsten. De uitstraling van de benoeming tot Theater van het Jaar 2013 heeft hier zeker toe bijgedragen. De marges op voorstellingen, horeca en verhuur worden in 2013 gehaald. De verwachting over 2013 is een bescheiden positief resultaat ook al worden de huisvestingskosten overschreden.</p> <p>Amphion moet in 2013 een bezuinigingsopdracht van 5% kunnen opvangen Dit heeft zij kunnen realiseren door het cultureel ondernemerschap verder uit te bouwen.</p> <p>Inmiddels is de gebruikersvergunning verruimd zodat er meer commerciële en horeca gerelateerde activiteiten kunnen worden ontwikkeld. Per raadsbesluit is de vorming van een eigen vermogen toegestaan en is de basis voor een vierjarige budgetovereenkomst gelegd. Op die manier kunnen de risico's op de</p>																														

	korte en middellange termijn als cultureel ondernemer worden opvangen.
Actualiteit	Amphion is ten tijde van dit schrijven (februari 2014) in overleg met de gemeente over de afschrijvings- en vervangingssystematiek en hoe deze te borgen. Aan het theater is een gevelprobleem geconstateerd; er wordt op dit moment met betrokken partijen naar het probleem gekeken. Amphion voorziet risico's voor de toekomstige exploitatieresultaten.
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen

BNG Bank, gevestigd te Den Haag													
Programma	Financiering en algemene dekkingsmiddelen, product 913 beleggingen en deelnemingen												
Doelstelling en openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategische doelstelling van de bank is het behoud van substantiële marktaandeelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaardenscheppend hiervoor zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering.												
Partijen	De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is van gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.												
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen												
Financieel	Het geraamde dividend in de begroting 2013 bedraagt afgerond € 110.000. In werkelijkheid hebben we in 2013 (over 2012) € 93.000 ontvangen. Ook in 2012 bleef het dividend achter bij de raming. Is dit ook in 2014 (dus met het dividend over 2013) het geval, dan stellen we bij de begroting 2015 voor de dividendraming naar beneden bij te stellen. De boekwaarde van 62.634 aandelen BNG à € 2,50 bedraagt € 156.585 De aandelen in percentage van de deelneming is 0,11%. <table border="0"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening BNG</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 1.897 mln</td> <td>€ 2.752 mln</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 134.563 mln</td> <td>€ 139.476 mln</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 256 mln</td> <td>€ 332 mln</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening BNG	2011	2012	Eigen vermogen	€ 1.897 mln	€ 2.752 mln	Vreemd vermogen	€ 134.563 mln	€ 139.476 mln	Resultaat	€ 256 mln	€ 332 mln
Jaarrekening BNG	2011	2012											
Eigen vermogen	€ 1.897 mln	€ 2.752 mln											
Vreemd vermogen	€ 134.563 mln	€ 139.476 mln											
Resultaat	€ 256 mln	€ 332 mln											
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.												

Actualiteit	<p>Omdat BNG financiële dienstverlening verzorgt voor decentrale overheden en sectoren die binding hebben met de overheid, is haar klantenkring dus veel breder dan alleen gemeenten. Veel relaties weten echter niet dat de afkorting BNG staat voor een bank. Daarom heet de bank sinds 2013 “BNG Bank”, naast de merken BNG Advies, BNG Gebiedsontwikkeling en BNG Vermogensbeheer.</p> <p>Gedurende het afgelopen jaar hebben zich geen veranderingen voor gedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank (gevolgen van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten).</p> <p>Over 2012 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 332 miljoen (2011: EUR 256 miljoen). De cijfers over 2013 zijn op het moment van schrijven van deze paragraaf nog niet bekend. De winst over het eerste halfjaar van 2013 was gedaald ten opzichte van diezelfde periode in 2012. Ook BNG Bank heeft last van de onrust op financiële markten. In de loop van maart 2013 zal de bank de resultaten over 2013 presenteren en zal duidelijk worden welke consequenties een en ander voor onze dividenduitkering heeft.</p>
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen

Alliander , gevestigd te Arnhem																
Programma	Financiering en algemene dekkingsmiddelen, product 913 beleggingen en deelnemingen															
Doelstelling en openbaar belang	Het netwerkbedrijf Alliander is verantwoordelijk voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland. Haar kernactiviteit is het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit. Deze taken zijn wettelijk bepaald omdat onze maatschappelijk sterk afhankelijk is van een betrouwbare aanvoer van energie.															
Partijen	De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon en de gemeente Amsterdam. Zij houden gezamenlijk ruim driekwart van de aandelen Nuon in bezit. Het overige deel wordt gehouden door 55 andere gemeentelijke aandeelhouders.															
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen															
Financieel	<p>In 2013 was € 386.000 aan te ontvangen dividend geraamd. In werkelijkheid is € 428.000 ontvangen. Dit voordeel hebben we verwerkt via de Financiële monitor 2013.</p> <p>De boekwaarde van 787.348 aandelen Nuon bedraagt € 49.068 De aandelen in % van de deelneming is 0,58%</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Alliander</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 3.079 mln</td> <td>€ 3.203 mln</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 4.239 mln</td> <td>€ 4.211 mln</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 251 mln</td> <td>€ 224 mln</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening	2011	2012	Alliander			Eigen vermogen	€ 3.079 mln	€ 3.203 mln	Vreemd vermogen	€ 4.239 mln	€ 4.211 mln	Resultaat	€ 251 mln	€ 224 mln
Jaarrekening	2011	2012														
Alliander																
Eigen vermogen	€ 3.079 mln	€ 3.203 mln														
Vreemd vermogen	€ 4.239 mln	€ 4.211 mln														
Resultaat	€ 251 mln	€ 224 mln														

Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.
Actualiteit	De omzet van Alliander is met 6% gegroeid over 2012. Dit is het gevolg van de verhoging van de gereguleerde tarieven (conform het besluit van de NMa). De verwachting was dat in 2013 de omzet verder zou groeien. Voor de periode 2014-2016 neemt de NMa een nieuw besluit tot regulering; de verwachting is dat de tarieven dan zullen dalen. Het bedrijfsresultaat na belastingen bedraagt over 2012 € 224 miljoen. Dit is € 27 miljoen minder dan 2011. De cijfers over 2013 zijn op het moment van schrijven van deze paragraaf nog niet bekend.
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen

Nuon Energy , gevestigd te Amsterdam																			
Programma	Financiering en algemene dekkingsmiddelen, product 913 beleggingen en deelnemingen																		
Doelstelling en openbaar belang	<p>Na de splitsing van NV Nuon in een netwerkbedrijf (NV Alliander) en het commerciële productie- en leveringsbedrijf NV Nuon is besloten om de aandelen in het commerciële deel te verkopen aan Vattenfall.</p> <p>De verkoop van in totaal 787.348 aandelen verloopt in tranches. De laatste aandelen zullen worden geleverd en betaald in 2015.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>jaar</th> <th>levering</th> <th>aantal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2009</td> <td>49%</td> <td>385.801</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>15%</td> <td>118.102</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>15%</td> <td>118.102</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>21%</td> <td>165.343</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>787.348</td> </tr> </tbody> </table>	jaar	levering	aantal	2009	49%	385.801	2011	15%	118.102	2012	15%	118.102	2015	21%	165.343			787.348
jaar	levering	aantal																	
2009	49%	385.801																	
2011	15%	118.102																	
2012	15%	118.102																	
2015	21%	165.343																	
		787.348																	
Partijen	Vattenfall heeft nu 79% van de aandelen in bezit. De overige aandelen zijn nog in handen van de provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon; de gemeente Amsterdam en 55 andere gemeenten waaronder Doetinchem.																		
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder financiën																		
Financieel belang	<p>Het geraamde dividend in de begroting 2013 bedraagt afgerond € 238.000. Dit is ook het bedrag dat we ontvangen hebben. Het betreft een vergoeding voor de uitstaande koopsom. Doordat de koopsom in tranches wordt ontvangen zal dit dividend uiteindelijk verdwijnen.</p> <p>Het effect hiervan is verwerkt in het financieel meerjarenperspectief.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening Nuon</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 4.101 mln</td> <td>€ 3.333 mln</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 3.501 mln</td> <td>€ 4.211 mln</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ -/716 mln</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening Nuon	2011	2012	Eigen vermogen	€ 4.101 mln	€ 3.333 mln	Vreemd vermogen	€ 3.501 mln	€ 4.211 mln	Resultaat		€ -/716 mln						
Jaarrekening Nuon	2011	2012																	
Eigen vermogen	€ 4.101 mln	€ 3.333 mln																	
Vreemd vermogen	€ 3.501 mln	€ 4.211 mln																	
Resultaat		€ -/716 mln																	

Risico's	Financieel risico is door de verkoop aan Vattenfall eigenlijk niet meer aanwezig. De per 1 januari 2013 nog te ontvangen verkoopsom bedraagt € 11,9 mln. Er zijn geen aanwijzingen dat Vattenfall niet aan deze laatste financiële verplichtingen jegens ons zou kunnen voldoen.
Actualiteit	De verkoop van de laatste tranche van onze aandelen aan Vattenfall zal op 1 juli 2015 zijn. Daarna zijn wij geen aandeelhouder van Nuon meer.
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen

Vitens													
Programma	Financiering en algemene dekkingsmiddelen, product 913 beleggingen en deelnemingen												
Doelstelling en openbaar belang	<p>Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan 5,4 miljoen mensen en bedrijven in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland.</p> <p>De aandeelhouders van Vitens ondersteunen de maatschappelijke doelstellingen van Vitens, met (mede) verantwoordelijkheid voor gezondheid (door veilig en betrouwbaar drinkwater) en een duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu. Voor de aandeelhouders wil Vitens een financieel krachtig bedrijf zijn en een marktconform dividend uitkeren bij een gezonde solvabiliteit.</p>												
Partijen	111 aandeelhouders bestaande uit gemeenten en provincies												
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen												
Financieel	<p>In 2013 hebben we € 110.000 te ontvangen dividend geraamd. In werkelijkheid is € 151.000 ontvangen. Het voordeel hebben we verwerkt via de Financiële monitor 2013.</p> <p>De boekwaarde van 58.752 aandelen Vitens bedraagt € 58.752. De aandelen in % van de deelneming 1,170%</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening Vitens</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 398,3 mln</td> <td>€ 386,1 mln</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 1.282,1 mln</td> <td>€ 1.296,5 mln</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 36 mln</td> <td>€ 29,6 mln</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening Vitens	2011	2012	Eigen vermogen	€ 398,3 mln	€ 386,1 mln	Vreemd vermogen	€ 1.282,1 mln	€ 1.296,5 mln	Resultaat	€ 36 mln	€ 29,6 mln
Jaarrekening Vitens	2011	2012											
Eigen vermogen	€ 398,3 mln	€ 386,1 mln											
Vreemd vermogen	€ 1.282,1 mln	€ 1.296,5 mln											
Resultaat	€ 36 mln	€ 29,6 mln											
Risico's	<p>Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. Daarnaast hebben wij aan Vitens een lening verstrekt die per 1-7-2013 nog bijna € 2,4 miljoen bedraagt. Onder deze lening liggen geen zekerheden. Verder staan wij garant voor een lening van nu nog € 635.000. Ook hieronder liggen geen zekerheden. Vitens is een solide organisatie en haar kredietwaardigheid is goed. De risico-kans schatten wij dan ook in als klein, maar het risico-effect is –gezien de omvang van de lening en garantie en het ontbreken van zekerheden- groot.</p>												
Actualiteit/beleidsvoornemens	<p>Vitens heeft ingezet op een meer naar buiten gerichte en slagvaardigere cultuur. Naast het streven naar een nieuwe cultuur blijft continuïteit de belangrijkste opgave van Vitens. Continuïteit in zowel de levering als de kwaliteit van water. De primaire activiteiten zijn: het produceren, leveren en factureren van drinkwater. In de komende vijf jaren wil Vitens in totaal € 612 miljoen investeren in het leidingnet en in de bouw en renovatie van pompstations.</p>												
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportages, jaarverslag												

Sportcentrum Rozengarde b.v. , gevestigd te Doetinchem																
Programma	Financiering en algemene dekkingsmiddelen, product 913 beleggingen en deelnemingen															
Doelstelling en openbaar belang	Op 1 januari 2009 is Sportcentrum Rozengarde bv opgericht. Met het oprichten van de besloten vennootschap wordt beoogd een flexibeler geëxploiteerd Sportcentrum Rozengarde neer te zetten. Rozengarde bv wil een sportcentrum zijn dat een vorm van sociale recreatie en maatschappelijke dienstverlening combineert binnen een gebouw. Een sportcentrum dat verschillende marktgroepen bedient met een kwalitatief goed product en daarmee een belangrijke bijdrage levert aan het sociale leefmilieu in Doetinchem en omstreken.															
Partijen	De gemeente Doetinchem is 100% aandeelhouder															
Bestuurlijk belang	Enig bestuurder is de directeur bedrijfsvoering van de gemeente Doetinchem															
Financieel	De boekwaarde van de 1.800 aandelen Sportcentrum Rozengarde bedraagt € 18.000. De (subsidie) lasten in de rekening 2013 bedragen afgerond € 1.457.000. <table border="0"> <thead> <tr> <th>Jaarrekening</th> <th>2011</th> <th>2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rozengarde 2012</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 318.758</td> <td>€ 705.564</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 2.847.762</td> <td>€ 3.017.290</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>-181.959</td> <td>€ 386.806</td> </tr> </tbody> </table>	Jaarrekening	2011	2012	Rozengarde 2012			Eigen vermogen	€ 318.758	€ 705.564	Vreemd vermogen	€ 2.847.762	€ 3.017.290	Resultaat	-181.959	€ 386.806
Jaarrekening	2011	2012														
Rozengarde 2012																
Eigen vermogen	€ 318.758	€ 705.564														
Vreemd vermogen	€ 2.847.762	€ 3.017.290														
Resultaat	-181.959	€ 386.806														
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille. De aan Rozengarde verstrekte leningen zijn gekoppeld aan de boekwaarde van de activa, waarvoor de leningen zijn verstrekt.															
Actualiteit/beleidsvoornemens	In 2013 is het zwembad ingrijpende verbouwd. Naast de realisatie van een therapiebad, is de horeca verplaatst naar de begane grond en is de entree aangepast. Het sportcentrum heeft hiermee een herkenbare en eigentijdse uitstraling gekregen.															
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportages, jaarverslag															

GEM Intermeco BV gevestigd te Doetinchem.	
Programma	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, product 8300 bouwgrondexploitaties
Doelstelling en openbaar belang	De ontwikkeling en realisatie van het project Hamburgerbroek. De samenwerking met KWP is het afgelopen jaar 2013 gewijzigd en beperkt zich op een deelgebied, zijnde het Intermeco-terrein. Deze samenwerking komt tot uitdrukking in de GEM en de naam is/wordt gewijzigd in: GEM Intermeco BV. KWP ontwikkelt in dit gebied de opstallen. Het betreft een groot bouwblok met meerdere opdrachtgevers. De GEM is een van de opdrachtgevers en wel voor de onderdelen van: 33 woningen, parkeerplaatsen en restdelen “commercieel en kantoor”.
Partijen	Gemeente Doetinchem en Kondor Wessels Projecten BV (KWP)
Bestuurlijk belang	De GEM is als opdrachtgever voor de bouw van de hier bovengenoemde opstallen, gedurende haar bestaan, ook verantwoordelijk voor de verkoop van deze opstallen. De partijen zijn achtervang voor de niet verkochte onderdelen op basis van reeds vastgestelde koopsommen. De gemeente staat garant voor de 33 woningen en parkeerplaatsen en KWP voor de restdelen “commercieel en kantoor”. Gemeente is voor 50% aandeelhouder in de GEM. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de GEM stuurt de directie aan. De portefeuillehouder Ruimtelijke ontwikkeling als vertegenwoordiger van de gemeente Doetinchem vormt samen met een directeur van KWP, de aandeelhoudersvergadering. Het mandaat van de portefeuillehouder wordt per onderwerp vastgelegd in een collegebesluit voorafgaand aan de AVA. Gaat het om bevoegdheden van de raad, dan neemt de AVA een besluit onder voorbehoud van het raadsbesluit.
Financieel belang	Beide partijen brengen hun aandeel van € 1.100.000 aan Eigen Vermogen (EV) in de GEM. De BNG verstrekt een lening met een max. van € 8.500.000 voor de financiering voor de opstallen. De gemeente Doetinchem staat voor 100% borg voor deze lening. Voor 50% is deze borgstelling weer afgedekt met een concerngarantie van Volker Wessels (KWP). Nadat de onderdelen van het gebouw zijn opgeleverd/verkocht, is de feitelijke betekenis van de borgstelling uitgewerkt, omdat dan de “stenen”de zekerheid vormen. De gemeente en KWP zijn ieder voor 50% aansprakelijk voor eventuele tekorten van de GEM. Bij beëindiging van de GEM gaat de financiële opzet uit van volledige restitutie van het eigen vermogen aan partijen.
Risico's	Beperkt i.v.m. financieel afgedekte investeringen. Voor de niet verkochte onderdelen worden partijen, na beëindiging van de GEM, eigenaar van de opstallen. Partijen zullen dan moeten zorg dragen voor de jaarlijkse exploitatie van deze opstallen.
Actualiteit/ beleidsvoornemens	In december 2012 heeft KWP de oude samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en KWP beëindigd en in september 2013 is de nieuwe samenwerking bekrachtigd.
Rapportages	Jaarverslag.

Stichtingen

Stichting Centrum Natuur en Milieu Educatie “Doetinchem en Omstreken”	
Programma	Volkshuisvesting en Milieu, product 7230 milieubeheer
Doel	Het primair onderwijs in de gemeente Doetinchem voorzien van Natuur- en Milieueducatie (NME)
Partijen	De gemeenten Bronckhorst, Doetinchem, Montferland en Oude-IJsselstreek.
Bestuurlijk belang	Jaarlijks vindt bestuurlijk overleg plaats. De portefeuillehouder natuur en landschap neemt hier aan deel.
Financieel belang	De bijdrage in de jaarrekening 2013 bedraagt afgerond € 108.000.
Risico's	De gemeente Doetinchem is een budgetovereenkomst Natuur- en Milieu-Educatie aangegaan. Deze eindigt op 31 december 2013.
Actualiteit/ beleidsvoornemens	De raad van de gemeente Doetinchem heeft besloten om de gemeentelijke bijdrage aan het NME met ingang van 1 januari 2014 stop te zetten. De huidige budgetovereenkomst loopt daarom tot 31 december 2013. Voor de uitvoering van de NME-taken voor Doetinchem in de 2 ^e helft van 2013 is gekozen om op projectbasis hier invulling aan te geven.
Rapportages	Begroting en jaarverslagen

Paragraaf 6a Onderwijsinstellingen met toezicht

In paragraaf 6 Verbonden partijen, beschrijven we organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Daarnaast heeft gemeente Doetinchem in nog twee organisaties een bestuurlijke en toezichthoudende rol. Van een financieel belang is in principe geen sprake waardoor ze niet thuis horen in de paragraaf Verbonden partijen. Mochten beide organisaties in financiële problemen komen, dan kan onze gemeente hierop wel aangesproken worden. Daarom vinden wij het belangrijk onze relatie met deze twee organisaties te benoemen en kiezen we ervoor ze op te nemen in deze paragraaf 6a.

Gemeenschappelijke regeling Stichting IJsselgraaf, gevestigd te Zelhem	
Programma	4 Opgroeien en je talenten ontwikkelen
Doelstelling en openbaar belang	De Gemeenschappelijke regeling openbaar primair onderwijs IJsselgraaf coördineert en oefent de bevoegdheden van de raad uit als bedoeld in artikel 48 WPO, alsmede in de statuten van de stichting IJsselgraaf, met uitzondering van het goedkeuren van voorgenomen statutenwijzigingen, het vaststellen van ernstige taakverwaarlozing en het in verband daarmee nemen van maatregelen, het opheffen van de scho(o)l(en) en het ontbinden van de stichting.
Partijen	De gemeenten Bronkhorst, Doetinchem en Doesburg
Bestuurlijk belang	Deelname in: Algemeen bestuur: portefeuillehouder onderwijs
Financieel belang	Geen
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn in geval van ernstige taakverwaarlozing door het schoolbestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de stichting te ontbinden. De mogelijke financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van het schoolbestuur komen dan in principe voor rekening van de deelnemende gemeenten. Het openbaar onderwijs wordt gefinancierd door de rijksoverheid.
Actualiteit / beleidsvoornemens	Bij IJsselgraaf hebben de drie deelnemende gemeenten de vormgeving van het toezicht kritisch bekeken. Om de samenwerking tussen de partijen goed te borgen en slagvaardiger te kunnen handelen binnen een juridisch kader is besloten tot de instelling van een gemeenschappelijke regeling Openbaar Primair Onderwijs. Het schoolbestuur heeft besloten het Raad van Toezicht-model te willen invoeren. Hierover zijn ze in overleg met de gemeenten via het algemeen bestuur. Op 25 september 2013 heeft er een informatieavond voor de gemeenteraden plaatsgevonden. Voor de invoering van dit model is een wijziging van de statuten nodig.
Rapportages	Begroting, jaarrekening en jaarverslag van de Stichting IJsselgraaf

Stichting Achterhoek VO, gevestigd te Doetinchem	
Programma	4 Opgroeien en je talenten ontwikkelen
Doelstelling en openbaar belang	Het toezicht vanuit de grondwettelijke positie van het openbaar onderwijs uitoefenen en de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs bewaken overeenkomstig de bepalingen in de wet en de statuten van de stichting.
Partijen	De gemeenten Zutphen, Berkelland, Winterswijk en Doetinchem
Bestuurlijk belang	Deelname in het overlegorgaan: portefeuillehouder onderwijs
Financieel belang	Geen
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn in geval van ernstige taakverwaarlozing door het schoolbestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de stichting te ontbinden. De mogelijke financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van het schoolbestuur komen dan in principe voor rekening van de deelnemende gemeenten. Het openbaar onderwijs wordt gefinancierd door de rijksoverheid.
Actualiteit / beleidsvoornemens	Stichting Achterhoek VO is ontstaan uit een bestuurlijke fusie tussen COVOA en Orchidee Scholengroep. Achterhoek VO is een samenwerkingsstichting waarbinnen de scholen met behoud van hun openbare karakter dan wel levensbeschouwelijke identiteit en met behoud van hun pedagogisch-didactische inrichtingsvrijheid functioneren. In de statuten is gewaarborgd dat de diversiteit van een samenwerkingsstichting ook in de samenstelling van de raad van toezicht zichtbaar is. Alle toezichthouders onderschrijven de grondslag van de stichting en daarmee van alle scholen.
Rapportages	Begroting, jaarrekening en jaarverslag van de Stichting Achterhoek VO

Paragraaf 7: Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf is de verantwoording van de grondexploitaties in 2013. We geven inzicht in de gevolgen van de resultaten en ontwikkelingen op hoofdlijnen. Wij rapporteren u volgens de BBV-voorschriften en geven u extra informatie over de grondverkopen.

De raad heeft in zijn raadsvergadering van 26 september 2013 en 31 oktober 2013 de grondexploitaties vastgesteld. Voor de uitvoering van al deze ruimtelijke ontwikkelingen heeft de raad op 26 september 2013 aanvullende kredieten verstrekt van in totaal € 10 mln. Daarnaast zijn de volgende raadbesluiten van belang geweest voor de sturing op het grondbeleid:

- Rapportage Taskforce bouwprojecten maart 2013, raadbesluit 25 april 2013.
- Toekomst project Iseldoks, raadsbesluit 27 juni 2013.
- Beschikbaar stellen krediet voor aankoop kavel op bedrijventerrein Wijnbergen raadbesluit 25 april 2013.
- Rapport rekenkamercommissie “Van grondexploitatie naar sturingsinformatie”, vastgesteld op 7 november 2013.

De verantwoording over de grondexploitaties bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Samenvatting en beslispunten raad
2. Jaarrekeningresultaat bouwgrondexploitaties
3. **Bouwgronden in exploitatie (BIE)**
In dit hoofdstuk worden vier gezichtspunten toegelicht, te weten de verantwoording van het jaar 2013, de verkopen van de afgelopen jaren, de gevolgen van deze jaarrekening voor de volgende actualisatie en de totale omvang van de grondexploitaties.
4. **Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)**
5. Weerstandscapaciteit voor grondexploitaties
In dit hoofdstuk beschouwen we de huidige stand van het vermogen en het benodigde weerstandsvermogen.
6. Kredieten

I. Samenvatting en beslispunt raad

Het negatieve **resultaat op de grondexploitatie** bedraagt € 1,22 mln. Bij de actualisatie van de grondexploitaties van het afgelopen jaar werd gerekend op een verlies van € 1,8 mln. In 2013 werden 7 projecten afgesloten met een positief resultaat van € 0,9 mln. Dat was € 0,6 mln. meer dan begroot. De overige mutaties binnen het resultaat, waaronder met name de aanvulling op de voorzieningen voor de verliesgevende grondexploitaties, komen per saldo overeen met de ramingen.

Conform ons financieel beleid stellen wij u voor om, bij de bestemming van het rekeningsresultaat van de jaarrekening 2013, dit verlies van € 1,22 mln. ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie te brengen.

De jaarrekening geeft inzicht in de boekwaarde, het reeds geïnvesteerde bedrag voor de gronden in exploitatie. De **totale boekwaarde van de grondexploitaties** groeide in 2013 van € 64,8 mln. naar 67,2 mln. Een toename dus van € 2,4 mln. terwijl gerekend was op een afname van € 0,8 mln. Deze verslechtering van €3,2 mln. komt met name door de tegenvallende verkopen, zowel bij de bedrijventerreinen als bij de woningbouwkavels. We gaan ervan uit dat de lagere opbrengst van de woningbouw niet structureel is. De verkoopcijfers van bedrijventerreinen zijn voor het tweede jaar fors lager dan het gemiddelde van de afgelopen 6 jaar. Bij de Meerjarenprognose grondexploitaties 2014 zullen we daar nader op ingaan en voorstellen doen hoe we met deze ontwikkeling omgaan.

De stand van de **reserve bouwgrondexploitaties** is € 4,8 mln. en van de **spaarrisicoreserve** € 1 mln. Op dit moment is er dus € 5,8 mln. aan reserves beschikbaar. In totaal hebben we € 19,5 mln. nodig om de te verwachte kosten en risico's op te kunnen vangen. Gelet op het feit dat een deel van de risico's in de toekomst liggen en in de meerjarenbegroting middelen zijn vrijgemaakt kunnen we dit in de toekomst opvangen. Volgens het cascademodel moeten we dit jaar € 1,6 mln. overhevelen naar de algemene reserve. De spelregel van het cascademodel houdt geen rekening hoe de reserve zich in de toekomst zal ontwikkelen (fasering) en ook niet met de overall risico's. Een heroverweging van deze spelregel is daarom gewenst. Bij de Meerjarenprognose grondexploitaties bieden wij u inzicht in de actualiteit van onze financiële spelregels en doen we voorstellen voor aanpassing en verbetering. Ook wordt dan weer een actualisatie voorgelegd van de grondexploitaties, risico's en benodigd weerstandsvermogen.

2. Jaarrekeningsresultaat bouwgrondexploitaties 2013

Het negatieve resultaat op de grondexploitatie bedraagt € 1,22 mln. Bij de actualisatie van de grondexploitaties van het afgelopen jaar werd gerekend op een verlies van € 1,8 mln. In onderstaand overzicht laten we zien hoe het resultaat is opgebouwd.

project	Bruto resultaat	Inzet voorziening	bedragen × €1 mln	
			Rekening Resultaat 2013	Begroot
Het resultaat 2013 is als volgt opgebouwd:				
Bouwgronden in exploitatie (Bie) :				
7 projecten	-0,8	1,7	0,93	0,3
Niet in exploitatie genomen gronden (Niegg):				
3 projecten afgewaardeerd			-0,46	-0,5
Aanvulling voorzieningen voor verliesgevende projecten:				
voor 14 projecten, waarvan er 5 in 2013 zijn afgesloten			-3,84	
Bijdrage deelnemende gemeente 65% aandeel A18 Bedrijvenpark			2,14	-1,6
		totaal	-1,22	

Bouwgronden in exploitatie (Bie)

- Van de 22 projecten hebben we dit jaar 7 projecten afgesloten met een positief resultaat van € 0,9 mln, terwijl € 0,3 was begroot. Het positieve resultaat is mede ontstaan door een jaar eerder afsluiten van het project Dichterem ad € 0,3 mln.

Niet in exploitatie genomen gronden (Niegg)

- Een drietal gebieden is geduid als openbaar gebied en volledig afgewaard. Dit was voorzien bij de presentatie van de actualisatie in het afgelopen jaar.

Aanvulling voorzieningen voor verliesgevende exploitaties, per saldo € 1,7 mln (€3,84-€2,14)

- Op basis van de actualisatie treffen wij voorzieningen. Exclusief het A18 bedrijvenpark dient een aanvulling te komen van ad € 0,5 mln.
- Voor het A18 Bedrijvenpark hebben we op basis van de Samenwerkingovereenkomst (SOK) en het BBV de jaarverslaggeving met ingang van boekjaar 2013 aangepast. Dit was een voorwaarde om te voldoen aan het BBV. In afwijking van de voorgaande jaren treffen we nu een voorziening voor 100% in plaats van 35%. Hiertegenover is een vordering van 65% op de deelnemende gemeente opgenomen. Dit is een verslaggevingstechnische wijziging en heeft geen consequenties voor de SOK of de samenwerking. Ook het risicoprofiel van onze gemeente wijzigt hierdoor niet, dit blijft een risicoaandeel en verliesaandeel van 35% conform de SOK. De deelnemende gemeente erkennen de verplichting en verwerken dat in hun jaarrekening. Voor de voorziening (onomkeerbaar verlies) is met de toekomstige verlaging van rente rekening gehouden, dat geeft per saldo voor de gemeente Doetinchem een voordeel van € 0,6 mln.. De grondexploitatie is dus niet aangepast, maar de berekening van de voorziening is gebaseerd op de renteverlaging per 2014. Immers anders zou nu een te hoge voorziening worden getroffen. Een en ander is afgestemd met de deelnemende gemeenten.

De verevening met de toekomstige winst uit de grondexploitatie van het EBT Montferland is nu nog niet aan de orde. Deze verevening kan pas plaatsvinden als deze toekomstige winst is gerealiseerd. Deze grondexploitatie EBT is/wordt voor de zomer 2014 vastgesteld. Vervolgens dienen nadere afspraken gemaakt te worden hoe de toekomstige verevening zal worden geregeld, met in achtneming van de BBV-voorschriften. Hierbij is de vigerende SOK van toepassing. De stuurgroep Bedrijventerreinen Achterhoek West (BAW) zal daar in 2014 een voorstel voor doen.

- Daarnaast is als gevolg van de financiële situatie van een ontwikkelaar die zijn verplichtingen uit de bouwclaimovereenkomst niet meer kan nakomen, een aanvullende voorziening voor de Vijverberg en de Heelweg nodig, in totaal € 0,7 mln. In onze weerstandcapaciteit was rekening gehouden met dit risico.

Bij de bestemming van het rekeningsresultaat komt het verlies van € 1,22 mln. ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie. In de toelichting hierna over onze weerstandscapaciteit beschouwen we het effect van deze vermindering op deze reserve.

3. Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Verantwoording over het jaar 2013

We beginnen het jaar met een totaal geïnvesteerd bedrag van € 64,8 mln. voor de 22 actieve projecten. Door de mutaties van 2013 groeit dit bedrag naar € 67,2 mln. (boekwaarde). De grootste investering betreft het bouwrijpmaken en rente van het project A18 Bedrijvenpark. Gevolgd door het project Iseldoks voor de grondaankoop van de oude brandweerkazerne en de bijdrage aan de nieuwe kazerne. Tegenover deze uitgaven staan de overige opbrengsten. Deze opbrengsten bestaan onder ander uit de inzet van voorzieningen voor de herprogrammering van de woningbouwprojecten Vijverberg, Lookwartier, Heelweg en Iseldoks, en het afsluiten van eerdergenoemde zeven projecten. Maar ook ontvangen subsidies van de provincie t.b.v. GSO, revitalisering Verheulsweide en het Pelgrimterrein, de exploitatiebijdragen van medeontwikkelaars en een bijdrage van het waterschap voor kosten in het A18 Bedrijvenpark.

Hieronder lichten we de afwijkingen ten opzichte van de begroting toe. En voor de werkelijk uitgaven en inkomsten per project verwijzen we naar de bijlage "Overzicht verloop mutaties grondexploitaties 2013" opgenomen in de jaarrekening.

Begroot-werkelijk 2013

De totale begroting van de vastgestelde grondexploitaties zijn gefaseerd in jaren (jaarschijven). Hieronder treft u de begroting, zijnde jaarschijf 2013, uit de grondexploitaties met de werkelijke uitgaven en inkomsten (mutaties 2013) en het verschil tussen beiden.

Specificatie bouwgronden in exploitatie			
bedragen x €1 mln			
Omschrijving	Begroot 2013	Mutaties 2013	Vershil 2013
Verwervingen	-0,6	-2,0	-1,4
Bouwrijpmaken	-5,4	-3,0	2,4
Plan en VAT kosten	-1,4	-1,3	0,1
Woonrijpmaken	-4,8	-2,6	2,2
Diverse kosten	-6,4	-3,0	3,4
Rente en Beheer	-2,9	-3,4	-0,5
Overige opbrengsten	11,1	11,0	-0,1
Grondverkopen	11,2	1,9	-9,3
Totaal	0,8	-2,4	-3,2

De grootste afwijkingen t.o.v. de ramingen, zie kolom "verschil 2013" lichten we toe. Het effect voor de grondexploitaties lichten we straks toe bij de gevolgen voor de grondexploitaties.

Verwervingen -€ 1,5 mln (nadeel)

Dit betreft de aankoop van het oude brandweercomplex. In de grondexploitatie was deze gepland in 2014, maar gelet op de oplevering van de nieuwe kazerne toch dit jaar verwerkt.

Bouwrijpmaken € 2,4 mln.

Ondanks de forse investering op het A18 Bedrijvenpark blijven we € 2 mln. binnen de raming, de werkzaamheden en investeringen volgen in 2014 e.v.

Woonrijpmaken € 2,2 mln.

Als gevolg van vooral de stagnatie in de woningbouw zijn de budgetten van de projecten nog niet besteed en volgen in 2014 e.v.

Diverse kosten € 3.4 mln.

De bijdrage aan fonds bovenwijk en kunstfonds geeft een voordeel van ad € 1,5 mln en heeft een directe relatie met de lagere verkopen. Daarnaast zijn de geraamde budgetten voor o.a. onvoorzien, stationsomgeving, planschade, SGW-gelden de Vijverberg en prijsstijgingen van in totaal € 2,9 mln zijn nog niet ingezet.

Daar tegenover staan de betalingen van subsidies/bijdrage € 1,2 mln. aan de nieuwe brandweerkazerne en het Pelgrimterrein, die in 2014 waren geraamd.

Overige opbrengsten -€0,1 mln. (nadeel)

Er zijn aanzienlijk meer subsidies/bijdrage van derden ontvangen dan geraamd, in totaal € 2,5 mln., dit betreft o.a. de provinciale subsidie voor het Pelgrimterrein en een bijdrage van het Waterschap voor werkzaamheden op het A18 bedrijvenpark. Maar ook is er meer GSO subsidie ontvangen die in latere jaren zijn geraamd.

Daarnaast is er voor het afsluiten van projecten € 1,7 mln. aan voorzieningen ingeboekt, zoals gebruikelijke ramen we deze niet maar deze administratieve boeking is wel nodig om het project af te kunnen sluiten en dat geldt ook de winstboeking, hier negatief -€0,9 mln.

Tegenover deze mutaties staan mindere opbrengsten, te weten -€ 2.7 mln. betreffende de exploitatiebijdragen van mede ontwikkelaars en de geraamde verrekeningen - € 0,4 mln. met de gezamenlijke grondexploitatie (SOK Lookwartier).

Grondverkopen -€ 9,3 mln. (nadeel)

Met name de geraamde verkopen van de projecten Heelweg € 1 mln, het Bedrijventerrein Wijnbergen € 0,9 mln, A18 Bedrijvenpark € 2,7 mln en het Intermeco-terrein € 4,6 mln. blijven achter. Voor een verdere toelichting zie volgende onderdeel grondverkopen.

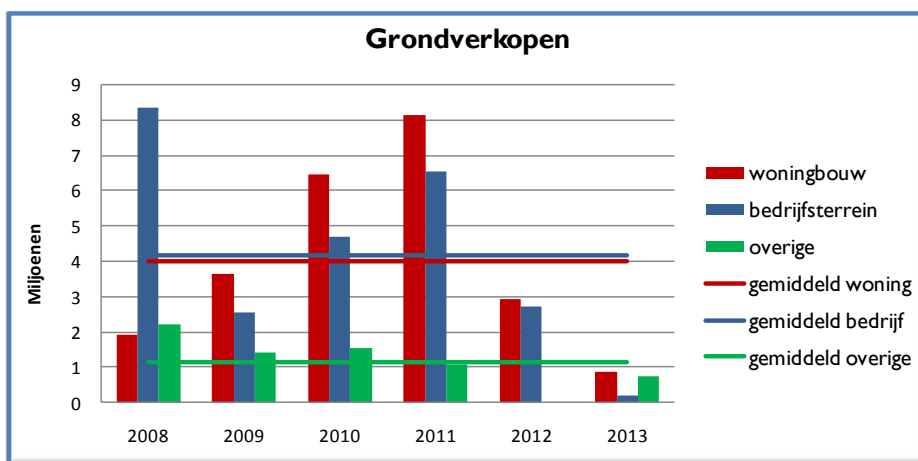
Grondverkopen

Voor het jaar 2013 is een opbrengst van € 11,3 mln. geraamd. Dit is onderdeel van de totale verkoopopgave van 803 woningkavels (excl. SOK Lookwartier) met een geraamde opbrengst van € 57,5 mln. en 44,7 ha aan bedrijfsterreinen met een opbrengst van € 69 mln.

Het afgelopen jaar slechts € 1,9 ontvangen, voor 4 dure en 10 goedkope woningbouw kavels, 1450 m2 aan bedrijfsterreinen en 6070 m2 aan overige bebouwingen (nieuwe brandweerkazerne/moskee).

De start bouw van Iseldoks vindt plaats in 2014 en de geraamde verkoopopbrengst zal in 2014 worden gerealiseerd. Ook voor het A18 Bedrijvenpark is overeenstemming over een aankoop van 23.500 m2 en een optie op 14.500 m2, welke in 2014 zal worden verantwoord.

Onderstaand overzicht is een weergave van de verkopen van de afgelopen jaren. De lijn vertegenwoordigt het gemiddelde van de afgelopen jaren.

Gevolgen voor grondexploitaties

Als gevolg van bovenstaande mutaties zien we de boekwaarde van € 64,8 mln. groeien naar € 67,2 mln, per saldo een toename van € 2,4 mln terwijl gerekend was op een afname van € 0,8 mln. Het moge duidelijk zijn dat met name de tegenvallende verkopen, deels gecompenseerd door lagere uitgaven, dit veroorzaakt.

We gaan ervan uit dat de lagere verkoop voor de woning bouw van 2013 ad €0,9 mln. niet structureel is, gelet op de verkopen van de afgelopen jaren en de aanstaande verkoop van 100 woningen van Iseldoks. In onze risico opzet houden we rekening met een langere looptijd voor de verkoop van grond voor woningbouw. We gaan in deze faseringrisico uit van een verkoop van ca € 3,3 mln voor 12 dure en 40 goedkope kavels per jaar. (zie weerstandcapaciteit) Voor de bedrijfsterreinen is dit jaar een opbrengst van € 0,2 mln gerealiseerd. De gemiddelde verkoop van de afgelopen 6 jaar is € 4,1 mln, de laatste twee jaar liggen onder dat gemiddelde. Bij de actualisatie begin 2014 zullen we daar nader op ingaan en voorstellen doen hoe om te gaan met deze ontwikkeling.

De herprogrammering gelden ad € 4,3 mln zijn verwerkt in de desbetreffende grondexploitaties, te weten Vijverberg, Heideslag, Lookwatier en Iseloks, met als doel meer goedkope kavels te realiseren. De vertaling van deze middelen tot concrete herprogrammering zijn nog niet afgerond. Er lopen diverse onderhandelingen met ontwikkelaars en onderzoeken naar ruimtelijke mogelijkheden binnen desbetreffende gebieden. In 2014 hopen we dit af te ronden om te kunnen verwerken in de eerst volgende actualisatie.

Wat rest is het effect van de extra financieringskosten als gevolg van per saldo mindere opbrengsten ten opzichte van het geraamde, ad € 3,2 mln. (zie bovenstaand overzicht specificatie Bie, kolom verschil 2013). Door het treffen van een voorziening voor de Vijverberg en de Heelweg is geanticipeerd op deze negatieve ontwikkeling. Daarmee is het effect op de eerst volgende actualisatie van de grondexploitaties beperkt.

Totale omvang bouwgrond in exploitatie (BIE)

In totaal zijn er 22 grondexploitaties en met het afsluiten van 7 projecten zijn er nog 15 actief. In onderstaand overzicht ziet u de begroting van alle grondexploitaties. Met daarnaast de daadwerkelijke realisatie aan het begin en aan het eind van het jaar 2013 (boekwaarde). De nog te realiseren bedragen gelden voor de komende jaren. In de bijlage van de jaarrekening is een overzicht per project van de in exploitatie genomen gronden (BIE) opgenomen.

Specificatie bouwgronden in exploitatie					bedragen x € l mln	
Omschrijving	Begroot grondexploitatie	Boekwaarde 1/1/2013	Boekwaarde 31/12/2013	Nog te realiseren		
Verwervingen	-106,1	-95,8	-97,8	-8,3		
Bouwrijpmaken	-60,3	-44,6	-47,6	-12,7		
Plan en VAT kosten	-32,9	-25,6	-26,9	-6,0		
Woonrijpmaken	-24,6	-16,6	-19,2	-5,4		
Diverse kosten	-43,2	-6,7	-9,7	-33,6		
Rente en Beheer	-48,5	-25,2	-28,5	-20,0		
Overige opbrengsten	40,6	13,2	24,2	16,4		
Grondverkopen	258,4	136,5	138,4	120,0		
Totaal	-16,6	-64,8	-67,2	50,5		
Boekwaarde 31 december 2013			-67,2			
Nog te realiseren			50,5			
Verwachte eindwaarde			-16,6			
Inzet voorzieningen			14,1	saldo 31 december 2013		
Afluiting 7 projecten 2013			1,3			
Nog te wachten diverse administratieve aanpassingen			5,4	w.o toekomstige rente		
Verwachte winsten			4,2	eindwaarde		

Als alle uitgaven en inkomsten zijn gerealiseerd zal de verwachte eindwaarde van de grondexploitaties € 16,6 mln. verliesgevend zijn.

Voor de verliesgevende projecten treffen we voorzieningen. Het saldo aan het eind van dit jaar van deze voorzieningen bedraagt € 14,1 mln, voor specificatie verwijzen we naar de bijlage in deze jaarrekening. Als we deze voorzieningen en nog te verwachte diverse administratieve aanpassingen, w.o. toekomstige rente, in mindering brengen, resteert er nog een positief saldo van € 4,2 mln. Dit betreft met name de verwachte eindresultaten van de kantorenlocatie Hamburgerbroek zuid in 2018 ad € 2,4 mln, de grondwallen langs de Bedrijvenweg ad € 1,2 mln in 2015 en de woningbouwlocatie op de Veemarkt € 0,4 mln. in 2015. Deze positieve bedragen zijn weer voeding voor het weerstandvermogen.

4. Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

De omvang van de niet in exploitatie genomen grond bedraagt 50,1 ha en met een balans waarde van ad € 13,1 mln. en is als volgt opgebouwd:

- 30,1 ha aan strategische gronden die voorlopig niet tot ontwikkeling komen of in verkoop kunnen. Voor deze grond houden we een waarde van € 6,-- per m2.
- 0,2 ha een kleine ontwikkeling aan de Bethlehemstraat, welke tot ontwikkeling kan komen zodra kopers zich melden en
- 19,8 ha voor de 2de fase van het A18 bedrijvenpark, vanuit beheer technische reden voorlopig geparkeerd in de koelkast in afwachting van de realisatie van de 1ste fase.

De deelnemende gemeente dragen voor 65% bij in het risico van deze ontwikkeling.

Het afgelopen jaar hebben we naast de afwaardering van een drietal gebieden, de woningen aan de Missetstraat en de Keppelseweg, tegen boekwaarde overgedragen aan het vastgoedfonds voor verkoop. De verkoop aan de Missetstraat is gerealiseerd en de winst is gestort in de egalisatie reserve vastgoedfonds.

Specificatie gronden Niet in exploitatie (Niegg)							bedragen x € l mln	
Project	Boek-waarde	Uitgaven 2013	Inkomsten 2013	Inzet voor-	Afwaar-dering	Boek-waarde	Voor-ziening	
Gronden € 6 m2	-2,7	-0,1	0,5	0,0	0,5	-1,8		
Bethlehemstraat	-0,3	0,0				-0,3	-0,2	
Bedrijventerrein A18 2e fase	-10,6	-0,4				-11,0	-0,4	
Totaal	-13,6	-0,5	0,5	0,0	0,5	-13,1	-0,6	

Voor een specificatie van de gebieden en de werkelijke uitgaven en inkomsten verwijzen we naar de bijlage in de jaarrekening, "Overzicht verloop mutaties grondexploitaties 2013".

5. Weerstandscapaciteit voor grondexploitaties

De stand van de reserve bouwgrondexploitaties en de spaarrisicoreserve bedraagt € 5,9 mln., zie onderstaand overzicht.

		bedragen x € l mln	
		bedrag	
Reserve bouwgrondexploitatie			
Beginstand 1 januari		6,0	
Rente bijschrijving		0,4	
Actualisatie grex 2013:	algemene reserve	0,9	
Toekomst Iseldoks:	algemene reserve	0,3	
Toekomst Iseldoks:	1,5 mln brandweer/mobiliteit (jaarlijks)	0,1	
Rekeningresultaat grex 2013:	na bestemming	-1,2	
Cascade model:	algemene reserve	-1,6	
		31 december 2013	4,9
Spaarrisicoreserve			
Beginstand 1 januari		0,0	
Bijdrage meerjaren begroting		1,0	
		31 december 2013	1,0
Totaal beide reserves		31 december 2013	5,9

Op de reserve bouwgrondexploitaties is de spelregels voor het cascade model van toepassing. Het cascade model regelt de overheveling van de reserve bouwgrondexploitaties met de algemene reserve bedrijfsvoering. De hoogte van de reserve bouwgrondexploitatie is afhankelijk van de risico's die zijn bepaald voor de projecten bij de actualisatie (zgn. risicokaarten) Het totaal van de risicokaarten bedraagt € 4,9 mln en een overheveling van € 1 mln. aan de algemene reserve bedrijfsvoering is van toepassing.. Het huidige cascademodel houdt geen rekening hoe de reserve zich in de toekomst zal ontwikkelen (fasering) en ook niet met de overall risico's Een heroverweging van de spelregel met betrekking tot het cascademodel is gewenst (zie benodigd weerstandvermogen).

Met de opheffing van de taskforce woningbouw is ook een heroverweging van de functie van de spaarrisicoreserve mogelijk aan de orde. De spaarbedragen zijn geregeld in de begroting en zouden kunnen worden toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie. Bovendien dienen beide reserves hetzelfde doel en heen en weer geschuif tussen beide, draagt niet bij aan inzichtelijkheid. Bij de Meerjarenprognose grondexploitaties bieden wij u inzicht in de actualiteit van onze financiële spelregels en doen we voorstellen voor aanpassing en verbetering. Ook wordt dan weer een actualisatie voorgelegd van de grondexploitaties, risico's en benodigd weerstandvermogen

Benodigd weerstandsvermogen

In totaal hebben we een bedrag van 19,5 mln. nodig om de te verwachte kosten en de risico's op te kunnen vangen. Hieronder beschouwen we uit welke componenten dit is opgebouwd:

- € 1,1 mln. project Iseldoks t.b.v. parkeren/Sensire (eenmalig in 2014)
- € 0,8 mln. jaarlijkse rente en beheerskosten strategische gronden 2014-2023
- € 3,3 mln. rente/inflatie t.b.v. voorzieningen voor de periode 2014-2023
We treffen voorzieningen op basis van contante waarde, deze aanvulling is nodig om op het moment van afsluiting van de desbetreffende projecten (eindwaarde) het verlies te kunnen pareren.
- € 4,9 mln *Risicokaarten per project*
Dit bedrag wordt jaarlijks geactualiseerd en is het totaal van alle risicokaarten van de projecten.
- € 6,5 mln. *Overall Faseringsrisico woningbouw*
Per project worden aannames gedaan hoe de verkopen van de woningbouw in tijd zullen verlopen (fasering). Vanuit een overall benadering houden we rekening met een langere looptijd dan geraamd in onze grondexploitaties (ca 5 jaar. tot 2028)
- € 1 mln. *Overall afzetrisico woningbouw*
Wij gaan ervan uit dat we uiteindelijk alle nu nog resterende 790 kavels verkopen. De huidige markt is echter zodanig dat niet valt uit te sluiten dat een deel onverkocht blijft. Immers de gemeente en de particulieren hebben een grotere planvoorraad dan de verwachte vraag. (Verhouding planvoorraad: gemeente 1/3 en particulieren 2/3)
- € 2 mln. *Herprogrammeringsrisico* € 2 mln.
Met het terugtrekken van KWP uit de ontwikkeling Iseldoks hebben we bij de besluitvorming van Toekomst Iseldoks een overall risico aangehouden voor verdere afwaardering van de grondopbrengst van de Oude IJsseloevers.
- € 0,0 mln. *Overige risico's*
We hadden bij de actualisatie een extra risico aangehouden van € 0,5 mln voor de gevolgen van het niet nakomen van een contract door een ontwikkelaar, dit is werkelijkheid geworden en vertaald in deze jaarrekening door het treffen van een voorziening. Daarmee is dit risico omgezet in een daadwerkelijk verlies.

In onderstaand overzicht zijn de nog te verwachte kosten en de risico's gestapeld weergegeven. De lijn vertegenwoordigt het verwachte beschikbare vermogen.

Dit verwachte beschikbare vermogen start met een saldo van € 5,9 mln. En zal worden gevoed met bedragen die in de meerjaren begroting zijn geraamd. Dit betreft de bijdrage aan de spaarrisicoreserve (restant 4,6 mln.), de dekkingsmiddelen genoemd bij het raadsbesluit over de Toekomst van het project Iseldoks. En aanvullende voeding is nog te verwachten uit de geraamde winstgevendende grondexploitaties (4,2 mln.).

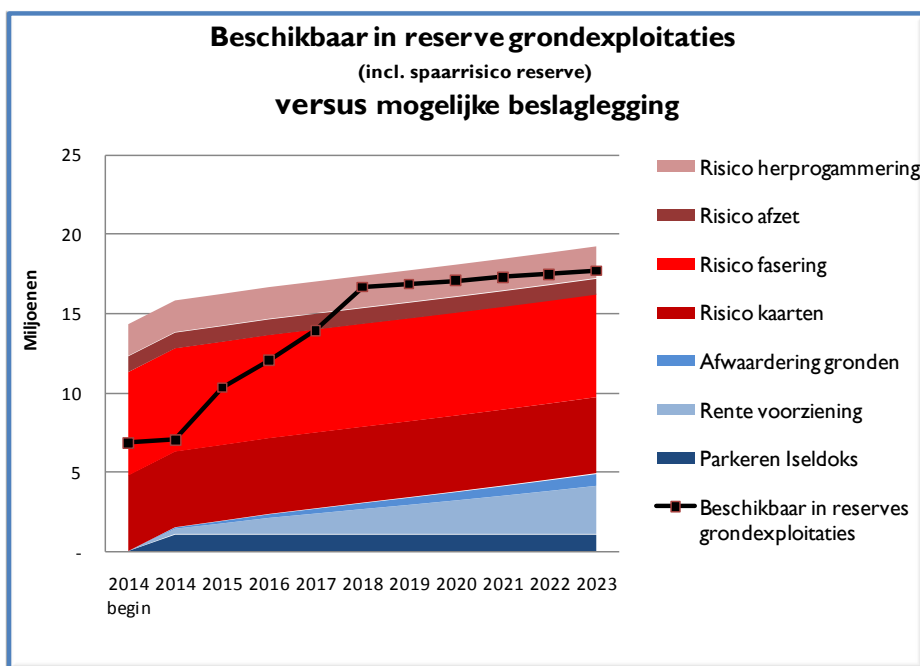
Hiermee maken we inzichtelijk wanneer ons weerstandscapaciteit voldoende is. Mede als gevolg van het cascade-effect zien we dat het gewenste niveau net nog niet is bereikt.

Ontwikkeling weerstandsvermogen

Conform bestendige gedragslijn zullen wij bij het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) 2014 een actuele analyse geven van de grex-resultaten, de risico's en het benodigd weerstandsvermogen. Hierbij zal aangegeven worden welke aanvullende voorzieningen er getroffen moeten worden en of er al dan niet een toevoeging benodigd is vanuit de algemene reserve bedrijfsvoering, naar de algemene reserve grondexploitaties (cascademodel).

Financiële effecten zullen verwerkt worden in de begroting 2015.

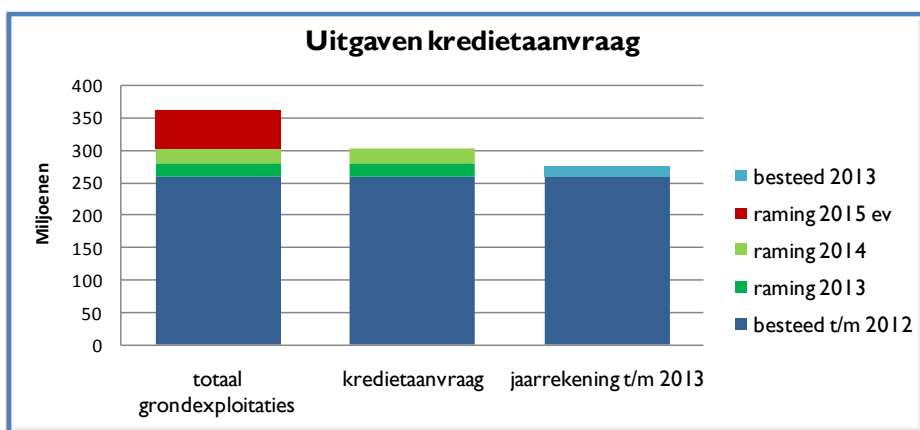
Conform de toezegging aan de gemeenteraad is de stuurgroep Bedrijventerrein Achterhoek West (BAW) bezig met het opstellen van een integrale risicoanalyse voor het A18 Bedrijvenpark en het EBT. Er vindt een analyse plaats van markt- en prijsontwikkelingen hetgeen leidt tot het opstellen van een aantal scenario's voor de grondexploitatie en bijbehorend risicoprofiel. Deze ontwikkelingen worden meegenomen bij de komende actualisatie van het MPG.

6. Kredieten

Het afgelopen jaar is in totaal voor de grondexploitaties een bedrag van € 12,54 mln. aanvullend krediet gevraagd en is door de raad € 10 mln. gehonoreerd. Voor het A18 bedrijvenpark is geen aanvulling verleend. In totaal zijn er de afgelopen jaren voor € 303,5 mln. aan kredieten verleend. Deze aanvraag is gebaseerd op de gerealiseerde uitgaven tot en met 2012 en de nog te realiseren uitgaven in 2013 en 2014.

In werkelijkheid is hiervan € 274,5 mln. benut en blijft daarmee binnen het krediet. Op basis van een analyse per project constateren we wel een overschrijding van het project Pelgrimterrein. Dit wordt veroorzaakt door de doorbetaling van een provinciale subsidie, per saldo budgettair neutraal. Het project is afgesloten en een aanvulling is niet meer noodzakelijk.

Paragraaf 8: Rechtmatigheid

Algemeen

De rechtmatigheidcontrole wordt een aantal jaren geleden geïntroduceerd als een extra instrument ter ondersteuning van de controlerende taak van uw raad. De praktijk leert dat de strekking van de controleverklaring de prioriteit krijgt, terwijl de aandacht eigenlijk uit zou moeten gaan naar de geconstateerde rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden.

Wij als college leggen zelf verantwoording aan uw raad af over geconstateerde onrechtmatigheden. Hiermee ontstaat een directe communicatie tussen het college en de raad en komt de verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheidsverklaring meer te liggen waar die hoort: bij ons college als dagelijks bestuur.

De accountant heeft net als in de voorgaande jaren een verklaring met rechtmatigheidoordeel verstrekt. Daarnaast hebben wij in de paragraaf rechtmatigheid zelfstandig verantwoording afgelegd over geconstateerde onrechtmatigheden.

Uitgangspunten van de raad

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstolerantie en de rapporteringstolerantie(s) opgenomen zoals door de gemeenteraad vastgesteld in het controleprotocol voor het controlejaar 2013 op 7 november 2013. De raad houdt zich hiermee aan de minimumeisen zoals deze zijn opgenomen in het BADO.

<i>Goedkeuringstolerantie</i>	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	<i>Oordeelonthouding</i>	<i>Afkeurend</i>
<i>Fouten in de jaarrekening (% lasten)</i>	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
<i>Onzekerheden in de controle (% lasten)</i>	$\leq 3\%$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 in onze gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 1,64 miljoen en een totaal van onzekerheden van circa € 5,01 miljoen de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten.

Voor de rapporteringstolerantie stelt de raad als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid ten aanzien van baten, lasten en balansmutaties vanaf 0,1% van de totale lasten rapporteert. Op basis werkelijke uitgaven in 2013 van onze gemeente betekent dit dat fouten of onzekerheden vanaf € 164.000 gerapporteerd worden.

Verantwoording door het college op de uitgangspunten van de raad

In het vervolg van deze paragraaf lichten wij de organisatie van de controlefunctie toe. Vervolgens presenteren wij per rechtmatigheids criterium (voorwaardencriterium, begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium (M&O) onze bevindingen. Omdat het totaal van fouten binnen de door de raad vastgestelde toleranties blijven, is onze conclusie dat de financiële beheershandelingen binnen de financiële rechtmatigheidskaders tot stand gekomen zijn.

Wij concluderen daarom aan de hand van de door ons uitgevoerde rechtmatigheids-onderzoeken:

De financiële beheershandelingen die tot uitdrukking komen in deze jaarrekening zijn binnen de financiële rechtmatigheidskaders van de raad en hogere overheden tot stand gekomen.

Organisatie van de controlefunctie

Gemeente Doetinchem heeft zichzelf als doel gesteld de bedrijfsvoering “in control” te krijgen. Hebben we het over control, dan hebben we het over: weten wat je wilt bereiken, hoe je dat op juiste manier kunt doen, tegen welke risico’s je kunt aanlopen en hoe je hierop kunt sturen. Het controlinstrumentarium ondersteunt hierbij. Voor ons is *control* op zich geen doel, maar *in control zijn* wel. Hiertoe stellen we jaarlijks een Controlplan op. De meest recente versie hebben wij 25 februari 2014 vastgesteld en heeft voor u ter inzage gelegen. Het Controlplan bevat onze visie op control en concrete acties die we in dat kader gaan uitvoeren. Met (ingewikkelde) systemen en omvangrijke plannen denken wij ons doel niet te kunnen bereiken; het heeft onze voorkeur om op het juiste moment de volgende stap te zetten en actie te ondernemen waar dat nodig is. Voor onze organisatie moet het zo min mogelijk belastend zijn.

In het Controlplan hebben wij de dossiers beschreven waarop wij rechtmatigheidsaudits uitvoeren:

- Subsidieverlening
- Belastingen en bouwleges
- Inkoop en aanbesteding
- Personeels- en salariskosten
- Grondexploitatie
- WWB, IOAW, IOAZ, Bbz 2004.
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Van derden ontvangen gelden die onder Single information single audit (Sisa) vallen¹
- Treasury

¹ Voor een specificatie verwijzen we u naar hoofdstuk 6 van de jaarstukken.

Naast de rechtmatigheidsaudits op de genoemde dossiers is gestart met een verbetertraject op de beheersing en verantwoording op subsidies van derden die niet in die genoemde dossiers opgenomen zijn. In het algemeen zijn het incidentele subsidieprocessen. In het verbetertraject is specifiek aandacht besteed aan de aanvraagfase, uitvoeringsfase en verantwoordingsfase. Dit traject is doorlopen met betrokken budgethouders en die verantwoordden onder Sisa. Het beheer van de dossiers blijft nog steeds een aandachtspunt. Voor de subsidieverlening is inmiddels een nieuwe opzet is gemaakt om het proces te bewaken. Wij verwachten dat dit subsidievolgsysteem bruikbaar is voor de ontvangen subsidies en dat daarmee die processen ook aan kwaliteit winnen, dat de interne beheersing en controle beter gewaarborgd worden.

Hierna volgen de resultaten van de rechtmatigheidsonderzoeken.

Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidscriteria

Financiële² rechtmatigheidsfouten worden bepaald aan de hand van drie criteria:

1. Voorwaardencriterium: Zijn baten, lasten en balansmutaties conform geldende wet- en regelgeving tot stand gekomen?
2. Begrotingscriterium: Zijn de financiële beheershandelingen tot stand gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's?
3. Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: Zijn zodanige maatregelen getroffen dat voorkomen wordt dat derden misbruik of oneigenlijk gebruik maken van overheidsmiddelen?

Hierna worden per criterium de bevindingen genoemd.

I. Voorwaardencriterium

Op de dossiers waarop wij in 2013 rechtmatigheidscontroles hebben uitgevoerd, zijn in de hierna opgenomen tabel de fouten en onzekerheden opgenomen.

Dossier	massa	fout	in %	onzekerheid	in %
Subsidieverlening	€ 25.288.000	€ 0	0,00%	€ 0	0,00%
Belastingen en bouwleges	€ 26.515.000	€ 13.788	0,05%	€ 0	0,00%
Inkoop en aanbesteding	€ 139.089.116	€ 82.016	0,06%	€ 0	0,00%
Personeels- en salariskosten	€ 29.622.000	€ 0	0,00%	€ 0	0,00%
Grondexploitatie	zie paragraaf 7	€ 0	0,00%	€ 0	0,00%
Regelingen uit Sisa	zie hoofdstuk 6	€ 0	0,00%	€ 0	0,00%
Treasury	zie paragraaf 4	€ 0	0,00%	€ 0	0,00%
Wet werk en bijstand	€ 13.942.000	€ 0	0,00%	€ 0	0,00%
Bijzondere bijstand	€ 566.801	€ 4.931	0,87%	€ 0	0,00%
loaw, loaz, Bbz 2004 en langdurigheidstoelage	€ 1.333.000	€ 652	0,05%	€ 0	0,00%
Wet maatschappelijke ondersteuning	€ 6.791.238	€ 0	0,00%	€ 10.757	0,16%
Totale fout/onzekerheid		€ 101.387		€ 10.757	

² We hebben het steeds over financiële rechtmatigheid, aangezien het gaat om de rechtmatige totstandkoming van financiële beheershandelingen. Baten, lasten en balansmutaties zoals ze in een boekjaar verwerkt zijn (en hierdoor in de jaarrekening staan) moeten conform geldende wet- en regelgeving tot stand gekomen zijn.

Toelichting op de fouten en onzekerheden

Subsidieverlening

Hierbij hebben we geen financiële fouten geconstateerd. Ten aanzien van de subsidieverlening zijn er echter nog steeds verbeterpunten te benoemen die tot een betere procesbeheersing moeten leiden. Deze hebben vooral te maken met het vastleggen van afspraken over verantwoording met gesubsidieerde organisaties. We zullen het proces actiever gaan volgen met een subsidievolgsysteem.

Bouwleges

Op de bouwleges hebben wij in een uitgebreide steekproef een viertal fouten geconstateerd van totaal € 2072,-. Er zijn relatief kleine fouten gemaakt die verschillend van aard zijn. De berekeningsgrondslag is niet eenvoudig en geeft blijkbaar nog te gemakkelijk kans op fouten. De verdergaande toepassing van automatisering zal hier verbetering in kunnen brengen. Wanneer deze fout wordt geëxtrapoleerd over het totaal aan inkomsten bouwleges bedraagt de fout € 13.788,-

Inkoop en aanbesteding.

Het betreft hier een incidentele fout waarbij (te) voortvarend is ingegaan op een gunstig aanbod van een huisleverancier. Het is geconstateerd in een onderzoek van ruim 400 dossiers waarbij het een inkoop/aanbesteding betreft boven € 50.000,-. Het gebruik van het contractenregister en de spelregels voor inkoop en aanbesteding worden steeds beter toegepast. Aandachtspunt blijft dat het register volledig en actueel is en blijft. De betrokken budgethouders zijn daar primair verantwoordelijk voor.

Bijzondere bijstand

Uit de steekproef bleek dat door een tijdelijk medewerker een vergoeding voor medische voorzieningen was verstrekt waarbij de vergoeding van de zorgverzekeraar niet in mindering is gebracht. Aangezien de oorzaak direct te herleiden was, heeft er een nader onderzoek plaatsgevonden voor de dossiers die de medewerker in behandeling had. Dit heeft geleid tot het constateren van een financiële fout van totaal € 1041,34. Geëxtrapoleerd over de massa levert dit een fout op van € 4.931,-

Bijstand voor zelfstandigen (Bbz uitkering)

Bij het verstrekken van een lening is een fout gemaakt bij een inkomenstoets. Het betreft een incidentele fout.

Wet maatschappelijke ondersteuning.

Bij een tweetal facturen € 205,- en € 266,- is een fout gemaakt bij de uitbetaling. Het betreft vergoedingen voor kosten die wel gemaakt zijn en voor vergoeding in aanmerking komen, maar in het proces onvoldoende gecheckt of beoordeeld zijn. Deze fouten kunnen worden opgevat als onzekerheden. Geëxtrapoleerd over de massa betreft de omvang van de fout € 10.757,-

2. Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. Met andere woorden: zijn de bij een programma horende budgetten en kredieten niet overschreden. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de raad is gerespecteerd. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen worden gemeld bij de gemeenteraad zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Wij hebben hieraan invulling gegeven door tussentijdse rapportages. Zo worden prestaties, planning en budgetten gevolgd. Een dreigende begrotingsoverschrijding wordt dan in de loop van het jaar signaleerd en aan de raad voorgelegd.

Indien een wijziging van de begroting niet meer in het jaar zelf is of kon worden voorgelegd aan de raad zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Gaat het echter om overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid én worden ze goed herkenbaar opgenomen in de jaarrekening, dan kan de raad deze uitgaven alsnog autoriseren. Doen dergelijke situaties zich voor bij gemeente Doetinchem, dan nemen we die in deze paragraaf op en vragen we de raad hiermee deze alsnog goed te keuren. De accountant moet deze overschrijdingen overigens wel opnemen in zijn verslag van bevindingen aangezien hij zijn verklaring afgeeft bij de door het college opgemaakte jaarrekening en voor hem dan dus nog niet vaststaat of de raad de overschrijdingen ook inderdaad zal autoriseren.

De algemene lijn is dus dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet worden meegewogen in het accountantsoordeel. Daarnaast worden nog negen soorten begrotingsoverschrijdingen onderscheiden. Hierna worden ze weergegeven met hun gevolg voor de rechtmatigheid:

Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
1 Overschrijding, gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	5 Overschrijding, niet passend binnen beleid, tegen beter weten in niet gemeld
2 Overschrijding bij open einde (subsidie)regelingen	6 Overschrijding, passend binnen beleid, tegen beter weten in niet gemeld
3 Overschrijding door activiteiten als boetes, procedures en naheffingsaanslagen na het verantwoordingsjaar	7 Overschrijding, gecompenseerd door niet direct gerelateerde extra inkomsten waarbij de raad nog geen besluit heeft genomen over die extra inkomsten
4 Overschrijding op investeringen met als gevolg hogere kapitaallasten in jaren na investeren	8 Overschrijding door activiteiten als boetes, procedures en naheffingsaanslagen tijdens het verantwoordingsjaar
	9 Overschrijding op investeringen met als gevolg hogere kapitaallasten in het jaar van investeren

Tenslotte is het nog mogelijk dat budgetafwijkingen weliswaar in financiële zin binnen de begroting blijven maar dat er aanzienlijk minder prestaties geleverd zijn c.q. andere activiteiten ontplooid zijn dan in de begroting specifiek als doelstelling was aangegeven. Het gaat dan om afwijkingen van de beoogde prestaties. Neemt de accountant deze waar, dan heeft dit geen gevolgen voor de accountantsverklaring maar zal hij hiervan wel melding doen.

Bevindingen ten aanzien van het begrotingscriterium

1. Programma's

Wij hebben de jaarrekening 2013 op programmaniveau beoordeeld op overschrijdingen. Alleen de lastenkant is in de toets betrokken. Er zijn 6 programma's die een overschrijding aan de lastenkant laten zien. Hierna worden ze weergegeven waarbij is vermeld om welke van de hiervoor genoemde negen soorten overschrijdingen het gaat.

Progr.	Omschrijving programma	n begroot	Lasten werkelijk	Saldo	Toelichting
0	Algemeen bestuur	11.078	11.046	30	geen overschrijding
1	Openbare orde en veiligheid	3.823	3.921	-98	soort 1
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	10.699	11.286	-587	binnen beleidskaders / soort 1
3	Economie en cultuur	8.437	8.243	194	geen overschrijding
4	Onderwijs	9.271	8.999	272	geen overschrijding
5	Sport en recreatie	11.182	12.834	-1.651	soort 1
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	52.893	55.844	-6.951	soort 1
7	Volksgezondheid en milieu	16.227	15.689	538	geen overschrijding
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	25.749	26.007	-1.059	binnen beleidskaders
9	Financiering en algemene dekkingmiddelen	15.545	24.796	-9.253	binnen beleidskaders / soort 1
Totaal programma's		164.903	183.469	-18.566	

Toelichting:

In deze toelichting worden alleen de programma's onderbouwd waar sprake is van een overschrijding op het totaal van de lasten.

Het mag duidelijk zijn dat het totaalbedrag van de toelichting niet aansluit bij het totaalbedrag van de overschrijding op het betreffende programma, omdat slechts die posten worden onderbouwd die geleid hebben tot een overschrijding (er kunnen namelijk ook posten met een onderschrijding zijn, maar die worden in dit kader niet toegelicht).

Hiermee kan geconcludeerd worden dat er weliswaar sprake is van begrotingsoverschrijding op zeven programma's. Een deel van deze overschrijdingen past binnen de beleidskader van de raad. Dit wordt derhalve niet meegewogen in het accountantsoordeel. Bij de resterende overschrijdingen is sprake van overschrijdingen waar hogere opbrengsten, in de vorm van bijdragen van derden of onttrekkingen aan reserves of voorzieningen/transitoria, tegenover staan waardoor van onrechtmatigheid, relevant voor het accountantsoordeel, geen sprake is.

Progr.	Omschrijving programma	Product	Omschrijving	Binnen beleidskater s	Overschrijding	Toelichting
1	Openbare orde en veiligheid	120	Brandweer en rampenbestrijding		-114.000	Voor brandweertaken die in 2013 al waren overgedragen aan de cluster Brandweer Achter West (BAW) van de Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland (VNOG) zijn nota's ontvangen. Deze hebben wij in rekening gebracht bij de VNOG. Er staan derhalve direct gerelateerde opbrengsten tegenover.
	Programma 1 Openbare orde en veiligheid			0	-114.000	
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	210	Wegen, straten en pleinen		-120.000	Betreft verrichte werkzaamheden voor derden voor schoonmaken van wegen en straten. Deze zijn in rekening gebracht bij derden. Er staan derhalve direct gerelateerde opbrengsten tegenover.
		210	Wegen, straten en pleinen		-128.000	Betreft verrichte werkzaamheden voor derden voor leggen van labels en leidingen wegen. Deze zijn in rekening gebracht bij derden. Er staan derhalve direct gerelateerde opbrengsten tegenover.
		214	Parkeren	-198.000		Betreft investeringen, de Veen'tjes, welke gedeelt worden uit reserves. Krediet projectnummer 78036 kwaliteitsverbetering de Veen'tjes (begrotingszwaaij 2011 nummer 47). Hiermee neutraal met 980 mutaties reserves.
		214	Parkeren	-220.000		Betreft het saldo op het product parkeren. Conform besluitvorming bij de instelling van het parkeerfonds worden voor- dan wel nadelen verrekend met de reserve parkeerfonds. Hiermee neutraal met 950 mutaties reserves.
	Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			-418.000	-248.000	
5	Sport en recreatie				-1.750.000	Betreft uitgaven voor het therapiebad IJzenbaai Rozengarde waarvoor van de provincie GSO4 gelden zijn ontvangen.
	Programma 5 Sport en recreatie			0	-1.750.000	
6	Sociale voorzieningen en werkgelegenheid	610	Bijstandsverlening en inkomensvoorziening en		-3.725.000	De bijstanduitgaven zijn hoger dan begroot door een groter aantal bijstandgerechtigden als in de primitieve begroting. De rijksbijdrage voor het inkomensdeel WWB is daarentegen ook hoger vastgesteld. Er staan derhalve direct gerelateerde opbrengsten tegenover de hogere uitgaven. De begroting is tussentijds niet bijgesteld.
		611	Werkgelegenheid		-607.000	Via de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn gelden ontvangen voor jeugdwerkloosheid (377.000 euro), werkgeversdiensten (130.000 euro) en voorbereiding ESF (100.000 euro). Deze rijksmiddelen zijn toegevoegd aan de daarvoor bestemde transitoria. Totaal 607.000 euro neutraal met inkomsten op product 921 algemene uitkering gemeentefonds.
		611	Werkgelegenheid		-609.000	Aan de Wedeo is meer uitbetaald dan begroot. De bijdrage voor de Wedeo wordt op grond van de gemeenschappelijke regeling bepaald aan de hand van de ontvangsten rijksbijdrage voor de sociale werkvoorziening. Deze was hoger dan begroot. Tegenover de hogere uitgaven staan dus direct gerelateerde opbrengsten.
		623	Participatiebudget		-2.292.000	De inkomsten op het werkloos WWB worden via dit product toegevoegd aan de gemeenteregeling participatiebudget. Tegenover deze last staat een rijksbijdrage (direct gerelateerde opbrengst).
	Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening			0	-7.233.000	
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	830	Bouwgrondexploitatie	-1.528.000		Betreft bruto op nesen van een voorziening A18 Bedrijvenpark. Hiergegenover staat een vordering op de deelnemende gemeenten.
	Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			-1.528.000	0	
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	960	Saldo van kostengplaatsen		-1.176.000	Betreft de administratieve doorbelasting vanuit kostengplaatsen. Op dit product zijn de inkomsten voor nagenoeg hetzelfde bedrag hoger.
		980	Mutaties reserves	-4.922.000		Deze mutaties in reserve zijn neutraal met de andere producten in de gemeentebegroting.
		990	Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming	-2.752.000		Betreft het saldo van de jaarrekening.
	Programma 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen			-7,674,000	-1,176,000	

2. Kredieten

Naast de programma's zijn is ook bij de kredieten beoordeeld hoe een eventuele overschrijding veroorzaakt is. De afwijkingen groter dan € 50.000 betreffen:

Projectnr.	Omschrijving	Krediet	Uitgaven	Saldo	Toelichting
70201	ict infrastruct. 2013samenwerking partners 098-2013	380.000	418.883	-68.883	Het nadeel is ontstaan door investering in de databaseserver. Vooruitlopend op ontwikkelingen is in 2013 een investering gedaan. De dekking komt via het SLA investeringsplan waarbinnen de investeringen jaarlijks kunnen fluctueren.
70704	verbouw havenstr. 80 09/097, 010/49, 010/113 011/64	2.735.000	3.114.997	-379.997	De lange doorlooptijd en de onvoorzene veranderingen t.o.v. oorspronkelijke projectdefinitie hebben uiteindelijk een geresulteerd dat het projectbudget is overschreden. De verkoop van het pand Plantenbrast2 € 217.500 wordt ten gunste gebracht van dit saldo. Dekking van het resterende bedrag moet worden gevonden door een ombuiging binnen de exploitatie van Buha en Services.
72103	ruimachtlaan08-117, 09-47, 09-76, 010/026, 013/75	5.022.620	5.232.087	-209.467	Tegenover de hogere uitgaven staan eveneens hogere inkomsten tot een bedrag van 257.000.
72155	oost. randweg engineering/di. voering/toez. 72153	0	305.831	-305.831	Dit krediet is onderdeel van krediet 72153 costelijke randweg met een restantkrediet van nog ruim € 20 miljoen.
72805	verv elektrisch gemaal de huet 11/016	435.000	487.678	-52.678	Overschrijding komt ten laste van het project 77849 krediet vervanging gemalen grp met een restantkrediet van afgerond € 223.000.

Overigens betreft het hier in alle gevallen een onrechtmatigheid die niet meetelt in het oordeel van de accountant.

3. M&O-criterium

Bij de uitvoering van de rechtmatigheidsonderzoeken is het onderwerp misbruik en oneigenlijk gebruik aan de orde geweest in die zin dat beoordeeld is of er voldoende waarborgen binnen de processen zijn dat voorkomen wordt dat derden misbruik of oneigenlijk gebruik kunnen maken van overheidsmiddelen/-voorzieningen. Dit heeft bij de volgende dossiers geleid tot het maken van opmerkingen. Overigens wil dit niet zeggen dat er ook daadwerkelijk sprake is van misbruik en/of oneigenlijk gebruik; het gaat er hier om dat in het proces waarborgen verankerd zijn. Voor alle bevindingen geldt dat we deze bespreken met de betreffende afdelingshoofden en toetsen of er verbeteringen ook daadwerkelijk worden doorgevoerd.

Subsidieverlening:

In het rechtmatigheidsonderzoek is aandacht besteed aan misbruik en oneigenlijk gebruik. In dat verband is bekeken of bij de subsidieverlening aanvullende maatregelen zijn genomen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen: denk bijvoorbeeld aan toezicht ter plaatse door een toezichthouder, aanvullende controle op de aangeleverde financiële stukken etc.. Eén van deze maatregelen is het hanteren van een controleprotocol dat in 2012 is vastgesteld, in het kader van nieuwe Algemene Subsidieverordening gemeente Doetinchem 2012 . De subsidieverordening is na een evaluatie eind 2013 geactualiseerd.

Inkoop en aanbesteding:

Naleving van inkoop- en aanbestedingsregels bepaalt voor een belangrijk deel het resultaat op misbruik en oneigenlijk gebruik. We constateren dat het steeds beter gaat. De deskundigheid van de inkoopadviseurs wordt steeds vaker vroeg in het inkooptraject ingezet. Het contractenregister kan (nog steeds) meer aandacht krijgen want het blijkt dat er contracten en verplichtingen zijn die niet zijn geregistreerd. In een register worden de contracten opgenomen en wordt inzichtelijk welke contracten op welk moment aandacht behoeven.

Werk en inkomen:

Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik krijgt nadrukkelijk aandacht binnen kwaliteitssysteem dat de afdeling werk en inkomen hanteert. Dit kwaliteitssysteem wordt verder uitgebouwd op de meting van de kwaliteit en doelmatigheid van de reïntegratie-activiteiten. A.h.v. trainingen wordt gewerkt aan verbeteren van de kwaliteit van de controles en werkprocessen in het algemeen.

Integriteit

Van belang is ook dat de spelregels m.b.t. integriteit duidelijk zijn en worden nageleefd om misbruik en oneigenlijk gebruik binnen onze organisatie te voorkomen. In 2013 zijn er geen meldingen ten aanzien van schendingen op dit vlak binnengekomen

Burgemeester en wethouders, de raad en de medewerkers moeten bij hun handelen de kwaliteit van het openbaar bestuur centraal stellen. Integriteit is een belangrijke voorwaarde vanwege de belangen van de gemeente en die van de burgers.

Bestuurlijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt, wordt aanvaard en dat er de bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen aan collega-bestuurders of de gemeenteraad of aan organisaties en burgers voor wie bestuurders hun functie vervullen.

Ambtelijke integriteit vraagt van ambtenaren een speciale verantwoordelijkheid. De Doetinchemse burgers hebben immers recht op ambtenaren die kundig en integer zijn.

Integriteit politieke ambtsdragers

De wijze van handelen van politieke ambtsdragers is voor een belangrijk deel beschreven en vastgelegd in de Gemeentewet. Hierbij gaat het om de uitoefening van met het ambt onverenigbare functies, om verboden handelingen, om deelname aan stemming in bepaalde en om nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van de politieke functie. Daarnaast gelden gemeentelijke regels en procedures.

Sinds 2005 werkt de gedragscode bestuurlijke integriteit voor alle politieke ambtsdragers.

Deze code bevat de kernbegrippen en bepalingen over hoe een bestuurder of volksvertegenwoordiger integer dient te handelen. Onderdeel van de code is, dat college en raad jaarlijks hun (on-)bezoldigde nevenfuncties publiek maken.

Ook geldt de vaste afspraak, dat de gemeenteraad het thema integriteit regelmatig op de agenda plaatst. Op 4 april 2013 vond de miniconferentie 'Omgaan met vertrouwelijke informatie - naar Doetinchemse essenties' plaats. Dit resulteerde onder andere in de vaststelling van gedragsregels Geheimhouding en de gemeenteraad...de regels'.

Voorafgaande aan de benoeming van wethouders vindt een gereguleerd onderzoek van de geloofsbrieven plaats. Dit onderzoek is in 2006 uitgebreid van de zogenaamde i-toets. Die neemt een externe deskundige af. Deze brengt advies uit aan de kandidaat-wethouder.

Een volwaardig integriteitsbeleid bestaat naast beleid ook uit handhaven. Een goede handhaving omvat het adequate en consequente optreden tegen vermeende integriteitsschendingen. Daarom heeft de raad in 2008 'Het stappenplan onderzoek en registratie integriteitsschendingen politieke ambtsdragers' vastgesteld. Dit stappenplan is van toepassing op alle politieke ambtsdragers (burgemeester, wethouders, raadsleden en raadsopvolgers). Het bevat concrete richtlijnen over de werkwijze als een melding van een integriteitsschending binnenkomt..

Integriteit ambtenaren

Het voeren van integriteitsbeleid is een wettelijke verplichting. Artikel 125quater van de Ambtenarenwet regelt onder andere, dat het bevoegd gezag

- a. een integriteitsbeleid voert dat is gericht op het bevorderen van goed ambtelijk handelen en dat in ieder geval aandacht besteedt aan het bevorderen van integriteitsbewustzijn en aan het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en discriminatie;
- b. ervoor zorgt dat het integriteitsbeleid een vast onderdeel uitmaakt van het personeelsbeleid in ieder geval door integriteit in functioneringsgesprekken en werkoverleg aan de orde te stellen en door het aanbieden van scholing en vorming op het gebied van integriteit;
- c. draagt zorg voor de totstandkoming van een gedragscode voor goed ambtelijk handelen.

Het Doetinchems integriteitsbeleid legt niet alleen de nadruk op het maken en naleven van regels en voorschriften en de controle daarop. Er worden ook accenten geplaatst bij de 'zachtere' kant van het integriteitsbeleid. Hierbij gaat het om cultuur, bewustwording en het stimuleren van de individuele competenties. De ambtelijke organisatie staat namelijk voor ziel, zin en zakelijkheid. Dus ook voor een cultuur van verantwoordelijkheid waarin professionals elkaar ondersteunen en corrigeren via collegiale toetsing en consultatie. Het is de cultuur van beroepstrots en arbeidsvreugde. Met goede arbeidsvoorwaarden, opleiding en vorming biedt de organisatie instrumenten aan medewerkers om zich vakinhoudelijk en moreel verder te ontwikkelen.

Artikel 15:1 van de Doetinchemse Arbeidsvoorwaarden (DAR) regelt de rechten en plichten van de ambtenaar. Artikel 15:2, lid 1 van de DAR bevat de klokkenluidersregeling. Deze regeling is vastgesteld voor het op juiste wijze omgaan met vermoedens van misstanden.

Vanaf 2000 geldt voor de ambtelijke organisatie de 'Gedragscode voor ambtenaren bij de gemeente Doetinchem'. De gedragscode omvat 10 bepalingen. Medewerkers ontvangen de code bij hun indiensttreding.

Sinds 2007 neemt de burgemeester de ambtseed/belofte af tijdens de introductie-bijeenkomsten voor nieuw personeel. Hij verbindt aan deze plechtigheid een korte lezing over hoe het bestuur tegenover integriteit staat en wat de medewerker van dat bestuur mag verwachten, als zijn of haar integriteit in het geding is. Hierbij ligt het accent op beschutting en bescherming van de medewerker wiens integriteit onterecht ter discussie staat.

Medewerkers ontvangen bij hun indiensttreding een brief, waarin wordt uitgelegd wanneer en waarom zij nevenactiviteiten moeten melden. Daarvoor is een speciaal formulier ontwikkeld. De direct leidinggevende bekijkt de melding en verbindt aan de nevenactiviteiten voorwaarden als deze het gemeentelijk belang negatief (kunnen) raken.

Naast een klachtenregeling voor burgers en een protocol over hoe te handelen bij agressie en geweld beschikt de ambtelijke organisatie voor de medewerkers sinds 2010 over de 'Regeling ongewenst gedrag'. Deze regeling gaat over allerlei vormen van intimidatie en discriminatie. Doetinchem is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag (LKOOG) van de VNG in Den Haag, die formele klachten behandelt. Ook fungeren twee interne en twee externe vertrouwenspersonen.

Sinds 2008 staat de maand oktober elk jaar in het teken van integriteit. Directie en afdelingshoofden zorgen er dan voor, dat hun medewerkers tijdens een speciaal te beleggen werkoverleg steeds vanuit een andere invalshoek integriteit bepreken.

In voorbereiding is het protocol onderzoek en registratie integriteitsschendingen ambtenaren. Dit protocol moet concrete richtlijnen bevatten voor hoe om te gaan met een melding van een integriteitsschending. In 2014 wordt het information security management system (ISMS) ingevoerd. Dan wordt voldaan aan de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG).

Jaarrekening

Hoofdstuk 4

***Programmarekening
Analyse van het rekeningresultaat***

Hoofdstuk 4. Programmarekening en analyse

In dit hoofdstuk informeren we u over de rekeningresultaten 2013 en de resultaatbestemmingen. Ook ziet u welke gevolgen de resultaten hebben op de algemene reserves bedrijfsvoering en van de grondexploitatie. Het financiële resultaat 2013 is het resultaat ten opzichte van de bijstellingen op de begroting 2013. Die bijstellingen gebeurden in de financiële monitor van 2013en door besluiten van de raad op specifieke onderwerpen.

Samenvatting rekeningresultaten 2013 en gevolgen algemene reserves

We sluiten het rekeningjaar 2013 af met een bruto resultaat op de reguliere begroting van € 4,0 miljoen voordelig. € 0,2 miljoen hiervan stellen we voor om door te schuiven naar de begroting 2014. Het netto resultaat 2013 op de reguliere begroting van € 3,8 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Daarnaast hebben we een nadelig resultaat 2013 op de grondexploitatie van € 1,2 miljoen. Het verlies van 2013 wordt gedekt uit de reserve grondexploitatie.

Per saldo bedraagt het bruto rekeningresultaat 2013 op de reguliere begroting en de grondexploitatie samen € 2,8miljoen voordelig.

Het resultaat 2013 lichten we in de onderstaande overzichten nader toe:

1. Resultaat reguliere begroting

Het resultaat op de reguliere begroting bestaat uit twee onderdelen:

Een deel van het resultaat waarvan we voorstellen om de budgetten door te schuiven naar de begroting 2014. Deze bestemmingsvoorstellen bedragen totaal **€ 0,2 miljoen**

De budgetten willen we doorschuiven omdat er bijv. vertraging in de uitvoering of de betaling is ontstaan. In één geval lopen de activiteiten van het project over meerdere jaren. Om later de kosten te kunnen betalen moeten we de budgetten die we in 2013 overhielden beschikbaar houden.

Een deel dat overblijft na de bestemmingsvoorstellen. Dit netto resultaat op de reguliere begroting wordt toegevoegd aan de algemene reserve **€ 3,8 miljoen**

Het bruto resultaat 2013 op de reguliere begroting bedraagt € 4,0 miljoen

We stellen voor om het netto resultaat (€ 3,1 miljoen) toe te voegen aan de algemene reserve bedrijfsvoering.

2. Resultaat grondexploitatie

Het bruto resultaat op de grondexploitatie 2013 bedraagt - € 1,2 miljoen

We stellen voor om dit resultaat van de grondexploitatie te onttrekken aan de algemene reserve grondexploitatie

Het bruto rekeningresultaat 2013 op de reguliere begroting en de grondexploitatie samen bedraagt daarmee € 2,8 miljoen

Het rekeningresultaat 2013 is samengevat in het volgende overzicht.

Rekeningresultaat 2013 (bedragen in €)	(1) mutatie op/ bestemming van resultaten	(2) netto resultaat bestemd voor algemene reserves	(3=1+2) Bruto Resultaten 2012
Resultaat voor begrote mutaties in reserves			1.399.000
Saldo van mutaties in reserves			1.353.000
Resultaat na begrote mutaties in reserves			2.752.000
Specificatie van het resultaat na begrote mutaties in reserves			
Bestemmingsvoorstellen/over te hevelen budgetten naar 2014	243.000		
Netto resultaat reguliere begroting		3.732.000	
Bruto resultaat reguliere begroting			3.975.000
Te verrekenen met algemene reserve grex		-1.223.000	
Bruto resultaat grondexploitatie			-1.223.000
Totaal mutaties op/bestemming van resultaten 2013	243.000		
Totaal netto resultaat jaarrekening 2013		2.509.000	
Bruto resultaat na begrote mutaties in reserves			2.752.000

Gevolgen rekeningresultaten op de algemene reserves

De hierboven genoemde resultaten in de jaarrekening 2013 beïnvloeden de saldi van de algemene reserve bedrijfsvoering en die van de grondexploitatie. Ook worden er nog enkele voorstellen gedaan over reserves en voorzieningen die invloed hebben op de algemene reserves.

Algemene reserve bedrijfsvoering per 31/12/2013 na verwerking voorstel resultaatbestemming	bedragen in €
Saldo voor resultaatbestemming	14.473.000
Toevoeging resultaat reguliere begroting na bestemmingsvoorstellen	3.732.000
Cascademodel	1.617.000
Aanvullende voorstellen reserves	164.000
Niet bestede projectmatige bestemmingsvoorstellen	-309.000
Algemene reserve bedrijfsvoering na resultaatbestemming	19.677.000

Op grond van het zogenoemde “Cascademodel” bij de grondexploitaties wordt € 1,6 miljoen overgeheveld van de algemene reserve grondexploitatie naar de algemene reserve bedrijfsvoering. Voor een toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf grondbeleid. Van de “projectmatige” bestemmingsvoorstellen uit de jaarrekeningen 2011 en 2012 is een bedrag van € 309.000 in 2013 nog niet besteed. Conform besluitvorming bij de jaarrekeningen 2011 en 2012 komen deze ten laste van de algemene reserve.

In hoofdstuk 9 schetsen we de meerjarige ontwikkeling van de algemene reserve. Hierin leest u dat de stand van de algemene reserve zich de komende jaren ontwikkelt van circa € 20 mln na bestemming van dit rekeningresultaat tot € 14 mln ultimo 2017. De raad heeft eerder vastgesteld dat de gewenste omvang van deze reserve minimaal 10% (= € 11 miljoen) en maximaal 12% (= € 13 miljoen) van het relevante begrotingstotaal (dit is exclusief grondexploitatie en legesplichtige activiteiten met eigen egaliseringsreserves) dient te bedragen. Bovenstaande tabel laat zien dat we meerjarig (ruim) boven de ondergrens blijven. Maar hierbij moet de kanttekening geplaatst worden dat we de komende jaren met risico's te maken hebben als de drie decentralisaties, de grondexploitatie in het algemeen, de ontwikkeling van het parkeerfonds en het vastgoedfonds. Verder is het zo dat in de Programmabegroting 2014 voor € 3 mln aan richtinggevend bezuinigingsposten zijn opgenomen. Deze zijn –in afwachting van de fundamentele heroverwegingen- nog niet nader ingevuld. Besluitvorming hierover is voorzien in de begroting 2015.

Het saldo van de algemene reserve is hiermee onlosmakelijk verbonden. Het is dan ook belangrijk om waakzaam te blijven en de algemene reserve op dit niveau te houden om (extra) tegenvallers te kunnen opvangen.

Algemene reserve grondexploitatie per 31/12/2013 na verwerking voorstel resultaatbestemming		bedragen in €
Saldo voor resultaatbestemming		7.704.000
Onttrekking resultaat grondexploitatie		-1.223.000
Cascademodel		-1.617.000
Algemene reserve grondexploitatie na resultaatbestemming		4.864.000

Bestemmingsvoorstellen / over te hevelen budgetten naar 2014

Algemene toelichting op de bestemmingsvoorstellen

Een deel van het resultaat op de reguliere begroting heeft betrekking op activiteiten die nog in uitvoering zijn en doorlopen in 2014 en volgende jaren. Het gaat om € 0,2 miljoen waarvan de budgetten zijn toegevoegd aan het rekeningsaldo 2013. Daarom worden nu voorstellen gedaan voor het “overboeken” van deze niet benutte budgetten 2013 naar 2014. Per bestemmingsvoorstel leest u de reden waarom de bijbehorende activiteit in het afgelopen jaar niet uitgevoerd kon worden en alsnog moet worden gedaan in 2014 of later.

De bestemmingsvoorstellen kunnen worden verdeeld in twee hoofdgroepen:

- Exploitatiebudgetten: bestemmingsvoorstellen van budgetten voor reguliere, doorlopende activiteiten.
- Projectbudgetten: bestemmingsvoorstellen van budgetten voor activiteiten met een projectmatige aanpak.

Over te boeken budgetten	bedragen in €	
<u>exploitatie</u>		
1. Jeugdzorg	70.000	
2. Subsidie peuterspeelzalen	26.000	
3. Gruitpoort/VVV	58.000	
4. Eigen Kracht	50.000	
		204.000
<u>projecten (meerjarig)</u>		
5. Landschapscoördinatie (naar project 75602)	39.000	
		39.000
Totaal		243.000

Exploitatiebudgetten (1 t/m 4)

Dit zijn budgetten voor jaarlijkse doorlopende activiteiten. Er zijn allerlei, vaak onbeïnvloedbare redenen voor de onderuitputting van de begroting. Denk aan vertraging in de uitvoering door extra benodigde stappen in het proces, gewijzigde regelgeving, bezwaren van burgers, etc. De verwachting is dat de activiteiten in het komende jaar “gewoon” kunnen worden uitgevoerd.

1. Jeugdzorg € 70.000

Voor uitvoering van de transitie jeugdzorg ontvangen we rijksvergoedingen. De besteding hiervan loopt echter niet synchroon met de inkomsten. In 2013 houden we € 70.000 over. In 2014 zullen de bestedingen hoger zijn dan de in dat jaar te ontvangen rijksvergoeding van € 24.000 voor jeugdzorg (daarnaast ontvangen we via de algemene uitkering € 116.000 voor invoering Awbz). In 2014 hebben we o.a. te maken met uitgaven voor:

- inhuur van deskundigheid (o.a. detachering medewerker van de provincie)
- organiseren van bijeenkomsten met partners

- bijdrage regionale samenwerking voor de drie decentralisaties
- uren van de afdeling MO
- bijdrage aanstelling externe projectleider voor de implementatie van de Doetinchemse Keuze.

Gezien het geringe bedrag dat we voor 2014 van het rijk ontvangen en de verwachte kosten stellen we voor het restant uit 2013 in 2014 toe te voegen aan centraal budget voor transitie decentralisaties.

2. Subsidie peuterspeelzalen **€ 26.000**

Op dit moment loopt een bezwaar procedure tegen een door ons vastgestelde subsidie. Wanneer de subsidie alsnog hoger wordt vastgesteld, dan kan deze naar verwachting niet worden opgevangen binnen het budget 2014. Voorgesteld wordt daarom om het hierdoor niet benutte budget van 2013 toe te voegen aan het budget voor 2014.

3. Gruitpoort/VVV **€ 58.000**

Conform implementatieplan ombuigingen wordt de subsidie aan Gruitpoort structureel verlaagd met € 60.000 in 2013 en met € 58.000 in 2014. Gruitpoort heeft verzocht om de geplande ombuiging in 2014 een jaar uit te stellen. Financiële dekking kan binnen de portefeuille worden gevonden door het in 2013 niet benutte budget voor vvv-taken toe te voegen aan het de begroting 2014.

4. Eigen Kracht **€ 50.000**

Sinds 2011 neemt Doetinchem deel aan het landelijke programma Eigen kracht. De gekozen aanpak en methodiek die het programma tot een succes moeten maken is het Wijkwerk nieuwe stijl (WNS) en met name de inzet van buurtcoaches daarbinnen. Op grond van het plan van aanpak ontvangen wij van het Rijk driemaal (in 2011, 2012 en 2013) € 50.000 via een decentralisatie-uitkering gemeentefonds. Conform het plan besteden wij de middelen steeds in het volgende jaar, dus de gelden van 2011 in 2012, die van 2012 in 2013 en die van 2013 in 2014. Daarom doen we ook nu weer het voorstel om de middelen uit 2013 ad € 50.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2014.

Budgetten voor projectmatige activiteiten (5)

Doordat het project meerdere jaren loopt wordt het budget niet volledig in het jaar van de begroting uitgegeven. Het voordelige saldo op de budgetten in dit kalenderjaar zijn echter nodig voor de verdere uitvoering van het project in de komende jaren.

5. Landschapscoördinatie **€ 39.000**

Op 17 september 2013 heeft het college het uitvoeringsprogramma groen 2013-2015 vastgesteld. In dit programma staan onze activiteiten / projecten / middelen op het gebied van natuur, groen en landschap. Het programma is de basis voor onze groenactiviteiten in 2014 en onze werkvoorraad voor de komende jaren. De groenbudgetten in onze begroting (2013 e.v.) zijn nodig om het programma te kunnen uitvoeren. Dit geldt ook voor restantbudgetten uit 2013 of eerder. De afweging over welke projecten in het uitvoeringsprogramma zijn opgenomen is gedaan op basis van het coalitieakkoord, de voorjaarsnota 2011, al bestuurlijk vastgestelde projecten en bestuurlijk/ambtelijk gewenste projecten zoals onder andere Wehse Broeklanden en groene inpassing Oostelijke Randweg. Om de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma groen 2013-2015 te kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk dat het restant budget 2013 ad € 39.000 in 2014 beschikbaar te houden. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan projectnummer 75602.

Resultaat reguliere begroting

Het resultaat op de reguliere begroting na bestemmingsvoorstellen bedraagt € 3,1 miljoen. Dit bedrag voegen we toe aan de algemene reserve bedrijfsvoering. Uit het resultaat lichten we de posten groter dan € 50.000 toe. Dit zijn:

Resultaat regulier na bestemmingsvoorstellen 2013		bedragen in €	incidenteel(I)/ structureel (S)
1A	personele lasten	111.000	I
1B	personeelsgerelateerde budgetten	-348.000	I
2	rente en investeringslasten	1.338.000	I
3	algemene uitkering	630.000	I
4	Regio Achterhoek	156.000	I
5	onvoorziene uitgaven	130.000	I
6	volumeontwikkelingen	102.000	I
7	bibliotheek	-65.000	I
8	leerlingenvervoer	349.000	I
9	electronisch kind dossier (EKD)	69.000	I
10	peuterspeelzalen	252.000	I
11	openbare gezondheidszorg (GGD)	77.000	I
12	centrum jeugd en gezin (CJG)	173.000	I
13	wijkwerk	66.000	I
14	buitensportaccommodaties	141.000	I
15	bijstand	392.000	I
16	vluchtelingen	-98.000	S
17	WMO huishoudelijke hulp	569.000	I
18	WMO algemeen	-392.000	I
19	WRV-voorzieningen	273.000	I
20	onderhoud wegen	92.000	I
21	openbaar groen	59.000	I
22	openbare verlichting	-112.000	I
23	parkeerfonds	BN	I
24	monumentenbudgetten	70.000	I
25	leges omgevingsvergunning	-649.000	I
26	panden en gronden	-62.000	I
27	werving en selectie	120.000	I
28	centrum voor automatisering Oost-Nederland (CON)	50.000	I
29	ict	74.000	I
30	verschillen kleiner € 50.000 en afronding	165.000	I
Totaal resultaat bedrijfsvoering na bestemmingsvoorstellen		3.732.000	

IA. Personele lasten

€ 111.000 V

De gemeente Doetinchem stuurt op het totaal van de loonsom en de loonsomgerelateerde budgetten.

Het resultaat bestaat uit de volgende posten:

A. Loonsom	383.000 N
B. Opleiding	42.000 V
C. Inhuur wegens ziekte	210.000 V
D Stelpost jaarplannen 2012	275.000 V
E Dotatie voorziening WWg	33.000 N
Totaal	111.000V

De totale personele lasten sluiten in 2013 met een voordelig saldo van € 111.000. Het nadeel op de loonsom wordt ruimschoots gecompenseerd door meevallers op o.a. het opleidingsbudget en het ziektevervangingsbudget. Ook in 2013 hebben wij ons weer maximaal ingespannen om de personele kosten te beheersen. Dat doen we niet alleen gericht op het lopende jaar, maar juist ook voor de lange termijn. Zo spannen we ons tot het uiterste in om de ombuigingstaakstellingen op de personele lasten in de komende jaren te realiseren.

Hieronder leest u nu eerst de toelichting op de resultaten 2013 van de personele lasten.

A. Loonsom (€ 383.000 N)

bij A loonsom	× € 1,000	
loonsombudget per 31 dec		
structureel	28.155	
eenmalig	703	
		28.858
loonkosten	-27.945	
inhuur tlv loonsombudget	-1.264	
resultaat omzet	-32	
		-29.241
loonsomresultaat per 31 dec.		-383

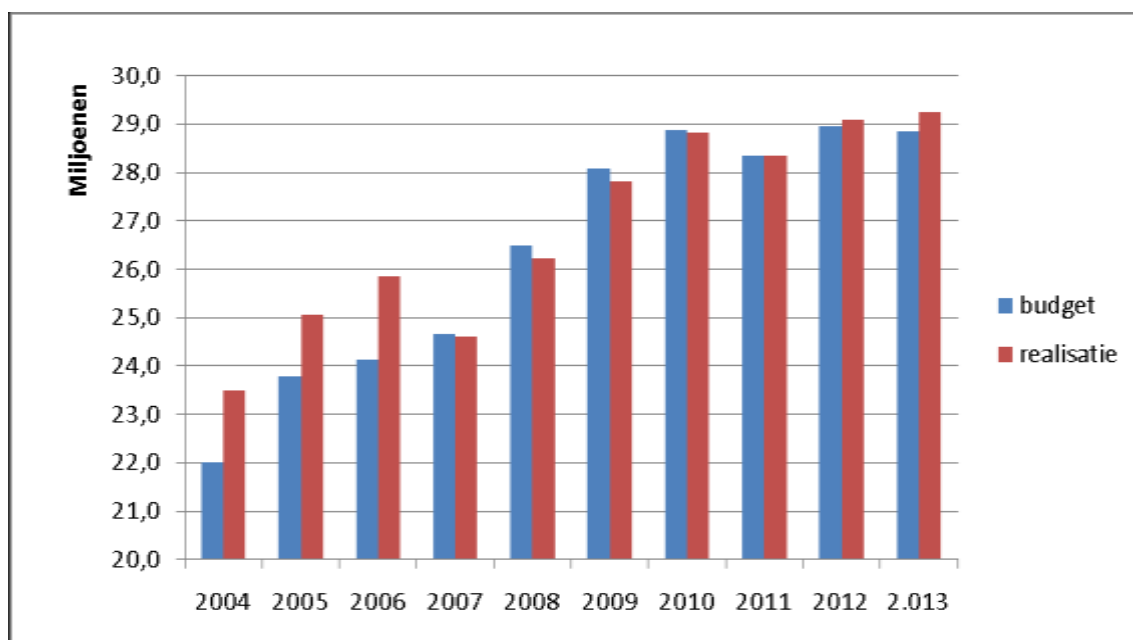
Het loonsombudget wordt ingezet ter dekking van de kosten van eigen personeel en inhuur. De loonsombudgetten zijn per afdeling vastgesteld inclusief het deel dat ten laste van kredieten moet worden gebracht; de zogenoemde omzettaakstelling. In 2013 is het loonsombudget met € 383.000 overschreden. Hiervan is € 32.000 het gevolg van een lagere omzet op kredieten dan bij de begroting is ingeschat. Omdat dit nadeel kan worden opgevangen binnen het totaal van de begrote personele lasten is geen aanvullende beroep gedaan op de reserve Omzettaakstelling fysiek domein.

Uiteraard is bij de loonsom rekening gehouden met de CAO ontwikkelingen.

Loonsomruimte kan ontstaan door vacatures. Om het jaarplan te kunnen uitvoeren kan deze ruimte worden gebruikt voor (tijdelijke) inhuur. In 2013 zijn € 1,3 mln. inhuur kosten ten laste gebracht van de loonsombudgetten. In sommige gevallen kiezen we er bewust voor om vacatures nog niet in te vullen, maar om personeel in te huren in het kader van de mobiliteit. In 2013 is ook ingehuurd als voorbereiding op de nieuwe taken met ingang van 2015 (de 3 decentralisaties).

De taakuitbreidingen die hebben plaatsgevonden zijn al uitgebreid benoemd in de beleidsanalyse en het rapport van de analyse per functie in het kader van de fundamentele heroverwegingen.

Ontwikkelingen loonsombudget en realisatie

B. Opleiding (€ 42.000 V)

In 2013 beschikten de afdelingen over een centraal en decentraal opleidingsbudget van totaal € 637.000. Uiteindelijk kan hiervan € 42.000 vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat.

C. Inhuur wegens ziekte (€ 210.000 V)

Om de voortgang van jaarplannen niet te belemmeren als gevolg van ziekte is er in de begroting een centraal budget ad € 469.000 opgenomen. Wanneer medewerkers langer dan 3 maanden ziek zijn, of bij frontofficefuncties als zij langer ziek zijn dan 1 week, kan een beroep worden gedaan op inhuur wegens ziekte.

De vervanging van internen door externen wordt gemaximeerd tot 80% van het dienstverband. De motivatie hierachter is dat bij ziekte externen niet betaald hoeven te worden en dat ze niet aan alle activiteiten deelnemen waaraan internen wel deelnemen.

Ontvangen UWV vergoedingen worden aan dit budget toegevoegd. Uiteindelijk blijkt een onderuitputting van de beschikbare middelen van € 210.000.

Het ziekteverzuim was in 2013 4,88% . In 2012 was dit nog 5,56%.

D. Voordeel jaarplannen 2013 (€ 275.000 V)

De begroting 2013 zoals vastgesteld in de raad van november 2012 is gebaseerd op de jaarplannen 2012. Zodra de jaarplannen 2013 vastgesteld zijn worden deze alsnog verwerkt in de begroting 2013. Met behulp van de jaarplannen worden loon- en overheadkosten doorberekend naar de producten (uren x tarief). In 2013 zijn de begrote loon en overheadkosten lager dan via de jaarplannen wordt toegerekend aan de producten. Dit voordeel wordt op een stelpost begroot. In 2013 was er per saldo een voordeel van € 275.000 en deze kan bij de jaarrekening vrijvallen. Dit voordeel wordt betrokken bij de totstandkoming van interne tarieven in de opvolgende begroting.

E. Voorziening eigen risicodragers WWg (33.000 N)

Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn eigenrisicodragers voor de Werkloosheidswet (WW). Andere werkgevers zijn geen eigenrisicodragers voor de WW. De gemeente Doetinchem betaalt dus zelf de kosten voor de WW bij werkloosheid van werknemers. Bij reorganisatieontslag of ongeschiktheidsontslag (anders dan door ziekte) betaalt de gemeente niet alleen de WW-kosten maar ook de kosten van de bovenwettelijke en na wettelijke uitkeringen.

Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) betaalt de WW-uitkering aan de voormalige werknemer en brengt de kosten bij de gemeente in rekening.

Bij de jaarrekening 2012 is voor het opvangen van deze kosten een voorziening getroffen. Omdat situaties wijzigen wordt jaarlijks de benodigde omvang van deze voorziening berekend. Op basis van het huidige aantal tijdelijke aanstellingen en het te voeren personeelsbeleid is een aanvullende dotatie ad € 33.000 aan deze voorziening noodzakelijk.

I B. Personeelsgerelateerde budgetten	€348.000 N
A. RUD korting gemeentefonds	148.000 N
B. Bezuiniging re-integratiekosten	<u>200.000 N</u>
Totaal	348.000N

A RUD korting gemeentefonds (€148.000 N)

In 2013 zijn wij gekort op het gemeentefonds tot een bedrag van € 248.000. Vanaf 2014 voor circa € 300.000. In het meerjarenperspectief is dit in 2013 als nadeel verwerkt voor een bedrag van € 100.000 en vanaf 2014 voor € 300.000. Vanaf 2014 hebben we dit structureel verwerkt in onze begroting.

Het resterende incidentele nadeel in 2013 van € 148.000 is een incidenteel nadeel als gevolg van het niet kunnen realiseren van deze bezuiniging op de loonsom in 2013.

B Bezuiniging re-integratiekosten (€ 200.000 N)

Dit betreft de bezuiniging op de re-integratiekosten door een hogere toerekening aan werkdeel WWB. Deze gerealiseerde bezuiniging is op begrotingsbasis verwerkt op het product, maar nog niet in mindering gebracht op de loonsom.

2. Rente en investeringslasten **€ 1.338.000 V**

Het totale voordeel aan rente en kapitaallasten bedraagt afgerond € 2,1 mln. Hiervan is reeds een bedrag van € 750.000 opgenomen in de financiële monitor 2013.

In voorgaande jaren liet dit onderdeel ook aanzienlijke voordelen zien, variërend van € 1,3 mln. tot € 2,9 mln.

Het totale voordeel is als volgt te specificeren:

1 Rente aangetrokken leningen	350.000
2 Rente kortlopende leningen	212.000
3 Rentevoordeel agv vooruit ontvangen subsidies tbv div. projecten	340.000
4 Rente eigen financieringsmiddelen	125.000
5 Investeringslasten	1.007.000
6 Overige kosten financiering	54.000
Totaal	2.088.000
Reeds verwerkt in financiële monitor 2013	<u>750.000</u>
Totaal	1.338.000

Ad 1 en 2:

Door de huidige lage rentestand ontstaat een aanzienlijk voordeel aan te betalen rente over aangetrokken lang- en kortlopende leningen. Door het goedkoper kunnen lenen in 2013 dan begroot in 2013 kan het voordeel van € 350.000 onder punt 1 kan als structureel worden aangemerkt. Dit zullen we betrekken bij het opstellen van de begroting 2015.

In de begroting 2014 is voor nieuwe leningen rekening gehouden met een lagere rente (3,60%).

Ad 3:

Voor diverse in uitvoering zijnde projecten zijn provinciale subsidies ontvangen. Het betreft hier ontvangen subsidies voor de aanleg van onder andere de Oostelijke randweg en fietstunnel Ondernemingsweg en GSO middelen. Per saldo levert dit een eenmalig voordeel op aan rente van € 340.000.

In de begroting 2013 is rekening gehouden met 4,00% rente voor het aantrekken van nieuwe leningen. Wanneer we (tijdelijk) niet gebruikte subsidie kunnen inzetten hoeven we (nog) niet te lenen. Dit levert een rentebesparing op van 4,00%.

Ad 4:

De eigen reservepositie is hoger dan bij het opstellen van de begroting was voorzien. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 125.000 omdat er minder geleend moest worden. Dit is een jaarlijks terugkerend voordeel. We bekijken of dit structureel geraamd kan worden en betrekken dit bij het opstellen van de begroting 2015.

Ad 5:

Voor de in aanbouw zijnde brandweerkazerne zijn de volledige investeringslasten reeds opgenomen in de begroting. Voor 2013 valt daardoor een bedrag van € 435.000 eenmalig vrij. Per 1-1-2014 is de brandweertaak overgegaan naar het VNOG.

Het overige voordeel van afgerond € 570.000 ontstaat door eenmalige rente en afschrijvingsvoordelen van in uitvoering zijnde projecten.

Het betreft hier ondermeer de volgende projecten:

- Projecten in het kader van het mobiliteitsplan (aanleg Oostelijke randweg, fietstunnel Ondernemingsweg en verkeer Doetinchem-Noord)
- Aanleg infrastructuur in verband met nieuwbouw Topsporthal,
- Verbouw Muziekschool
- Uitgestelde vervangingsinvesteringen voertuigen.

Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de bijlage *kredieten*.

Ook dit genoemde voordeel is een jaarlijks terugkerend fenomeen. Als gevolg van het afnemend investeringsniveau van de gemeente is het verstandig om dit voordeel als eenmalig te blijven aanmerken.

3. Algemene uitkering gemeentefonds

€ 630.000 V

Het resultaat verdeeld over de verschillende uitkeringsjaren verklaren we als volgt:

uitkeringsjaar	2011	2012	2013	Totaal
a. accres	35.000	-36.000	233.000	232.000
b. hoeveelheidsverschillen	122.000	190.000	86.000	398.000
Totaal	157.000	154.000	319.000	630.000

Ad a. accres

Volgens het principe “samen de trap op, samen de trap af”, delen wij mee in de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Door onderuitputting op de uitgaven van het rijk en het later realiseren van de voorgenomen ombuigingen door het rijk, hebben wij over 2013 een incidenteel voordeel.

Ad b. hoeveelheidsverschillen

Deze verschillen worden veroorzaakt door bijstelling van de hoeveelheden in de verdeelmaatstaven (zoals inwoners, woningen, leerlingen, uitkeringsontvangers, klantenpotentieel en WOZ-waarden).

4. Regio Achterhoek

€ 156.000 V

Het totaal voordeel van € 156.000 op onze bijdrage aan Regio Achterhoek kent de volgende onderdelen:

- a. Regio Achterhoek heeft het voordelig jaarrekeningsaldo over 2012 uitgekeerd aan deelnemende gemeenten. Voor Doetinchem een voordeel van € 21.000.
- b. Het overschot op de algemene reserve van de Regio ad € 50.000 is uitgekeerd aan de gemeenten. Voor Doetinchem is dat € 9.000.

- c. Regio Achterhoek is na een langdurige procedure door de Raad van State volledig in het gelijk gesteld ten aanzien van de negatieve vermogens van de voormalige ambulancedienst en de Centrale post ambulancevoorziening (CPA). Hierop heeft het College Sanering Zorginstellingen besloten tot het vaststellen en uitbetalen van de negatieve vermogens van de voormalige ambulancedienst en CPA over de exploitatiejaren tot en met 2004. Dit heeft geleid tot een vergoeding van € 563.000 aan Regio Achterhoek. Het algemeen bestuur van de Regio heeft in oktober 2013 besloten om van dit bedrag € 100.000 beschikbaar te stellen voor het opstellen van de investeringsagenda en de onderliggende regionale programma's. De overige middelen zijnde € 463.000 zijn uitgekeerd aan deelnemende gemeenten. Voor Doetinchem een voordeel van € 87.000.
- d. Onze totale bijdrage aan Regio Achterhoek bedroeg over 2013 € 290.000. De raming in onze begroting 2013 is € 313.000. Hierbij komt nog het voordeel van compensabele BTW (wij kunnen door de Regio in rekening gebrachte BTW terugvragen). Totaal voordeel € 39.000.

5. Onvoorziene uitgaven **€ 130.000 V**

De opgenomen stelposten voor onvoorziene uitgaven eenmalig en structureel zijn in 2013 niet aangesproken.

6. Volumeontwikkelingen **€ 102.000 V**

Voor loon-, prijs- en volumeontwikkelingen is in de begroting 2013 een stelpost opgenomen. Per saldo resteert er nog een positief saldo van € 102.000. Dit voordeel in 2013 wordt met name veroorzaakt op het onderdeel volumeontwikkelingen.

7. Bibliotheek **€ 65.000 N**

In afwachting van de verkoop van de Doetinchemse bibliotheek worden er nog kosten gemaakt. Dit leidt evenals in 2012 tot een eenmalig nadeel in de jaarrekening. Het pand is in het eerste kwartaal 2014 verkocht.

Ook zijn hier de niet gerealiseerde opbrengsten inzake de bibliotheekruimte in De Pol in Gaanderen in opgenomen. De bibliotheek heeft de huur daar opgezegd. De bibliotheek ruimte wordt nu tegen een lager tarief verhuurd.

8. Leerlingenvervoer **€ 349.000 V**

Met ingang van het schooljaar 2011/2012 zijn alle aanvragen voor leerlingenvervoer getoetst door een externe deskundige. Deze toetsing heeft ertoe geleid dat de het aantal toewijzingen is gedaald. Bovendien is er ook sprake van een autonome daling van het aantal leerlingen dat aangepast vervoer behoeft. De trend van verminderde aanvragen leerlingenvervoer heeft zich in de schooljaren 2012/2013 en 2013/2014 doorgezet. Dit effect is deels structureel en wordt betrokken bij het opstellen van de begroting 2015

9. Electronisch Kind Dossier (EKD) **69.000 V**

Dit budget is niet meer nodig voor de dekking van de subsidie aan Yunio voor de jeugdgezondheidszorg 0 – 4 jaar. De kosten voor het Elektronisch Kind Dossier zijn nu verwerkt in de algemene subsidie die ten laste komt van het CJG budget. Het structurele effect is reeds verwerkt in de begroting 2014.

10. Peuterspeelzalen **252.000 V**

De onderuitputting van het budget heeft te maken met een kleiner aantal geplaatste peuters op reguliere en VVE peuterplaatsen dan verwacht werd in 2013.

Ook hebben meer ouders dan verwacht toch nog aanspraak gemaakt op kinderopvangtoeslag (rijksregeling) waardoor minder beroep is gedaan op ons budget. Dit effect is deels structureel en wordt betrokken bij het opstellen van de begroting 2015.

11. Openbare gezondheidszorg (GGD) € 77.000 V

Het overleg met de belastingdienst over de compensabele btw is in 2013 formeel afgerond. De deelnemende gemeenten hebben in 2013 een teruggaaf Btw-compensatiefonds (bcf) 2007-2012 GGD Gelre IJssel ontvangen, afgerond € 49.000 voor onze gemeente.

Vanaf 2013 wordt de Bcf jaarlijks verrekend met de gemeenten, hetgeen voor de Doetinchem neerkomt op een bedrag van ca. € 9.000 per jaar vanaf 2013.

De programmarekening GGD Gelre IJssel 2012 is afgesloten met een voordelige resultaat dat grotendeels is uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten, afgerond € 19.000 voor Doetinchem.

12. Centrum Jeugd en Gezin (CJG) 173.000 V

In afwachting van de verdere uitrol van de buurtcoachmethodiek is in 2013 beperkt geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling van het CJG. Er zijn in 2013 dan ook maar minder uren ingezet op de coördinatie van de CJG aanspreekpunten dan gepland. (De functie van CJG aanspreekpunt in de wijken De Huet en Overstegen zijn inmiddels is geïntegreerd in de functie van buurtcoach).

13. Wijkwerk € 66.000 V

Het overschot van 66.000 euro op het budget wijkgericht werken kent drie oorzaken:

- Bij het opstellen van de wijkjaarplannen deden de voornemens vanuit de wijken een compleet beslag op het budget. Theoretisch was daarmee sprake van een sluitende begroting. In de loop van het jaar bleek een aantal plannen moeilijker (of niet) te realiseren dan gedacht. Meest voorkomende oorzaken daarvoor zijn: bij het concreter worden van de plannen toch minder draagvlak voor medewerking van bewoners dan verwacht, en door onverwachte complicaties vertraging van de uitvoering.
- Uit het nieuwe Naaberfonds is een aantal initiatieven gefaciliteerd dat mogelijkerwijs ook uit het Wijkbudget betaald had kunnen worden. Door de extra middelen is minder gebruik gemaakt van het wijkbudget..
- 2013 was het tweede GSO-IV jaar. Het project Wijkwerk Nieuwe Stijl bekostigt “de netwerkontwikkeling in de wijken” met 500.000 euro voor de periode 2012-2015. Ook hieruit zijn kosten betaald die anders (deels) uit het Wijkbudget betaald waren. Ook het GSO-IV budget haalt daarmee tijdelijk druk van de ketel.

14. Buitensportaccommodaties € 141.000 V

Tijdens de BTW controle 2004-2010 is de mogelijkheid ontstaan om met terugwerkende kracht alsnog de buitensport onder de BTW te brengen.

In april 2013 is hierover in een gesprek met de belastinginspecteur en onze belastingadviseur overeenstemming bereikt. Overigens is dit nog steeds niet vertaald in een beschikking.

De overeenstemming is door ons al wel doorgetrokken in de aangiftes over 2011, 2012 en 2013. Over deze jaren is er een voordeel gebleken van ca € 40.000 per jaar.

De verwachting is dat dit voordeel, bij gelijkblijvend beleid, structureel zal zijn. Dit betrekken wij bij de begroting 2015.

15. Bijstand € 392.000 V

In de begroting 2013 was rekening gehouden met een nadeel op de bijstandslasten van € 1 miljoen. Bij de financiële monitor 2013 is aanvullend rekening gehouden met een nadeel van € 350.000. Totaal is daarmee rekening gehouden met een nadeel van € 1.350.000 als gevolg van de economische crisis.

Met name als gevolg van een hogere rijksbijdrage in 2013 dan waar rekening mee is gehouden, is het nadeel minder groot. In deze jaarrekening leidt dit tot een totaal voordeel van € 392.000.

Het nadeel ten opzichte van de primitieve begroting is dus bijna € 1 miljoen. In de begroting 2014 is voor 2014, 2015, 2016 rekening gehouden met een nadeel van respectievelijk € 1 miljoen, € 0,9 miljoen en € 0,8 miljoen. Vanaf 2017 is rekening gehouden met een structureel nadeel van € 0,3 miljoen.

16. Vluchtelingen

€ 98.000 N

Als gevolg van de financiële eindverantwoording van het rijk in 2012 over de voormalige regeling Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) is in de jaarrekening 2012 een financieel voordeel verantwoord van € 617.000 door het laten vrijvallen van de transitoria (gereserveerd bedrag) vluchtelingen. Nu blijkt dat er structureel nog rekening is gehouden met een onttrekking van € 98.000 uit deze transitoria. Aangezien deze transitoria er niet meer is, leidt dit nu dus tot een structureel nadeel.

17. WMO Huishoudelijke Hulp

€ 569.000 V

Uitgaven ontwikkeling hulp- ondersteuning bij het huishouden (x € 1.000.000)	2010	2011	2012	2013
Huishoudelijke hulp	3,6	3,9	4,1	4,0
Thuisondersteuning	3,7	2,8	2,1	1,2
	7,3	6,7	6,2	5,2
Persoonsgebonden budget	1,3	1,2	0,9	0,9
Totaal	8,6	7,9	7,1	6,1

De uitgavenontwikkeling bij de Hulp bij het Huishouden laat dit jaar hetzelfde beeld zien als in de voorgaande drie jaren. De totaalluitgaven voor Hulp bij het Huishouden neemt nog steeds af. Hier zijn meerdere oorzaken voor aan te geven.

Cliënten aantallen	2010	2011	2012	2013
Hulp bij het huishouden (ZIN)	1.737	1.739	1.741	1.578
Hulp bij het huishouden (PGB)	253	251	237	229

De eerste is het gegeven dat we sinds begin 2011 bij een melding in gesprek gaan met mensen over wat precies het probleem is, wat de mensen zelf hebben gedaan om het probleem op te lossen en waar de gemeente nog ondersteuning kan bieden ter compensatie. De Kanteling! Dit leidt ertoe dat mensen steeds vaker bereid zijn andere oplossingen te zoeken voor het schoonmaken van het huis. Het aantal mensen dat zich meldt voor een wmo voorziening HH is niet significant afgenomen, het aantal mensen dat daadwerkelijk HH krijgt wel.

verhouding ZIN	1-1-2011	1-1-2012	31-12-2012	1-1-2013	31-12-2013
Hulp bij het huishouden	61%	71%	75%	76%	85%
Thuisondersteuning	39%	29%	25%	24%	15%
uren ontwikkeling tov 2011ZIN	1-1-2011	1-1-2012	31-12-2012	1-1-2013	31-12-2013
Hulp bij het huishouden	100%	9%	7%	2%	6%
Thuisondersteuning	100%	-29%	-44%	-51%	-70%

Een tweede oorzaak van kostenafname is dat er nog steeds een verschuiving in producten gaande is: het (goedkopere) product HHI, het schoonmaakwerk voor mensen die zelf regie kunnen voeren, is toegenomen en het (duurdere) product Thuisondersteuning is verder afgenomen.

De oorzaak hiervoor is dat er vanuit de Kantelingsgedachte steeds scherper wordt gekeken naar wat er echt nodig is. Daarnaast is er in 2010, bij het vaststellen van de beheersmaatregelen, niet gekozen voor een grootschalig herindicatieonderzoek voor huishoudelijke hulp, maar in te zetten op (her) indicatie op natuurlijke momenten. Dit betekent dat we nu aan de laatste lichte klanten toe komen die nog op basis van oude (CIZ) indicaties en normen (zonder De Kanteling) huishoudelijke hulp toegewezen hebben gekregen.

Uren totaal Hulp bij het Huishouden (ZIN)			
	per 1-1-2011	per 31-12-2013	
Hulp bij het huishouden	14.230	15.090	= stijging van 6%
Thuisondersteuning	9.130	2.770	= daling van 70%
Totaal	23.360	17.860	= daling van 24%

De derde oorzaak is te vinden in de afname van het totaal aantal uren Huishoudelijke Hulp dat verstrekt wordt. Per klant worden er minder uren HH verstrekt door de bijstelling van normen en het meer toepassen van compensatie vanuit de Kantelingsgedachte.

18. WMO algemeen **€ 392.000 N**

Het totaal van de overige afdelingsbudgetten kent een nadeel van bijna 4 ton. Dit heeft de volgende oorzaken:

- a. De verplichting voor het sluiten van het Achterhoekakkoord van € 180.000,- Elke gemeente heeft naar rato van het aantal HH klanten een budget beschikbaar gesteld voor frictiekosten ten behoeve van de overname van Sensire klanten.
- b. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor de doorontwikkeling van de buurtcoachteams. In 2013 is er nog geen uitvoeringsorganisatie voor buurtcoaches opgericht en de bezetting in de twee proefwijken vroeg ook om extra capaciteit. Vanuit de afdeling Wmo-winkel is nu totaal 2,67 Fte aan buurtcoaches bekostigd als opmaat naar de nieuwe organisatie.

19. WRV-voorzieningen (woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen) **€ 273.000 V**

Het voordeel op dit product is toe te rekenen aan:

- a. De kantelingsgesprekken waarbij mensen worden ondersteund bij het zoeken naar praktische oplossingen die zij zelf kunnen organiseren. Ook worden de klanten voorgelicht en geadviseerd over voorzieningen voor de toekomst waar zij zelf op kunnen anticiperen.
- b. Een groot aantal woonvoorzieningen is algemeen gebruikelijk geworden en worden dus niet meer gecompenseerd door de gemeente. Te denken valt aan een 2^e toilet of toiletophoger.

Op basis van de huidige Wmo budgetten, en dat geldt ook voor 2014, is er budgetruimte. Gelet op de decentralisaties in 2015 waarbij de budgetten voor de nieuwe taken met forse kortingen overkomen alsmede de aangekondigde niet geringe kortingen op de huidige budgetten willen en kunnen wij de voordelen die nu ontstaan vooralsnog niet aanmerken als structurele voordelen. De ruimte die naar verwachting in 2014 ontstaat is hard nodig voor de implementatie van de Doetinchemse Keuze. In de Financiële monitor van 2014 komen we hierop terug. Wij zien het als een opdracht om met de huidige en nieuwe budgetten een sluitende begroting 2015 voor het sociaal domein te presenteren.

20. Onderhoud wegen **€ 92.000 V**

Met betrekking tot wegen is er eind 2013 een bedrag van €250.000 aan degeneratiekosten kabels en leidingen binnen gekomen. Dit bedrag is dit jaar zo hoog omdat er in 2013 glasvezel in een aantal woonwijken is aangelegd. Dit verklaart voor een belangrijk deel het voordeel.

21. Openbaar groen **€ 59.000 V**

Van het totale budget van € 5,5 mln. voor beheer en onderhoud openbaar groen resteert een klein voordeel van € 59.000. Dit betreft een optelsom van diverse kleinere afwijkingen.

22. Openbare verlichting **€ 112.000 N**

Het nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door elektrakosten. Het is lastig om hier grip op te krijgen. Het betreft hier de afrekeningen over het jaar 2012 en (waarschijnlijk) te hoge voorschotnota's. Per 1 januari 2013 zijn we van stroomleverancier gewisseld. De verwachting is dat het nadeel in 2013 wordt gecompenseerd in 2014.

Met de uitrol van slimme meters zal de afrekening waarschijnlijk beter gaan verlopen. Hier wordt in 2014 -2015 mee gestart. Nu worden de termijnen voor elektraverbruik geschat met afwijkingen tot gevolg.

23. Parkeerfonds

BN

Het gaat helemaal niet goed met het parkeerfonds. Inkomsten blijven achter bij eerdere verwachtingen terwijl uitgaven wel stegen. De jaarlijkse afdracht vanuit het parkeerfonds aan de algemene middelen komt hierdoor onder druk te staan en is zonder maatregelen vanaf 2017 zelfs niet meer mogelijk. Dit heeft enerzijds te maken met investeringsbeslissingen in het verleden. Anderzijds vallen de inkomsten tegen, deels ook het gevolg van beslissingen om de lokale economie te stimuleren en deels gratis parkeren in te voeren.

Onderstaande tabel geeft de parkeerinkomsten- en uitgaven weer binnen het product parkeren over de periode 2007 tot en met het jaar 2013.

jaar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
parkeerinkomsten	3548	3581	3755	3714	3595	3715	3649
investeringslasten	-60	-48	-133	-557	-1171	-1296	-1503
beheerskosten	-1218	-1191	-1328	-1581	-1684	-1957	-2078
positief saldo	2270	2342	2294	1576	740	462	68
(bedragen x € 1.000)							

Begin 2012 is de nota 'Parkeerbeleid 2012' vastgesteld. Toen is besloten de tarieven van het parkeren met ingang van juli 2012 te verhogen. Dat gold, zij het dan m.i.v. 2013, ook voor aanpassing van de opzet en tarieven van het vergunninghouderparkeren. Deze maatregelen waren noodzakelijk omdat het parkeerfonds op langere termijn een negatieve ontwikkeling liet zien.

De werkelijke cijfers over de afgelopen zeven jaren laten nu echter zien dat de parkeerinkomsten nauwelijks gestegen zijn, terwijl de tarieven in die periode met 30% gestegen zijn. Die tariefstijging had een meeropbrengst van € 1 mln moeten genereren. De economische situatie heeft in de afgelopen jaren echter tot een gebruiksafname van circa 25% tot 30% geleid.

Jarenlang is het mogelijk geweest een structurele bijdrage te leveren aan de algemene begroting en projecten te financieren uit het fonds. Zo zijn diverse infrastructurele werken met een indirecte relatie met parkeren (bijv. het 'Bruitend Stadsplein' en reconstructie kruispunt Europaweg/ Varkensweide) betaald uit het parkeerfonds en zijn bijdragen aan bijv. het opknappen van de Veentjes mogelijk geweest. Ook is in 2012 besloten om gedurende drie jaar € 200.000 per jaar beschikbaar te stellen voor acties samen met de OVD en centrummanagement en € 200.000 structureel voor verbetering van de kwaliteit van parkeerterreinen.

In de cijfers in bovenstaande tabel uit zich dit in een verdrievoudiging van de uitgaven (van € 1,3 mln in 2007 tot € 3,6 mln in 2013). De belangrijkste kostenstijgingen betreffen de uitbreiding met de parkeergarages Amphion (+ € 0,3 mln beheerskosten en € 1,0 mln investeringlasten) en Catharinagarage (+ € 0,2 mln beheerskosten).

Dergelijke uitgaven zijn, in elk geval op korte termijn, niet meer mogelijk uit het fonds. Ook staat de afdracht aan de algemene middelen nu onder druk. De jaarrekeningcijfers 2013 laten meerjarig nog een kleine plus zien op het product parkeren. Maar omdat we op jaarbasis een bedrag van afgerond € 1,3 mln ten laste van het parkeerfonds brengen (bestaande uit € 0,3 mln niet-parkeergelateerde kosten en € 1,0 mln bijdrage aan de algemene middelen), teren we steeds verder in op het fonds. Het saldo van het fonds bedraagt per 31-12-2013 nog € 2,7 mln; ultimo 2016 zal het € 0,3 mln negatief zijn. Zonder aanvullende maatregelen is een jaarlijkse afdracht van het parkeerfonds aan onze begroting vanaf 2017 niet langer mogelijk.

Prognose Parkeerfonds 2013 t/m 2017

omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Inkomsten parkeren	3.654.483	4.029.000	3.961.000	4.044.000	3.978.000
Uitgaven parkeren	-3.961.658	-3.786.000	-3.817.000	-3.640.000	-3.669.000
Exploitatieresultaat parkeerbedrijf	-307.174	243.000	144.000	404.000	309.000
Ontwikkeling parkeerfonds					
rente 4,75%	198.263	129.000	83.000	30.000	-14.000
bijdrage algemene middelen	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
afdracht overige kosten	-346.000	-346.000	-346.000	-346.000	-346.000
- afdracht B.T.W. compensatiefonds (€ 120.000)					
- verkeerstellingen/-metingen (formatie, € 36.000)					
- regiotaxi (€ 190.000)					
resultaat	-1.454.911	-974.000	-1.119.000	-912.000	-1.051.000
Saldo parkeerfonds per 31-12	2.719.048	1.745.048	626.048	-285.952	-1.336.952

Hoe verder?

Hoewel qua economische concurrentiekracht en maatschappelijk draagvlak met de doorgevoerde tariefsverhogingen de grenzen zijn opgezocht, zijn deze onvoldoende om het tij te keren. Beïnvloeding van het parkeergebruik is slechts zeer beperkt mogelijk en wordt door andere factoren als bijv. de aantrekkelijkheid van het centrumgebied bepaald. Dit plaatst ons voor een uitdaging.

Bij de Programmabegroting 2015 zullen wij met oplossingsmogelijkheden voor het parkeerfonds komen.

24. Monumentenbudgetten

€ 70.000 V

Op deze budgetten is in 2013 een voordelig resultaat van € 70.000 behaald. De reden hiervoor is tweeledig. Enerzijds is door het opheffen van de monumentencommissie budget overgebleven. Deze opheffing was namelijk nog niet in de begroting verwerkt. Anderzijds zijn voor monumentensubsidies enkele jaren achter elkaar minder aanvragen binnengekomen dan aan budget beschikbaar is. Tegelijkertijd zijn enkele oude subsidieverzoeken verlopen, zodat ook hier geld overblijft en terug kan vloeien. Voor monumentenbeleid is al het beschikbare budget nagenoeg besteed.

25. Leges omgevingsvergunning

€ 649.000 N

Bij de financiële monitor is de raming van de opbrengst van leges voor de omgevingsvergunning in 2013 als gevolg van de economische crisis met € 250.000 verlaagd.

Rekening houdend met voordelen op de uitgaven is het nadeel leges omgevingsvergunning aanvullend € 649.000 als gevolg van de economische crisis. Ten opzichte van de begrote legesopbrengst op basis van de geplande woningbouw (381 woningen) in 2013 is circa € 0,5 miljoen minder aan leges ontvangen (realisatie 229 woningen). Daarnaast zijn er minder leges ontvangen van bedrijven (minder vestigingen op de bedrijventerreinen).

26. Panden en gronden

€ 62.000 N

Hier zijn onderhoudskosten op geboekt met betrekking tot panden die niet zijn opgenomen in het periodiek onderhouden van gemeentelijke gebouwen (pogg). Deze gebouwen worden of zijn afgestoten. Het betreft o.a. van het wind- en waterdicht overdragen van de scoutinggebouwen, en onderhoudskosten aan panden in de Dr. Hubernoodtstraat, de Caenstraat en de Belderstraat. Ook zijn hier kosten op geboekt van het inventariseren van gronden die nu verhuurd of verkocht gaan worden. Indien volgend jaar weer eenmalige kosten voor niet geraamde panden worden gemaakt zullen deze worden opgevangen binnen het vastgoedfonds.

27. Werving en selectie**€ 120.000 V**

Op de post werving & selectie is een incidenteel voordeel ontstaan. Net als voorgaande jaren is in 2013 wederom als gevolg van de bezuinigen zeer terughoudend omgegaan met het extern werven van nieuwe medewerkers. Tevens is ervoor gekozen om andere wegen te bewandelen in het werven van medewerkers, door nadrukkelijker online te werven en minder via geprinte media.

28. Centrum voor Automatisering Oost-Nederland (CON)**€ 50.000 V**

Op 1 januari 2013 was het 25 jaar geleden dat de bedrijfsactiviteiten van de gemeenschappelijke regeling Centrum voor Automatisering Oost-Nederland (CON) werden overgedragen aan computerbedrijf RAET NV. Het merendeel van het daarbij betrokken personeel trad per 1 april 1988 in dienst bij RAET NV. Voor het personeel werd met de betrokken vakorganisaties overeenstemming bereikt over het sociaal statuut voor deze privatisering. Dit sociaal statuut is bepalend voor de duur van de liquidatie. De laatste mogelijke aanspraak op een wachtgeldverplichting van het CON is geëindigd in 2013. Aangezien er geen verdere verplichtingen meer zijn, is de resterende algemene reserve uitgekeerd aan de gemeenten eind 2013.

29. ICT**€ 74.000 V**

Het voordeel dat op ICT zichtbaar wordt is vrijwel volledig toe te schrijven aan de vrij gebleven ruimte voor investeringslasten. Het beslag op deze ruimte ijlt na. Gestreefd wordt om de investeringen evenwichtig over de jaren te spreiden om zo een gelijkmatig beslag te krijgen op de jaarlijkse investeringsruimte. Echter in 2012 zijn vervangingen vertraagd en doorgeschoven naar 2013.

30. Overig**€ 165.000 V**

Het betreft het saldo van overige voor- en nadelige verschillen, met een afwijking kleiner dan € 50.000. Deze worden niet nader toegelicht.

Resultaat grondexploitaties

Grondexploitaties (€ 1.223.000 N)					
Het resultaat 2013 is als volgt opgebouwd:				bedragen x €1000	
ad a. Afsluitingen projecten in exploitatie genomen gronden				Resultaat	
project	Bruto resultaat	inzet voorziening	Resultaat		
Expl. ov. Pelgrimterrein Gnd.	-503	505	2		
Burg. van Nispenstraat	27	35	62		
TCC - Kennedylaan	-603	627	24		
Sportparkzuid brandweer	-324	506	182		
Expl. ov. Vredestein HBB	-29	30	1		
Norman Belvealstraat	389		389		
Dichteren	272		272		
	-771	1.702		931	Y
ad b. Afwaardering strategische gronden					
project		inzet voorziening	Resultaat		
Diverse strategische gronden, oa beheer		35	-20		
Richtersbos Noord			-92		
Doesburgseweg			-114		
Nieuwe Kerkweg			-244		
Overige beheerskosten, functie 6830			13		
				-457	N
ad c. Voorzieningen					
Aanvulling voorziening van verliesgevende projecten					
project	aandeel		Resultaat		
Vijverberg			-386		
Hamburgerbroek IJsseloevers			-71		
Heelweg			-330		
t Lookwartier			-64		
Burg. v Nispenstraat			14		
AI B Bedrijvenpark 1e fase	100%		-1.340		
AI B Bedrijvenpark 2de fase	100%		-1.328		
Bedrijventerrein wijnbergen			-101		
TCC Kennedeylaan			61		
Bethlehemstraat			-12		
Sportpark zuid (brandweer)			-67		
Exploitatie overeenk Saturn			-35		
Exploitatie overeenk Pelgrimterrein			4		
Exploitatie overeenk Vredestein			-30		
Exploitatie overeenkWijnbergen MidWest			-157		
				-3.841	N
ad d Overige resultaten (functie 6830)					
Bijdrage deelnemende gemeente 65% aandeel AI B			2.144		
				2.144	Y
				-1.223	N

In de paragraaf grondbeleid treft u een nadere toelichting op het resultaat van de grondexploitatie aan en hoe hier verder mee om te gaan.

Overzicht onvoorziene uitgaven

Onvoorziene uitgaven jaarrekening 2013		bedragen in €
Onvoorziene uitgaven primitieve begroting		130.000
Ten laste van onvoorziene uitgaven		0
Resultaat onvoorziene uitgaven jaarrekening		130.000

Overzicht incidentele baten en lasten

alleen bedragen ≥ € 50.000; bedragen * 1.000 euro							
Progr.	Omschrijving	Raming 2013 voor wijz.		Raming 2013 na wijz.		Realisatie 2013	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0	Algemeen bestuur:						
	003 invoeringskosten RNI		52		52		52
1	Openbare orde en veiligheid:						
	120 investeringslasten nieuwbouw brandweer		500		500		500
3	Economie en cultuur:						
5	Sport en recreatie:						
	560 landschapscoördinatie (pr.m. best.vs jr2011)						9
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening:						
	610 WWB uitvoeringslasten crisisgelden		300		300		300
	610 WWB uitkeringen		1.000		1.350		958
	611 eigen kracht		50		50		50
7	Volksgesondheid en milieu:						
	723 sanering geluidszonering bedrijfstreinen (pr.m. best.vs jr2011)						7
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting:						
	810 actualisatie bestemmingsplannen (pr.m. best.vs jr2011)						57
	810 structuurvisie (pr.m. best.vs jr2011)						24
	822 regionale woonvisie (pr.m. best.vs jr2011)						7
	823 leges omgevingsvergunning	2.133		1.883		1.089	
	830 bedrijvenpark A18					2.144	1.528
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen:						
	922 onvoorziene uitgaven: incidenteel gedeelte		130		130		0

Programmarekening

In onderstaand overzicht ziet u een recapitulatie van de baten, de lasten en het saldo per programma die zijn opgenomen in de jaarrekening 2013. In het overzicht is programma 9 gesplitst in algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en mutaties in reserves. Verder laat het overzicht het rekeningresultaat voor en na bestemming zien, zoals dat hiervoor is gepresenteerd. De opzet en de indeling van dit overzicht worden voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

bedragen x € 1.000: saldo positief is voordeel / saldo negatief is nadeel

Progr.	Omschrijving programma	Raming 2013 voor wijziging			Raming 2013 na wijziging			Realisatie 2013		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0	Algemeen bestuur	864	10.541	-9.677	997	11.076	-10.081	1.153	11.048	-9.895
1	Openbare orde en veiligheid	254	4.306	-4.053	256	3.823	-3.567	267	3.921	-3.654
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	4.414	10.439	-6.025	4.434	10.699	-6.264	4.815	11.206	-6.472
3	Economie en cultuur	1.350	8.056	-6.706	1.340	8.437	-7.097	1.463	8.243	-6.780
4	Onderwijs	1.291	9.220	-7.929	1.143	9.271	-8.128	1.892	8.999	-7.407
5	Sport en recreatie	1.742	10.924	-9.183	1.683	11.182	-9.499	3.436	12.834	-9.398
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	27.406	53.806	-26.400	27.636	52.893	-25.257	34.974	59.844	-24.869
7	Volksgezondheid en milieu	13.135	15.649	-2.514	13.244	16.227	-2.983	13.090	15.689	-2.599
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	27.178	29.158	-1.980	23.103	25.749	-2.646	22.604	26.807	-4.203
	subtotaal programma's (A)	77.634	152.101	-74.467	73.036	149.358	-75.523	83.413	158.671	-75.258
9	Lokale heffingen	11.417	948	10.469	11.425	954	10.471	11.626	1.220	10.406
9	Algemene uitkeringen	56.412	-22	56.434	56.064	-22	56.086	57.358	0	57.358
9	Dividend	1.015	0	1.015	910	910	0	911	0	911
9	Saldo financieringsfunctie	8.458	3.554	4.905	8.576	2.640	5.937	9.722	2.856	6.866
9	Saldo BTW-compensatiefonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Overige algemene dekkingsmiddelen	4.423	3.625	798	6.034	5.735	299	7.728	6.612	1.117
	subtotaal algemene dekkingsmiddelen (B)	81.726	8.105	73.620	83.009	9.506	73.503	87.344	10.687	76.657
9	Onvoorzien (C.)	0	130	-130	0	130	-130	0	0	0
	resultaat voor bestemming (A+B+C=D)	159.360	160.336	-976	156.044	158.994	-2.150	170.758	169.358	1.399
9	Mutaties reserves (E)	4.699	3.723	976	8.059	5.909	2.150	12.711	11.358	1.353
	resultaat na bestemming (D+E=F)	164.059	164.059	0	164.903	164.903	0	183.469	180.717	2.752

Voor een analyse van de verschillen tussen begroting na wijziging en de werkelijke cijfers op programmaniveau (lasten) verwijzen wij u naar de paragraaf rechtmatigheid van deze jaarstukken.

Hoofdstuk 5

***Balans en toelichting op de balans
Overzicht reserves en voorzieningen***

BALANS PER

ACTIVA	Ultimo 2013	Ultimo 2012
(bedragen * € 1.000)		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	29	45
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	29	45
Materiële vaste activa	166.775	164.965
- Investerings met een economisch nut: gronden uitgegeven in erfpacht	0	231
- overige investeringen met een economisch nut	142.897	142.961
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	23.878	21.773
Financiële vaste activa	72.944	73.661
- Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	505	505
- gemeenschappelijke regelingen	63	
- Leningen aan: woningbouwcorporaties	3.729	4.395
- deelnemingen	4.429	2.223
- overige verbonden partijen	0	136
- Overige langlopende leningen	52.198	54.374
- Overige financiële uitzettingen > 1 jaar	11.928	11.928
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	92	100
Totaal vaste activa	239.748	238.671
Vlottende activa		
Voorraden	64.609	59.334
- Grond- en hulpstoffen: niet in exploitatie genomen bouwgronden	9.799	10.986
- Strategische gronden	1.808	2.456
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	53.002	45.892
Uitzettingen met een rentetijd < 1 jaar	19.300	18.074
- Vorderingen openbare lichamen	11.401	8.845
- Rekening-courantverhoudingen met niet fin instellingen		
- Overige vorderingen	7.899	9.229
Liquide middelen	399	194
- Kassaldi	3	4
- Bank- en girosaldi	395	190
Overlopende activa	4.043	932
- Transitoria	4.043	932
Totaal vlottende activa	88.351	78.533
Totaal generaal	328.099	317.204

31 DECEMBER 2013

PASSIVA	Ultimo 2013	Ultimo 2012
<i>(bedragen *€ 1.000)</i>		
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	63.624	62.225
- Algemene reserve	22.177	23.487
- Bestemmingsreserves:		
overige bestemmingsreserves	38.695	45.583
- Resultaat na bestemming	2.752	-6.845
<i>Voorzieningen</i>	13.072	11.868
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	4.323	3.592
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0	400
- Voorzieningen door derden beklemde middelen	8.748	7.876
<i>Vaste schulden</i>	202.470	191.382
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	145	182
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	202.325	191.200
Totaal vaste passiva	279.165	265.475
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schuld</i>	26.793	28.047
- Kasgeldleningen	5.000	8.000
- Bank- en girosaldi	13.390	4.118
- Overige schulden	8.403	15.813
- Rekeningcourant met niet fin instellingen	0	116
<i>Overlopende passiva</i>	22.140	23.681
- Transitoria	22.140	23.681
Totaal vlottende passiva	48.933	51.728
Totaal generaal	328.099	317.204
Garantstellingen	207.265	217.458

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling start vanaf 1 januari op het moment van ingebruikname. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Artikel 64 lid 6 stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van 5 jaar. Een uitzondering vormen de als immateriële activa opgenomen kosten van het sluiten van geldleningen en disagio. Op grond van art. 64, lid 5 is in deze situatie de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking komen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Investeringen worden vanaf 1 januari na het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven op van de economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

De te hanteren afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Investeringen op de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Overeenkomstig de door de gemeenteraad in 2008 vastgestelde afschrijvingsnotitie worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Geactiveerde bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

Kapitaalverzekking aan:

- *Deelnemingen*
- *Gemeenschappelijke regelingen*
- *Overige verbonden partijen*

Langlopende leningen aan:

- *Deelnemingen*
- *Woningbouwcorporaties*
- *Overige verbonden partijen*

Overig langlopende leningen

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dit laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- *Grond- en hulpstoffen*
- *Onderhanden werken*
- *Gereed product en handelsgoederen*
- *Vooruitbetaling op voorraden*

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- *vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)*
- *verstrekte kasgeldleningen*
- *rekeningcourantverhoudingen met niet-financiële instellingen*
- *overige vorderingen*
- *overige uitzettingen*

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is komen te vervallen. Voorzover op grond van het treasurystatuut effectenbezit niet is toegestaan, dan wel niet aanwezig kan dit in de toelichting uiteengezet worden.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. *verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.*

- b. *bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.*
- c. *kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotings- of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.*
- d. *van derden verkregen middelen (niet zijnde rijk, provincies of gemeenten) die specifiek besteed moeten worden.*

Toelichting op reserves en voorzieningen

In de balans is per reserve en voorziening aangegeven wat het doel is en wat de belangrijkste mutaties zijn geweest met uitzondering van de "rentebijdriving".

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december
(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

I. VASTE ACTIVA

I.1 Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
1.1.1 Kosten sluiten geldleningen	0	0
1.1.2 Kosten onderzoek en ontwikkeling	29	45
	<u>29</u>	<u>45</u>

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2013:

	Boekwaarde 01-01-2013	Investe- ringen	Desinves- tingen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Bijdrage reserve	Boekwaarde 31-12-2013
Kosten sluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	45	0	0	16	0	0	29
	<u>45</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>16</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>29</u>

I.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
1.2.1 In erfpacht uitgegeven gronden	0	231
1.2.2 Investerings met een economisch nut	142.897	142.961
1.2.3 Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	23.878	21.773
	<u>166.775</u>	<u>164.965</u>

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

<u>Boekwaarde ultimo</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Gronden en terreinen	6.894	6.894
Woonruimten	267	54
Bedrijfsgebouwen	97.442	95.800
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	24.816	23.976
Vervoermiddelen	1.787	2.599
Machines, apparaten en installaties	8.044	11.063
Overige materiële vaste activa	3.647	2.575
	<u>142.897</u>	<u>142.961</u>

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

	<u>Boekwaarde</u>	<u>Investe-</u>	<u>Desinves-</u>	<u>Afschrij-</u>	<u>Bijdragen</u>	<u>Afwaar-</u>	<u>Boekwaarde</u>
	<u>01-01-2013</u>	<u>ringen</u>	<u>teringen</u>	<u>vingen</u>	<u>van derden</u>	<u>deringen</u>	<u>31-12-2013</u>
Gronden en terreinen *	6.894	0	0	0	0	0	6.894
Woonruimten	54	217	0	3	0	0	267
Bedrijfsgebouwen *	95.800	11.156	6.066	2.438	1.010	0	97.442
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	23.976	1.207	0	366	1	0	24.816
Vervoermiddelen	2.599	209	553	468	0	0	1.787
Machines, apparaten en installaties	11.063	2.767	4.622	1.126	38	0	8.044
Overige materiële vaste activa	2.575	1.344	27	245	0	0	3.647
	<u>142.961</u>	<u>16.900</u>	<u>11.268</u>	<u>4.646</u>	<u>1.049</u>	<u>0</u>	<u>142.897</u>

De investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

<u>Boekwaarde ultimo</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.195	20.029
Machines, apparaten en installaties	176	107
Overige materiële vaste activa	1.507	1.636
	<u>23.878</u>	<u>21.773</u>

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	<u>Boekwaarde</u>	<u>Investe-</u>	<u>Desinves-</u>	<u>Afschrij-</u>	<u>Bijdragen</u>	<u>bijdragen</u>	<u>Boekwaarde</u>
	<u>01-01-2013</u>	<u>ringen</u>	<u>teringen</u>	<u>vingen</u>	<u>van derden</u>	<u>reserves</u>	<u>31-12-2013</u>
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	20.029	9.933	1.341	927	5.164	335	22.195
Machines, apparaten en installaties	107	75	0	6	0	0	176
Overige materiële vaste activa	1.636	556	459	69	147	10	1.507
	<u>21.773</u>	<u>10.564</u>	<u>1.800</u>	<u>1.002</u>	<u>5.311</u>	<u>345</u>	<u>23.878</u>

Voor de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn onder anderen de volgende reserves en transitoria per 31 december 2013 beschikbaar:

Reserve bovenwijkse voorzieningen	4.480
Reserve parkeerfonds (mobiliteitsfonds)	2.719
Reserve Volkshuisvesting	229
Transitoria ISV	781

I.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2013 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-2013	Investe- ringen	bijdragen reserves	Desinves- teringen	Aflossingen/ afschrijvingen	Voorziening	Boekwaarde 31-12-2013
Kapitaalverstrekingen aan:							
Deelnemingen	505	0	0	0	0	0	505
Gemeenschappelijke regelingen	0	108	0	0	45	0	63
Leningen aan:							
Woningcorporaties *	4.395	233	0	0	899	0	3.729
Deelnemingen	2.223	2.450	0	0	244	0	4.429
Overige verbonden partijen	136	0	0	0	136	0	0
Overige langlopende geldleningen u/g	54.374	105	0	0	2.281	0	52.198
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	11.928	0	0	0	0	0	11.928
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	100	0	0	0	8	0	92
	73.661	2.896	0	0	3.613	0	72.944

*De waarde op 31-12-2013 betreft de balanswaarde

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden gesplitst naar de volgende categorieën:

	2013	2012
2.1.1 Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
niet in exploitatie genomen bouwgronden	9.799	10.986
strategische gronden	1.808	2.456
	11.607	13.442
2.1.2 Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	53.002	45.892
2.1.3 Vooruitbetalingen	0	0
	53.002	45.892

Balans specificatie voorraad gronden

Gronden niet in exploitatie

Bedragen x € 1.000

Projecten	Boekwaarde 1/1/2013	Overheveling materieel vaste	Inves-teringen 2013	Inkomsten 2013	Inzet voorziening	Afwaardering/ verlies	Boekwaarde 31/12/2013	Voorziening	Balanswaarde 31 12 2013
Overige gronden									
Strategische gronden	2.456	-217	106	-31	-35	-470	1.808		1.808 Waarde = € 6 per m2
sub totaal	2.456	-217	106	-31	-35	-470	1.808	0	1.808
Niegg									
Bethlehemstraat	326		12				338	162	176
Hamburgerbroek algemeen	223			-223			0		Waarde = € 126 per m2
A18 Bedrijvenpark 2e fase	10.586		365				10.951	1.328	9.623 Waarde = € 53 per m2
sub totaal	11.134	0	377	-223	0	0	11.289	1.490	9.799
Totaal	13.590	-217	483	-254	-35	-470	13.097	1.490	11.607

C

Gronden in exploitatie

Bedragen x € 1.000

Projecten	Boekwaarde 1/1/2013	Overheveling materieel vaste activa	Inves-teringen 2013	Inkomsten 2013	Inzet voorziening	Winstneming	Boekwaarde 31/12/2013	Voorziening	Balanswaarde 31 12 2013
Vijverberg zuid									
Heideslag	8.096		926	-208	-200		8.614	386	8.228
HBB IJsseloevers	6.254		1.218	-169	-1.000		6.303	0	6.303
Heelweg	5.669		3.144	-2.286	-800		5.726	5.435	291
Lookwartier	1.345		331	66	0		1.742	651	1.091
Veemarkt	4.369		93	-222	-2.300		1.939	2.661	-722
Dichteren	390		385	-273			501		501
Burg. van Nispenstraat	-615		569	-226		272	0		0
Spinbaan Brewinc	-70		64	-21	-35	62	0		0
Norman Bevealstraat	-243		-6	0			-248		-248
A18 Bedrijvenpark	-819		432	-1		389	0		0
Hamburgerbroek Zuid	32.484		4.336	-755			36.065	1.971	34.094
Hamburgerbroek Zuid	-1.909		62	-112			-1.960		-1.960
Grondwallen Bedrijvenweg	-96		16	-47			-127		-127
Bedrijven Wijnbergen	3.392		174	0			3.566	2.753	813
Wijnbergen EVZ	5.152		486	-1.066			4.572		4.572
Verheulswede Revitalisering	-1.599		1.180	-367			-786		-786
TCC - Kennedylaan	620		82	-100	-627	24	0		0
Sportparkzuid brandweer	760		217	-653	-506	182	0		0
sub totaal	63.181	0	13.708	-6.442	-5.468	928	65.907	13.858	52.050
Exploitatie overeenkomsten									
Ant. ovk. Postkantoor (Saturn)	-1		33	0			32	35	-2
Expl. ov. Pelgrimerrein Gnd.	321		912	-730	-505	2	0	0	0
Expl. ov. Vredestein HBB	37		34	-43	-30	1	0	0	0
Expl. ov. Wijnbergen wonen	1.266		573	-622			1.217	263	955
sub totaal	1.624	0	1.553	-1.395	-535	3	1.250	298	952
Totaal	64.805	0	15.261	-7.837	-6.002	931	67.157	14.155	53.002

Nog te maken kosten en opbrengsten van de in exploitatie gebrachte grondexploitaties, conform raming van 2013

Omschrijving		Begroot grond-	Boekwaarde 31/12/2013	Nog te realiseren	Verwacht Resultaat
Boekwaarde 31-dec 2013					67.157
geraamde kosten:	Verervingen	106.056	97.775	8.281	
	Bouwrijpmaken	60.315	47.582	12.733	
	Plan en VAT kosten	32.899	26.924	5.975	
	Woonrijpmaken	24.624	19.245	5.380	
	Diverse kosten	43.245	9.683	33.562	
	Rente en Beheer	48.505	28.515	19.990	85.921
geraamde opbrengsten:	Overige opbrengsten	-40.631	-24.202	-16.430	
	Grondverkopen	-258.365	-138.364	-120.001	-136.431
	totaal	16.647	67.157	-50.510	
	Verwachte eindwaarde				16.647
	Inzet voorzieningen				-13.507
	Bijdrage EBT/deelnemende gemeente A18				-4.119 65% 1ste fase
	Rente voorzieningen vanaf 2014				-3.269
	Verwachte winsten (Vijverberg aangepast)				-4.248 eindwaarde

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2013	Voorzieningen oninbaarheid	Gekorrigeerd saldo 31-12-2013	Gekorrigeerd saldo 31-12-2012
Vorderingen op openbare lichamen	11.401	0	11.401	8.845
Overige vorderingen	9.486	1.587	7.899	9.229
Totaal	20.887	1.587	19.300	18.074

Een nadere specificatie van de overige vorderingen is als volgt te geven:

	2013	Stand februari 2014*	Voorziening dubieus Opmerking
Debiteuren algemeen	3.928		
2003 t/m 2008		99	63
2009		2	2
2010		137	19
2011		111	15
2012		1.038	151
2013		11.999 **	176
Debiteuren openbare lichamen	11.401		
Debiteuren belastingen	1.034	978	297
Debiteuren sociale zaken	4.524		864
BTW			
	20.887	14.364	1.587

*Dit is inclusief vorderingen op openbare lichamen

**Inclusief vordering aangifte BTW compensatiefonds 2013 van € 8.616.343

	Debiteuren belastingen	Voorziening dubieus
6 Een nadere specificatie naar ouderdom is als volgt te geven:		
2004 t/m 2008	50	31
2009	50	20
2010	53	21
2011	92	32
2012	201	56
2013	<u>532</u>	<u>137</u>
	<u>978</u>	<u>297</u>

2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
<u>Kassaldi:</u>	3	4
<u>Banksaldi:</u>		
Fortis 93.62.21.100	12	15
Fortis 92.40.00.279	0	0
Fortis 93.60.10.614	89	55
Fortis 24.35.19.966	0	1
BNG 28.50.38.567	25	0
BNG 28.50.99.868	52	0
BNG 28.51.59.542	20	
BNG 28.50.49.962	184	107
<u>Girosaldi:</u>		
Giro 1021392	13	12
	<u>399</u>	<u>194</u>

2.4 Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Nog te ontvangen bedragen	3.650	602
Vooruitbetaalde bedragen	408	227
Van derden te vorderen bekleemde gelden*	-26	103
Overige activa	11	0
Totaal Transitoria	<u>4.043</u>	<u>932</u>

*aansluiting beginbalans samen met post overlopende passiva

<u>Specificatie van derden te vorderen bekleemde gelden</u>	<u>Saldo Toevoeging</u>		<u>Vrijval Aanwending</u>		<u>Saldo</u>
	<u>01-01-2013</u>				<u>31-12-2013</u>
<i>Onderdeel transitoria Sisa</i>					
Transitoria Onderwijs achterstand beleid 2011-2014 OCW D9	3	329	0	219	-107
Subtotaal transitoria SISA	3	329	0	219	-107
<i>Onderdeel transitoria overig</i>					
Transitoria kansrijk wonen en werken	-34	0	0	53	19
Transitoria horecateam veilige binnenstad	1	1	0	0	0
Transitoria regio contract RCA018 Graafschap helpt scoren	80	80	0	0	0
Transitoria tienermoeder project	18	50	0	94	62
Subtotaal Transitoria overige	65	131	0	147	81
Totaal Generaal Transitoria	68	460	0	366	-26

3. PASSIVA

3.1 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
3.1.1. Algemene reserve	22.177	23.487
3.1.2. Bestemmingsreserves:		
overige bestemmingsreserves	38.695	45.583
3.1.3. Resultaat na bestemming	<u>2.752</u>	<u>-6.845</u>
Totaal	<u>63.624</u>	<u>62.225</u>

Het verloop in 2013 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming	Vermindering	Saldo
	01-01-2013					
	2012 afschrijvingen					
Algemene reserve	16.152	2.021	5.354	1.654	0	14.473
Algemene reserve risico's grondexploitatie	7.335	2.469	0	-2.100	0	7.704
<i>Totaal algemene reserves</i>	<i>23.487</i>	<i>4.490</i>	<i>5.354</i>	<i>-446</i>	<i>0</i>	<i>22.177</i>
Bestemmingsreserves						
Reserve kl. Investeringsfac dienst en huisvesting	65	14	7	0	0	72
Reserve dekking investeringslasten grote projecten	16.368	900	1.311	0	0	15.957
Reserve streekarchivaat de Liemers	37	0	10	0	0	27
Reserve verbouw havenstraat 78	2.080	99	161	0	0	2.018
Reserve huisvesting inrichting kantoren	347	101	0	0	0	448
Reserve verkiezingen	107	19	0	0	0	126
Reserve afschrijving brandweerkazerne	184	10	27	0	0	167
Reserve compensatie dividend	144	0	23	0	0	121
Reserve bovenwijkse voorzieningen	4.400	868	788	0	0	4.480
Reserve afschrijving herinrichting wegen	137	8	13	0	0	132
Reserve parkeerfonds (mobiliteitsfonds)	4.174	516	1.971	0	0	2.719
Reserve evenementenhal	56	2	15	0	0	43
Reserve nieuwbouw het Timpaan	1.186	66	78	0	0	1.174
Reserve onderwijshuisvesting	197	799	549	0	0	447
Reserve dekking kap.lasten nieuwb school de haven	2.268	108	135	0	0	2.241
Reserve afschrijving kunstwerk Wehl	29	3	10	0	0	22
Reserve gem vastgoed en verpl. culturele instellingen	331	15	11	0	0	335
Reserve speelvoorzieningen	13	90	0	0	0	103
Reserve bijzondere bijstand	181	-12	115	0	0	54
Reserve WVG/WMO	499	0	0	0	0	499
Reserve maatschappelijke opvang lokaal	477	230	197	0	0	510
Reserve maatschappelijke opvang regionaal	337	319	-130	0	0	786
Reserve jeugdagenda	595	0	304	0	0	291
Reserve waterplan	91	1	0	0	0	92
Reserve volkshuisvesting	321	15	107	0	0	229
Reserve stimuleringsfonds volkshuisvesting	1.662	100	283	0	0	1.479
Reserve spaarrisico grex	6.400	1.000	0	-6.400	0	1.000
Reserve omzettaakstelling	2.088	99	380	0	0	1.807
Reserve bonusuitkering aandelen BNG	157	0	0	0	0	157
Reserve aandelen Vitens	59	0	0	0	0	59
Reserve deelneming kondor wessels	45	0	0	0	0	45
Reserve mop	0	655	271	0	0	384
Reserve pogg	20	1.162	1.039	0	0	143
Reserve loonsom	528	0	0	0	0	528
<i>Totaal Bestemmingsreserves</i>	<i>45.583</i>	<i>7.187</i>	<i>7.675</i>	<i>-6.400</i>	<i>0</i>	<i>38.695</i>
Totaal reserves	69.070	11.677	13.029	-6.846	0	60.872

3.2 VOORZIENINGEN

Het verloop van de voorzieningen in 2013 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo Toevoeging		Vrijval Aanwending		Saldo
	01-01-2013				31-12-2013
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (onzeker)</u>					
Pensioenvoorzieningen wethouders	1.448	354	0	0	1.802
Voorziening wachtgeld voorziening wethouders	360	120	30	45	405
Voorziening eigen risicodragers WW	1.007	33	0	110	930
Voorziening individueel loopbaanbudget	0	213	0	0	213
Voorziening fte brandweer	500	0	0	58	442
Voorzieningen Ruimzicht en Wijnbergen	239	313	0	35	517
Garantievoorziening gewaarborgde geldleningen	38	0	0	24	14
<i>Subtotaal</i>	<i>3.592</i>	<i>1.033</i>	<i>30</i>	<i>272</i>	<i>4.323</i>
<u>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</u>					
	Saldo Toevoeging		Vrijval Aanwending		Saldo
	01-01-2013				31-12-2013
Voorziening onderhoudsfonds gem geb (POGG)	0	0	0	0	0
Vastgoedfonds egalisatievoorziening	0	0	0	0	0
Voorziening meerjarenplanning onderwijsgebouwen	400	0	400	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<u>Voorzieningen door derden beklemde middelen</u>					
	Saldo Toevoeging		Vrijval Aanwending		Saldo
	01-01-2013				41.639
Voorziening upc-gelden	22	0	22	0	0
Voorziening afvalverwerking	1.421	244	0	0	1.665
Voorziening rioolbeheer	4.829	738	0	65	5.502
Voorziening bouwvergunning	0	98	98	0	0
Voorziening compensatie bomen-natuur	209	0	0	111	98
Voorziening afkoopsommen begraafplaatsen	1.290	222	0	134	1.378
Voorziening Site	105	0	0	0	105
<i>Subtotaal</i>	<i>7.876</i>	<i>1.302</i>	<i>120</i>	<i>310</i>	<i>8.748</i>
Totaal Voorzieningen	11.868	2.335	550	582	13.071

Nadere toelichting Voorzieningen

Als onderdeel van deze balans is een overzicht opgenomen van reserves en voorzieningen.

Hierin wordt het doel, de omvang, de voeding, de onttrekking en benodigde omvang per voorziening weergegeven.

3.3 VASTE SCHULDEN MET EEN LOOPTIJD LANGER DAN ÉÉN JAAR

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2013	2012
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	202.325	191.200
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	145	182
	202.470	191.382

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2013

	Saldo 01-01-2013	Vermeerde- ringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2013
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	191.200	32.000	20.875	202.325
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	182	0	37	145
	191.382	32.000	20.912	202.470

De totale rentelast voor het jaar 2012 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 7.265.173,=

4. VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2013	2012
4.1 Schulden < 1 jaar	26.793	28.047
4.2 Overlopende passiva	22.140	23.681
	48.933	51.728

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2013	2012
Kasgeldleningen	5.000	8.000
Bank- en girosaldi	13.390	4.118
Rekening-couranten	0	116
Overige schulden	8.403	15.813
	26.793	28.047

Een nadere specificatie van de overige schulden is als volgt te geven:

	2013
Crediteuren algemeen	3.280
Crediteuren salarissen	1289
Crediteuren schulddienstverlening	20
Crediteuren sociale zaken	3.814
	8.403

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2013
Vooruitontvangen bedragen	9.587
Nog te betalen bedragen	2.039
Waarborgsommen	224
Overlopende passiva Soza en Belastingen	9
Rente geldleningen	4.636
Door derden beklemde gelden	5.645
	22.140

Specificatie door derden beklemde gelden

	Saldo Toevoeging		Vrijval Aanwending		Saldo
	01-01-2013				31-12-2013
<i>Onderdeel transitoria Sisa</i>					
Transitoria Onderwijs voorziening rmc OCW D1	323	723	0	1.027	19
Transitoria participatiebudget SZW G5	734	2.476	0	2.785	425
Transitoria participatiebudget t/m 2012	-54	23		-31	0
Transitoria doeluitk c/jg besteding 2010 H10 2010	8	0	0	8	0
Transitoria RSL Gelderland Oostelijke Randweg	100	0	0	0	100
Transitoria verbetering luchtkwaliteit E11 B	115	0	0	0	115
Subtotaal transitoria SISA	1.226	3.222	0	3.789	659

Onderdeel *transitoria overig*

	Saldo Toevoeging		Vrijval Aanwending		Saldo
	01-01-2013		31-12-2013		31-12-2013
Transitoria stationshalte Gaanderen	846	0	0	44	802
Transitoria HRT regionaal	0	2.700	0	1.500	1.200
Transitoria rmc regionaal	106	0	0	26	80
Transitoria rmc regiocontract	-1	1	0	0	0
Transitoria regeling binnenklimaat primair onderw.	146	0	0	146	0
Transitoria verz uitk justitie nazorg exgedetineerden	17	0	0	17	0
Transitoria ISV	271	0	0	271	0
Transitoria ISV 3	697	234	0	150	781
Transitoria stimulering indoortennis jeugd	30	0	0	0	30
Transitoria onderhoud monumenten	0	36	0	0	36
Transitoria trots op onze streek	0	72	0	40	32
Transitoria jeugdwerkloosheid	162	597	0	477	282
Transitoria werkgeversdiensten	0	130	0	0	130
Transitoria voorbereiding ESF	0	100	0	0	100
Transitoria woonservice gebieden	1	0	0	0	1
Transitoria MO verwijs index	13	0	0	13	0
Transitoria mo RCA01 lokale zorgnetwerken	18	0	0	18	0
Transitoria bijdrage gemeenten lokaal zorgnetwerk	14	0	0	14	0
Transitoria kwartiermaker reg.uitv.ag.jongeren	0	80	0	0	80
Transitoria kwetsbare burgers in de zorgmonitor	0	44	0	14	30
Transitoria maatsch.beg.vluchtelingen	0	30	0	0	30
Transitoria jeugdmaatschappelijk werkl op het VO	0	15	0	0	15
Transitoria subsidie provinciale transitie jeugdzorg	5	0	0	0	5
Transitoria de achterhoek bespaart 2013/2014	0	240	0	104	136
Transitoria klimaatregeling 300 eigen woningen	0	25	0	0	25
Transitoria Surinameplein	0	120	0	0	120
Transitoria GSO 4	1.210	4.137	0	4.275	1.072
Subtotaal Transitoria overige	3.535	8.561	0	7.109	4.986
Totaal Generaal Transitoria	4.761	11.783	0	10.898	5.645

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen, evenals de verstrekte garanties.

Gewaarborgde geldleningen

Ons beleid is dat de gemeente geen garantstellingen verleent, tenzij een publieke taak in het geding is. Bij garantie-verzoeken verwijzen we naar de waarborgfondsen. De gemeente staat vanuit het verleden garant voor betaling van rente en aflossing van diverse geldleningen.

Deze zijn onder te verdelen in leningen die geborgd zijn door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Voor deze leningen is de gemeente Doetinchem achtervang. Voor geldleningen die geborgd zijn door de Stichting Waarborgfonds: Sport (SWS) staat de gemeente voor de helft van het bedrag garant. Daarnaast zijn er leningen waarvoor de gemeente Doetinchem 100% garant staat.

Saldo gemeentegaranties per 31-12-2013

bedragen x 1.000

Omschrijving	Zorg	Onderwijs	Sport	Nuts sector	Woning bouw	Overig	Totaal
Garanties gD 100%	810	1.379	118	552	148	1802	4.809
Garanties SWS 50% gD			3.350				3.350
Subtotaal rechtstreeks	810	1.379	3.468	552	148	1.802	8.159
Garanties WSW 100% (achtervang gD)					191.608		191.608
Garanties NHG 100% (achtervang gD)					7.498		7.498
Subtotaal achtervang	0	0	0	0	199.106	0	199.106
Totaal	810	1.379	3.468	552	199.254	1.802	207.265

In 2012 hebben we onze portefeuille met garanties en verstrekte geldleningen doorgelicht. vervolgens toetsen we jaarlijks het risicoprofiel zoals opgenomen in de doorlichting. Deze jaarlijkse actualisatie nemen we op in de Programmabegroting, voor het eerst in de programmabegroting 2014. We rapporteren daar over wijzigingen op de risicomatrix en beschrijven actuele ontwikkelingen rond de portefeuille. In deze paragraaf in de jaarstukken melden we alleen relevante wijzigingen die zich hebben voorgedaan waarmee de risicomatrix van pagina 59 van de Programmabegroting nog actueel is. Zie ook de uitgebreide analyse in hoofdstuk 8, vanaf blz. 197 in de begroting 2014.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Contracten

De meerjarige financiële inkoop verplichtingen voor de gemeente Doetinchem bedragen afgerond ca € 118,9 miljoen. De meerjarige huur, pacht en lease verplichtingen bedragen afgerond ca € 0,57 miljoen.

Onzekerheid CAK WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van de gemeentelijke verordening Wmo en de inkomensgegevens van de aanvrager. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf, maar door het CAK. Door privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Doetinchem ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Over het boekjaar 2013 wordt van het CAK een Third party Mededeling ontvangen. Dit houdt in dat de beheersingsmaatregelen binnen het uitvoeringsproces van de eigen bijdragen WMO en het CAK voldoen aan de daaraan te stellen eisen om de juistheid en volledigheid van de berekende en opgelegde eigen bijdragen aan de aanvragers te waarborgen. Doordat bij het onderzoek voor het geven van deze mededeling de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de gegevens van de Belastingdienst, gemeentelijke basisadministratie, de gemeente Doetinchem en de zorgaanbieders echter niet betrokken is, is de Third Party Mededeling niet voldoende om hierop volledig te kunnen steunen ten behoeve van de volledigheid van de eigen bijdragen in de jaarrekening 2013. Hierdoor heeft de gemeente Doetinchem onvoldoende zekerheid omtrent de volledigheid van de eigen bijdragen van € 1.318.000 in haar jaarrekening 2013.

Wel kan middels de mededeling zekerheid worden gekregen dat het totaalbedrag aan vastgestelde eigen bijdragen gelijk is aan de door het CAK geïnde en doorbetaalde eigen bijdragen aan de gemeente. Hiermee beschikt de gemeente Doetinchem in voldoende mate over de zekerheid dat de eigen bijdragen in de jaarrekening 2013 juist zijn verantwoord. Eventuele mogelijke niet verantwoorde eigen bijdragen worden ingeschat als niet significant c.q. materieel.

Verkoop aandelen Nuon aan Vattenfall

Ingaande 1 januari 2009 heeft het productie en leveringsbedrijf Nuon-Energy de aandelen verkocht aan het Zweedse energiebedrijf Vattenfall voor € 56,8 miljoen. Door de verkoop van de aandelen Nuon die in vier tranches worden geleverd ontstaat over de jaren 2011, 2013 en 2015 een langlopende vordering van afgerond € 29 miljoen. In 2009 is de eerste tranche van 49% geleverd. In 2011 is de tweede tranche ad 15% geleverd. Op verzoek van Vattenfall en met onze instemming is de voor 2013 geplande tranche ontvangen in 2012. In 2015 zal de laatste tranche worden ontvangen. Voorts erkennen de verkopers een specifieke aansprakelijkheid voor claims die voortvloeien uit belastingverplichtingen. Deze aansprakelijkheid eindigt na 5 jaar en 3 maanden. Voor de belastingclaims geldt eveneens de oorspronkelijke escrow ad 2,3 mln. Vanwege de langere looptijd van deze specifieke aansprakelijkheid kunnen deze belastingclaims zonodig -tot het maximum van de oorspronkelijke escrow met de daarvoor toereikende resterende termijnen van de verkoopsom worden verrekend.

Lopende procedures

Ontbinding koopovereenkomst

Deze kwestie betreft een rechtbankprocedure die als inzet kent de ontbinding van een koopovereenkomst waarbij een bedrag groot € 113.000,00 aan schade wordt gevorderd. De vordering van de gemeente Doetinchem is toegewezen vermeerderd met wettelijke rente met ingang van 20 april 2010 tot de dag van volledige betaling, evenals een bedrag groot € 9.000,00 aan proceskosten. Het vonnis is onherroepelijk geworden. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar het mogelijke verhaal van de vordering, mogelijk zal tot executie van het vonnis worden overgegaan. Over de verhaalbaarheid van de vordering valt op dit moment nog weinig te zeggen

Verleende borgstelling

Deze kwestie betreft een aanspraak van de Bank Nederlandse Gemeenten jegens de gemeente Doetinchem uit hoofde van een verleende borgstelling destijds afgegeven door de gemeente Wehl. In verband met de herfinanciering van het appartementencomplex heeft de gemeente zich garant gesteld voor een bedrag groot € 2.042.011. De contractpartij komt op 3 september 2011 haar contractuele verplichtingen bij de geldovereenkomst niet na op grond waarvan de gemeente Doetinchem namens de BNG is aangesproken op de afgegeven borgstelling. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Doetinchem uiteindelijk een bedrag groot € 2.042.011 betaald aan de BNG. De gemeente heeft de rechtsopvolger van de contractpartij gedagvaard. Inzet van de procedure is de betaling van een bedrag groot € 2.216.532,52 te vermeerderen met de kosten en de wettelijke rente vanaf 12 september 2012 tot aan de dag der betaling.

De rechtbank heeft vonnis gewezen in deze procedure en geoordeeld dat de tegenpartij aan gemeente Doetinchem moet betalen een bedrag van € 2.150.140,56 aan hoofdsom en € 16.525,70 aan buitengerechtelijke kosten, vermeerderd met de wettelijke rente over deze bedragen vanaf 12 september 2012.

De gemeente is door de tegenpartij gedagvaard in hoger beroep te verschijnen voor het gerechtshof 's-Hertogenbosch. Deze dagvaarding is echter niet aangebracht waarmee thans deze hoger beroep procedure is beëindigd. De gemeente heeft zelf de tegenpartij gedagvaard in hoger beroep te verschijnen voor het Gerechtshof 's-Hertogenbosch op 1 september 2015. Het vonnis op deze partij is nog niet onherroepelijk. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid van executie van het vonnis op de tegenpartij.

Achterstand huurbetaling

De gemeente Doetinchem heeft de huurder van een sporthal gedagvaard in verband met de achterstand in de huurbetaling van ongeveer € 100.000 exclusief rente en kosten. De huurder betaalt de huur niet in verband met lekkages in het dak. De huurder heeft een tegenvordering ingesteld waarbij primair de vernietiging van de huurovereenkomst wordt gevorderd en subsidiair huuraanpassing van 40% van de bestaande jaarhuur en schadevergoeding. In het geval de vernietiging van de overeenkomst slaagt ontvangt de gemeente geen huur. In het geval de subsidiaire vordering zou worden toegewezen dient de gemeente rekening te houden met een gevorderde schade van € 220.000,00 en een mogelijke huuraanpassing tot 40% over de verschuldigde jaarhuur met ingang van 21 september 2011 totdat lekkages zijn verholpen. In 2014 zal naar verwachting een vonnis worden verkregen.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen 2013									
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
Mw. van Waart	€ 107.715,04		€ 367,98	€ 18.653,40	Alg.directeur/secretaris	36	n.v.t.	Secretaris	n.v.t.
Dhr. Janssens	€ 91.491,84		€ 0,00	€ 16.182,96	Raadsgriffier	36	n.v.t.	Raadsgriffier	n.v.t.

Verklaring van de letters:

a.	de naam								
b.	de beloning								
c.	de door de werkgever betaalde sociale verzekeringspremies								
d.	de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen								
e.	de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)								
f.	de functie								
g.	de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar								
h.	de in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband								
i.	de naam en functie die tijdens het dienstverband zijn bekleed								
j.	het jaar waarin het dienstverband is beëindigd								

nr.	Omschrijving	doel	1-01-13	31-12-13	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
Algemene reserves								
1	algemene reserve grex	Algemene reserve voor afdekking tekorten verliesgevende grondexploitaties en overige bedrijfsrisico's binnen het taakveld grondexploitatie.	7.335.547	7.703.891	Voordelige exploitatie-saldi van grondexploitaties	Afdekking tekorten verliesgevende grondexploitaties	De omvang van deze reserve moet minimaal 10% van de boekwaarde van de grondexploitatie bedragen (Cascademodel). In dit rekeningsjaar echter niet, zie paragraaf 7 grondbeleid in deze jaarstukken.	Reserve handhaven
2	algemene reserve voor algemene risico's	Het dienen als financieel weerstandvermogen (buffer) voor het opvangen van in principe onvoorziene financiële tegenvallers.	16.151.640	14.472.684	Positievealdi begroting/jaarrekening	Negatievealdi begroting/jaarrekening	De minimum norm is vastgesteld op € 11 miljoen.	Reserve handhaven
Totaal algemene reserves			23.487.187	22.176.575				
Bestemmingsreserves								
reserves onderhoud								
3	reserve kl. Invest. fac. dienst en huisvesting	Het egaliseren van de kosten van de investeringen van de facilitaire dienst, betreffende huisvestingskosten en repro.	65.206	71.866	De reserve wordt van oorsprong gevoed vanuit de budgetten uit de kostenplaatsen.	Volgens vervangingsplanning kleine investeringen.	In overeenstemming met meerjaren vervangingsplan huisvesting en repro	Reserve handhaven
4	reserve huisvesting inrichting kantoren	Middelen voor inrichting kantoren	346.611	448.123	Vanaf 2014 geen toevoegingen meer aan deze dekkingsreserve	Reserve dient vanaf 2014 als gedeeltelijke dekking van de investeringslasten voorvloeiend uit krediet kantoor inrichting Deze invest. wordt in 10 jaar afgeschreven dus 10 jr. 44.812	Niet bepaald	Reserve handhaven
5	reserve speelvoorzieningen	Opvangen van schommelingen in de kosten van vervanging en renovatie van speeltoestellen	13.622	103.368	Het verschil tussen het jaarlijks beschikbare budget en de uitgaven.	Het verschil tussen het jaarlijks beschikbare budget en de uitgaven	Aan deze reserve ligt een speelruimteplan ten grondslag.	Reserve handhaven
6	reserve waterplan	Reserve ten behoeve van afdekking eenmalige kleinere projecten binnen het in 2004 vastgestelde waterplan.	91.327	91.784	Geen	Afdekking kosten kleine maatregelen obv vastgesteld waterplan.	Opgenomen in meerjarenplanning waterplan, relatie met GRP/rioolrecht	Reserve toevoegen aan de voorziening rioolbeheer. Uitvoering binnen GRP.
7	reserve meerjarenplanning onderwijsgeb. mop	Het egaliseren van jaarlijks sterk schommelende onderhoudskosten van gemeentelijke schoolgebouwen.	0	384.469	Jaarlijks vaste dotaties per onderwijsgebouw.	Werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten aan schoolgebouwen.	Op basis van meerjarenplanning.	Reserve handhaven
8	reserve pogg	Het egaliseren van jaarlijkse kosten en inkomsten van de gemeentelijke gebouwen	19.565	142.817	Jaarlijks (geïndexeerde) dotaties onderhoud per gemeentelijk gebouw, exploitatie-saldi gemeentelijke accommodaties en verkoopopbrengsten panden	Werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten aan gemeentelijke gebouwen en negatieve exploitatiesaldi van gemeentelijke accommodaties	Op basis van meerjarenplanning.	Reserve handhaven
reserves onderhoud			536.331	1.242.427				
reserves kapitaallasten								

nr.	Omschrijving	doel	1-01-13	31-12-13	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
9	reserve dekking investeringslasten grote Projecten	Deze reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van de investeringslasten van een aantal grote projecten (o.a. het Brewinc, nieuwbouw schouwburg Amphion)	16.368.271	15.957.026	Bij de vaststelling van de notitie reserves en voorzieningen in 2002 is een bedrag afgezonderd voor dekking investeringslasten van een aantal grote projecten. Daarnaast is tot en met het jaar 2005 is de eenmalige vrijval van de investeringslasten van de nieuwbouw Amphion en het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) toegevoegd aan deze reserve. Ook wordt jaarlijks rente bijgeschreven op deze reserve.	Gedurende 40 jaar (miv 2003) wordt jaarlijks een bedrag onttrokken ter afdekking van investeringslasten. De onttrekking is gebaseerd op 8% van het investeringsbedrag en loopt jaarlijks af met de vrijval van de investeringslasten.	De reserve moet toereikend zijn om de jaarlijkse afschrijvingslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
10	reserve verbouw Havenstraat 78-80 en herinrichting gemeentewerf	Dekking deel investeringslasten nieuwbouw en verbouw pand Havenstraat 80 (huisvesting buha).	2.079.833	2.016.826	Bijdragen vanuit div. reserves en voorzieningen	Afdekking investeringslasten nieuwbouw Havenstraat 78-80 en herinrichting gemeentewerf	Gelijk aan af te dekken deel van totaal investering	Reserve handhaven
11	reserve afschrijving brandweerkazerne	Dekking investeringslasten brandweerkazerne.	184.347	166.986	Rentebijdraging	Jaarlijkse investeringslasten.	Afopend met investering.	Reserve handhaven.
12	reserve bovenwijkse voorzieningen	Financiering "bovenwijkse grote infrastructurele voorzieningen": werken met bovenwijkse functies, die functioneel dienstbaar zijn aan de wijken.	4.400.263	4.480.195	Via afdracht per verkochte m2 grond; € 25 per m2 voor woningbouw en € 15 per m2 voor bedrijventerreinen.	Conform jaarlijks vast te stellen nota voor de komende 10 jaar. Betreft investeringslaste van in nota opgenomen investeringen vnl in de infrastructuur.	Van deze reserve wordt periodiek een planning met betrekking tot de toevoegingen en onttrekkingen opgezet.	Reserve handhaven
13	reserve afschrijving herinrichting wegen	Dekking kapitaalasten voor de komende jaren voor de investeringen in wegen.	136.859	132.371	rentebijdraging	Dekking jaarlijkse investeringslasten	Afopend met hoogte investering (begroting 2014: 4.630,00)	Reserve in 2014 inzetten tbv vervroegde afschrijving investeringen met alleen maatschappelijk nut
14	reserve parkeervonds	Het instandhouden en uitbreiden van parkeervoorzieningen in en rond het centrum, het terugdringen van het autogebruik door het fietsgebruik en het openbaar vervoer te bevorderen.	4.173.959	2.719.048	Van het voordelig saldo op het product parkeren wordt jaarlijks een bedrag van afgerond € 1,3 mln toegevoegd aan de algemene middelen. Het restant wordt toegevoegd aan deze reserve.	Conform meerjarenprognose van het parkeervonds	Conform meerjarenprognose van het parkeervonds	Reserve handhaven
15	reserve evenementenhal	Een door de stichting evenementenhal belegde reserve die bedoeld was voor de verbetering, aanpassen dan wel de uitbreiding van de Houtkamphal. Een deel is aangewend ter dekking van verbetering avn de tennishal in zuid.	55.716	43.142	Geen	Een krediet voor tennishal-Zuid moet ten laste van deze reserve gebracht worden. Voor het overige wordt de reserve betrokken in de afwikkeling met Stichting evenementenhal.	Niet van toepassing	Bedrag kan worden toegevoegd aan de algemene reserve bedrijfsvoering
16	reserve nieuwbouw het Timpaan	Reserve ter gedeeltelijke dekking van de investeringslasten van de nieuwbouw in 2006 van de Timpaan in de voormalige gemeente Wehl.	1.186.285	1.173.531	Geen	Jaarlijkse onttrekking gelijk aan de jaarlijkse lasten van een deel van de investering.	Loopt af met de hoogte van een deel van de investering	Reserve handhaven
17	reserve onderwijshuisvesting	Dekking van toekomstige investeringen onderwijshuisvesting.	196.400	446.741	Middels structurele vrijval van kapitaalasten huisvesting onderwijs, incidenteel met specifieke toevoegingen aan het gemeentefonds en rentebijdraging.	Ten behoeve van aanvragen voor een voorziening in onderwijshuisvesting..	Basis is het integraal huisvestingsplan onderwijs, welke periodiek wordt bijgesteld of geëvalueerd.	Reserve handhaven
18	Reserve dekking kap.lasten nieuwb.school de haven	Dekking investeringslasten school de Haven	2.268.094	2.240.716	Eenmalige voeding vanuit algemene reserve	Jaarlijkse investeringslasten van genoemde investering	De reserve moet gelijk zijn aan de boekwaarde en vermindert parallel aan de boekwaarde van de investering.	Reserve handhaven
19	reserve afschrijving kunstwerk Wehl	Dekking investeringslasten kunstwerk Wehl.	29.636	22.567	Rentebijdraging	Jaarlijkse investeringslasten	Afopend met investering	Reserve handhaven
20	reserve bonusuitkering aandelen BNG	Deelname in de NV Bank Nederlandse Gemeenten.	156.585	156.585	Geen	Geen	Deze reserve is de tegenhanger van onze aandelen. De rente komt ten goede aan de exploitatie.	Reserve handhaven
21	reserve deelneming Kondor Wessels	Betreft deelneming Kondor Wessels	45.000	45.000	Bij jaarrekening 2009 overeenkomstig BBV	Overeenkomstig BBV	Overeenkomstig BBV	Reserve handhaven
22	reserve aandelen vitens	Deelname in waterbedrijf Vitens	58.752	58.752	Geen	Geen	Deze reserve is de tegenhanger van onze gewone aandelen in Vitens. De inbreng van de gemeente Doetinchem bestaat uit 58.752 gewone aandelen met een boekwaarde van € 1,00 per aandeel. De rente komt ten goede aan de exploitatie	Reserve handhaven

nr.	Omschrijving	doel	1-01-13	31-12-13	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
23	Reserve compensatie dividendderiving Nuon	Dit betreft het deel van de opbrengsten uit verkoop Nuon aandelen dat in 2009 is gerealiseerd en is gereserveerd voor vervroegde afschrijving investeringen met alleen maatschappelijk nut..	144.383	121.100	Geen	Geen	Niet nader bepaald	Saldo betreft rentebijtschijving. Reserve kan worden opgeheven. Saldo toevoegen aan de algemene reserve bedrijfsvoering
24	reserve herontwikkeling vastgoed (verkoop panden de schil)	Reserve is bestemd voor het afdekken van een tweetal kredieten tbv verplaatsen instellingen Brewinc en herontwikkeling vastgoed.	331.167	335.458	Deel verkoopopbrengsten div. panden	Afdekking kosten genoemde kredieten	Gelijk aan nog te verwachten uitgaven bij genoemde kredieten	Reserve handhaven
reserves kapitaallasten			31.815.550	30.116.044				
reserves overheidstaken								
25	reserve bijzondere bijstand	Inkomensondersteunend beleid via schuldhelpverlening, de bijdrageregeling en overige inkomensvoorzieningen.	180.740	54.116	Voeding vindt plaats via voordelen op de bijzondere bijstand ten opzichte van de "fictieve" vergoeding door het rijk via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.	Onttrekking vindt plaats bij nadelen op de bijzondere bijstand ten opzichte van de "fictieve" vergoeding door het rijk via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.	Ten behoeve van minimabeleid	Reserves samenvoegen tot één reserve sociaal domein
26	reserve streekarchivaat de Liemers	Regionale deelname	37.000	26.914	Gevoed vanuit regionaal budget	Onttrekking uit regionaal budget	Niet van toepassing	Reserve handhaven
27	reserve burgerzaken	Middelen bestemd voor het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	106.851	126.045	Saldo van inkomsten en uitgaven op het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	Saldo van inkomsten en uitgaven op het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	Niet nader bepaald	Reserve handhaven
28	reserve WMO	Reserve is bestemd voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.	498.984	498.984	Voeding vindt plaats via voordelen op de uitkeringen WRV, hulp bij huishouding en subsidies voormalige AWBZ ten opzichte van de "fictieve" vergoeding door het rijk via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.	Onttrekking vindt plaats bij nadelen op de uitkeringen ten opzichte van de "fictieve" vergoeding door het rijk via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.	Niet nader bepaald	Reserves samenvoegen tot één reserve sociaal domein
29	reserve WWB	Reserve is bestemd voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB)	0	0	Voeding vindt plaats via voordelen op het inkomensdeel van de WWB.	Onttrekking vindt plaats bij nadelen op het inkomensdeel van de WWB danwel ten behoeve van werkgelegenheids-projecten.	De bovengrens ivan de reserve WWB is bepaald op 10% van het jaarbudget	Reserves samenvoegen tot één reserve sociaal domein
30	reserve maatschappelijke opvang lokaal	Middelen bestemd voor de lokale taak die Doetinchem heeft i.h.k.v. maatschappelijke opvang/huiselijk geweld, OGGz en verslavingszorg	476.965	509.802	Bij bestemming resultaat jaarrekening 2007.	Uitgaven overeenkomstig doelstelling.	Niet nader bepaald	Reserves samenvoegen tot één reserve sociaal domein
31	reserve maatschappelijke opvang regionaal	Middelen bestemd voor de regionale taak die Doetinchem heeft i.h.k.v. maatschappelijke opvang/huiselijk geweld, OGGz en verslavingszorg	337.112	786.351	Regionale gelden	Regionale gelden	Niet nader bepaald	Reserves samenvoegen tot één reserve sociaal domein
reserves overheidstaken			1.637.652	2.002.212				
overige bestemmingsreserves								
32	reserve jeugdagenda	Uitvoering van de doelstellingen uit de Doetinchemse jeugdagenda	594.712	290.698	Eigen begrotingsbudgetten t.b.v. punten op de jeugdagenda	Uitgaven conform jeugdagenda	Conform financieel kader in jeugdagenda	Reserves samenvoegen tot één reserve sociaal domein
33	reserve volkshuisvesting	Reserve tbv verbeteren volkshuisvesting in de brede zin van het woord	320.738	229.281	Geen	Over de aanwending is overleg geweest, dat nog in definitieve afspraken moet worden gegoten (bij de prestatie-afspraken met Sité).	Op het saldo liggen nog een tweetal claims tbv kwaliteitsimpuls openbare ruimte en monumenten/cultuurhistorie.	Reserve handhaven

nr.	Omschrijving	doel	1-01-13	31-12-13	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
34	reserve stimuleringsfonds volkshuisvesting	Deze reserve is even groot als de middelen die gemeente Doetinchem heeft uitstaan in het Stimuleringsfonds volkshuisvesting.	1.662.118	1.479.337	Rentebijdrage	In de raad van september 2009 is een verdeling gemaakt voor de inzet van deze middelen in dit fonds.	De gemeente neemt deel in het revolving fund (RF) van de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn). De gemeente kan aanvullingen doen voor welke projecten de middelen (leningen) uit het RF inzetten.	Reserve handhaven
35	reserve loonsom	Afdekken van overschrijding van de loonsom	528.000	528.000	Eenmalige storting van bij begroting 2007	Overeenkomstig doel	Overeenkomstig doel	Reserve handhaven
36	reserve spaarrisico grexen	Afdekken risico woningbouwprojecten	6.400.000	1.000.000	oorspronkelijk bedrag 29 mln voeding via algemene reserve/res.	Overeenkomstig doel	Overeenkomstig doel	Te betrekken bij MPG
37	reserve omzettaakstelling	Afdekken omzetverlies agv lagere benodigde ureninzet eigen personeel in relatie met inkrimping formatie tlv grondexploitatie	2.088.000	1.807.180	vanuit reserve spaarrisico grexen	werkelijk omzetverlies op personele inzet ten laste van grexen periode 2012 tm 2015	Totaal 2,5 mln beschikbaar van grexen periode	Reserve handhaven
overige bestemmingsreserves			11.593.568	5.334.496				
Totaal bestemmingsreserves			45.583.101	38.695.179				
TOTAAL RESERVES			69.070.288	60.871.754				

Voorzieningen

voorzieningen door derden beklemd								
38	voorziening upc-gelden	Besteding aan doelstellingen op het gebied van cultuur, welzijn, ict, sport of educatie. Invulling dient zo te gebeuren dat de herkomst en aard van de bijdrage transparant en herkenbaar is voor het publiek.	22.208	0	Vergoeding die we ontvangen van upc in 2005 t/m 2009	Besteding conform doel	N.v.t.	Voorziening is opgeheven bij het opstellen van de jaarstukken 2013
39	voorziening afvalverwerking	Het egaliseren van de uitgaven en inkomsten die in het kader van afval- inzameling en verwerking worden gemaakt met als effect dat een nagenoeg stabiel tarief afvalstoffenheffing wordt gehanteerd.	1.420.955	1.664.640	Overschotten op de jaarlijkse kosten en inkomsten op het product afval	Tekorten op de jaarlijkse kosten en inkomsten op het product afval	Ondergrens niet nader bepaald, maar als wel op € 350.000 zijnde 5% van de jaarlijkse omzet	Relatie met tarief afvalstoffenheffing. Voorziening handhaven
40	voorziening rioolbeheer	Het egaliseren van sterk schommelende uitgaven in het kader van onderhoud, vervanging en verbetering van het rioleringsstelsel met als effect dat een nagenoeg stabiel rioolrecht wordt gehanteerd.	4.828.622	5.502.004	Overschotten op de exploitatie- en investeringskosten voor riolering.	Tekorten op de exploitatie- en investeringskosten voor riolering.	Op basis van meerjarenplanning.	Relatie met GRP cq tarief brede rioolheffing. Voorziening handhaven
41	voorziening compensatie bomen-natuur	Voor bomen en natuur	209.203	98.198	Derden	Bomen en natuur	N.v.t.	Voorziening handhaven
42	voorziening afkoopsommen begraafplaatsen	De voorziening dient ter afdekking van de jaarlijkse kosten voor onderhoud op de begraafplaatsen	1.289.702	1.377.708	Jaarlijks ontvangen afkoopsommen in verband met onderhoudsrecht graven.	Onttrokken worden de lasten die wij hebben voor onderhoud van de begraafplaats.	De voorziening moet toereikend zijn om jaarlijks de lasten in de exploitatie op te kunnen vangen.	Voorziening handhaven
43	voorziening site	Voorziening vooruitontvangen bedragen Site tbv project Oosseld	105.233	105.233	Site	Gemeente	N.v.t.	Voorziening handhaven
voorzieningen door derden beklemd			7.875.923	8.747.783				

nr.	Omschrijving	doel	1-01-13	31-12-13	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
voorzieningen onderhoud								
44	voorziening meerjarenplanning onderwijsgeb.mop	Het egaliseren van jaarlijks sterk schommelende onderhoudskosten van gemeentelijke schoolgebouwen.	399.947		0 Jaarlijks vaste dotaties per onderwijsgebouw.	Werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten aan schoolgebouwen.	Op basis van meerjarenplanning.	Voorziening handhaven
voorzieningen onderhoud			399.947	0				
voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico								
45	pensioenvoorziening wethouders	De voorziening wordt gevormd voor wethouderspensionen ingaande 2011	1.447.959	1.801.585	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar	Overeenkomstig jaarlijkse geactualiseerde berekeningen	Voorziening handhaven.
46	Wachtgeld/outplacement voorziening wethouders	Deze voorziening is gevormd om aan wachtgeldverplichtingen, pensioenopbouw en outplacementkosten van wachtgelders te voldoen	359.432	405.356	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar	Overeenkomstig jaarlijkse geactualiseerde berekeningen	Voorziening handhaven.
48	voorziening flo brandweer	Ten behoeve van FLO brandweerpersoneel	500.000	442.395	Bij 2e financiële monitor 2010	Gebruik FLO	Afhankelijk van gebruikname FLO	Voorziening handhaven
49	garantievoorziening gewaarborgde geldleningen	Ten behoeve van uitgaven mogelijke terruggave gewaarborgde geldleningen(en)	38.415	13.968	Bij vaststelling jaarrekening 2011	Bij vaststelling jaarrekening 2011	Wordt afgewikkeld in 2014	Voorziening handhaven
50	voorzieningen Ruimzicht en Wijnbergen gewijzigd in voorziening af te sluiten grexen	Ten behoeve van grondexploitatie	239.000	517.610	Bij vaststelling jaarrekening 2012	Risico grondexploitatie	Risico grondexploitatie	Voorziening handhaven
51	garantievoorziening eigen risicodragers WW	Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn eigenrisicodragers voor de Werkloosheidswet (WW)	1.007.888	929.786	Bij vaststelling jaarrekening 2012	Jaarlijks storting/onttrekking op basis van geactualiseerde berekeningen.	Jaarlijks storting/onttrekking op basis van geactualiseerde berekeningen.	Voorziening handhaven
52	voorziening individueel loopbaanbudget gemeentepersoneel	In de cao 2011-2012 zijn afspraken gemaakt over fase 1 van het loopbaanbeleid.. Per 1-1-2013 komt er gedurende drie jaar een individueel loopbaanbudget per werknemer beschikbaar. De werknemers kunnen hier aanspraak op maken	0	212.750	Jaarlijks een vaste bijdrage van 212.750 vanaf 2013 tm 2015.	Uitgaven door personeel in het kader van loopbaanbeleid.	Overeenkomstig doel	Voorziening handhaven
voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico			3.592.694	4.323.450				
TOTAAL VOORZIENINGEN			11.868.564	13.071.233				
			80.938.852	73.942.987				

nr.	Omschrijving	doel	1-01-13	31-12-13	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
-----	--------------	------	---------	----------	---------	-------------	------------------	----------

Hoofdstuk 6

***Verantwoording in het kader van
Single information single audit***

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
			I N D I C A T O R E N				
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			1 2012-009958	€ 717.285	€ 1.080.872		
			2 2012-010999	€ 829.977	€ 835.318		
			3 2012-011378	€ 0	€ 2.666		
			4 2012-011877	€ 160.000	€ 95.345		
			5 2013-004864	€ 803.397	€ 850.705		
			6 2013-009984	€ 3.617	€ 0		
			7 2013-017968	€ 12.489	€ 0		
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
			1 2012-009958	€ 739.701	€ 1.114.651		Ja
			2 2012-010999	€ 1.040.000	€ 927.742		Nee
3 2012-011378	€ 0	€ 2.666		Nee			
4 2012-011877	€ 160.000	€ 95.345		Nee			
5 2013-004864	€ 803.397	€ 850.705		Ja			
6 2013-009984	€ 3.617	€ 0		Nee			
7 2013-017968	€ 12.489	€ 0		Nee			
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03		
		0,00	0,00	Nee			
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 05
1	0222 (Doetinchem)	521,25	34,15	386,17	28,61		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05
		€ 13.942.332	€ 320.786	€ 580.714	€ 0	€ 105.288	
						€ 0	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
			I N D I C A T O R E N					
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 163.615	€ 38.317	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 93.433	€ 26.022	€ 14.898	€ 191.052	€ 69.440	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02 Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
			448					
			Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07 Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02	Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07
			Ja	€ 2.744.814	€ 67.154	€ 16.499	€ 0	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa	
-------------	--------	-------------------------	-------------------------	-----------	--	--

I N D I C A T O R E N

Hoofdstuk 7

***Controleverklaring
accountant***

Controleverklaring

De controleverklaring is niet in dit boekwerk opgenomen.
Deze wordt afzonderlijk aangeboden.

Hoofdstuk 8

Besluit

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Doetinchem in de openbare vergadering van xx xxx 2014.

, griffier

, voorzitter

Hoofdstuk 9

Informatieve bijlagen

***niet behorend
bij
accountantsoordeel***

Meerjarenprognose algemene reserve bedrijfsvoering								
nr.	Prognose algemene reserve (bedragen x € 1.000)	perspectief begr 2013 uit perspectief begr 2014	werkelijk rekening 2013	verschil 2013	2014	2015	2016	2017
	Stand 1 januari	16.152	16.152		19.986	18.084	16.598	15.019
	toevoeging resultaat 2012	1.654	1.654					
	toepassen Cascademodel (van AR BV naar reserve grex)	-800	-800					
	projectmatige voorstellen uit jaarak 2011	-687	-154	533	-309			
	bestemmingsvoorstellen jaarkening 2012 excl res. WMO amendement	-206	-206					
1	Stand per 1 januari	16.113	16.646		19.677	18.084	16.598	15.019
2	rente	580	580		460	452	398	342
3	Vastgoedfonds: restant taakstelling verkoop panden de schil		194	194	456	507		
4	Voorbereidingskrediet Oostelijke randweg	-1.049	0	1.049	-1.049			
5	verkeer doornichem noord uitvoering fase I	-410	0	410	-410			
6	toevoeging van Raiconseme grex (€ 29 mln.)	-1.000	-1.000		-500	-500	-1.000	-1.000
7	onderbesteding projectmatige bestemmingsvoorstellen 2011							
8	Saldo nieuwjaarsperspectief 2013-2017	-1.292	-1.292	11	-1.498	-1.945	-977	-198
9	Planschadervergoeding HB8/bp HB2000	-156	-156					
9	Planschadervergoeding HB9/bp HB2000		83	-83				
10	lokale mediainstelling		-93	-3				
11	financiële monitor		1.236					
			-325					
12	Aanvulling reserve grex conform cascade (incl risico heldola) anticiperend op afzonderlijk raadvorstel.		-850					
13	Actualisatie 2013 Grex.							
14	subsidie zwembad rozengaarde		-300	-300	300			
a	resultaat 2011 uit jeugdagenda				80			
b	reserve Loosoom				528			
15	amphion		-124	-124				
	subtotaal algemene reserve	12.786	14.473	1.687	18.084	16.598	15.019	14.163
15	Jaarrekening 2013							
a.	Toevoeging resultaat jaarkening 2013		3.975	3.975				
b.	Bestemmingsvoorstellen jaarkening 2013		-243	-243				
c.	Cascademodel jaarkening 2013		1.617	1.617				
d.	Voorstellen reserves		164	164				
	Totaal algemene reserve jaarkening 2013	12.786	19.986	7.324				
	niet bestede projectmatige bestemmingsvoorstellen (zie 2014)		-309					
	Prognose jaarkening 2013		19.677					

Doorlichting kredieten

Analyse van de kredieten

Alle in 2013 lopende kredieten zijn financieel doorgelicht. Ook is gekeken naar de stand van zaken qua uitvoering. Wij verwijzen u naar de toelichting bij de diverse lopende kredieten in de bijlage *kredieten*.

Het totaal oorspronkelijk beschikbaar gestelde bedrag van de lopende kredieten bedroeg afgerond € 132 miljoen. Hiervan is inmiddels afgerond € 81 mln geïnvesteerd in de afgelopen jaren. Per 1-1-2014 staat nog een investeringsbedrag open van € 50 mln.

Enkele grote nog lopende projecten zijn de aanleg van de oostelijke randweg (krediet € 24 mln) en project Iseldoks (krediet € 6,2 mln) en de GSO4-projecten (€ 10 mln) .

Daarnaast betreft het met name investeringen op het gebied van riolering, onderwijshuisvesting, robuust groen en (kleinere) infrastructurele projecten.

Kredieten met overschrijding

Een aantal inmiddels afgeronde kredieten zijn overschreden. In de meeste gevallen geldt hier dat de hogere uitgaven gedekt werden door hogere inkomsten door o.a. subsidies en bijdragen van derden of konden deze gedekt worden binnen de beschikbare middelen (o.a. middelen mobiliteitsplan) in de gemeentebegroting.

Wel zijn er bij een drietal projecten (parkeergarage Lookwartier, centrumvoorziening Oosseld en silo-monument Wehl) nog onzekerheden ten aanzien van de bijdragen van derden of verkopen. Mocht dit leiden tot afwijkingen zullen wij u hierover inlichten via de financiële monitor of jaarrekening danwel via een separaat raadsvoorstel of -mededeling.

Huisvestingskredieten; Stadhuisplein, Stadhuis, Zorgplein en Havenstraat

Het project huisvesting gemeentelijke organisatie kent verschillende deelprojecten / kredieten: Stadhuisplein, Stadhuis, Zorgplein en Havenstraat. De verbouwingsfase van het Stadhuisplein, het Stadhuis en het Zorgplein zijn in 2012 afgerond. Het huisvestingsproject Havenstraat is in 2013 afgerond met een overschrijding van afgerond €380.000 (krediet bedroeg afgerond € 2,7 mln, werkelijke kosten € 3,1 mln).

Voor € 217.000 is deze overschrijding gedekt uit de (niet geraamde) verkoopopbrengst van het pand aan de Plantenstraat. Dit pand is aangekocht in het kader van huisvesting zorgplein. Het overige bedrag van € 163.000 leidt tot een hogere investeringslast. De structurele dekking hiervan wordt gevonden binnen de begrotingen van de afdelingen services en buha.

Nog lopende kredieten

Ten aanzien van de nog lopende kredieten per 1-1-2014 verwachten wij dat deze binnen de daarvoor beschikbare kredieten kunnen worden uitgevoerd.

De kredieten voor de brandweer Doetinchem worden ingetrokken in verband met overname door het VNOG per 1-1-2014.

Projectnummer	Omschrijving	Omschrijving groepskenmerk	Omschrijving krediet	krediet	totaal mutaties	saldo	jaar laatste bwn	BWN	toelichting
70005	invoering rni 081/2012 (2de monitor)	2000 Gemeentewinkel	R. Ruiterkamp	95.528	51.296	44.232	2012	81	de invoering van de RNI (registratie niet ingezetenen) is uitgesteld; hiermee loopt dit krediet door tot in 2014.
70133	verv. informatiesystemen 12/003	2200 Services: algemeen	F. van den Ham	325.000	316.349	8.651	2012	3	Afsluiten. De laatste afdelingen hebben in 2013 de stap gezet naar digitaal en zaakgericht werken. In 2014 wordt het project bij de afdeling WI voltooid.
70135	basisregistratie topografie (bgt) doetinchem	2230 Services: ict	F. van den Ham	251.000	73.205	177.795	2012	64	De investeringen zijn vertraagd omdat het samenwerkingsproject is gestopt. In de afgelopen periode is alle energie erop gericht om in 2014 de informatiesystemen te realiseren.
70137	ict-infrastructuur 2013 003/2013 gd. 098-2013	2230 Services: ict	H. Wentink	108.000	100.288	7.712	2013	98	Afsluiten.
70138	verv. ict informatiesystemen 2013 003/2013	2200 Services: algemeen	F. van den Ham	325.000	26.313	298.687	2013	3	Het samenwerkingsproject met OIJ voor een gezamenlijk Midoffice/zaaksysteem is in de aanbestedingsfase gestopt. Visies liepen uit elkaar. In 2014 wordt de aanbesteding door Dtc voltooid. Krediet doorschuiven.
70158	(ver)nieuwbouw stadhuis meubilair 076/2013	2200 Services: algemeen	H.H. Legebeke	1.200.000	1.129.606	70.394	2013	76	Afsluiten: de investeringslasten worden gedekt vanuit de hiervoor gevormde reserve huisvesting inrichting kantoren en het voor inrichting van werkplekken beschikbare budget.
70199	ict infrastruct.2013 samenw.aandeel gd.098-2013	2230 Services: ict	H. Wentink	243.000	241.630	1.370	2013	98	Afsluiten. Investerings i.h.k.v. de samenwerking Ict zijn gesplitst (70199 en 70201) om btw technische redenen.
70201	ict infrastruct.2013samenwerking partners 098-2013	2230 Services: ict	H. Wentink	350.000	418.883	-68.883	2013	98	Afsluiten. Het nadeel van € 67.513 (70199+70201) is ontstaan door investering in de databaseserver. Vooruitlopend op ontwikkelingen is in 2013 een investering gedaan. De dekking komt via het SLA investeringsplan waarbinnen de investeringen jaarlijks kunnen fluctueren.
70207	verv. aanhanger vrachtwagen 2 2012	1140 Buha: afval	G. den Bode	35.000	0	35.000	2012	3	Vervanging uitgesteld, in afwachting van uitkomsten Midwaste/Afvalstoffenbeleid.
70213	verv. 2de zoutstrooier nido statos 2012	1140 Buha: afval	G. den Bode	25.000	0	25.000	2012	3	Strooier is besteld en wordt februari/maart 2014 geleverd.
70215	verv. veegmachine swingo 12/003 en 12/005	1140 Buha: afval	G. den Bode	106.000	103.076	2.924	2012	5	Afsluiten; veegmachine is geleverd.
70228	verv. zuig-veegcombinatie trekker 2012	1140 Buha: afval	G. den Bode	40.000	0	40.000	2012	3	Vervanging uitgesteld, in afwachting van nieuwe werkmethode.
70235	verv. zoutstrooier groot nat 09/002	1140 Buha: afval	G. den Bode	45.000	0	45.000	2009	4	Strooier is besteld en wordt februari/maart 2014 geleverd.
70255	verv. iveco 29-vv-vd 10/004	1140 Buha: afval	G. den Bode	27.500	600	26.900	2010	3	Afsluiten; voertuig is geleverd.
70259	verv. 2 aanhangwagens 10/004	1140 Buha: afval	G. den Bode	5.000	0	5.000	2010	3	Nog niet vervangen
70267	verv. iveco 73-bv-dr 2012	1140 Buha: afval	G. den Bode	59.000	0	59.000	2012	3	Voertuig is besteld en wordt april/mei geleverd.
70269	verv.veegmachine schorling 2011 003/2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	150.000	0	150.000	2013	5	Aanbesteding is geweest; wordt op korte termijn besteld.
70277	verv. translift 5 2012	1140 Buha: afval	G. den Bode	266.000	5.357	260.643	2012	3	Vervanging uitgesteld, in afwachting van uitkomsten afvalstoffenbeleidsplan.
70287	herontwik.vastgoed 07/035 grutstr.27,31-33, kapoen	1130 Buha: accommodaties	L. Damen	631.000	327.779	303.222	2009	91	Verkoop panden loopt nog. De kosten worden gedekt uit de reeds gerealiseerde verkoopopbrengsten div. panden die hiervoor zijn gereserveerd.
70305	verv. 2 aanhangwagens wf-nz-75/wf-nz-71 003/2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	9.000	0	9.000	2013	3	Nog niet vervangen
70307	verv. aanhangwagenbord wb-zf-67/wb-vj-99 2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	5.000	0	5.000	2013	3	Nog niet vervangen
70309	verv. translift 6 003/2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	275.000	0	275.000	2013	3	Vervanging uitgesteld, in afwachting van uitkomsten afvalstoffenbeleidsplan.
70311	verv.aanhangwagen strooier 2013 003/2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	25.000	0	25.000	2013	3	Vervanging uitgesteld in afwachting van nieuwe strooiplan.
70317	volkswagen vb-456-z wijkbedrijf 076-2013	1160 Buha: wijkbeheer	H. Egberink	46.000	35.449	10.551	2013	76	Project afgerond, krediet afsluiten.
70319	volkswagen vb-457-z wijkbedr.076-2013	1160 Buha: wijkbeheer	H. Egberink	46.000	35.449	10.551	2013	76	Project afgerond, krediet afsluiten.
70321	volkswagen vb-458-z wijkbedrijf 076-2013	1160 Buha: wijkbeheer	H. Egberink	46.000	35.449	10.551	2013	76	Project afgerond, krediet afsluiten.
70415	verv. zoutstrooier 1 klein opzet 2013 003/2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	19.000	0	19.000	2013	3	Vervanging uitgesteld in afwachting van nieuwe strooiplan.
70416	vervangen hefbrug werkplaats 05/002	1140 Buha: afval	G. den Bode	14.160	0	14.160	2005	2	Vervanging uitgesteld in afwachting van herindeling werkplaats.
70417	verv. zoutstrooier 2 klein opzet 2013 003/2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	19.000	0	19.000	2013	3	Vervanging uitgesteld in afwachting van nieuwe strooiplan.
70433	kassasysteem gem. winkel 2011/048 1ste mon.	2000 Gemeentewinkel	R. Ruiterkamp	39.000	36.449	2.551	2011	51	Krediet kan worden afgesloten.
70784	verbouw havenstr.80 09/097,010/49,010/113 011/64	2200 Services: algemeen	H.H. Legebeke	2.735.000	3.114.997	-379.997	2011	113	Afsluiten. De lange doorlooptijd en de onvoorziene veranderingen t.o.v. oorspronkelijke projectdefinitie hebben uiteindelijk erin geresulteerd dat het projectbudget is overschreden. De verkoop van het pand Plantenstraat2 € 217.500 wordt ten gunste gebracht van dit saldo. Dekking van het resterende bedrag moet worden gevonden door een ombuiging binnen de exploitatie van Buha en Services.
70802	klientvolg systeem gemeentewinkel 2012	2000 Gemeentewinkel	R. Ruiterkamp	72.000	24.343	47.657	2012	3	Wordt in het jaar 2014 afgewikkeld.
70806	vouwmachine multi 35 2013 003/2013	2220 Services: facilitair	S. Soks	7.200	0	7.200	0	3	Investering is uitgesteld.

Projectnummer	Omschrijving	Omschrijving groepskenmerk	Omschrijving krediet	krediet	totaal mutaties	saldo	jaar laatste bwn	BWN	toelichting
70807	verv. klepelmaaier trekker 2012	1140 Buha: afval	G. den Bode	17.500	0	17.500	2012	3	Vervanging uitgesteld, in afwachting van nieuwe werkmethode.
71138	verv. verbindingsmiddelen 2013 003/2013	2500 Brandweer	H.Tomassen	115.000	27.525	87.475	2013	3	Geen uitgaven meer, materieel overgedragen aan VNOG.
71139	verv. dienstvoertuig 769 brandweer 003/2013	2500 Brandweer	H.Tomassen	40.000	0	40.000	2013	3	Geen uitgaven meer, materieel overgedragen aan VNOG.
71157	verv. 1ste deel inventaris kazerne 11/003	2500 Brandweer	H.Tomassen	7.000	0	7.000	2011	3	Geen uitgaven meer, materieel overgedragen aan VNOG.
71158	verharden wasplaats gw wehl 11/003	2500 Brandweer	H.Tomassen	37.755	0	37.755	2011	3	Geen uitgaven meer, materieel overgedragen aan VNOG.
71160	verv. bevelvoerderswagen 2012	2500 Brandweer	H.Tomassen	16.000	0	16.000	2012	3	Geen uitgaven meer, materieel overgedragen aan VNOG.
71161	redgereedschap 2012	2500 Brandweer	H.Tomassen	18.000	0	18.000	2012	3	Geen uitgaven meer, materieel overgedragen aan VNOG.
71162	verv. tankauto en motorspuit 2012	2500 Brandweer	H.Tomassen	220.000	0	220.000	2012	3	Geen uitgaven meer, materieel overgedragen aan VNOG.
71225	nieuwbouw brandweerkaz.130/09 074/2012 071/2013	2500 Brandweer	H.Tomassen	7.615.000	6.581.647	1.033.353	2013	130	Laatste termijn wordt betaald in 2014. Nieuwe brandweerkazeme is overgedragen aan VNOG.
72015	dynamisch parkeerwijssysteem 05/004 09/011	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	500.000	503.881	-3.881	2009	113	Afsluiten
72031	vervanging parkeerautomaten 09/002	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	120.000	120.000	0	2009	4	Afsluiten
72033	vervangen parkeerautomaten 2008	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	120.000	120.000	0	2008	2	Afsluiten
72043	vervanging parkeerautomaten 10/004	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	170.000	67.934	102.066	2010	3	Wordt in 2014 volledig ingezet (dekking uit parkeerfonds).
72045	vervanging parkeerautomaten 2011 11/003	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	20.000	629	19.371	2011	3	Wordt in 2014 volledig ingezet (dekking uit parkeerfonds).
72047	vervanging park. automaten 2012 003	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	70.000	25.269	44.731	2012	3	Wordt in 2014 volledig ingezet (dekking uit parkeerfonds).
72049	beheer en onderhoud civieltechn kunstw. 2012 003	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	112.000	0	112.000	2012	3	Loopt; dit is een vervanginvestering.
72051	civieltech.kunstw.revisie energiebrug 081/2012	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	275.000	77.653	197.347	2012	81	De problemen met storingen zijn naar verwachting opgelost; er komt nog een factuur en de rest 175.000 kan afgemeld worden.
72095	fietstun.havenstr.010/047+020/2011,73/2012 42/2013	1040 FO: beleid/projectbureau	W. Beijer	2.700.000	2.373.274	326.726	2013	73	Project is afgerond. Saldo overboeken naar vereveningskrediet 72999. Tegenover de lagere uitgaven staat een lagere prov. subsidie van € 0,3 mln.
72097	realiseringsprogramma fiets 010/047+011/066	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	400.000	317.057	82.943	2011	66	Krediet handhaven, project wordt 2014 afgerond, rest-saldo naar vereveningskrediet 72999.
72103	ruimzichtlaan08-117, 09-47, 09-76, 010/026, 013/75	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	5.022.620	5.232.087	-209.467	2013	117	Tegenover de hogere uitgaven staan eveneens hogere inkomsten tot een bedrag van 257.000. Her restant van 48.000 is gereserveerd voor groenvoorzieningen.
72120	plaatsen roodlichtcamera's 010/007	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	200.000	188.535	11.465	2010	7	Niet afsluiten ivm plaatsen ledschermen en onderhoudskosten.
72129	herinr.openbare ruimte vml gem.huis wehl 08/087	1040 FO: beleid/projectbureau	B. Stokman	315.000	347.287	-32.287	2009	87	Dit project is afgerond. Tegenover de hogere uitgaven staan hogere inkomsten tot een bedrag van 57.000.
72151	betaalsysteem parkeergarage's 010/007	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	300.000	301.330	-1.330	2010	7	Afsluiten
72153	oost.randweg 104/2010, 058/2012 042/2013, 075/2013	1040 FO: beleid/projectbureau	B. Stokman	24.141.000	3.816.036	20.324.964	2014	104	Project loopt volop. De ondernemingsweg is in 2013 gerealiseerd. In januari 2014 start 1e deel van het tracé: onderdoorgang onder het spoor. Het overige deel wordt medio 2014 opgestart. In de periode jan - mei loopt de Europese aanbestedingsprocedure. Kortom: alle kredieten laten staan. De weg wordt in 2015 opgeleverd.
72155	oost. randweg engineering/dir.voering/toez. 72153	1040 FO: beleid/projectbureau	M. de Croes	0	305.831	-305.831	2014	104	Dit krediet is onderdeel van krediet 72153 (projectcontract).
72161	beheer civieltechn.kunstwerken 2011 11/003	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	218.000	110.531	107.469	2011	3	Loopt; dit is een vervanginvestering.
72163	beheer civieltechn.kunstw.2013 003/2013	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	220.000	3.250	216.750	2013	24	Loopt; dit is een vervanginvestering.
72164	verv.ov-masten 2013 003/2013	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	146.000	13.500	132.500	2013	3	Project in uitvoering.
72165	verv. ov-armaturen 2013 003/2013	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	92.000	39.215	52.785	2013	3	Project in uitvoering.
72176	kruis.braamtseweg-transportweg 073-2012, 033-2013	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	165.750	154.636	11.114	2013	75	Project afgerond, saldo naar vereveningskrediet 72999.
72177	aanp. kruising b.v.nispenstr.-hofstr. agv p-route	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	0	25.568	-25.568			Zie mobiliteitsplan 2014 voor dekking/financiering. Uitvoering in 2014.
72199	opknopbeurt parkeerterrein varkensweide	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	363.258	363.258	0	2013	35	Afsluiten
72201	opknopbeurt parkeerterreinen 2013	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	876.742	98.948	777.794	2013	35	Doorlopend komende jaren.
72202	achteraf bet.parkeren terreinen/belparkeren 035/13	1120 Buha: handhaving	Roel van der Werff	115.000	0	115.000	2013	35	Wordt deels in 2014 en deels in 2015 uitgegeven.
72213	parkeergarage lookwartier 07/132 08/103 08/131	1040 FO: beleid/projectbureau	W. Beijer	17.315.000	16.629.301	685.699	2008	132	Financiële verrekening met Sité nog onderwerp van (bestuurlijke) afstemming met Sité. In 2014 af te ronden. Daarna gevolgen voor krediet doorvoeren.
72221	tijdelijk parkeerterrein de veentjes 07/106	1040 FO: beleid/projectbureau	A. Gerritsen	278.000	270.703	7.297	2007	106	Project afgerond, krediet kan worden afgesloten.
72225	kruispunt varkensweide 09/078 011/078 013/067	1020 FO: ingenieursbureau	N. Everdij	730.000	755.330	-25.330	2013	96	Het project is uitgevoerd, krediet kan worden afgesloten. De BDU bijdrage provincie moet nog worden ontvangen. Eventueel saldo verrekenen met project 72999 (mob.plan.)
72226	hoofdstraat gaanderen vanaf 2013 094/2013	1040 FO: beleid/projectbureau	N. Everdij	650.000	52.798	597.202	2013	94	Krediet voor de realisatie is in november 2013 door de gemeenteraad gevoteerd. Begin 2014 wordt het plan bestekrijp gemaakt en tot aanbesteding overgegaan. Doel is om de realisatie voor de bouwvak van 2014 gereed te hebben. In het najaar van 2014 zullen dan de aanplantwerkzaamheden gedaan worden. Streven is om het krediet per 1-1-2015 af te sluiten.

Projectnummer	Omschrijving	Omschrijving groepskenmerk	Omschrijving krediet	krediet	totaal mutaties	saldo	jaar laatste bwn	BWN	toelichting
72281	verv ov-armaturen 2012	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	90.500	6.881	83.619	2012	3	Door onvoldoende capaciteit op het taakveld openbare verlichting is er te weinig tijd geweest om de vervanging van armaturen geweest voor te bereiden. Door het inzetten van het wijkbedrijf is er nu meer ruimte gekomen om dit te bereiden.
72673	verv. verkeerstellers 2011 11/003	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	20.000	0	20.000	2011	3	Krediet handhaven, opdracht is verstrekt.
72675	verv. verkeerstellers 2012 12/003	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	20.000	0	20.000	2012	3	Krediet handhaven, opdracht is verstrekt.
72677	verv. verkeerstellers 2013 013/003	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	20.000	0	20.000	2013	3	Krediet handhaven, opdracht is verstrekt.
72777	verv. ov-masten 2011 11/003+047	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	141.750	89.798	51.953	2011	47	Zie toelichting bij project 72281.
72779	verv ov-masten 2012	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	144.000	27.576	116.424	2012	3	Zie toelichting bij project 72281.
72802	verk.d'chem nrd fase 1+2t/m2012 incl.haarew.50.000	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	3.508.500	2.532.294	976.206	2014	77	Krediet handhaven, zie mobiliteitsplan 2014 voor dekking/financiering. Uitvoering/afroning in 2014.
72803	vervanging grp 2011 11/018	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	1.000.000	860.386	139.614	2011	18	Is aanbesteed, relinen, deels al uitgevoerd.
72805	verv elektrisch gemaal de huet 11/018	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	435.000	487.678	-52.678	2011	18	Project afgerond, krediet kan worden afgesloten. Overschrijding ten laste van het project 77849.
72808	afkoppelen bomenbuurt 11/018	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	1.900.000	1.842.637	57.363	2011	18	Komt nog factuur van € 25.000; daarna afsluiten.
72809	herstel grondwateroverlast 11/018	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	50.000	25.857	24.143	2011	18	afsluiten per 1-1-2014
72817	ondern.weg 2012 (zie 72825) 012/016-058, 032-13	1040 FO: beleid/projectbureau	B. Stokman	1.875.000	1.854.130	20.870	2012	58	Project afgerond, saldo na afronding naar vereveningskrediet 72999 (mob.plan).
72829	fietstunnel ondernemingsweg 032 en 042/2013	1000 FO: algemeen	R. Tempels	1.750.000	1.690.364	59.636	2013	42	Krediet handhaven, project uitgevoerd, saldo na afronding via vereveningskrediet 72999.
72835	fietsoversteek gaanderenseweg-terborgseweg	1000 FO: algemeen	R. Tempels	0	12.489	-12.489			Zie mobiliteitsplan 2014 voor dekking/financiering. Uitvoering in 2014.
72878	verdubbeling europaweg 09/047+011/066, 013-32	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	88.747	88.747	0	2013	96	Studie afgerond in 2013; saldo naar vereveningskrediet 72999
72880	verkeer ijsselkade/spinbaan/melkgw 050/2011 032/13	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	740.000	13.282	726.718	2013	50	Zie mobiliteitsplan 2014 voor dekking/financiering. Uitvoering in 2014.
72999	voor - nadelen mob.plan 2010 t/m 2012	1000 FO: algemeen	R. Tempels	152.753	0	152.753	2013	96	Krediet handhaven; betreft vereveningskrediet mobiliteitsplan conform raadsbesluit bij begroting 2014.
74098	brede school doetinchem noord, overstegen 18/2013	1300 Maatschappelijke ontwikkeling	T. Gudden	500.000	148.441	351.559	2013	18	Om de brede school te realiseren is voor de noodzakelijke voorbereidingskosten een krediet gevraagd.
74433	uitbereiding de ijsselborgh 10/007 13/032	1300 Maatschappelijke ontwikkeling	T. Gudden	3.350.000	1.007.108	2.342.892	2013	32	Op 27 maart 2013 heeft de gemeenteraad een krediet van € 3.350.000 beschikbaar gesteld voor de huisvesting van de IJsselborgh. Dit bedrag is beschikbaar voor: a. Vervanging van het gebouw Slotlaan 45, Doetinchem, voor de afdeling vso (12 tot 20 jaar); b. Nieuwbouw voor de afdeling so (4 tot 12 jaar).
75086	sportacc. algemeen (jaarlijkse vervanging)	1130 Buha: accommodaties	C. te Braak	175.000	52.545	122.455	2013	86	In uitvoering. Krediet handhaven.
75115	renovatie muziekschool 010/007	1130 Buha: accommodaties	L. Damen	800.000	35.228	764.772	2010	7	Muziekschool staat nog steeds op nominatie om gerenoveerd te worden. Eerst dient helder te worden of Muziekschool mogelijk van andere locatie gebruik gaat maken. Besluitvorming in 2014
75194	aanleg ijs- en skeelerbaan 03/035 010/017 11/079	1040 FO: beleid/projectbureau	C. Wendel	282.388	254.301	28.087	2012	79	De afspraken met de ijsbaan zijn vastgelegd en de uitvoering is gestart. De restantbetaling ad € 28.086 wordt uitbetaald als de realisering ijsbaan is voltooid. De voltooiing wordt in het voorjaar 2014 verwacht. Vanwege de samenhang tussen het krediet ijsbaan en het krediet infrastructuur Sportpark Zuid 75306 is het voorstel dit restant bedrag als subbudget toe te voegen aan het krediet infrastructuur Sportpark Zuid. Dan kan het krediet ijsbaan worden afgesloten.
75306	infrastr.mulfunct.sporthal zuid 079+083/11-32-13	1040 FO: beleid/projectbureau	C. Wendel	860.000	210.921	649.079	2013	83	De voorbereidende werkzaamheden aanleg parkeerplaats zijn zo goed als afgerond. De bestekraming past in het nog beschikbare krediet. Uitvoering is gepland voorjaar 2014. Dan wordt ook de fietsoversteek Liemersweg aangelegd. De locatiekeuze Graafschapcollege op Sportpark Zuid vordert. In het voorjaar 2014 wordt uitsluitend over de locatie verwacht.
75307	kunstgrasveld viod	1130 Buha: accommodaties	C. te Braak	450.000	380.347	69.653	2013	86	Project in uitvoering. Het betreffende krediet is in begroting 2014 verleend.
75415	musical produktie gaanderen 063/2012	1900 Wonen en Bedrijven: algemeen	P. den Dulk	50.000	0	50.000	2012	63	Dit bedrag is in 2009 door amendement beschikbaar gesteld ten laste van de algemene reserve. Project wordt in 2015/2016 uitgevoerd afhankelijk van locatiekeuze.
75416	uitvoering "eidentiteit" onderd.nieuwstad 073/2013	1040 FO: beleid/projectbureau	K. Teunissen	150.000	7.071	142.929	2013	73	Project start in 2014; voorstel voor Fase 1 in januari 2014 in B&W, waarna ontwerp en uitvoering volgen.
75417	aanschaf airco-unit burg. v. nispenstr.4 076/2013	1130 Buha: accommodaties	L. Damen	6.000	6.084	-84	2013	76	Krediet kan afgesloten worden. Airco is aangeschaft. Is verdisconteerd in de huurprijs.
75592	heroverweging silo monument wehl 010/041	1040 FO: beleid/projectbureau	F. Jager	350.000	393.652	-43.652	2010		Overschrijding reeds gemeld in voorgaande jaarrekeningen. In 2014 worden nieuwe ontwikkelingen verwacht m.b.t. de twee te verkopen bedrijfswoningen.
75600	rob.groen 2008:akkersmansb.09/47+87e 012/078 013/90	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	806.525	808.610	-2.085	2013	90	Project Akkersmansbeek is afgerond, negatief saldo is opgelost binnen groenprogramma 2013 e.v. (zie collegebesluit). Hogere inkomsten afgerond 40.000.

Projectnummer	Omschrijving	Omschrijving groepskenmerk	Omschrijving krediet	krediet	totaal mutaties	saldo	jaar laatste bwn	BWN	toelichting
75602	landschapscoördinatie-ontwikk.063/2012 090/2013	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	81.000	22.182	58.818	2012	63	Krediet handhaven, inzet middelen conform groenprogramma 2013-2015 (collegebesluit 2013)
75626	natuurcomp.sp.zuid gso topsport1hal 083/11 078/012	1040 FO: beleid/projectbureau	R. Langendoen	200.000	-15.000	215.000	2012	83	Natuurcompensatie wordt in 2014 concreet uitgevoerd in de Wehlse Broeklanden. Krediet handhaven.
75628	wehse broeklanden robuust groen 078/2012,017/2013	1040 FO: beleid/projectbureau	R. Langendoen	340.000	190.487	149.513	2013	78	In 2014 wordt dit geld besteed. Krediet handhaven.
75630	3000 bomenpl.rob.groen 078/2012, 017/2013 090/2013	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	52.000	15.253	36.747	2013	90	Krediet handhaven, inzet middelen conform groenprogramma 2013-2015 (collegebesluit 2013)
75632	publiciteit robuust groen 078/2012,017-090/2013	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	10.000	4.982	5.018	2013	90	Krediet handhaven, inzet middelen conform groenprogramma 2013-2015 (collegebesluit 2013)
75634	cool nature robuust groen 078/2012	1040 FO: beleid/projectbureau	R. Langendoen	90.000	741	89.259	2012	78	Cool nature park wordt in 2014 aangelegd. Ook deadline ivm subsidievoorwaarden. Krediet handhaven.
75636	natuurpark o-randweg rob.groen 78-79/2012,17/2013	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	615.000	0	615.000	2013	79	Krediet handhaven, inzet middelen conform groenprogramma 2013-2015 (collegebesluit 2013)
75638	tijdelijke natuur robuust groen 078/2012	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	60.000	2.217	57.783	2012	78	Krediet handhaven, inzet middelen conform groenprogramma 2013-2015 (collegebesluit 2013)
75640	bosje nieuw wehl robuust groen 078/2012	1040 FO: beleid/projectbureau	R. Langendoen	60.000	0	60.000	2012	79	Bosje Nieuw-Wehl lift mee met project De Zumppe. Bestuurlijke besluitvorming in 2013 (provincie) en gemeente (februari 2014). Uitvoering waarschijnlijk in 2015.
75646	therapiebad zwembad rozengaarde gso4 106/2012	1300 Maatschappelijke ontwikkeling	B. Ulfman	1.750.000	1.750.000	0			Betreeft hier de besteding van GSO 4 gelden tbv realisatie therapiebad. Deze is in 2013 gerealiseerd en in gebruik genomen.
75651	vitaal stadscentr. stads(st)rand gso deel 106/2012	1040 FO: beleid/projectbureau	C. Wendel	640.000	0	640.000	2012	106	Vanwege de verschuiving van middelen van het krediet Vitaal Stadscentrum naar Iseldoks is dit bedrag niet meer als zodanig beschikbaar. Nagegaan moet worden hoe de impuls gelden van de provincie Gelderland voor Stads(st)rand administratief worden verwerkt. Om die reden zijn ook geen kosten geboekt op dit krediet.
75658	stationsomg.poort naar de achterhoek gso4 106/2012	1040 FO: beleid/projectbureau	W. Beijer	3.000.000	137.809	2.862.191	2012	106	Project is inmiddels gestart en loopt volop; gebiedsvisie is in 2013 vastgesteld. Verdere uitvoering in 2014 en 2015.
76100	eigen kracht wijkwerk (wsn) 063/2012, 2de mon.2011	1300 Maatschappelijke ontwikkeling	L. Jepma	50.000	50.000	0	2013	105	Om vrouwen zonder startkwalificatie te begeleiden is voor een periode van drie jaar jaarlijks 50.000 euro beschikbaar (betreft rijksgeuld via gemeentefonds).
76542	wijkwerk nieuwe stijl gso4 106/2013	1300 Maatschappelijke ontwikkeling	P. van der Lee	500.000	87.286	412.714	2012	106	De buurtcoaches die reeds in De Huet en Overstegen actief waren, konden vanuit de GSO-gelden in hun ontwikkeling ondersteund worden door de bekostiging van mobiele werkplekken (laptops en telefoons), opleiding en begeleiding/coaching. Ook werden er twee grote bijeenkomsten georganiseerd in het Graafschap Stadion waarbij zowel belangstellende inwoners als professionals informatie kregen over Wijkwerk Nieuwe Stijl. De aanwezigen gingen vervolgens in groepen uiteen om de nieuwe aanpak onderling te bespreken en van commentaar en aanvullingen te voorzien. De bijeenkomsten leverden een waardevolle bijdrage aan de verdere ontwikkeling van de werkmethode en er bleek breed maatschappelijk draagvlak voor de ingeslagen weg.
77039	bodemsanering pelgrim isv 010/066	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	261.369	261.369	0	2010	66	Afgerond in 2013; krediet kan worden afgesloten.
77234	uitv.rsl luchtkwaliteit 08/122 doorbel.67232004	1040 FO: beleid/projectbureau	B. Stokman	393.400	278.784	114.616	2008	122	Dit project loopt door t/m 2014. Twee RSL projecten moeten nog worden uitgevoerd. 1) Reconstructie IJsselkade, Spinbaan, Melkweg. 2) Realisatie van Oostelijke randweg (incl Tovergroen).
77235	sanering geluidszonering bedrijfsterr. 063/2012	1020 FO: ingenieursbureau	R. Tempels	460.000	44.550	415.450	2012	63	Bestaande krediet 415.450 kan afgeraamd worden tot € 245.000.
77236	verplaatsing pluimveeslachterij esbro 09/113	1900 Wonen en Bedrijven: algemeen	W. Lubbers	12.000.000	11.706.928	293.072	2011	113	Laatste termijn groot € 300.000 zal worden doorbetaald aan de Esbro na ontvangst van de provinciale bijdrage.
77237	participatie achterh.energie mij. (agem) 037/2012	1020 FO: ingenieursbureau	K. Teunissen	180.000	108.000	72.000	2012	37	Over een periode van vijf jaar is voor AGEM 180.000 euro beschikbaar gesteld door onze raad. Deze wordt als volgt uitgegeven: 2012 € 60.000 - voldaan; 2013 € 45.000 voldaan. Restant wordt in de jaren 2014-2016 betaald conform raadsbesluit: 2014 € 35.000, 2015 € 25.000 en € 2016 15.000. Krediet dus moet blijven staan.
77273	vervangen afvalbakken 2012 003	1140 Buha: afval	G. den Bode	30.000	30.113	-113	2012	3	Afsluiten, afvalbakken geleverd
77274	vervangen afvalbakken 2013 003/2013	1140 Buha: afval	G. den Bode	30.000	9.911	20.089	2013	3	De afvalbakken van jaarwisseling moeten nog aangekocht worden.
77836	grp'04 bergbez.ijsselstr.verheulw/zaagmolen 04/057	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	3.426.815	3.295.456	131.359	2005	57	afsluiten per 1-1-2014
77848	vervanging riolering 2009 (09/018)	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	2.698.500	2.389.891	308.609	2012	78	Afsluiten, er was minder vervanging nodig dan verwacht.
77849	krediet vervanging gemalen grp 010/030	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	363.000	139.556	223.444	2010	30	loopt, is in uitvoering (zie opmerking bij project 72805).
77850	revit. industrieter. akkermansweide 076-2013	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Römer	1.000.000	27.536	972.464	2013	76	Loopt; is aanbesteed.
77852	grp rioolvervangingen 2012 12/015	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	462.000	108.226	353.774	2013	76	loopt , ind.terrein Akkermansweide, afkoppelen groot Hagen
77854	afkoppelen 2012 (grp) 12/015	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	500.000	372.854	127.146	2012	15	loopt , ind.terrein Akkermansweide, afkoppelen groot Hagen
77855	verheulweide/zaagmolenpad overstort d'chem w. 030	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	395.000	373.136	21.864	2010	30	Afsluiten
77856	stimuleringsbijdrage afkoppelen 12/015	1150 Buha: stedelijk beheer	B. Berends	100.000	5.000	95.000	2012	15	Afsluiten

Reserve bouwgrondexploitaties inclusief toekomstige ontwikkeling en spaarrisico						
	Jaarrekening	Prognose exclusief risico's				Bedragen x € 1.000
	2013	2014	2015	2016	2017	2018 t/m 2025
Reserve bouwgrondexploitatie:	7.336	4.865	4.141	6.085	5.966	6.101
Bestemming rekeningsaldo 2012:						
Restant rekeningsaldo grex 2012	(2.100)					
en € 6,4 van het resultaat t/v spaarrisicoreserve						
Besluit Raad: Cascade uit algemene reserve	800					
sub totaal	6.036					
Rente/inflatie mutaties:						
Rente bijschrijving	396	83	70	103	101	1.108
Inflatie voorzieningen		170	175	183	145	1.002
Onttrekking rente t/v voorzieningen		(498)	(513)	(536)	(426)	(2.938)
						-
Actualisatie bijdrage alg reserve	850					-
Besluit raad inzake Iseldoks:						-
Iseldoks en actualisatie uit alg reseve	325					-
kapitaal last van € 1 mln brandweer en € 0,5 mln mobiliteit	98	98	98	98	98	781
Opstellen Parkeren/ Sensire		(1.100)				-
Gios gelden bijdrage Vijverberg € 1mln		-	108	108	108	675
Vitaalstadcentrum € 1 mln (gro)		500	500			-
Saldo voor bestemming	7.704					-
Bestemming Rekening Saldo:						-
Resultaten grondexploitaties:						-
Norman Belvealstr	389					-
Dichteren	272					-
Burg. v Nispenstraat	62					-
TCC Kennedylaan	24					-
Sportpark Zuid brandw	182					-
Pelgrimterrein gnd	2					-
Vredestein Hbb	1					-
Afwaardering Grond € 6 per m2.	(20)	(75)	(75)	(75)	(75)	(600)
Strategische gronden afboeking	(450)					-
Saldo beheerkosten grondexploitaties	13					-
Aanvulling voorziening ivm actualisatie	(487)					-
Aanvulling voorziening vijverberg/heelweg	(686)					-
A18 Bedrijvenpark 1e fase	(1.340)					-
A18 Bedrijvenpark 2e fase	(1.328)	(2.893)	1.581	(3.029)	(129)	(9.562)
Bijdrage deelnemende gemeenten A18 (65%)	2.144	2.992	-	3.029	312	11.982
AF:						-
CASCADE, risicokaarten €4,8 mln	(1.617)					
STAND 31 december	4.865	4.141	6.085	5.966	6.101	8.548
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Spaarrisicoserve 1 jan	-	1.000	1.500	2.500	4.000	5.500
Meerjarenperspectief € 5,6 mln	1.000	500	500	1.000	1.000	
			500	500	500	100
STAND 31 december	1.000	1.500	2.500	4.000	5.500	5.600

Projecten	Aanwezige voorzieningen 31 dec 2013	In voorziening opgenomen tbv Brandweer	Inboeken in grex n.a.v afsluiten / herprogrammering	Aanvulling n.a.v. actualisatie (inclusief rente)	Aanvulling n.a.v. jaarrekening	Aanwezige voorzieningen 31 dec 2013	Jaar van afsluiting project
Vijverberg Zuid	200		(200)	-	386	386	dec-23
Heideslag (1e fase)	1.000		(1.000)	-	-	-	dec-21
Hbb Ijsseloevers	7.570	(1.500)	(800)	165		5.435	dec-23
Heelweg	317		-	34	300	651	dec-18
t Lookwartier (ind SOK)	4.837		(2.300)	125	-	2.661	dec-16
Burg. v Nispenstraat	48		(35)	(13)		-	afgesloten
Bedrijverterrein A18 (1e fase)	624		-	1.347		1.971	dec-25
Bedrijverterrein A18 (2e fase)	-		-	1.328		1.328	dec-31
Bedrijven Wijnbergen	2.620		-	134		2.753	dec-14
TCC Kennedylaan	657		(627)	(31)		-	afgesloten
Bethlehemstraat	148		-	14		162	dec-14
Sportpark Zuid brandw	434		(506)	72		-	afgesloten
Saturn	-		-	35		35	dec-14
Pelgrimterrein gnd	502		(505)	3		(0)	afgesloten
Vredestein Hbb	-		(30)	30		-	afgesloten
Wynbergen MidWest	105		-	158		263	dec-17
	0	19.062	(1.500)	(6.002)	3.400	686	15.645

Kredieten Grondexploitatie 2013									
Project	Totaal beschikbare kredieten t/m 2013	Actualisatie t/m 2014			Bedragen x € 1.000				
		Boekwaarde	Kostenraming	Kostenraming	Benodigd Krediet kolom A+B+C=D	Aanvulling Krediet bij actualisatie	In 2013 aangewend	Restant Krediet nog beschikbaar kolom D-E	toelichting
		A t/m 2012	B 2013	C 2014	t/m 2014		E		
Gronden in exploitatie									
Vijverberg zuid	16.802	13.029	1.482	1.584	16.095	-707	13.954	2.141	
Heideslag	15.721	13.142	1.633	1.965	16.739	1.018	14.359	2.380	
HBB IJsseloovers	12.905	8.800	859	11.620	21.279	8.374	11.943	9.336	
Heelweg	7.156	5.453	754	878	7.085	-70	5.784	1.301	
Lookwartier	8.385	8.048	461	398	8.907	522	8.141	766	
Veemarkt	8.774	7.998	563	74	8.634	-139	8.382	252	
Dichteren	54.390	53.628	662	95	54.385	-5	54.197	188	
Burg van Nispenstraat	2.131	1.991	113	0	2.104	-26	2.055	49	incl corr
Spinbaan Brevinc	1.651	1.467	178	0	1.645	-6	1.462	184	
Norman Belveelstraat	2.266	1.343	789	0	2.112	-154	1.775	337	
A18 Bedrijvenpark	49.085	40.376	7.585	1.123	49.085	0	44.712	4.373	raming 2014 aangepast
Hamburgerbroek Zuid	4.611	3.290	972	483	4.744	134	3.352	1.392	
Grondwallen Bedrijvenweg	421	22	-17	378	382	-39	38	344	
Bedrijven Wijnbergen	41.089	40.892	265	0	41.157	68	41.066	91	
Wijnbergen EVZ	7.961	6.194	912	677	7.783	-177	6.680	1.103	
Verheulswide Revitalisering	6.038	2.874	1.699	1.748	6.321	283	4.054	2.267	
TCC - Kennedylaan	1.103	941	131	0	1.072	-31	1.023	49	
Sportparkzuid brandweer	1.107	760	400	0	1.159	52	977	182	
Exploitatieovereenkomsten									
Saturn	390	24	401	0	425	35	57	368	
Pelgrimterrein	1.306	917	96	310	1.323	17	1.829	-506	toelichten
Vredestein Hbb	1.043	851	7	136	994	-48	886	109	incl corr
Wijnbergen Midden Westen	4.071	2.418	1.509	972	4.899	828	2.992	1.908	
	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gronden niet in exploitatie									
	0	0	0	0	0	0	0	0	
Overige gronden:									
Ruimzicht	4.057	3.975	2	5	3.982	-75	3.981	1	
De Veentjes (fase II)	3.942	3.938	4	4	3.945	3	3.941	4	
Wonen op het randje	89	87	2	2	91	2	90	0	
Holterhoek	171	170	1	1	172	1	170	1	
t Straatje	45	44	1	1	46	1	45	1	
Richtersbos noord	495	491	4	0	495	0	494	0	
Doesburgeweg	221	216	4	0	220	-1	220	1	
Lamsweerde	37	36	1	1	38	1	36	1	
Nieuwe Kerkweg	473	456	14	6	477	3	469	8	
Europaweg recreatieve	65	63	2	2	67	2	66	1	
Wijnbergen (het oosten)	16.354	16.496	24	26	16.546	192	16.535	11	
Wehl Heideslag (fase II)	6.310	6.282	26	27	6.335	25	6.305	30	
Missetstraat	232	223	9	0	232	0	229	3	aangepast
Hoofdstraat Pelgrimterr	654	629	0	0	630	-24	622	8	
Keppelseweg 112	309	297	9	0	305	-3	305	0	
Niegg:									
Bethlehemstraat	501	326	47	146	519	18	338	181	
A18 bedrijvenpark (fase II)	11.121	10.586	391	144	11.121	0	10.951	170	raming 2014 aangepast
totaal	293.479	258.772	21.972	22.806	303.551	10.071	274.516	29.035	
CONTROLE:									
Jaarekening 2012	315.740	281.050				12.454			Aanvraag actualisatie 2013
Toekenning april 2013	355			grondaankoop Wijnbergen bedrijventerrein					af: niet gehonoreerd
Hamburgerbroek algemeen	-22.615	-22.484		aanpassing i/vm afsluiting 2012 (Missetstraat)		-2.080			A18 bedrijvenpark 1e fase
Burg van Nispenstraat	0	-196		tussentijdse winst 2012		-303			A18 bedrijvenpark 2e fase
Veentjes (92020)	0	-29		afsluiting 2012					
Vredestein Hbb	0	192		subsidiebijdrage in mindering op uitgaven geboekt			258.772		boekwaarde 2012
Wijnbergen/Ruimzicht	0	239		voorziening af te sluiten grexen			15.744		totaal act 0 t/m 5
	293.479	258.772				10.071	274.516		

Specificatie bouwgronden in exploitatie (BIE)								
Per Project								
						Bedragen x € 1.000		
	Project	Begroot grondexploitatie	Boekwaarde 1/1/2013	Boekwaarde 31/12/2013	Nog te realiseren	Begroot 2013	Mutaties 2013	Vershil 2013
Grondexploitaties:								
1	Vijverberg zuid	-1.633	8.096	8.614	-10.247	832	518	314
2	Heideslag	-2	6.254	6.303	-6.305	257	49	209
3	HBB IJsseloovers	8.362	5.669	5.726	2.636	-5.571	57	-5.629
4	Heelweg	399	1.345	1.742	-1.343	-505	397	-902
5	Lookkwartier	3.029	4.369	1.939	1.089	-2.296	-2.430	134
6	Veemarkt	-338	390	501	-839	259	111	148
7	Dichteren	-188	-615	0	-188	662	615	47
8	Burg. van Nispenstraat	35	-70	0	35	105	70	35
9	Spinbaan Brewinc	-65	-243	-248	184	178	-6	184
10	Norman Belvealstraat	-240	-819	0	-240	580	819	-240
11	A18 Bedrijvenpark	6.337	32.484	36.065	-29.728	4.667	3.580	1.087
12	Hamburgerbroek Zuid	-2.418	-1.909	-1.960	-458	972	-50	1.022
13	Grondwallen Bedrijvenweg	-1.188	-96	-127	-1.061	-54	-31	-24
14	Bedrijven Wijnbergen	2.753	3.392	3.566	-813	-639	174	-813
15	Wijnbergen EVZ	-183	5.152	4.572	-4.755	-1.221	-580	-641
16	Verheulswide Revitalisering	-55	-1.599	-786	731	1.279	813	466
17	TCC - Kennedylaan	627	620	0	627	6	-620	627
18	Sportparkzuid brandweer	506	760	0	506	-254	-760	506
Exploitatie overeenkomsten								
19	Ant. ovk. Postkantoor (Saturn)	35	-1	32	2	36	33	2
20	Expl. ov. Pelgrimterrein Gnd.	527	321	0	527	-104	-321	217
21	Expl. ov. Vredestein HBB	34	37	0	34	7	-37	44
22	Expl. ov. Wijnbergen wonen	312	1.266	1.217	-905	-36	-49	12
Totaal		16.647	64.805	67.157	-50.510	-841	2.352	-3.193
							931	voordeel
Specificatie gronden in exploitatie								
Per activiteit								
						Bedragen x € 1.000		
Act	Omschrijving	Begroot grondexploitatie	Boekwaarde 1/1/2013	Boekwaarde 31/12/2013	Nog te realiseren	Begroot 2013	Mutaties 2013	Vershil 2013
0	Verervingen	106.056	95.769	97.775	8.281	555	2.006	-1.451
1	Bouwrijpmaken	60.315	44.586	47.582	12.733	5.434	2.996	2.437
2	Plan en VAT kosten	32.899	25.600	26.924	5.975	1.364	1.323	40
3	Woonrijpmaken	24.624	16.635	19.245	5.380	4.787	2.610	2.177
4	Diverse kosten	43.245	6.710	9.683	33.562	6.388	2.973	3.415
5	Rente en Beheer	48.505	25.163	28.515	19.990	2.905	3.352	-447
6	Overige opbrengsten	-40.631	-13.156	-24.202	-16.430	-11.113	-11.045	-68
7	Grondverkopen	-258.365	-136.501	-138.364	-120.001	-11.161	-1.863	-9.297
Totaal		16.647	64.805	67.157	-50.510	-841	2.352	-3.193
							931	voordeel

Totaal overzicht verloop mutaties 2013 grondexploitaties																			
Projecten	Boekwaarde 1/1/2013	Bedragen x € 1.000										Boekwaarde 31/12/2013	Voorziening 31/12/2013	oppervlakte m2	waarde per m2 (incl. voorziening)	Toelichting			
		Ver- weningen act 0	Bouwwij- maken act 1	PlanVAT kosten act 2	Woonrijp maken act 3	Diverse kosten act 4	Renta en Belster act 5	Owige opbrengsten act 6	Inzet Voorziening act 6	Reis/taxi act 6	Grond verkoop act 7								
Gronden niet in exploitatie																			
Overige gronden:																			
Ruimzicht	131			4		3	-1					-6	131	21780	€ 6,00				
De Veenges 2e fase	90			0			3					-3	90	15000	€ 6,00				
Wonen op het Randje	45			2			2					-3	45	7500	€ 6,00				
Holterhoek	22			0			0		-26			25	22	3600	€ 6,00				
De Pas 't Straatje	16			0			1					-1	16	2600	€ 6,00				
Richtersbos Noord	89			0			3					-92	0			openbaar gebied			
Doerburgerweg	110			0			4					-114	0			openbaar gebied			
Lansweerde	24			0			1					-1	24	3995	€ 6,00				
Nieuwe Kerkeweg	363			0			13					-244	132	22000	€ 6,00				
Europaweg Recr voorz.	50			1			2					-3	50	8315	€ 6,00				
Wynbergen Wonen oorten	637			8	0	0	30					-35	-4	637	106133	€ 6,00			
Heidedag 2e fase	651			0			23					-23	651	108514	€ 6,00				
Missetstraat	223			0			6		-229			0	0			materiele vaste activa			
Hoofdstraat	229			0			2		-217			-2	12	1945	€ 6,00				
Niegg:																			
Bethlehemstraat	326			0			12						338	162	1400	€ 125,63			
Bedrijventerrein A18 2e fase	10.586						365						10.951	1.328	198340	€ 48,52			
Sub totaal	13.590			16	0	3	464	-471	-35	-470			13.097	1.490					
Gronden in exploitatie																			
Vijverberg zuid	8.096			79	93	36	718	0	-200			-208	8.614	386	69112	€ 119,05	verkoop 780 m2		
Heidedag	6.254	1	493	287	88	47	301	0	-1.000			-169	6.303		54773	€ 115,07	verkoop 674 m2		
HBB IJssloovers	5.669	1.880	1	166	808	288	-2.286	-800					5.726	5.435	31355	€ 9,29			
Heelweg	1.345		5	56	180	23	67	66	0				1.742	651	9521	€ 114,63			
Loekwarter	4.369	-149		39	15	187	-222	-2.300					1.939	2.661	25622	€ 28,18	incl grondbrengSOK		
Veemarkt	390			-18	360	19	23						501		2988	€ 167,74	verkoop 658 m2		
Dichteren	-615			30	113	456	-30					272	-226	0			afgeloten, verkoop 1307 m2		
Burg van Nispenstraat	-70	12		12	40	0	-21	-35				62	0				afgeloten		
Spinbaan Breuinc	-243			4			-9						-248	0					
Norman Belvalstraat	-819			32	418	5	-24	-1				389	0				afgeloten		
A18 Bedrijvenpark	32.484		2.344	304	126	1.562	-541					-214	36.065	1.971	398565	€ 85,54	verkoop 1380 m2		
Hamburgbroek Zuid	-1.909			81	54	1	-73	-112					-1.960	9500	€ 206,30				
Grondwallen Bedrijvenweg	-96			1	20	-5	-47						-127	11685	€ 10,83				
Bedijven Wynbergen	3.392			5	16	153							3.566	2.753	6680	€ 121,65			
Wijnbergen EVZ	5.152	243		8	7	228	-1.066						4.572				expl bijdrage		
Verhuulovrede Revitalisering	-1.599			156	1.063	40	-80	-364					-3	-786	12931	€ 60,00	subsidie, 69 m2, verkoop		
TCC - Kennedylaan	620		4	7	41	2	28					-627	24	-100	0		afgeloten, verkoop 843 m2		
Sportparc zuid brandveer	760		150	12	18	39						-506	182	-653	0		afgeloten, verkoop 5227 m2		
Sub totaal	63.181	1.988	2.996	1.261	2.450	1.639	3.373	-4.596	-5.468	928	-1.846		65.907	13.858					
Exploitatie overeenkomsten																			
Ant. ovk. Postlantaar Gatur	-1			1	30		2						32	35			expl bijdrage		
Expl. ov. Pelginterrein Gnd.	321			10	129	780	-6	-730	-505	2			0				afgeloten		
Expl. ov. Vredestein HBB	37			33			1	-43	-30	1			0				afgeloten		
Expl. ov. Wijnbergen wonen	1.266	18		19		554	-17	-605					-17	1.217	263	3736	€ 255,49	expl bijdrage, rulling grond	
Sub totaal	1.624	18	0	62	159	1.334	-21	-1.378	-535	3	-17		1.250	298					
TOTAAL GENER.	78.395	2.006	2.996	1.339	2.610	2.976	3.816	-6.445	-6.037	461	-1.863		80.254	15.645		113,759 ha			
									af voorziening				-15.645						
									Balans waarde 31 dec 2013:				64.609						

Ombuigingen

Overzicht gerealiseerde taakstellingen jaarrekening 2013		
jaarschijf 2013 overeenkomstig begroting 2013		
	Omschrijving	2013
	Buiten	
1.1.2	Amphion (korting 10% op subsidie)	40.000
1.1.2	Bibliotheek (2016 ook € 50.000)	200.000
1.1.2	Gruitpoort	60.000
1.1.2	Muziekschool	100.000
1.1.6	VVV/ABT	10.000
1.1.7	RAL	10.000
1.1.8	Gebiedsmakelaar	3.500
3.1.1	WNS (CWC)	150.000
3.2.1	AWBZ	50.000
3.2.5	Ijsselkring	34.000
3.3.0/1	Wedeo	41.000
3.4.1	onderhoud openbare ruimte	150.000
3.4.2	Betaalde buitenreclame in opb. ruimte	55.000
3.5.4	NME	-102.000
4.1.6	Peuterspeelzalen	49.000
4.2.3	verhuur vergaderzalen, horeca	10.000
5.1.3	Dienstverlening	31.000
5.2.3	samenwerking ICT	100.000
5.3.1	externe representatie	5.000
5.3.2	Regio Achterhoek	2.000
5.3.3	stenbanden en int. Betrekkingen	24.810
	Totaal Buiten	1.023.310
	Loonsom en loonsom gerelateerd	
1.3.1	inkrimpen formatie bouwprojecten	170.000
3.5.5	Bestuurlijke adviseering milieu, groen	40.000
4.2.2	minder beheeders accommodaties	20.000
5.1.1	Het nieuwe werken	67.500
5.1.3	Dienstverlening	3.250
5.2.1	Personeelsbudgetten	100.000
	<i>subtotaal loonsom</i>	<i>400.750</i>
2.3.2	Clustervorming Brw W.A.	270.000
5.1.1	Het nieuwe werken	45.000
5.2.2	inhuur derden	60.000
5.3.4	ondersteuning raad	25.000
	<i>subtotaal loonsom gerelateerd</i>	<i>400.000</i>
	totaal loonsom en loonsom gerelateerd	800.750
	Totaal bezuinigingen volgens monitor ombuigingen voorjaarsnota 2011	1.824.060

